

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2026/1563**z dnia 3 lipca 2026 r.****zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2023/2772 w odniesieniu do uproszczenia niektórych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylającą dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 29b ust. 1 akapit pierwszy,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/2772 ⁽²⁾ określono standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, które jednostki mają stosować do celów prowadzenia sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, począwszy od roku obrotowego wskazanego w art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 ⁽³⁾ dla każdej kategorii jednostek.
- (2) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/470 ⁽⁴⁾ zmieniono dyrektywę 2013/34/UE, między innymi przez zmniejszenie liczby jednostek objętych zakresem art. 19a i 29a tej dyrektywy oraz uproszczenie wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju od lat obrotowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2027 r. lub po tej dacie. Zgodnie z dyrektywą (UE) 2026/470 oraz w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas stosowania obowiązujących standardów zrównoważonego rozwoju konieczna jest zmiana obowiązujących standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przez: (i) zmniejszenie liczby punktów danych; (ii) priorytetowe traktowanie ilościowych punktów danych względem tekstu opisowego; (iii) dalsze rozróżnienie między obowiązkowymi a dobrowolnymi punktami danych; (iv) zapewnienie jasnych instrukcji dotyczących stosowania zasady istotności; (v) poprawę spójności z innymi aktami prawnymi Unii; oraz (vi) uwzględnianie w jak największym stopniu interoperacyjności z globalnymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ponadto konieczne jest uproszczenie niektórych przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 oraz uproszczenie struktury i prezentacji standardów sprawozdawczości.
- (3) Komisja wzięła pod uwagę poradę techniczną przedstawioną przez EFRAG, która spełnia kryteria określone w art. 49 ust. 3b akapity pierwszy, drugi i trzeci dyrektywy 2013/34/UE. Aby jednak zapewnić proporcjonalność i ułatwić prawidłowe stosowanie standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przez zainteresowane jednostki, Komisja wprowadziła zmiany względem porady technicznej EFRAG w odniesieniu do: (i) istotności i oceny istotności; (ii) rzetelnej prezentacji; (iii) poziomu agregacji i dezagregacji; (iv) możliwości pominięcia niektórych informacji; (v) przewidywanych skutków finansowych; (vi) emisji gazów cieplarnianych; (vii) planów przejścia związanych z klimatem; (viii) mikrodrobin plastiku; (ix) emisji zanieczyszczeń; (x) substancji wzbudzających szczególnie duże obawy; (xi) przepisów szczegółowych dotyczących działalności związanej z zarządzaniem aktywami; (xii) incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka i przypadków dyskryminacji; oraz (xiii) spójności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 ⁽⁵⁾ w odniesieniu do należytej staranności.

⁽¹⁾ Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2772 z dnia 31 lipca 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L, 2023/2772, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/470 z dnia 24 lutego 2026 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L, 2026/470, 26.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

- (4) Te standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju są zgodne z wymogami ustanowionymi w art. 29b dyrektywy 2013/34/UE.
- (5) W związku z tym należy zastąpić standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju ustanowione w załączniku I do rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772.
- (6) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie delegowane (UE) 2023/2772.
- (7) Zgodnie z art. 29b ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2013/34/UE niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie nie wcześniej niż cztery miesiące po jego przyjęciu.
- (8) Aby zapewnić jednostkom odpowiedni czas na przygotowanie się do stosowania nowych wymogów oraz zminimalizować koszty zapewnienia zgodności z przepisami, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do lat obrotowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2027 r. lub po tej dacie.
- (9) Aby zmniejszyć obciążenie sprawozdawcze jednostek podlegających obowiązkowi dotyczącym standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju na mocy obecnie obowiązującej wersji rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772, jednostki te powinny mieć możliwość stosowania standardów mających zastosowanie na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 ostatnio zmienionego rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2025/1416 ⁽⁶⁾ lub standardów mających zastosowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się między dniem 1 stycznia 2026 r. a dniem 31 grudnia 2026 r. Dodatkowo jednostki, które zdecydują się na stosowanie rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 ostatnio zmienionego rozporządzeniem delegowanym (UE) 2025/1416 w odniesieniu do tych lat obrotowych, powinny mieć możliwość stosowania niektórych zwolnień wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem. W trosce o przejrzystość i porównywalność jednostki powinny jasno wskazać w swoich oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju, które standardy stosują w odniesieniu do tych lat obrotowych.
- (10) Zgodnie z art. 49 ust. 3b akapit czwarty dyrektywy 2013/34/UE Komisja zasięgnęła opinii zarówno grupy ekspertów z państw członkowskich ds. zrównoważonego finansowania, o której mowa w art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ⁽⁷⁾, jak i Komitetu Regulacyjnego Rachunkowości, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾.
- (11) Zgodnie z art. 49 ust. 3b akapit piąty dyrektywy 2013/34/UE Komisja zwróciła się o opinię do Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.
- (12) Zgodnie z art. 49 ust. 3b akapit szósty dyrektywy 2013/34/UE Komisja zasięgnęła opinii Europejskiej Agencji Środowiska, Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego, Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Audytowego oraz platformy ds. zrównoważonego finansowania, ustanowionej na podstawie art. 20 rozporządzenia (UE) 2020/852,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/2772

W rozporządzeniu delegowanym (UE) 2023/2772 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik I zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku I do niniejszego rozporządzenia,
- 2) załącznik II zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2025/1416 z dnia 11 lipca 2025 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2023/2772 w odniesieniu do odroczenia daty rozpoczęcia stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji dla niektórych jednostek (Dz.U. L, 2025/1416, 10.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1416/oj).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1606/oj>).

Artykuł 2

Przepisy przejściowe w latach obrotowych rozpoczynających się między dniem 1 stycznia a dniem 31 grudnia 2026 r.

1. W odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się między dniem 1 stycznia 2026 r. a dniem 31 grudnia 2026 r. jednostki objęte zakresem stosowania rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 mogą stosować jedno z poniższych:
- a) standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w załączniku I do rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 ostatnio zmienionego rozporządzeniem delegowanym (UE) 2025/1416 lub standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia;
 - b) standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w załączniku I do rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 ostatnio zmienionego rozporządzeniem delegowanym (UE) 2025/1416 wraz z następującymi zwolnieniami określonymi w załączniku I do niniejszego rozporządzenia:
 - (i) ESRS 1 – pkt 27 dotyczący podejścia odgórnego do oceny podwójnej istotności;
 - (ii) ESRS 1 – pkt 32–33 dotyczące nadmiernych kosztów i wysiłków oraz ograniczeń łańcucha wartości w ocenie podwójnej istotności;
 - (iii) ESRS 1 – pkt 74–75 dotyczące nowego nabycia i zbycia;
 - (iv) ESRS 1 – pkt 90 dotyczący mierników nieznaczących działań;
 - (v) ESRS 1 – pkt 91 dotyczący częściowego zakresu sprawozdawczości w łańcuchu wartości;
 - (vi) ESRS 1 – pkt 92 dotyczący wspólnych operacji;
 - (vii) ESRS 1 – pkt 106 dotyczący prezentacji ujawnianych informacji dotyczących unijnej systematyki w oddzielnym dodatku
 - (viii) ESRS 1 – pkt 110 dotyczący streszczenia.
2. Jednostki, które decydują się na stosowanie standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w ust. 1 lit. a) lub b), jasno wskazują w swoich oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju, które standardy stosują w odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się między dniem 1 stycznia 2026 r. a dniem 31 grudnia 2026 r.

Artykuł 3

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 10 listopada 2026 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się w odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2027 r. lub po tej dacie.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 lipca 2026 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK I

Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (»ESRS«)

ESRS 1 – WYMOGI OGÓLNE

SPIS TREŚCI

Cel

1. Standardy ESRS i konwencje redakcyjne
 - 1.1. Standardy ESRS i ujawnienia specyficzne dla jednostki
 - 1.2. Konwencje redakcyjne
2. Rzetelna prezentacja i cechy jakościowe informacji
3. Podwójna istotność jako podstawa sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju
 - 3.1. Ocena informacji podlegających zgłoszeniu
 - 3.1.1. Istotność informacji
 - 3.1.2. Etapy określania informacji podlegających zgłoszeniu
 - 3.1.3. Podstawy oceny istotności
 - 3.1.4. Częstotliwość oceny podwójnej istotności
 - 3.2. Ocena podwójnej istotności: istotność wpływu oraz istotność finansowa
 - 3.2.1. Ocena istotności wpływów
 - 3.2.2. Ocena istotności finansowej
 - 3.3. Szczególne okoliczności
 - 3.3.1. Istotne wpływy lub ryzyka wynikające z działań, które mają na celu przeciwdziałanie wpływom lub ryzykom związanym z innymi tematami
 - 3.3.2. Poziom agregacji i dezagregacji
4. Należyta staranność
5. Jednostka sprawozdająca oraz łańcuch wartości na wyższym i niższym szczeblu
 - 5.1. Jednostka sprawozdająca i własne operacje
 - 5.2. Włączenie informacji dotyczących łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu
 - 5.3. Przepisy i wyjątki dotyczące określania odpowiednich granic sprawozdawczości w odniesieniu do własnych operacji i łańcucha wartości
 - 5.4. Zwolnienia z tytułu nabycia i zbycia
6. Okres sprawozdawczy, rok bazowy i perspektywy czasowe
 - 6.1. Okres sprawozdawczy i rok bazowy
 - 6.2. Perspektywa czasowa: definicja pojęć »krótko-, średnio- i długoterminowy« na potrzeby sprawozdawczości

7. Przygotowywanie informacji na temat zrównoważonego rozwoju
 - 7.1. Informacje porównawcze
 - 7.2. Osąd, niepewność pomiaru i niepewność wyniku
 - 7.3. Zwolnienia w odniesieniu do przygotowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS
 - 7.4. Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków
 - 7.5. Aktualizacja ujawnianych informacji w celu uwzględnienia zdarzeń, które nastąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego
 - 7.6. Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach
 - 7.7. Pominięcie informacji
 - 7.8. Zgłaszanie informacji na temat istotnych szans
8. Wymogi dotyczące prezentacji i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju
 - 8.1. Ogólny wymóg dotyczący prezentacji, struktura i treść oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju
 - 8.2. Prezentacja informacji uzupełniających zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju
 - 8.3. Opcje prezentowania informacji w częściach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju
9. Powiązane informacje i powiązania z innymi częściami sprawozdawczości przedsiębiorstw
 - 9.1. Powiązane informacje
 - 9.2. Bezpośredni i pośredni związek ze sprawozdaniem finansowym, w tym spójność założeń
 - 9.3. Włączenie przez odniesienie
10. Przepisy przejściowe
 - 10.1. Przepis przejściowy związany z rozdziałem 5 *Jednostka sprawozdająca oraz łańcuch wartości na wyższym i niższym szczeblu*
 - 10.2. Przepis przejściowy związany z rozdziałem 7.1 *Informacje porównawcze*
 - 10.3. Przepis przejściowy: wykaz wprowadzanych stopniowo DR

Dodatek A – *Wykaz tematów*

Dodatek B – *Jakościowe cechy informacji*

Cel

1. Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS) określają informacje na temat zrównoważonego rozwoju, które jednostki są zobowiązane ujawniać zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości), zmienioną dyrektywą (UE) 2022/2464 (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – CSRD) i dyrektywą (UE) 2026/470 (dyrektywa Omnibus I).
2. ESRS wymagają od jednostki ujawniania informacji na temat jej istotnych **wpływów** na ludzi i środowisko oraz istotnych **ryzyk** i **szans związanych ze zrównoważonym rozwojem** (zwanych dalej łącznie »wpływami, ryzykami i szansami«). Sprawozdawczość w ramach tych dwóch perspektyw stanowi zasadę **podwójnej istotności** (zob. rozdział 3).
3. Celem **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**, rozpatrywanego jako całość, jest rzetelne zaprezentowanie (zob. rozdział 2) wszystkich istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans** jednostki **związanych ze zrównoważonym rozwojem** oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę. Zgłaszane informacje muszą być przydatne przy podejmowaniu decyzji przez **użytkowników** oświadczeń ogólnego przeznaczenia dotyczących zrównoważonego rozwoju.
4. **Użytkownikami oświadczeń** ogólnego przeznaczenia **dotyczących zrównoważonego rozwoju** są:
 - (a) pierwotni użytkownicy raportów finansowych ogólnego przeznaczenia, tacy jak istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń; oraz
 - (b) inni użytkownicy oświadczeń ogólnego przeznaczenia dotyczących zrównoważonego rozwoju, tacy jak partnerzy biznesowi jednostki, partnerzy społeczni (związki zawodowe i organizacje pracodawców), społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe.
5. W **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** jednostka ujawnia informacje na temat istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans** pogrupowanych w ramach **tematów**, do których się odnoszą. Informacje te obejmują następujące obszary sprawozdawczości: a) ład korporacyjny, b) strategię obejmującą **skutki finansowe**, c) zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami, w tym powiązanymi **politykami** i **działaniami**, oraz d) **mierniki** i **cele**.
6. ESRS nie nakazują sposobu zachowania, z wyjątkiem zachowania konkretnie związanego ze zgłaszaniem informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Sprawozdawczość zgodnie z ESRS nie zwalnia jednostki z innych obowiązków, w tym obowiązków w zakresie należytej staranności, określonych w prawie Unii.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 4 (Cele ogólne)	Terminy »raporty finansowe ogólnego przeznaczenia« i » oświadczenia ogólnego przeznaczenia dotyczące zrównoważonego rozwoju « odnoszą się do sprawozdań, które: (a) są skierowane do użytkowników posiadających odpowiednią wiedzę na temat ogólnego przedmiotu takich sprawozdań; oraz (b) uwzględniają informacje przydatne przy podejmowaniu decyzji, których potrzebują grupy użytkowników, bez dążenia do zaspokojenia wszystkich szczególnych potrzeb informacyjnych każdego indywidualnego użytkownika.
---	--

1. Standardy ESRS i konwencje redakcyjne

1.1. Standardy ESRS i ujawnienia specyficzne dla jednostki

7. W standardzie ESRS 1 Wymogi ogólne wyjaśniono konwencje redakcyjne i określono ogólne wymogi dotyczące identyfikacji istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans** jednostki oraz przygotowania i przedstawienia informacji podlegających zgłoszeniu. Określono w nim również ogólne wymogi dotyczące podstawy przygotowania **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**.
8. Jednostka stosuje niniejszy standard łącznie z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji (obydwa zwane są »standardami przekrojowymi«) oraz ze standardami tematycznymi.

9. W ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* ustanowiono wymogi dotyczące ujawniania informacji (DR) w odniesieniu do informacji, które jednostka przedstawia na poziomie ogólnym względem wszystkich **tematów**, do których odnoszą się jej istotne **wpływy, ryzyka i szanse**, obejmujących obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5.
10. Standardy tematyczne dotyczą **tematów** i podtematów, uzupełniając wymogi określone w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*, i obejmują obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5. Tabela w dodatku A *Wykaz tematów* prezentuje przegląd tematów i podtematów objętych standardami tematycznymi.
11. Jeżeli jednostka stwierdzi, że **temat** związany z istotnym **wpływem, ryzykiem** lub **szansą** nie jest objęty lub nie jest wystarczająco szczegółowo objęty ESRS, przedstawia ujawnienia specyficzne dla jednostki z uwzględnieniem przepisów dotyczących rzetelnej prezentacji zawartych w rozdziale 2. Może to mieć miejsce ze względu na specyfikę sektorową lub inne fakty i okoliczności istotne dla samej jednostki.
12. Opracowując ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka uwzględnia porównywalność na przestrzeni czasu i z innymi jednostkami prowadzącymi działalność w tym samym sektorze lub sektorach.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 2 dla pkt 11 (Tematy specyficzne dla jednostki)	W zależności od faktów i okoliczności dotyczących jednostki mogą istnieć tematy inne niż objęte wymogami tematycznymi ESRS, które jednostka obejmuje sprawozdawczością w następstwie przeprowadzonej oceny istotności . Może to mieć miejsce w przypadku, gdy jej model biznesowy i strategia są powiązane z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami , które nie odpowiadają tematom ESRS.
AR 3 dla pkt 11 (Wymogi dotyczące ujawnień specyficznych dla jednostki)	Opracowując ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka zapewnia, aby: (a) ujawniane informacje odznaczały się jakościowymi cechami informacji określonymi w dodatku B; oraz (b) ujawniane informacje zawierały istotne informacje potrzebne w odpowiednich obszarach sprawozdawczości wymienionych w pkt 5.
AR 4 dla pkt 11 (Ujawnienia specyficzne dla jednostki i mierniki)	Określając przydatność mierników z perspektywy uwzględniania ich w swoich ujawnieniach specyficznych dla jednostki, jednostka zapewnia, by: (a) wybrane przez nią mierniki dostarczały przydatnych informacji na temat istotnych wpływów, ryzyk lub szans ; (b) pomiar zapewniał wierne odzwierciedlenie w oparciu o informacje i założenia, które są racjonalne oraz możliwe do udokumentowania i zweryfikowania; oraz (c) dostarczyła ona wystarczających informacji kontekstowych.
AR 5 dla pkt 12 (Źródła dla ujawnień specyficznych dla jednostki)	Opracowując ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka może korzystać z dostępnych najlepszych praktyk, ram lub standardów sprawozdawczości, takich jak wytyczne branżowe MSSF i standardy (tematyczne i sektorowe) Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej (GRI).

1.2. Konwencje redakcyjne

13. W całym ESRS terminy zdefiniowane w *Glosariuszu terminów zdefiniowanych w ESRS* (tabela 2 załącznika II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2026/1563 (*europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju – ESRS*)) zapisano **pogrubioną kursywą**, z wyjątkiem sytuacji, w których w tym samym punkcie zdefiniowany termin został użyty więcej niż raz.
14. Terminy »temat dotyczący zrównoważonego rozwoju« i »podtemat dotyczący zrównoważonego rozwoju« w ESRS są rozumiane jako synonimy terminów »kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem« lub »czynniki zrównoważonego rozwoju« stosowanych w dyrektywie 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości). Informacje ujawniane w ESRS są uporządkowane według **tematów**. Dany temat jest następnie podzielony na podtematy. W ESRS termin **temat** (zapisany **pogrubioną kursywą**) stosuje się do wskazania tematu albo podtematu w zależności od najbardziej odpowiedniego poziomu szczegółowości niezbędnego do osiągnięcia odpowiednich celów w zakresie ujawniania informacji.

15. We wszystkich ESRS:
- (a) **»wpływy«** odnoszą się do rzeczywistych i potencjalnych, pozytywnych i negatywnych wpływów na ludzi i środowisko; oraz
 - (b) **»ryzyka«** i **»szanse«** odnoszą się do **związanych ze zrównoważonym rozwojem ryzyk** i szans jednostki, które wywierają wpływ (lub można racjonalnie oczekiwać, że wywrą wpływ) na wyniki finansowe jednostki, jej sytuację finansową, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
16. Istotne **wpływy, ryzyka** i **szanse** zgłoszone w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** są rozumiane jako tożsame z głównymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki, o których mowa w dyrektywie 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości).
17. Struktura informacji w ESRS opiera się na »Wymogach dotyczących ujawniania informacji« (DR). Każdy DR składa się z co najmniej jednego odrębnego punktu danych. DR są sygnalizowane terminami »ujawnia«, »zgłasza«, »opisuje« i »wyjaśnia« w celu wskazania, że przedmiotowe informacje są przewidziane do ujawnienia, z zastrzeżeniem **istotności** informacji (zob. pkt 23 i 24).
18. ESRS zawierają obowiązkowe »wymogi dotyczące stosowania« (AR), które wspierają stosowanie wymogów przewidzianych w głównej części standardów i mają taką samą moc obowiązującą jak te wymogi. AR zawarte w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* oraz w standardach tematycznych wspierają sporządzanie ujawnień, które spełniają jakościowe cechy informacji (zob. dodatek B). W AR zastosowano termin »uwzględnia« w celu wskazania kwestii, zasobów lub metod, w odniesieniu do których oczekuje się, że jednostka weźmie je pod uwagę lub wykorzysta do celów przygotowania danego ujawnienia informacji. AR zawierają również opcje prezentacji, wskazujące, że daną informację można przedstawić w formie tabeli, jako tekst opisowy lub z wykorzystaniem innych rodzajów opcji prezentacji.
2. **Rzetelna prezentacja i cechy jakościowe informacji**
19. Rzetelna prezentacja wymaga ujawnienia przydatnych informacji na temat istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans** jednostki zgodnie z rozdziałem 3 oraz ich wiernego odzwierciedlenia zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym standardzie (w odniesieniu do przydatności i wiernego odzwierciedlenia – zob. dodatek B). Aby osiągnąć wierne odzwierciedlenie, jednostka zapewnia pełne, neutralne i dokładne przedstawienie swoich istotnych wpływów, ryzyk i szans.
20. Rzetelna prezentacja wymaga również, aby jednostka ujawniała:
- (a) informacje, które są porównywalne, sprawdzalne i zrozumiałe (zob. dodatek B); oraz
 - (b) informacje specyficzne dla jednostki, gdy stosowanie ESRS nie jest wystarczające, aby umożliwić **użytkownikom** zrozumienie istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans** jednostki oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę (zob. pkt 3).
21. Stosowanie ESRS, w tym filtra **istotności** określonego w pkt 24, oraz, w razie potrzeby, ujawnień specyficznych dla jednostki (zob. pkt 11), skutkuje **oświadczeniem dotyczącym zrównoważonego rozwoju**, które zapewnia rzetelną prezentację.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 6 dla pkt 19–20 (Informacje rozpatrywane jako całość)

Aby osiągnąć cel **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** określony w pkt 3, jednostka uwzględnia, czy oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju, rozpatrywane jako całość, zapewnia rzetelną prezentację jej istotnych **wpływów, ryzyk** i **szans**. W ocenie tej uwzględnia się ogólny obraz, jaki przekazują informacje ujawnione w całym oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju, a nie jaki przekazują poszczególne ujawnienia rozpatrywane oddzielnie. Może to skutkować dodaniem informacji specyficznych dla jednostki, a także wdrożeniem przepisu pkt 24, przez zastosowanie kryteriów istotności informacji określonych w pkt 23.

Stosowanie jednego lub większej liczby przepisów rozdziałów 5.4, 7.3, 7.4 lub 7.7 nie wpływa negatywnie na rzetelną prezentację, pod warunkiem że jednostka przedstawi wyjaśnienia, które umożliwią **użytkownikom** zrozumienie konsekwencji dla zgłaszanych informacji i wynikających z nich ograniczeń.

AR 7 dla pkt 20 lit. (b) (Dodatkowe informacje w innych ramach sprawozdawczości)	Inne ramy sprawozdawczości odnoszą się do »dodatkowych informacji« jako treści, które jednostka ujawnia w zakresie wykraczającym poza wymogi określone w standardach, aby zapewnić rzetelną prezentację. W ESRS termin »ujawnienia specyficzne dla jednostki« służy temu samemu celowi.
---	---

3. Podwójna istotność jako podstawa sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju

22. Jednostka określa informacje, które należy ujawnić, na podstawie swojej oceny **podwójnej istotności** (zob. pkt 2) oraz na podstawie przepisów dotyczących określania informacji podlegających zgłoszeniu, jak wyjaśniono w niniejszym rozdziale.

3.1. Ocena informacji podlegających zgłoszeniu

3.1.1. Istotność informacji

23. Informacje są istotne w przypadku, gdy w racjonalny sposób można oczekiwać, że pominięcie, zniekształcenie lub ukrycie tych informacji wpłynie na:

- (a) decyzje, które pierwotni **użytkownicy** raportów finansowych ogólnego przeznaczenia podejmują na podstawie tych sprawozdań, w tym sprawozdań finansowych i **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**, w odniesieniu do zapewniania zasobów jednostce; albo
- (b) decyzje podejmowane przez innych użytkowników oświadczeń ogólnego przeznaczenia dotyczących zrównoważonego rozwoju na podstawie oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do istotnych **wpływów, ryzyk i szans** jednostki oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę.

24. Z wyjątkiem informacji, które jednostka może zdecydować się ujawnić zgodnie z sekcją 8.2 *Prezentacja informacji uzupełniających zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*, jednostka nie ujawnia informacji przewidzianych w DR lub punkcie danych ESRS, jeżeli informacje te nie są istotne, ani nie ujawnia informacji, które nie są istotne, przy ujawnianiu informacji specyficznych dla jednostki zgodnie z pkt 11.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 8 dla pkt 23 (Decyzje)	Rozważając przydatność informacji przy podejmowaniu decyzji, jednostki uwzględniają informacje, których potrzebują takie grupy użytkowników, bez dążenia do zaspokojenia wszystkich szczególnych potrzeb informacyjnych każdego indywidualnego użytkownika.
--	---

3.1.2. Etapy określania informacji podlegających zgłoszeniu

25. Jednostka określa informacje podlegające zgłoszeniu w dwóch etapach:

- (a) identyfikuje **tematy** związane z jej istotnymi **wpływami, ryzykami** lub **szansami** (zob. rozdziały 3.2.1 i 3.2.2); a następnie,
- (b) określa informacje podlegające zgłoszeniu w odniesieniu do każdego z tych **tematów** (zob. pkt 29, 30 i 31 niniejszego standardu).

26. W odniesieniu do identyfikacji **tematów** jednostka zgłasza istotne informacje dotyczące tematu lub podtematu, jeżeli odnoszą się one do co najmniej jednego istotnego **wpływu, ryzyka** lub **szansy** zidentyfikowanych na podstawie kryteriów określonych w rozdziałach 3.2.1 i 3.2.2.

27. Bez uszczerbku dla kryteriów określonych w rozdziałach 3.2.1 i 3.2.2 jednostka może wyciągnąć wnioski, bez dalszej oceny, dotyczące **istotności** lub nieistotności jej **wpływów, ryzyk** lub **szans** w odniesieniu do danego **tematu** lub podtematu, na podstawie analizy jej strategii i **modelu biznesowego**, w tym jej sektora lub sektorów działalności, jej **obszarów geograficznych** oraz cech jej **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu (podejście odgórne do oceny istotności). W ramach tego podejścia, jeżeli istotność lub nieistotność co najmniej jednego wpływu, ryzyka lub szansy nie jest oczywista na podstawie powyższej analizy, jednostka przeprowadza szczegółową ocenę tych wpływów, ryzyk lub szans.
28. Bez uszczerbku dla kryteriów określonych w rozdziałach 3.2.1 i 3.2.2 jednostka może opierać się na **ocenie istotności** przeprowadzonej wyłącznie na poziomie **wpływów, ryzyk** i **szans** (podejście oddolne do oceny istotności).
29. W odniesieniu do informacji podlegających zgłoszeniu jednostka:
- (a) stosuje ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji;
 - (b) w przypadku **tematu** lub podtematu związanego z jej istotnymi **wpływami, ryzykami** i **szansami**:
 - i. stosuje GDR-P, GDR-A, GDR-M i GDR-T w ramach ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji w odniesieniu do **polityk, działań, mierników i celów**;
 - ii. ujawnia informacje na potrzeby DR (w tym AR) przydatne dla konkretnego tematu lub podtematu w standardach tematycznych; oraz
 - (c) w razie potrzeby dodaje informacje specyficzne dla jednostki zgodnie z pkt 11.
30. Jeżeli istotny **wpływ, ryzyko** lub **szansa** dotyczą podtematu, jednostka zgłasza wyłącznie istotne informacje dotyczące tego podtematu.
31. Stosując zwolnienia w ramach ESRS, jednostka ujawnia informacje przewidziane w podrozdziałach 5.4, 7.3, 7.4 i 7.7.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 9 dla pkt 27 (Podejście odgórne)	Podejście odgórne umożliwia jednostce unikanie niepotrzebnej pracy przy ocenie istotności lub nieistotności jej wpływów, ryzyk lub szans w odniesieniu do danego tematu lub podtematu. Ogólnie rzecz biorąc, podejście odgórne nie wymaga od jednostki przeprowadzenia oceny istotności na poziomie poszczególnych wpływów, ryzyk i szans. W niektórych przypadkach konieczny może być bardziej szczegółowy poziom oceny, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że doprowadzi on do innego wniosku co do istotności wpływów, ryzyk lub szans jednostki względem danego tematu lub podtematu. Zgodnie z podejściem odgórnym wniosek dotyczący istotności można wyciągnąć na poziomie tematycznym w odniesieniu do połączonych wpływów, ryzyk i szans.
AR 10 dla pkt 27–28 (Łączenie podejść)	Jednostka może łączyć »podejście odgórne« w odniesieniu do niektórych tematów z »oddolną« analizą w odniesieniu do innych.
AR 11 dla pkt 27 (Obszary geograficzne)	Obszary geograficzne lub konteksty geograficzne można analizować na różnych poziomach (kraj, region, okręg, dorzecze, ekosystem lub lokalizacja) w zależności od ich znaczenia dla oceny.
AR 12 dla pkt 29 (DR w ramach ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji)	DR zawarte w ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji mają fundamentalny charakter i w związku z tym mogą skutkować istotnymi informacjami dla wszystkich jednostek.

3.1.3. Podstawy oceny istotności

32. W swojej ocenie **podwójnej istotności** jednostka:

- (a) wykorzystuje racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje dostępne dla jednostki na dzień sprawozdawczy bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków (zob. rozdział 7.4);
- (b) nie jest zobowiązana do oceny każdego możliwego **wpływu, ryzyka** lub **szansy** we wszystkich obszarach swojej działalności oraz w **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu, ale koncentruje się na obszarach, w których uznaje się, że mogą wystąpić istotne wpływy, ryzyka lub szanse na podstawie strategii i **modelu biznesowego** jednostki, jej **obszarów geograficznych**, sektorów, **relacji biznesowych**, charakteru działalności lub innych czynników.

33. Jednostka może być w stanie przeprowadzić ocenę **istotności** w odniesieniu do **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu bez bezpośredniego wkładu ze strony podmiotów w łańcuchu wartości, wykorzystując zamiast tego średnie dane regionalne, dane sektorowe lub ogólnie dostępne informacje na temat istnienia **wpływów, ryzyk** i **szans** w danym kontekście.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 13 dla pkt 32 (Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje oraz identyfikacja wpływów, ryzyk i szans)	Zgodnie z wykorzystaniem racjonalnych i możliwych do udokumentowania informacji, które są dostępne dla jednostki na dzień sprawozdawczy bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków (rozdział 7.4): (a) niekoniecznie wymagane jest wykorzystanie informacji ilościowych lub punktowej oceny ilościowej. Analiza jakościowa może być wystarczająca, aby jednostka mogła racjonalnie stwierdzić istotność wpływów, ryzyk lub szans związanych z danym tematem ; oraz (b) jednostka nie jest zobowiązana do wyczerpującego poszukiwania informacji w celu zidentyfikowania istotnych wpływów, ryzyk lub szans.
AR 14 dla pkt 32 (Zwykłe źródła wewnętrzne i zewnętrzne)	Na poparcie oceny istotności jednostka może uwzględnić następujące zwykłe źródła wewnętrzne i zewnętrzne: stosowane przez jednostkę procesy należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju i ogólnego zarządzania ryzykiem; współpracę z zainteresowanymi stronami , na które jednostka wywiera wpływ; doświadczenia porównywalnych podmiotów; sprawozdania i statystyki, dane naukowe oraz porady ekspertów.
AR 15 dla pkt 32 (Charakterystyka dotkliwości i perspektywa czasowa)	Przeprowadzając ocenę istotności (zob. pkt 27 i 32), jednostka nie musi analizować: (a) każdej charakterystyki dotkliwości (zob. rozdział 3.2.1), jeżeli można stwierdzić, że wpływ jest dotkliwy bez analizowania każdej charakterystyki oddzielnie; oraz (b) każdej perspektywy czasowej dla każdego wpływu, ryzyka lub szansy , chyba że konieczna jest dalsza ocena, na przykład gdy jednostka spodziewa się, że wpływ, ryzyko lub szansa ewoluują na przestrzeni czasu.
AR 16 dla pkt 32 (Poziom oceny istotności)	Poniższe punkty pomagają w ustaleniu poziomu, na którym przeprowadza się ocenę istotności . Poziom agregacji lub dezagregacji przyjęty do celów sprawozdawczości określa się oddzielnie od poziomu, na którym przeprowadza się ocenę istotności, i zgodnie z przepisami rozdziału 3.3.2 Poziom agregacji i dezagregacji . W przypadku obszarów geograficznych określonych na podstawie pkt 32 lit. (b) jednostka może być zmuszona do uwzględnienia konkretnego kontekstu, aby ocenić istotność wpływów, ryzyk lub szans . Może to być konieczne, jeżeli na przykład nie można ustalić istotności lub nieistotności wpływu, ryzyka lub szansy w odniesieniu do danego tematu lub podtematu bez uwzględnienia konkretnego kontekstu lub jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że konkretny kontekst wpłynie na wniosek dotyczący istotności danego wpływu, ryzyka lub szansy. W przypadku tematów środowiskowych czynniki, które wpływają na istnienie negatywnych wpływów w konkretnym kontekście obszaru geograficznego , obejmują między innymi: lokalną jakość powietrza, wody i gleby ; dostępność wody na obszarach, na których występuje deficyt wody ; oraz obecność zagrożonych gatunków i ekosystemów na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności .

	W odniesieniu do wpływów i zależności związanych z przyrodą pierwsze trzy etapy podejścia LEAP (zlokalizowanie, ewaluacja, ocena) stanowią cenny punkt odniesienia dla: (a) zlokalizowania (ang. »locate«) wspólnej płaszczyzny z przyrodą w ramach własnych operacji jednostki oraz w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu; (b) ewaluacji (ang. »evaluate«) powiązanych zależności i wpływów; oraz (c) oceny (ang. »assess«) powiązanych ryzyk lub szans. W przypadku tematów społecznych czynniki, które wpływają na istnienie negatywnych wpływów w konkretnym kontekście obszaru geograficznego, obejmują między innymi: obszary dotknięte konfliktami i obszary wysokiego ryzyka oraz obecność słabszych grup społecznych, takich jak ludność rdzenna lub pracownicy migrujący.
--	--

3.1.4. Częstotliwość oceny podwójnej istotności

34. Na każdy dzień sprawozdawczy jednostka uwzględnia, czy nastąpiły znaczące zmiany, które mogłyby wpłynąć na wnioski z oceny **istotności** przeprowadzonej w poprzednich okresach sprawozdawczych. W przypadku zidentyfikowania takich zmian jednostka dokonuje przeglądu i aktualizacji oceny. Zmiany mogą dotyczyć działalności jednostki, jej struktury, **relacji biznesowych**, zrozumienia **wpływów**, **ryzyk** lub **szans**, metod oceny lub środowiska zewnętrznego.

3.2. Ocena podwójnej istotności: istotność wpływu oraz istotność finansowa

35. **Podwójna istotność** ma dwa wymiary, którymi są: **istotność wpływu** oraz **istotność finansowa**, a jednostka uwzględnia, w jaki sposób oddziałują one na siebie nawzajem. **Wpływ** może być istotny pod względem finansowym od momentu powstania lub stać się istotny pod względem finansowym, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że będzie oddziałował na wyniki finansowe jednostki, jej sytuację finansową, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej. Wpływy mogą być istotne wyłącznie z perspektywy wpływu, niezależnie od tego, czy są one istotne pod względem finansowym.
36. Ogólnie rzecz biorąc, punktem wyjścia jest ocena **wpływów**. Jednostka ocenia również, czy istnieją istotne **ryzyka** lub **szanse**, które nie są związane z wpływami jednostki, takie jak **ryzyka fizyczne**.
37. Jednostka określa, które **wpływy**, **ryzyka** lub **szanse** są istotne, w oparciu o kryteria określone w rozdziałach 3.2.1 i 3.2.2, poparte odpowiednimi względami jakościowymi i progami ilościowymi.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 17 dla pkt 37 (Ocena istotności w przypadku jednostek zarządzających inwestycjami z zastrzeżeniem pewnych warunków)	W przypadku gdy jednostka zarządza inwestycjami podlegającymi obowiązkowi powierniczemu w imieniu swoich klientów na podstawie upoważnienia udzielonego przez tych klientów bez zatrzymania ryzyka lub korzyści wynikających z własności, od jednostki tej nie oczekuje się oceny wpływów , ryzyk i szans związanych z tymi inwestycjami.
---	--

3.2.1. Ocena istotności wpływów

38. W ocenie **istotności wpływów** określa się istotne wpływy jednostki.
39. Jednostka zgłasza informacje dotyczące danego **tematu** z perspektywy **wpływu**, o ile temat ten odnosi się do istotnych rzeczywistych lub potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych wpływów jednostki na ludzi lub środowisko w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej. Wpływy obejmują wpływy związane z własnymi operacjami jednostki i jej **łańcuchem wartości** na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej **produktów** i usług, a także **relacji biznesowych** w jej łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu. Relacje biznesowe nie ograniczają się do bezpośrednich stosunków umownych.

40. W przypadku rzeczywistych negatywnych **wpływów istotność** ocenia się na podstawie dotkliwości wpływu. W przypadku potencjalnych negatywnych wpływów ocenia się je na podstawie połączenia dotkliwości i prawdopodobieństwa. Dotkliwość ocenia się na podstawie następujących czynników: skala, zakres i nieodwracalny charakter wpływu. W przypadku potencjalnego negatywnego wpływu na prawa człowieka dotkliwość wpływu ma pierwszeństwo przed jego prawdopodobieństwem.
41. W przypadku rzeczywistych pozytywnych **wpływów istotność** ocenia się na podstawie skali i zakresu wpływu. W przypadku potencjalnych pozytywnych wpływów istotność ocenia się na podstawie skali, zakresu i prawdopodobieństwa wpływu.
42. Wyniki współpracy z **zainteresowanymi stronami**, na które jednostka wywiera wpływ, w kontekście bieżących działań w obszarze należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowią kluczowy wkład w ocenę **istotności wpływów**. Zainteresowane strony, na które jednostka wywiera wpływ, to osoby lub grupy, na których interesy wpływają lub mogą wpływać działania jednostki oraz jej bezpośrednie i pośrednie **relacje biznesowe** w jej **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu. Społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe i związki zawodowe jako **użytkownicy** mogą być przedstawicielami zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ.
43. Przy ustalaniu, w jaki sposób uwzględnić w ocenie istotności **polityki i działania** mające na celu zapobieganie negatywnym **wpływowi**, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i naprawę ich skutków, stosuje się następujące zasady:
- (a) dotkliwość rzeczywistych negatywnych **wpływów** – które ujawniają się w roku sprawozdawczym – ocenia się po ich rzeczywistym ujawnieniu się w roku sprawozdawczym. **Rzeczywiste wpływy** obejmują wpływy, które powstały w poprzednich okresach sprawozdawczych i nadal istnieją w bieżącym okresie sprawozdawczym. Ich dotkliwość ocenia się na podstawie bieżącego okresu sprawozdawczego, tj. z uwzględnieniem sposobu, w jaki je złagodzone, wyeliminowano lub zminimalizowano w poprzednich okresach. W ocenie nie uwzględnia się działań w zakresie **naprawy skutków** mających na celu przeciwdziałanie wpływowi, jeżeli działania te podjęto w okresie sprawozdawczym;
 - (b) dotkliwość i prawdopodobieństwo potencjalnych negatywnych **wpływów** – które mogą wystąpić w przyszłości – ocenia się z uwzględnieniem wdrożonych **polityk i działań** w zakresie zapobiegania i łagodzenia tylko wtedy, gdy można racjonalnie założyć, że te polityki i działania skutecznie zmniejszają dotkliwość lub prawdopodobieństwo. Nie uwzględnia się działań ani polityk, które nie zostały jeszcze wdrożone; oraz
 - (c) informacje na temat **wpływów** i sposobu, w jaki jednostka zarządza nimi za pomocą **polityk i działań**, mogą być przydatne dla **użytkowników** przy podejmowaniu decyzji, niezależnie od tego, na ile skutecznie jednostka nimi zarządza, lub niezależnie od tego, na ile skutecznie regulowane są odpowiednie **tematy**. W takich przypadkach należy to uwzględnić w ocenie istotności.
44. **Pozytywne wpływy** ocenia się oddzielnie, bez kompensowania negatywnych **wpływów**. Wyniki działań mających na celu zapobieganie negatywnym wpływom, z którymi jednostka jest związana, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie lub naprawę ich skutków bądź zapewnienie zgodności z przepisami ustawowymi i wykonawczymi, nie stanowią pozytywnych wpływów. Pozytywne wpływy obejmują skutki działalności gospodarczej, **produktów** lub usług jednostki, które łagodzą, eliminują lub minimalizują negatywne wpływy innej strony lub naprawiają ich skutki, jeżeli jednostka nie jest związana z tymi wpływami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 18 dla pkt 38–39 (Przykłady związanych wpływów)	Poniżej przedstawiono dwa przykłady wpływów, które są związane z jednostką: (a) jeżeli jednostka wykorzystuje w swoich produktach kobalt, który jest wydobywany z wykorzystaniem pracy dzieci, powstający negatywny wpływ jest związany z produktami jednostki poprzez poziomy relacji biznesowych w jej łańcuchu wartości na wyższym szczeblu. Te relacje biznesowe obejmują dostawców, hutę i przedsiębiorstwo handlujące minerałami oraz przedsiębiorstwo górnicze wykorzystujące pracę dzieci; oraz (b) jeżeli jednostka udziela innej jednostce pożyczek finansowych na działalność gospodarczą, która – naruszając uzgodnione normy środowiskowe – prowadzi do skażenia wody i gruntów otaczających operacje, ten negatywny wpływ jest związany z jednostką poprzez jej związek z jednostką, której udziela pożyczek.
---	---

AR 19 dla pkt 38–39 (Względy jakościowe i progi ilościowe)	W podejściu ogólnym względy jakościowe mogą być wystarczające, aby wyciągnąć wnioski dotyczące istotności . W ramach podejścia oddolnego jednostka może stosować względy jakościowe albo progi ilościowe, w zależności od charakteru wpływu , dostępnych danych i innych okoliczności.
AR 20 dla pkt 38–39 (Etapu oceny istotności wpływu)	Jednostka uwzględnia następujące etapy w ocenie istotności wpływu : (a) zrozumienie (działania, relacje biznesowe i zainteresowane strony); (b) identyfikacja rzeczywistych i potencjalnych wpływów (negatywnych i pozytywnych); oraz (c) ocena istotności rzeczywistych i potencjalnych wpływów oraz określenie tematów podlegających zgłoszeniu, na podstawie wyników oceny.
AR 21 dla pkt 38–39 (Terminy stosowane w innych ramach sprawozdawczości)	W niektórych istniejących ramach sprawozdawczości stosuje się termin «najbardziej znaczące wpływy» w odniesieniu do wpływów , które opisano w ESRS jako «istotne wpływy».
AR 22 dla pkt 40–41 (Skala, zakres i nieodwracalny charakter)	Dotkliwość wpływu ocenia się na podstawie jego skali, zakresu i nieodwracalnego charakteru: (a) skala: jak poważny jest negatywny wpływ lub jak korzystny jest pozytywny wpływ dla ludzi lub środowiska; (b) zakres: jak powszechne są negatywne lub pozytywne wpływy. W przypadku wpływów na środowisko »zakres« można rozumieć jako zakres szkody w środowisku lub jako granice obszaru geograficznego. W przypadku wpływów na ludzi »zakres« można rozumieć jako liczbę osób, na które wywierany jest negatywny wpływ; oraz (c) nieodwracalny charakter: to, czy i w jakim stopniu można naprawić skutki negatywnych wpływów, tj. przywrócić środowisko lub osoby, na które jednostka wywiera wpływ, do stanu pierwotnego. Każda z trzech cech (skala, zakres i nieodwracalny charakter) może sprawić, że negatywny wpływ będzie dotkliwy.
AR 23 dla pkt 42 (Zainteresowane strony)	Typowe kategorie zainteresowanych stron , na które jednostka wywiera wpływ, to: pracownicy i przedstawiciele pracowników w ramach własnych zasobów pracowniczych jednostki oraz w jej łańcuchach wartości na wyższym i niższym szczeblu, społeczności, na które ma wpływ jej działalność gospodarcza lub działalność w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, oraz konsumenci i użytkownicy końcowi jej produktów i usług. Uwzględnienie zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ, wymaga zwrócenia szczególnej uwagi na zainteresowane strony należące do tych kategorii, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji. Przyrodę można traktować jako milczącą zainteresowaną stronę, na którą jednostka wywiera wpływ.
AR 24 dla pkt 42 (Współpraca z zainteresowanymi stronami, na które jednostka wywiera wpływ)	Jeżeli jednostka współpracuje z zainteresowanymi stronami , na które wywiera wpływ, w ramach (ewentualnego) procesu należytej staranności w celu zidentyfikowania i oceny negatywnych wpływów oraz przeciwdziałania im, wyniki tej współpracy stanowią cenny wkład w jej ocenę istotności , bez potrzeby wprowadzania odrębnego procesu współpracy na potrzeby oceny istotności. Jednostka może jednak również zwrócić się o bezpośredni wkład w ocenę istotności do zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ, lub ich przedstawicieli (takich jak przedstawiciele pracowników lub związki zawodowe), a także do użytkowników sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i innych ekspertów. Obejmuje to informacje zwrotne w odniesieniu do wniosków jednostki dotyczących identyfikacji istotnych wpływów, ryzyk lub szans , a także tematów podlegających zgłoszeniu.
AR 25 dla pkt 42 (Przedstawiciele pracowników)	Zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości) zmienioną dyrektywą w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju zarząd jednostki informuje przedstawicieli pracowników na odpowiednim szczeblu i omawia z nimi odpowiednie informacje oraz sposoby uzyskiwania i weryfikacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Taki proces oraz, w stosownych przypadkach, związana z nim komunikacja z odpowiednimi organami administrującymi, zarządzającymi lub nadzorczymi stanowią cenny element współpracy z zainteresowanymi stronami .

AR 26 dla pkt 43 lit. a) (Uwzględnianie wdrożonych polityk i działań)	Tytułem przykładu, w celu uwzględnienia wdrożonych polityk i działań w ocenie istotności w odniesieniu do pkt 43 lit. a), w przypadku wystąpienia wycieku ropy naftowej wysiłek na rzecz powstrzymania wycieku uznaje się za środek łagodzący, natomiast naprawę szkód spowodowanych wyciekiem uznaje się za naprawę skutków .
AR 27 dla pkt 43(b) (Samodzielność polityki)	Jeżeli dana polityka wiąże się z przyszłymi działaniami mającymi na celu zapewnienie jej skuteczności w ograniczaniu dotkliwości lub prawdopodobieństwa wystąpienia wpływu , polityki tej i powiązanych przyszłych działań nie uwzględnia się przy ocenie istotności danego wpływu.
AR 28 dla pkt 43(c)	W przypadkach opisanych w pkt 43(c) jednostka odpowiednio dostosowuje swoje podejście do oceny istotności , aby zaspokoić potrzeby informacyjne użytkowników , jak opisano w pkt 23.

3.2.2. Ocena istotności finansowej

45. Ocena **istotności finansowej** odpowiada identyfikacji informacji uznanych za istotne dla pierwotnych **użytkowników** raportów finansowych ogólnego przeznaczenia przy podejmowaniu decyzji dotyczących zapewnienia jednostce zasobów (zob. pkt 23 lit. a)).
46. Zakres **istotności finansowej** na potrzeby sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowi rozszerzenie zakresu **istotności** stosowanego w procesie ustalania, które informacje należy włączyć do sprawozdań finansowych jednostki na podstawie mających zastosowanie zasad dotyczących ujmowania i wyceny. Istotność finansowa **tematu** nie ogranicza się do istotnych **ryzyk** lub **szans** wpływających na podmioty znajdujące się pod kontrolą jednostki, ale obejmuje informacje na temat istotnych ryzyk i szans, które można przypisać **relacjom biznesowym** w **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu (zob. pkt 62).
47. Jednostka zgłasza informacje na dany **temat** z perspektywy **istotności finansowej**, jeżeli wywołuje on istotne **skutki finansowe** lub można racjonalnie oczekiwać, że wywoła takie skutki. Ma to miejsce w przypadku, gdy **ryzyka** lub **szanse** związane z danym tematem mają istotny wpływ lub można racjonalnie oczekiwać, że będą miały istotny wpływ na rozwój jednostki, jej sytuację finansową, wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej.
48. **Ryzyka** i **szanse** mogą wynikać z przeszłych lub przyszłych zdarzeń. Istotne ryzyka i szanse wynikają z:
 - (a) istotnych **wpływów** jednostki zidentyfikowanych w ocenie **istotności wpływu**;
 - (b) **zależności** jednostki od zasobów naturalnych, ludzkich i społecznych; oraz
 - (c) innych czynników, takich jak narażenie na zagrożenia klimatyczne lub zmiany regulacyjne dotyczące **ryzyk systemowych**.
49. Identyfikując **ryzyka** i **szanse**, jednostka uwzględnia **zależności** jako źródła **skutków finansowych**, zarówno pod względem przepływów pieniężnych, jak i pod względem zasobów nieujętych w sprawozdaniu finansowym. Zależności mogą być źródłem ryzyk lub szans niezależnie od **potencjalnych wpływów** na zasoby naturalne, ludzkie i społeczne, na których się opierają.
50. **Istotność ryzyk** i **szans** ocenia się na podstawie połączenia prawdopodobieństwa wystąpienia i potencjalnej skali **skutków finansowych**.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 29 dla pkt 48 (Wewnętrzne zarządzanie ryzykiem)	Wewnętrzne ramy zarządzania ryzykiem stanowią cenny wkład w ocenę istotności ryzyk i szans . W przypadku instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń mające zastosowanie ostrożnościowe ramy regulacyjne mogą być źródłem informacji potrzebnych do sporządzenia oceny istotności.
AR 30 dla pkt 49 (Zależności)	Zależności mogą wpływać na: (a) zdolność jednostki do wykorzystania lub pozyskania zasobów potrzebnych w jej procesach biznesowych; (b) jakość i wycenę tych zasobów; albo (c) zdolność do polegania na akceptowalnych warunkach w relacjach niezbędnych dla procesów biznesowych.
AR 31 dla pkt 49 (Wkład w skutki finansowe)	Podczas oceny istotności ryzyk i szans jednostka uwzględnia ich wkład w skutki finansowe w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, stosując: (a) prawdopodobne scenariusze /prognozy; oraz (b) przewidywane skutki finansowe , które nie są (lub jeszcze nie są) odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym oraz wynikają z istotnych ryzyk i szans. Może to wynikać z sytuacji, które nie prowadzą jeszcze do ujęcia aktywów i zobowiązań lub przychodów i kosztów w sprawozdaniu finansowym zgodnie z kryteriami ujmowania w rachunkowości.

3.3. Szczególne okoliczności

3.3.1. Istotne wpływy lub ryzyka wynikające z działań, które mają na celu przeciwdziałanie wpływom lub ryzykom związanym z innymi tematami

51. W ocenie **istotności** można określić sytuacje, w których **działania** jednostki podjęte w celu reagowania na niektóre **wpływy, ryzyka** lub **szanse** związane z jednym **tematem** mogą powodować istotne negatywne wpływy lub istotne ryzyka związane z co najmniej jednym innym tematem. W takich sytuacjach jednostka prezentuje ujawniane informacje w sposób, który ułatwia zrozumienie powiązań między różnymi tematami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 32 dla pkt 51 (Wpływy lub ryzyka wynikające z działań)	Poniżej przedstawiono przykład takich sytuacji. Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu skutkuje istotnymi negatywnymi wpływami lub ryzykami związanymi z własnymi zasobami pracowniczymi . W celu promowania powiązanych informacji (zob. rozdział 9.1) jednostka: (a) ujawnia w ramach własnych zasobów pracowniczych istotne negatywne wpływy lub ryzyka wynikające z planu przejścia, w tym działania , które je powodują, z odniesieniem do ujawniania informacji związanych z klimatem; oraz (b) w ujawnianych informacjach związanych z klimatem zawiera opis sposobu przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom lub ryzykom związanym z klimatem.
--	---

3.3.2. Poziom agregacji i dezagregacji

52. Jednostka agreguje lub dezagreguje informacje w sposób odzwierciedlający poziom, na którym pojawiają się znaczące różnice w zakresie istotnych **wpływów, ryzyk** lub **szans**, na przykład według **tematu**, sektora, jednostki zależnej, **obszaru geograficznego**, składnika aktywów. Jednostka uwzględnia odpowiednie fakty i okoliczności, aby określić poziom agregacji, który wspiera wierne odzwierciedlenie jej wpływów, ryzyk lub szans.
53. Jednostka zapewnia, aby poziom agregacji i dezagregacji nie przesłaniał istotnych informacji.
54. Dezagregacja zastosowana do zaprezentowania danego ujawnienia odzwierciedla poziom, który zapewnia **użytkownikom** najbardziej przydatne informacje, tj. **temat**, grupę **wpływów, ryzyk** lub **szans**, indywidualny wpływ, ryzyko lub szansę. Powinno to odzwierciedlać czynniki takie jak charakter wpływu, ryzyka lub szansy, o których mowa, lub sposób zarządzania nimi przez jednostkę.

55. W przypadku sprawozdawczości na poziomie skonsolidowanym jednostka przeprowadza ocenę istotnych **wpływów, ryzyk i szans** dla skonsolidowanej grupy, niezależnie od struktury prawnej grupy. Jednostka zapewnia, aby działalność jej jednostek zależnych została uwzględniona w sposób umożliwiający bezstronną identyfikację istotnych wpływów, ryzyk i szans na poziomie grupy. W przypadku gdy jednostka zidentyfikuje znaczące różnice między istotnymi wpływami, ryzykami i szansami na poziomie grupy a istotnymi wpływami, ryzykami i szansami co najmniej jednej ze swoich jednostek zależnych, dezagreguje i prezentuje informacje w sposób, który umożliwia odpowiednie zrozumienie istotnych wpływów, ryzyk i szans danej jednostki zależnej lub jednostek zależnych. Jeżeli istotny wpływ, ryzyko lub szansa określone na poziomie grupy nie odnoszą się do wszystkich jednostek zależnych lub rodzajów działalności w grupie, informacje można przedstawić na poziomie zdezagregowanym, obejmującym wyłącznie jednostki zależne lub rodzaje działalności, do których odnosi się wpływ, ryzyko lub szansa (zob. również zwolnienia dotyczące **mierników** w pkt 93).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 33 dla pkt 52 (Istotne obszary geograficzne)	Jednostka uwzględnia dezagregację zgłaszanych informacji według istotnych obszarów geograficznych (zob. AR 11) na odpowiednim poziomie, jeżeli dotkliwość podstawowych istotnych wpływów jest w dużym stopniu uzależniona od cech kontekstu tych obszarów geograficznych lub jeżeli istnieją znaczące różnice w działalności jednostki, które wpływają na te obszary geograficzne. Przyjęty poziom agregacji nie może przesłaniać wzajemnych powiązań między wpływami, ryzykami i ich czynnikami, które istnieją w określonych kontekstach geograficznych, takimi jak skumulowany wpływ na ekosystemy lub wspólne zasoby.
AR 34 dla pkt 53 (Niewłaściwy poziom agregacji)	Może dojść do przesłaniania informacji, jeżeli niewłaściwy poziom agregacji mógłby wpłynąć na decyzję pierwotnych użytkowników sprawozdań finansowych ogólnego przeznaczenia lub na decyzje innych użytkowników oświadczeń ogólnego przeznaczenia dotyczących zrównoważonego rozwoju . Niewłaściwy poziom agregacji wpływów, ryzyk i szans może wynikać z agregacji wpływów, ryzyk i szans, które nie mają wspólnych cech, lub z dezagregacji tych, które mają wspólne cechy. Do przesłaniania informacji dochodzi wówczas, gdy istotne informacje są ukrywane przez informacje nieistotne.

4. Należyta staranność

56. Należyta staranność to proces, w ramach którego jednostka identyfikuje rzeczywiste i potencjalne negatywne **wpływy** na ludzi i środowisko związane z jej działalnością, zapobiega tym wpływom, łagodzi je, eliminuje, minimalizuje i naprawia ich skutki. W dyrektywie (UE) 2024/1760 (dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – CSDDD) ustanowiono wymogi w zakresie należytej staranności dla jednostek podlegających jej przepisom. Odpowiednie wytyczne dotyczące procesu należytej staranności zawarte są również w międzynarodowych instrumentach Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych. Należyta staranność jest stałą praktyką, która stanowi odpowiedź na zmiany w strategii jednostki, jej **modelu biznesowym**, działalności, **relacjach biznesowych** oraz w kontekście operacyjnym i praktykach, w tym w projektowaniu, zakupach oraz sprzedaży i dystrybucji, oraz która może wywoływać takie zmiany.
57. Zgodnie z ESRS nie nakłada się żadnych wymogów dotyczących postępowania w odniesieniu do należytej staranności; nie rozszerza się ani nie zmienia roli **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych** jednostki w odniesieniu do realizacji procesu należytej staranności. Przepisy ESRS pozostają bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do jednostek objętych zakresem tej dyrektywy.
58. Wyniki procesu należytej staranności jednostki w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowią podstawę oceny jej istotnych negatywnych **wpływów**.
59. Jednym z etapów procesu należytej staranności jest identyfikacja i ocena negatywnych **wpływów** związanych z własnymi operacjami, **produktami** lub usługami jednostki, w tym za pośrednictwem **relacji biznesowych w łańcuchu wartości** jednostki na wyższym i niższym szczeblu. Etapy identyfikacji i oceny wpływów w procesie należytej staranności stanowią podstawę oceny istotnych wpływów do celów sprawozdawczości (zob. rozdział 3.2.1). Identyfikacja istotnych negatywnych wpływów stanowi również wsparcie w zakresie identyfikacji istotnych **ryzyk i szans** dla zrównoważonego rozwoju, które często są efektem takich wpływów. W przypadku gdy jednostka nie jest w stanie zaradzić jednocześnie wszystkim wpływom, proces należytej staranności umożliwia priorytetowe potraktowanie **działania** na podstawie dotkliwości i prawdopodobieństwa wpływów.

5. Jednostka sprawozdająca oraz łańcuch wartości na wyższym i niższym szczeblu

5.1. Jednostka sprawozdająca i własne operacje

60. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** dotyczy tej samej jednostki sprawozdającej, której dotyczy sprawozdanie finansowe. Jeżeli jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju składa się w odniesieniu do jednostki dominującej i jej jednostek zależnych zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami rachunkowości. Nie ma to zastosowania, jeżeli jednostka nie jest zobowiązana do sporządzania sprawozdań finansowych lub jeżeli jej skonsolidowana sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju jest sporządzana zgodnie z art. 48i dyrektywy 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości).
61. W przypadku sprawozdawczości na poziomie grupy jednostka sprawozdająca zazwyczaj – z wyjątkiem szczególnych okoliczności, takich jak leasing i aktywa utrzymywane w ramach długoterminowych programów świadczeń pracowniczych jednostki – uwzględnia jako część własnych operacji: aktywa, zobowiązania, przychody i koszty jednostki dominującej i jej jednostek zależnych, mających siedzibę w UE lub poza nią, określone zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami rachunkowości. W pkt 62–75 zawarto dalsze przepisy i wyjątki dotyczące określania granic sprawozdawczości w odniesieniu do własnych operacji oraz **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu. Ponadto jednostka może wyłączyć z granic sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju jednostkę zależną, którą wyłączono z zakresu skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze względu na jej nieistotność z perspektywy finansowej, chyba że istnieją szczególne fakty i okoliczności, które narażają grupę na **wpływy** wynikające z danej jednostki zależnej, spełniające progi **istotności** grupy.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 35 dla pkt 61 (Jednostka zależna z innym okresem sprawozdawczym)	W przypadku włączania jednostek zależnych o różnych okresach sprawozdawczych do skonsolidowanego oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju jednostka może korzystać z mających zastosowanie przepisów dotyczących rachunkowości, które odnoszą się do tych okoliczności.
AR 36 dla pkt 61 (Udział we wspólnych operacjach)	Bez uszczerbku dla zwolnienia, o którym mowa w pkt 92, jednostka klasyfikuje jako »własne operacje« wpływy, ryzyka i szanse związane z udziałem we wspólnym działaniu – w jego aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach ujętych w sprawozdaniu finansowym.

5.2. Włączenie informacji dotyczących łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu

62. W zakresie niezbędnym do zrozumienia istotnych **wpływów, ryzyk i szans** jednostki oraz do spełnienia cech jakościowych informacji (zob. dodatek B) zgłaszane informacje rozszerza się poza własne operacje w celu uwzględnienia istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z jednostką ze względu na jej bezpośrednie i pośrednie **relacje biznesowe w łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu (informacje dotyczące łańcucha wartości), bez uszczerbku dla zwolnienia z tytułu nabycia i zbycia określonego w rozdziale 5.4.
63. Jednostka uwzględnia istotne informacje dotyczące **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu zgodnie z wynikiem oceny **podwójnej istotności** opisanej w niniejszym standardzie oraz wszelkimi szczegółowymi wymogami dotyczącymi łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu w innych ESRS.
64. Stosowanie pkt 63 nie wymaga informacji na temat każdego podmiotu w **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu, lecz jedynie uwzględnienia istotnych informacji.
65. W celu zidentyfikowania istotnych **wpływów, ryzyk** lub **szans**, które są związane z jednostką za pośrednictwem jej **relacji biznesowych w łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu, oraz w celu zgłaszania tych wpływów, ryzyk lub szans, jednostka może wykorzystywać informacje zebrane bezpośrednio od kontrahentów w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu lub może wykorzystywać oszacowania, w zależności od względów dotyczących wykonalności i wiarygodności związanych z niezbędnymi danymi wejściowymi. Podczas opracowywania oszacowań jednostka może wykorzystywać informacje wewnętrzne i zewnętrzne, takie jak dane ze źródeł pośrednich, dane dotyczące średniej sektorowej, analizy próbek, dane rynkowe i dotyczące porównywanych grup, dane oparte na wydatkach lub inne wskaźniki zastępcze.

66. Stosując art. 19a ust. 3 akapity od pierwszego do szóstego oraz art. 29a ust. 3 akapity od pierwszego do szóstego dyrektywy 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości), jednostka uwzględnia fakt, że górna granica (limit informacji z łańcucha wartości) informacji na temat zrównoważonego rozwoju, których można wymagać od jednostek chronionych w jej **łańcuchu wartości**, obejmuje jedynie punkty danych określone w załączniku II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2026/1560⁽¹⁾. Ograniczenie to ma również zastosowanie do jednostek spoza UE w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu jednostki sprawozdającej.
67. Różne **wpływy, ryzyka** lub **szanse** mogą być istotne w odniesieniu do różnych części **łańcucha wartości** jednostki na wyższym i niższym szczeblu.
68. Zgłaszane informacje na temat **polityk, działań i celów** obejmują informacje dotyczące **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu jedynie w zakresie, w jakim łańcuch wartości wchodzi w zakres polityk, działań i celów jednostki.
69. Inwestycje, w tym udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach, traktuje się jako **relacje biznesowe**.
70. Bez uszczerbku dla zwolnienia, o którym mowa w pkt 92, w niektórych przypadkach jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia, które są ujmowane zgodnie z metodą praw własności, są również częścią **łańcucha wartości** jednostki na wyższym i niższym szczeblu poza zakresem relacji udziałowych, na przykład gdy są również **dostawcami** lub klientami. W takich przypadkach jednostka ujawnia informacje dotyczące tych relacji z dostawcami lub klientami, na podstawie pkt 62, zgodnie z podejściem przyjętym w odniesieniu do podobnych **relacji biznesowych**. W takich przypadkach przy określaniu **mierników** dane jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia nie ograniczają się do udziału posiadanego kapitału własnego, ale odzwierciedlają **wpływy, ryzyka i szanse**, które są związane z jednostką w ramach relacji z dostawcą lub klientem. Oznacza to, że jednostka uwzględnia zarówno swoje relacje jako inwestora w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, jak i relacje z dostawcami lub klientami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 37 dla pkt 62–63 (Sprawozdawczość dotycząca łańcucha wartości w przypadku jednostek zarządzających inwestycjami z zastrzeżeniem pewnych warunków)	W przypadku gdy jednostka zarządza inwestycjami podlegającymi obowiązkowi powierniczemu w imieniu swoich klientów na podstawie upoważnienia udzielonego przez tych klientów bez zatrzymania ryzyka lub korzyści wynikających z własności, od jednostki tej nie oczekuje się przekazywania danych na temat tych inwestycji.
AR 38 dla pkt 63 (Mierniki i łańcuch wartości)	Jednostka jest zobowiązana do włączenia mierników specyficznych dla jednostki w celu uwzględnienia jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, gdy jest to konieczne zgodnie z pkt 11, ponieważ mierniki określone w standardach tematycznych ERS obejmują wyłącznie własne operacje, z wyjątkiem emisji gazów cieplarnianych (ERS E1-8).

- 5.3. Przepisy i wyjątki dotyczące określania odpowiednich granic sprawozdawczości w odniesieniu do własnych operacji i łańcucha wartości
71. **Wpływy, ryzyka i szanse** związane ze składnikiem aktywów będącym przedmiotem leasingu mogą mieć różne źródła, w zależności od tego, czy wynikają z użytkowania składnika aktywów, czy z jego własności. Leasingobiorca wykorzystuje składnik aktywów będący przedmiotem leasingu i zgłasza wpływy związane z użytkowaniem składnika aktywów w ramach własnych operacji w okresie leasingu. Leasingodawca zapewnia leasingobiorcy prawo do użytkowania składnika aktywów i zgłasza wpływy związane z użytkowaniem składnika aktywów w ramach swojego **łańcucha wartości** na niższym szczeblu. To, czy ryzyka i szanse związane ze składnikiem aktywów będącym przedmiotem leasingu, jak również wpływy inne niż związane z użytkowaniem składnika aktywów będącego przedmiotem leasingu przypadają leasingodawcy czy leasingobiorcy, zależy od postanowień umowy leasingu, co należy odzwierciedlić w zgłaszanych informacjach.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2026/1560 z dnia 3 lipca 2026 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE przez ustanowienie standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez jednostki chronione w ramach limitu informacji z łańcucha wartości (Dz.U. L, 2026/1560, dd.mm.yyyy, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2026/1560/oj).

72. **Wpływy, ryzyka** lub **szanse** wynikające z aktywów utrzymywanych w ramach długoterminowych programów świadczeń pracowniczych jednostki są powiązane z jednostką za pośrednictwem jej **relacji biznesowych w łańcuchu wartości**.
73. Przepisy pkt 71 i 72 mają pierwszeństwo przed standardami tematycznymi, w tym przed przepisami ESRS E1-8.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 39 dla pkt 71 (Aktywa będące przedmiotem leasingu)	Na przykład leasingobiorca, a nie leasingodawca, jest podmiotem, który powoduje zanieczyszczenie oraz zużywa energię lub wodę w fabryce będącej przedmiotem leasingu. Leasingobiorca ocenia zatem istotne wpływy związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu w ramach własnych operacji.
--	--

5.4. Zwolnienia z tytułu nabycia i zbycia

74. Jeżeli jednostka nabywa jednostkę zależną w okresie sprawozdawczym, może odroczyć włączenie tej jednostki zależnej do oceny **istotności** i do **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** do kolejnego okresu sprawozdawczego. Jeżeli jednostka zależna opuści grupę w trakcie okresu sprawozdawczego, może dostosować zakres oceny istotności i granicę sprawozdawczości ze skutkiem od początku bieżącego okresu sprawozdawczego.
75. Jeżeli jednostka korzysta ze zwolnienia przewidzianego w pkt 74, wykorzystuje dostępne informacje do ujawnienia wszelkich znaczących zdarzeń, które miały wpływ na jednostkę zależną w okresie sprawozdawczym od momentu nabycia lub do momentu zbycia oraz które wywołują skutki dla **wpływów** grupy w zakresie kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem lub powiązanych **ryzyk** lub **szans**.

6. Okres sprawozdawczy, rok bazowy i perspektywy czasowe

6.1. Okres sprawozdawczy i rok bazowy

76. Okres sprawozdawczy w odniesieniu do **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** jednostki – w tym do celów obliczania **mierników** – musi być spójny z okresem sprawozdawczym odnośnie do jej sprawozdania finansowego.
77. Rok bazowy jest historyczną datą lub historycznym okresem odniesienia, w przypadku których dostępne są informacje i z którymi można porównywać kolejne informacje na przestrzeni czasu.
78. Przy zgłaszaniu postępów w osiągnięciu **celu** jednostka przedstawia informacje porównawcze w odniesieniu do roku bazowego dla **mierników** zgłoszonych w bieżącym okresie, chyba że odpowiedni DR wyraźnie stanowi inaczej. Jeżeli osiągnięto kamienie milowe między rokiem bazowym a okresem sprawozdawczym, sprawozdawczość na temat tych osiągnięć stanowi użyteczne informacje kontekstowe.

6.2. Perspektywa czasowa: definicja pojęć »krótko-, średnio- i długoterminowy« na potrzeby sprawozdawczości

79. Przygotowując **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju**, jednostka przyjmuje na zakończenie okresu sprawozdawczego następujące odstępy czasowe:
- krótkoterminowa perspektywa czasowa: długość okresu przyjętego na potrzeby sprawozdania finansowego;
 - średnioterminowa perspektywa czasowa: okres od końca krótkoterminowego okresu do pięciu lat; oraz
 - długoterminowa perspektywa czasowa: powyżej pięciu lat.
80. Jednostka stosuje dodatkowe podziały w odniesieniu do długoterminowej perspektywy czasowej, jeżeli przewiduje **wpływy** lub **działania** w okresie dłuższym niż pięć lat, ponieważ dodanie takiego podziału dostarcza przydatnych informacji.

81. Jednostka może przyjąć inną definicję średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych, jeżeli zastosowanie średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych określonych w pkt 79 skutkuje uzyskaniem nieprzydatnych informacji. Może to mieć miejsce, jeżeli jednostka wykorzystuje inną definicję na potrzeby a) swoich procesów identyfikacji istotnych **wpływów, ryzyk i szans**, a także zarządzania nimi lub b) swoich **działań i celów**. Okoliczności te mogą wynikać z cech charakterystycznych dla danej branży, takich jak przepływy środków pieniężnych i cykle koniunkturalne lub okresy planowania stosowane zazwyczaj w sektorze na potrzeby podejmowania decyzji, oczekiwany czas trwania inwestycji kapitałowych lub perspektywy czasowe, w których **użytkownicy** przeprowadzają oceny.
82. Odniesienia do »krótkoterminowych«, »średnioterminowych« i »długoterminowych« perspektyw w ESRS odnoszą się do perspektyw czasowych określonych przez daną jednostkę zgodnie z przepisami pkt 79–81.

7. Przygotowywanie informacji na temat zrównoważonego rozwoju

7.1. Informacje porównawcze

83. Jednostka ujawnia informacje porównawcze za poprzedni okres w odniesieniu do wszystkich **mierników** ilościowych i kwot. Jeżeli ma to znaczenie dla zrozumienia **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** za bieżący okres, od jednostki wymaga się także ujawnienia informacji porównawczych na potrzeby ujawniania informacji o charakterze opisowym.
84. Określanie i obliczanie **mierników**, w tym mierników stosowanych do ustalania **celów** i monitorowania postępów w osiągnięciu tych celów, musi być spójne na przestrzeni czasu. Jednostka przedstawia informacje kontekstowe i skorygowane dane porównawcze, chyba że jest to **niewykonalne w praktyce**, jeżeli:
- (a) ponownie zdefiniowała lub zastąpiła miernik lub cel; albo
 - (b) zidentyfikowała nowe informacje w odniesieniu do szacunkowych danych liczbowych ujawnionych w poprzednim okresie, a nowe informacje dostarczają dowodów na istnienie okoliczności w poprzednim okresie.
85. W przypadku gdy skorygowanie informacji porównawczych na potrzeby **mierników** za jeden lub kilka poprzednich okresów jest **niewykonalne w praktyce**, jednostka ujawnia ten fakt.
86. Jeżeli w ramach ESRS w odniesieniu do **miernika** lub punktu danych wymaga się od jednostki prezentacji większej liczby okresów porównawczych niż jeden, pierwszeństwo mają wymogi zawarte w tych ESRS.
87. W przypadku **mierników** i kwot pieniężnych:
- (a) jeżeli jednostka zgłasza kwoty porównawcze, które znacząco różnią się od informacji zgłoszonych w poprzednim okresie, podaje przyczyny zmiany oraz różnicę między kwotami zgłoszonymi w poprzednim okresie a kwotami skorygowanymi;
 - (b) jeżeli jednostka zgłasza informacje dotyczące danego **tematu** lub istotnych **wpływów, ryzyk i szans** po raz pierwszy, nie wymaga się od niej przedstawienia związanych z nimi informacji porównawczych w bieżącym okresie sprawozdawczym (tj. jeżeli nie zgłoszono ich we wcześniejszych **oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju** tej jednostki); oraz
 - (c) bez uszczerbku dla zwolnienia z tytułu nabycia i zbycia (zob. rozdział 5.4), jeżeli jest to konieczne do zapewnienia wiedzy na temat postępów w realizacji **celu** po znaczącym nabyciu lub zbyciu, jednostka opisuje, w jaki sposób transakcja wpływa na postępy w realizacji celu.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 40 dla pkt 84(b) (Korekta danych porównawczych)

Jednostka nie jest zobowiązana do skorygowania danych porównawczych w odniesieniu do nowych otrzymanych informacji, jeżeli skorygowane dane porównawcze nie dostarczają przydatnych informacji, na przykład gdy metoda szacowania odpowiedniego **miernika** systematycznie opiera się na dzień sprawozdawczy na danych wejściowych z poprzedniego okresu.

7.2. Osąd, niepewność pomiaru i niepewność wyniku

88. Jednostka ujawnia informacje umożliwiające **użytkownikom** zrozumienie:

- (a) dokonanych przez nią osądów, które w najbardziej znaczący sposób wpływają na zgłaszane informacje;
- (b) znaczącej niepewności wpływającej na prezentowane informacje, w tym ewentualnego polegania na oszacowaniach; oraz
- (c) znaczących założeń i ograniczeń w oszacowaniach.

89. Niektóre ESRS wymagają ujawniania informacji, których wyniki są niepewne, takich jak wyjaśnienia dotyczące ewentualnych przyszłych zdarzeń. Oceniając, czy informacje dotyczące takich ewentualnych przyszłych zdarzeń są istotne, jednostka odnosi się do kryteriów określonych w rozdziale 3.2.2 i bierze pod uwagę:

- (a) **przewidywane skutki finansowe** zdarzeń (możliwe wyniki);
- (b) dotykliwość i prawdopodobieństwo **potencjalnych wpływów** na ludzi lub środowisko wynikających z ewentualnych przyszłych zdarzeń; oraz
- (c) zakres możliwych wyników i prawdopodobieństwo możliwych wyników w tym zakresie.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 41 dla pkt 89 (Informacje o osądach)	Przygotowując oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju , jednostka dokonuje różnych osądów, poza tymi, które wymagają oszacowań, mogących znacząco wpływać na zgłaszane informacje, na przykład podczas: (a) określania istotnych informacji, które należy uwzględnić w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju (zob. pkt 23); oraz (b) określania istotnych wpływów, ryzyk lub szans, powiązania ich z odpowiednim tematem lub tematami oraz oceny, czy konieczna jest aktualizacja oceny istotności (zob. rozdział 3).
AR 42 dla pkt 89 (Wykorzystanie racjonalnych i możliwych do udokumentowania założeń i oszacowań)	Wykorzystanie racjonalnych oszacowań, w tym przy opracowywaniu analizy scenariuszowej lub analizy wrażliwości, jest zasadniczym elementem przygotowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju jednostki. Nie podważa to przydatności tych informacji, pod warunkiem wyjaśnienia znaczących założeń i oszacowań. Nawet w przypadku wysokiego poziomu niepewności pomiaru takie założenie lub oszacowanie niekoniecznie musiałoby uniemożliwiać zapewnienie przydatnych informacji lub spełnienie wymogu jakościowych cech informacji (zob. dodatek B).
AR 43 dla pkt 89 (Wykorzystanie racjonalnych i możliwych do udokumentowania założeń i oszacowań)	Wymóg określony w pkt 88(b) odnosi się do oszacowań, które wymagają najtrudniejszych, subiektywnych lub złożonych osądów.

7.3. Zwolnienia w odniesieniu do przygotowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS

90. Jednostka może wyłączyć działania z obliczeń **miernika**, jeżeli ze względu na swój charakter nie są one znaczącym czynnikiem dla **wpływów, ryzyk** lub **szans**, które dany miernik ma odzwierciedlać, oraz jeżeli oczekuje się, że ich wyłączenie z obliczeń nie wpłynie negatywnie na przydatność i wierne odzwierciedlenie zgłaszanych informacji. Jednostka ujawnia, czy stosuje to zwolnienie, i uwzględnia wszelkie przydatne informacje, które umożliwiają **użytkownikom** zrozumienie wynikających z niego ograniczeń zakresu.

91. Z wyjątkiem zgłaszania mierników ESRS E1–8 *Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 brutto*, jeżeli jednostka może dostarczyć – bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków – wiarygodne bezpośrednie lub szacunkowe dane wyłącznie w odniesieniu do obiektywnie określonej części własnych operacji lub swojego **łańcucha wartości** na wyższym lub niższym szczeblu, ujawnia, że zidentyfikowała istotne **wpływy, ryzyka** lub **szanse**, ale odpowiedni **miernik** można obecnie zgłosić wyłącznie w częściowym zakresie sprawozdawczości lub w odniesieniu do podzbioru łańcucha wartości. W takich okolicznościach jednostka ujawnia **działania**, jakie podjęła w celu zwiększenia stopnia pokrycia i jakości zgłaszanych informacji w przyszłych okresach, oraz poczynione postępy w porównaniu z poprzednim okresem. Oczekuje się, że stopień pokrycia zgłaszanych informacji będzie się z czasem zwiększać, w szczególności w odniesieniu do mierników w ramach własnych operacji. Niniejszy punkt stosuje się bez uszczerbku dla stosowania przepisów podrozdziału 7.4.
92. Jednostka może wyłączyć wspólne działania, nad którymi nie sprawuje kontroli operacyjnej, z zakresu obliczeń **mierników** środowiskowych zgłaszanych zgodnie z ESRS E2 *Zanieczyszczenie*, ESRS E3 *Woda*, ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy* oraz ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*. Jednostka ujawnia, czy stosuje to zwolnienie, i uwzględnia wszelkie przydatne informacje, które umożliwiają zrozumienie wynikających z niego ograniczeń zakresu. W takich okolicznościach i bez uszczerbku dla oceny jednostki, czy sprawuje kontrolę operacyjną czy też nie, ujawnia ona **działania**, jakie podjęła w celu zwiększenia stopnia pokrycia zgłaszanych informacji i ich jakości w przyszłych okresach, oraz poczynione postępy w porównaniu z poprzednim okresem.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 44 dla pkt 92 (Zwolnienie i emisje gazów cieplarnianych zakresu 3)	Przy przygotowywaniu informacji na temat emisji gazów cieplarnianych zakresu 3 brutto , w granicach określonych w niniejszym standardzie i w pkt AR 19 w ESRS E1 <i>Zmiana klimatu</i> , zastosowanie ma pkt AR 24 w ESRS E1 <i>Zmiana klimatu</i> .
--	---

7.4. Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków

93. Jednostka wykorzystuje wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne dla jednostki na dzień sprawozdawczy bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków:
- w celu identyfikacji istotnych **wpływów, ryzyk** lub **szans**;
 - w celu określenia zakresu swojego **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu, w tym jego zasięgu i składu, w odniesieniu do istotnych wpływów, ryzyk lub szans;
 - przy poszerzaniu zakresu informacji w celu uwzględnienia informacji dotyczących łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, zgodnie z wymogami pkt 62;
 - w celu przygotowania informacji na temat **mierników**; oraz
 - w celu zgłaszania informacji na temat bieżących i **przewidywanych skutków finansowych**.
94. Ocena tego, co stanowi nadmierne koszty lub nadmierny wysiłek, zależy od szczególnych okoliczności jednostki i wymaga wyważonego uwzględnienia kosztów ponoszonych przez jednostkę oraz korzyści płynących z uzyskanych informacji dla **użytkowników**.
95. Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne dla jednostki bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków, podlegają ponownej ocenie za każdy okres sprawozdawczy. Odzwierciedla to wyniki wcześniejszych **działań** jednostki mających na celu poprawę dostępności danych lub większą dostępność informacji zewnętrznych. W rezultacie oczekuje się, że z czasem dostępność informacji ulegnie poprawie.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 45 dla pkt 94 (Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje dostępne bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków)	Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje obejmują czynniki specyficzne dla jednostki, a także ogólne warunki w środowisku zewnętrznym. Racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje obejmują informacje o przeszłych zdarzeniach, obecnych warunkach i prognozach przyszłych warunków. Jednostka nie jest zobowiązana do wyczerpującego poszukiwania takich informacji. Oceniając, czy przygotowanie ujawnienia informacji wiązałoby się z nadmiernymi kosztami lub nadmiernym wysiłkiem na dzień sprawozdawczy, jednostka uwzględnia, indywidualnie lub łącznie, kryteria takie jak: (a) jej wielkość, zasoby i gotowość techniczną w stosunku do skali i złożoności jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu; oraz (b) dostępność narzędzi umożliwiających dostęp do informacji i ich wymianę, w tym narzędzi cyfrowych. Oceniając dostępność informacji, jednostka: (a) wykorzystuje informacje wewnętrzne i zewnętrzne, które są dostępne dla jednostki na dzień sprawozdawczy, uznając, że dostępność na dzień sprawozdawczy odzwierciedla usprawnienia w gromadzeniu danych wdrożone od poprzedniego okresu; oraz (b) oczekuje się, że uzna za dostępne, bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków, informacje wynikające z: i. zasobów wewnętrznych, takich jak: procesy zarządzania ryzykiem stosowane przez jednostkę; informacje wykorzystywane przez jednostkę przy sporządzaniu sprawozdań finansowych, stosowaniu modelu biznesowego, określaniu strategii, przeprowadzaniu procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zarządzaniu wpływami, ryzykami i szansami jednostki; oraz ii. zasobów zewnętrznych, takich jak doświadczenie sektorowe lub doświadczenia grupy porównywalnych podmiotów, oraz badania naukowe.
--	---

7.5. Aktualizacja ujawnianych informacji w celu uwzględnienia zdarzeń, które nastąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego

96. Jeżeli po zakończeniu okresu sprawozdawczego, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania z działalności do publikacji, jednostka otrzyma informacje zawierające dowody lub spostrzeżenia na temat warunków panujących na koniec okresu sprawozdawczego, jednostka aktualizuje ujawniane informacje w świetle nowych informacji.

97. Jednostka ujawnia informacje na temat istotnych transakcji, innych zdarzeń i warunków, które wystąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego, ale przed datą zatwierdzenia sprawozdania z działalności do publikacji, oraz przedstawia informacje opisowe wskazujące na istnienie, charakter i potencjalne konsekwencje tych zdarzeń po zakończeniu roku.

7.6. Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach

98. Jednostka dokonuje korekty istotnych błędów dotyczących poprzedniego okresu, korygując kwoty porównawcze za poprzedni ujawniony okres (poprzednie ujawnione okresy), chyba że jest to **niewykonalne w praktyce**. Wymóg ten nie obejmuje okresów sprawozdawczych poprzedzających pierwszy rok stosowania ESRS przez jednostkę.

99. Potencjalne błędy w okresie sprawozdawczym wykryte w tym samym okresie sprawozdawczym są korygowane przed zatwierdzeniem **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** do publikacji. Do wykrycia istotnych błędów dochodzi jednak niekiedy dopiero w kolejnym okresie. W przypadku wykrycia istotnych błędów w kolejnym okresie, jeżeli ustalenie wpływu błędu na wszystkie poprzednie zaprezentowane okresy jest **niewykonalne w praktyce**, jednostka przeformułuje informacje porównawcze w celu skorygowania błędu od najwcześniejszej możliwej daty.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 46 dla pkt 99 (Błędy dotyczące poprzedniego okresu)	Błędami dotyczącymi poprzedniego okresu są pominięcia i zniekształcenia w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju jednostki za co najmniej jeden z poprzednich okresów. Takie błędy wynikają z niewykorzystywania lub niewłaściwego stosowania wiarygodnych informacji: (a) dostępnych w momencie zatwierdzenia do publikacji sprawozdania z działalności zawierającego oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju za te okresy; oraz (b) co do których można było racjonalnie oczekiwać, że uzyskano je i wzięto pod uwagę podczas przygotowywania ujawnianych informacji na temat zrównoważonego rozwoju zawartych w tych sprawozdaniach. Takie błędy obejmują: skutki błędów matematycznych, błędy w stosowaniu definicji mierników lub celów, przeoczenia lub błędną interpretację faktów oraz oszustwa. Korekty błędów odróżnia się od zmian w oszacowaniach. Oszacowania mogą wymagać skorygowania, gdy tylko pojawią się dodatkowe informacje.
---	--

7.7. Pominięcie informacji

100. Ujawniając informacje wymagane w ESRS, jednostka może pominąć następujące informacje:

- (a) w wyjątkowych przypadkach – informacje, których ujawnienie miałyby poważnie szkodliwy wpływ na sytuację handlową jednostki, o ile spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - i. takie pominięcie nie uniemożliwia rzetelnego i wyważonego zrozumienia rozwoju, wyników i sytuacji jednostki ani jej istotnych **ryzyk** lub **wpływów**;
 - ii. jednostka ustaliła, że nie jest możliwe ujawnienie informacji w sposób, np. na poziomie zagregowanym, który pozwoliłby jej na osiągnięcie celów wymogu dotyczącego ujawniania informacji bez poważnego szkodliwego wpływu na jej sytuację handlową;
 - iii. w odniesieniu do każdego pominiętego punktu danych jednostka ujawnia fakt skorzystania z tego zwolnienia;
 - iv. w każdym dniu sprawozdawczym jednostka ponownie ocenia, czy może nadal pomijać te informacje;
- (b) informacje odpowiadające kapitałowi intelektualnemu, własności intelektualnej, know-how, informacjom technologicznym lub wynikom innowacji, które kwalifikują się jako tajemnica przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2016/943 (dyrektywa w sprawie tajemnic przedsiębiorstwa) ^(*), o ile spełnione są obydwa następujące warunki:
 - i. w odniesieniu do każdego pominiętego punktu danych jednostka ujawnia fakt skorzystania z tego zwolnienia; oraz
 - ii. w każdym dniu sprawozdawczym jednostka ponownie ocenia, czy może nadal pomijać te informacje;
- (c) informacje niejawne zdefiniowane w art. 2 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 ^(*), o ile spełnione są obydwa następujące warunki:
 - i. w odniesieniu do każdego pominiętego punktu danych jednostka ujawnia fakt skorzystania z tego zwolnienia; oraz
 - ii. w każdym dniu sprawozdawczym jednostka ponownie ocenia, czy może nadal pomijać te informacje;
- (d) inne informacje, które należy chronić przed nieuprawnionym dostępem lub ujawnieniem ze względu na obowiązki określone w innych aktach prawnych Unii lub w prawie krajowym lub w celu ochrony prywatności lub bezpieczeństwa osoby fizycznej lub bezpieczeństwa osoby prawnej, o ile spełnione są obydwa następujące warunki:
 - i. w odniesieniu do każdego pominiętego punktu danych jednostka ujawnia fakt skorzystania z tego zwolnienia; oraz
 - ii. w każdym dniu sprawozdawczym jednostka ponownie ocenia, czy może nadal pomijać te informacje.

^(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>) (»dyrektywa w sprawie tajemnic przedsiębiorstwa«).

^(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) (Dz.U. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

101. Jednostka podejmuje wszelkie uzasadnione wysiłki w celu zapewnienia, że poza pominięciami, o których mowa w pkt 100, nie ucierpi ogólna przydatność danego ujawnienia.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 47 dla pkt 101 (Informacje, które można pominąć)	Faktu, że jednostki nieposiadające siedziby w Unii nie są zobowiązane do przekazywania tych samych informacji, nie można wykorzystywać do uzasadnienia pominięcia informacji na podstawie pkt 101 lit. a).
--	--

7.8. Zgłaszanie informacji na temat istotnych szans

102. Przy zgłaszaniu informacji na temat istotnych **szans** ujawnienia obejmują informacje opisowe, które umożliwiają **użytkownikom** zrozumienie tych szans. Jednostka nie zgłasza ogólnych szans dla sektora, a jedynie szanse, które są obecnie wykorzystywane lub uwzględniane w jej ogólnej strategii. Przepisy dotyczące **skutków finansowych** zawarte w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* mają zastosowanie przy zgłaszaniu informacji na temat istotnych szans.

8. Wymogi dotyczące prezentacji i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

8.1. Ogólny wymóg dotyczący prezentacji, struktura i treść oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

103. Jednostka prezentuje wszystkie ujawnienia wymagane w ESRS w odrębnej sekcji sprawozdania z działalności, określanej jako **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** jednostki, które obejmuje również ujawnienia włączone przez odniesienie zgodnie z rozdziałem 9.3.

104. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju należy przedstawić:

- (a) w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację informacji wymaganych w ESRS względem innych informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności; oraz
- (b) w strukturze, która ułatwia dostęp do **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** w formacie czytelnym dla człowieka i nadającym się do odczytu maszynowego oraz jego zrozumienie.

105. Jednostka opracowuje swoje **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** w formie czterech części w następującej kolejności: informacje ogólne, informacje środowiskowe, informacje dotyczące kwestii społecznych i informacje dotyczące ładu korporacyjnego. Może stosować dodatki lub oddzielne podczęści zgodnie z pkt 107–111. Jednostka może nadać swojemu **oświadczeniu dotyczącemu zrównoważonego rozwoju** inną strukturę niż ta zdefiniowana w zdaniu pierwszym niniejszego punktu, pod warunkiem że przedstawi uzasadnienie dla zastosowania innej struktury oraz będzie przestrzegać wszystkich pozostałych przepisów niniejszego rozdziału.

106. Jeżeli jednostka przygotowuje ujawnienia zgodnie z art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 oraz rozporządzeniami delegowanymi Komisji, jest zobowiązana do uwzględnienia ich w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** i może tego dokonać w oddzielnym dodatku do sprawozdania z działalności. Te ujawnienia nie podlegają przepisom ESRS, z wyjątkiem niniejszego punktu.

8.2. Prezentacja informacji uzupełniających zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju

107. Jednostka może uwzględnić w swoim **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** informacje uzupełniające, które wynikają z (i) innych przepisów nakładających na nią obowiązek ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju, lub (ii) ogólnie przyjętych standardów lub ram sprawozdawczości, w tym wytycznych nieobowiązkowych i wytycznych sektorowych, opublikowanych przez inne jednostki normalizacyjne (np. w ramach Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej), nawet jeżeli informacje te nie są istotne. Informacje takie muszą być wyraźnie określone przez odpowiednie odniesienie do powiązanych przepisów, standardów lub ram.

108. Jeżeli jest to konieczne do zaspokojenia potrzeb konkretnego **użytkownika** w zakresie danych, jednostka może uwzględnić w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** ujawnienia uzupełniające, które nie są istotne.

109. Informacje ujawniane zgodnie z pkt 107 i 108:

- (a) są wyraźnie określone jako niewynikające z oceny **istotności**;
- (b) zapewniają wierne odzwierciedlenie aspektów, które mają reprezentować; oraz
- (c) są prezentowane w sposób, który nie przesłania istotnych informacji.

8.3. Opcje prezentowania informacji w częściach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

110. W **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** jednostka może przedstawić streszczenie zawierające kluczowe informacje dotyczące jej istotnych **wpływów, ryzyk** lub **szans** z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego oraz zarządzania nimi. Treść i prezentacja tego streszczenia muszą spełniać jakościowe cechy informacji oraz stanowi ono integralną część oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju przygotowanego zgodnie z przepisami ESRs. Ewentualnie jednostka może włączyć informacje przez odniesienie do streszczenia umieszczonego poza jej oświadczeniem dotyczącym zrównoważonego rozwoju, np. w innej sekcji sprawozdania z działalności, pod warunkiem że spełnia warunki włączenia przez odniesienie (zob. podrozdział 9.3).

111. Jednostka może stosować dodatki lub oddzielne podczęści w swoim **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju**:

- (a) w celu zaprezentowania bardziej szczegółowych informacji dotyczących którejkolwiek z czterech części;
- (b) w celu ułatwienia czytelności za pomocą indeksów treści, tabel przyporządkowujących różne ujawniane informacje lub tabel zawierających odniesienia; oraz
- (c) w celu przedstawienia informacji uzupełniających przygotowanych zgodnie z podrozdziałem 8.2 powyżej.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 48 dla pkt 111 (Prezentacja bardziej szczegółowych informacji)	Jednostka może stosować wewnętrzne odniesienia w różnych częściach lub podczęściach (w tym w dodatkach) oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju , aby ułatwić zrozumienie powiązań istniejących między różnymi informacjami. Te wewnętrzne odniesienia nie stanowią włączenia przez odniesienie.
--	---

9. Powiązane informacje i powiązania z innymi częściami sprawozdawczości przedsiębiorstw

9.1. Powiązane informacje

112. Jednostka przedstawia informacje, które umożliwiają **użytkownikom** jej **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** zrozumienie powiązań:

- (a) w ramach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju; oraz
- (b) między oświadczeniem dotyczącym zrównoważonego rozwoju a innymi dokumentami w ramach sprawozdawczości przedsiębiorstw opublikowanymi przez jednostkę, w tym jej sprawozdaniami finansowymi.

113. Powtarzanie tych samych informacji w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** może przesłaniać istotne informacje oraz utrudniać przekazywanie informacji w sposób zwięzły i zrozumiały. Jeżeli te same informacje są przydatne dla więcej niż jednego DR, jednostka może zaprezentować informacje w miejscu, w którym uzna je za najbardziej przydatne, i w stosownych przypadkach zastosować odniesienia do tej lokalizacji.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 49 dla pkt 113(a) (Powiązania w ramach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju)	Powiązania w ramach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju obejmują: (a) powiązania między ogólnym ujawnianiem informacji na temat ładu korporacyjnego i strategii a ujawnianiem informacji na konkretny temat; oraz (b) powiązania między informacjami na temat istotnych wpływów, ryzyk i szans zgodnie z ESRs 2 <i>Ogólne ujawnianie informacji</i> (SBM 3 i IRO 2) a odpowiednimi politykami, działaniami, celami i miernikami.
---	--

9.2. Bezpośredni i pośredni związek ze sprawozdaniem finansowym, w tym spójność założeń

114. Jeżeli **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera kwoty pieniężne lub inne informacje ilościowe również przedstawione w sprawozdaniu finansowym jednostki, jednostka odnosi się do swojego sprawozdania finansowego («bezpośredni związek»).
115. Jeżeli **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera kwoty, które stanowią agregację lub część kwot przedstawionych w sprawozdaniu finansowym jednostki («pośredni związek»), jednostka wyjaśnia, w jaki sposób kwoty te odnoszą się do najistotniejszych kwot przedstawionych w sprawozdaniu finansowym.
116. Dane i założenia stosowane przy sporządzaniu **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** muszą być w miarę możliwości zgodne z odpowiednimi danymi i założeniami stosowanymi podczas przygotowywania sprawozdania finansowego. Aby ułatwić zrozumienie znaczących danych i założeń, jednostka wyjaśnia wszelkie znaczące różnice w założeniach między założeniami zastosowanymi przy sporządzaniu oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju a zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdań finansowych.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 50 dla pkt 115 (Stosowana waluta)	W przypadku kwot pieniężnych jednostka stosuje tę samą walutę, co w sprawozdaniach finansowych.
---	---

9.3. Włączenie przez odniesienie

117. O ile spełniono warunki określone w pkt 118, informacje lub konkretny punkt danych określone w DR mogą zostać włączone do **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** przez odniesienie do:
- innej sekcji sprawozdania z działalności;
 - sprawozdania finansowego;
 - oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego (jeżeli nie jest ono częścią sprawozdania z działalności);
 - sprawozdania o wynagrodzeniach wymaganego na podstawie dyrektywy 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa dotycząca praw akcjonariuszy – SRD) ⁽⁴⁾;
 - uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 (rozporządzenie w sprawie prospektu) ⁽⁵⁾; oraz
 - informacji podawanych do wiadomości publicznej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych – CRR) ⁽⁶⁾ (informacji ujawnianych w ramach trzeciego filaru). W takim przypadku informacje muszą odpowiadać zakresowi konsolidacji zastosowanemu w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju w drodze uzupełnienia włączonych informacji o dodatkowe elementy, jeśli jest to konieczne.
118. Jednostka może włączać informacje przez odniesienie do dokumentów lub ich części wymienionych w pkt 117, pod warunkiem że informacje włączone przez odniesienie:
- stanowią odrębny element informacji wyraźnie określony w dokumencie źródłowym jako odnoszący się do odpowiedniego DR lub punktu danych ESRS;
 - są publikowane przed sprawozdaniem z działalności lub w tym samym czasie co sprawozdanie z działalności;
 - są w tym samym języku co **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju**;

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym («dyrektywa dotycząca praw akcjonariuszy» lub «SRD») (Dz.U. L 184 z 14.7.2007, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/36/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE («rozporządzenie w sprawie prospektu») (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1129/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 («rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych» lub «CRR») (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

- (d) podlegają co najmniej takiemu samemu poziomowi atestacji jak reszta oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. W takim przypadku nie wymaga się, aby cały dokument zawierający informacje podlegał atestacji; oraz
- (e) dopuszczają takie same wymogi techniczne w zakresie transformacji cyfrowej jak inne informacje zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

119. O ile spełniono warunki ustanowione w pkt 118, informacje określone w DR lub punkt danych mogą zostać włączone do **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** przez odniesienie do sprawozdania jednostki sporządzonego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1221/2009 ⁽⁷⁾ w sprawie systemu ekzarządzania i audytu UE. W takim przypadku jednostka zapewnia, aby informacje włączone przez odniesienie zostały przedstawione z wykorzystaniem tej samej podstawy sporządzenia informacji dotyczących ESRS, w tym zakresu konsolidacji i traktowania informacji dotyczących **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu.

120. Jednostka uwzględnia ogólną spójność zgłaszanych informacji i zapewnia, aby włączenie przez odniesienie nie pogarszało czytelności **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**.

10. Przepisy przejściowe

121. O ile nie określono inaczej, przepisy przejściowe zawarte w niniejszym rozdziale mają zastosowanie od pierwszego roku obrotowego, w którym jednostka podlega wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju na mocy art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości), zgodnie z art. 5 ust. 2 akapit pierwszy i trzeci dyrektywy (UE) 2022/2464 (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, CSRD), zmienionej dyrektywą (UE) 2025/794 (dyrektywa o tymczasowych odroczeniach) ⁽⁸⁾ i dyrektywą (UE) 2026/470 (dyrektywa Omnibus I). W związku z tym wcześniejsze dobrowolne stosowanie ESRS nie ogranicza korzystania ze zwolnień przewidzianych w niniejszym rozdziale i nie powoduje rozpoczęcia stosowania przepisów dotyczących stopniowego wprowadzania. W niniejszym rozdziale rok obrotowy odnosi się do okresu sprawozdawczego objętego **oświadczeniem** jednostki **dotyczącym zrównoważonego rozwoju**, rozpoczynającego się w dniu 1 stycznia danego roku lub po tej dacie.

122. »Jednostki z pierwszej fali« to jednostki, które są zobowiązane do składania sprawozdań w zakresie zrównoważonego rozwoju za lata obrotowe rozpoczynające się między dniem 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia 2026 r., niezależnie od tego, kiedy dane państwo członkowskie transponuje dyrektywę (UE) 2022/2464 (CSRD) zmienioną dyrektywą (UE) 2025/794 (dyrektywa o tymczasowych odroczeniach) i dyrektywą (UE) 2026/470 (dyrektywa Omnibus I). Zdefiniowano je w art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. a) CSRD. »Inne jednostki« to jednostki, które są zobowiązane do składania sprawozdań w zakresie zrównoważonego rozwoju za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2027 r. lub po tej dacie, niezależnie od tego, kiedy dane państwo członkowskie transponuje dyrektywę CSRD zmienioną dyrektywą o tymczasowych odroczeniach i dyrektywą Omnibus I. Zdefiniowano je w art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) i art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. b) CSRD.

10.1. Przepis przejściowy związany z rozdziałem 5 Jednostka sprawozdająca oraz łańcuch wartości na wyższym i niższym szczeblu

123. W odniesieniu do pierwszych trzech lat obrotowych, w których jednostka podlega wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju na mocy art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości), zgodnie z art. 5 ust. 2 akapit pierwszy i trzeci dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSRD), zmienionej dyrektywą (UE) 2025/794 (dyrektywa o tymczasowych odroczeniach) i dyrektywą (UE) 2026/470 (dyrektywa Omnibus I), oraz w przypadku gdy nie są dostępne wszystkie niezbędne informacje dotyczące jej **łańcucha wartości**, jednostka wyjaśnia wysiłki podjęte w celu uzyskania niezbędnych informacji na temat swojego łańcucha wartości, powody, dla których nie można było uzyskać wszystkich niezbędnych informacji, oraz swoje plany dotyczące uzyskania niezbędnych informacji w przyszłości.

10.2. Przepis przejściowy związany z rozdziałem 7.1 Informacje porównawcze

124. »Jednostki z pierwszej fali«, zdefiniowane w pkt 122, nie są zobowiązane do ujawniania – za pierwszy rok sprawozdawczy, za który sporządzają sprawozdanie zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2026/1563 – informacji porównawczych wymaganych na mocy rozdziału 7.1, dotyczących **mierników** ilościowych i kwot, jeżeli te mierniki i kwoty nie są takie same jak mierniki i kwoty wymagane na mocy rozporządzenia delegowanego (UE) 2023/2772 w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (pierwszy zestaw ESRS). »Inne jednostki« zdefiniowane w pkt 122 nie są zobowiązane do ujawniania informacji porównawczych wymaganych w rozdziale 7.1 za pierwszy rok obrotowy, za który sporządzają sprawozdania.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221/oj>).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/794 z dnia 14 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do dat, od których państwa członkowskie mają stosować niektóre wymogi dotyczące sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektóre wymogi w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L, 2025/794, 16.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/794/oj>) (dyrektywa o tymczasowych odroczeniach).

10.3. Przepis przejściowy: wykaz wprowadzanych stopniowo DR

125. »Jednostki z pierwszej fali«, zdefiniowane w pkt 122, które na dzień bilansowy przekraczają przychody netto ze sprzedaży w wysokości 450 000 000 EUR i średnią liczbę **pracowników** w roku obrotowym wynoszącą 1 000, mogą pominąć w swoim **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju**:
- (a) wszystkie DR w ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy, ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ESRS S3 Dotknięte społeczności oraz ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2027, z zastrzeżeniem przepisów ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, pkt 7–10;
 - (b) wszystkie informacje na temat **przewidywanych skutków finansowych**, wymagane w pkt 27 ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji oraz w ESRS E1-11 za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2028, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) oraz pkt 40 lit. a) i b);
 - (c) informacje ilościowe na temat przewidywanych skutków finansowych, wymagane w pkt 27 ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji oraz w ESRS E1-11 za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2030, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) oraz pkt 40 lit. a) i b);
 - (d) informacje ilościowe dotyczące **substancji potencjalnie niebezpiecznych** określone w ESRS E2-5, za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2030;
 - (e) informacje na temat **substancji wzbudzających szczególnie duże obawy** (SVHC), jeżeli jednostka jest **użytkownikiem wyrobów** zawierających takie substancje, za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2028; oraz
 - (f) ESRS S1-6, S1-7 dla własnych pracowników w państwach nienależących do EOG, S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 w odniesieniu do punktów danych w pkt 37 lit. d) i e) oraz punktów danych dotyczących **osób niebędących pracownikami**, a także S1-14 dla ich lat obrotowych poprzedzających rok obrotowy 2027.
126. »Jednostki z pierwszej fali«, zdefiniowane w pkt 122, które na dzień bilansowy nie przekraczają przychodów netto ze sprzedaży w wysokości 450 000 000 EUR ani średniej liczby **pracowników** w roku obrotowym wynoszącej 1 000, mogą pominąć w swoim **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju**:
- (a) wszystkie DR wszystkich standardów tematycznych za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2027, z zastrzeżeniem przepisów ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, pkt 7–10;
 - (b) wszystkie informacje na temat **przewidywanych skutków finansowych**, wymagane w pkt 27 ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji oraz w ESRS E1-11 za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2028, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) oraz pkt 40 lit. a) i b);
 - (c) informacje ilościowe na temat przewidywanych skutków finansowych, wymagane w pkt 27 ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji oraz w ESRS E1-11 za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2030, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) oraz pkt 40 lit. a) i b);
 - (d) informacje ilościowe dotyczące **substancji potencjalnie niebezpiecznych** określone w ESRS E2-5, za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2030;
 - (e) informacje na temat **substancji wzbudzających szczególnie duże obawy** (SVHC), jeżeli jednostka jest **użytkownikiem wyrobów** zawierających takie substancje, za lata obrotowe poprzedzające rok obrotowy 2028; oraz
 - (f) ESRS S1-6, S1-7 dla własnych pracowników w państwach nienależących do EOG, S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 w odniesieniu do punktów danych w pkt 37 lit. d) i e) oraz punktów danych dotyczących **osób niebędących pracownikami**, a także S1-14 dla ich lat obrotowych poprzedzających rok obrotowy 2027.
127. »Inne jednostki« zdefiniowane w pkt 122 mogą pominąć w swoim **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju**:
- (a) wszystkie DR w ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy, ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ESRS S3 Dotknięte społeczności oraz ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi za pierwsze dwa lata obrotowe, za które sporządzają sprawozdania;

- (b) wszystkie informacje na temat **przewidywanych skutków finansowych**, wymagane w pkt 27 ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* oraz w ESRS E1-11 w odniesieniu do pierwszych dwóch lat obrotowych, za które sporządzają sprawozdania, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) i pkt 40 lit. a) i b);
 - (c) informacje ilościowe na temat przewidywanych skutków finansowych, wymagane w pkt 27 ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* oraz w ESRS E1-11 w odniesieniu do pierwszych czterech lat obrotowych, za które sporządzają sprawozdania, z wyjątkiem ESRS E1-11 pkt 39 lit. a) i b) oraz pkt 40 lit. a) i b);
 - (d) informacje ilościowe dotyczące **substancji potencjalnie niebezpiecznych** określone w ESRS E2-5, za pierwsze trzy lata obrotowe, za które sporządzają sprawozdania;
 - (e) informacje na temat **substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC)**, jeżeli jednostka jest **użytkownikiem wyrobów** zawierających takie substancje, za pierwszy rok obrotowy, za który sporządzają sprawozdania; oraz
 - (f) ESRS S1-6, S1-7 dla własnych **pracowników** w państwach nienależących do EOG, S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 w odniesieniu do punktów danych w pkt 37 lit. d) i e) oraz punktów danych dotyczących **osób niebędących pracownikami**, a także S1-14 za pierwszy rok, za który sporządzają sprawozdania.
-

Dodatek A

Wykaz tematów

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 Wymogi ogólne i zawiera niewiążące wytyczne wspierające stosowanie przepisów niniejszego standardu.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz **tematów** i podtematów objętych standardami tematycznymi jako jeden z elementów oceny **podwójnej istotności**. Przy określaniu tematów lub podtematów podlegających zgłoszeniu jednostka musi uwzględnić swoje szczególne okoliczności. W razie potrzeby uwzględnić tematy lub podtematy nieobjęte ESRS w celu opracowania ujawnień specyficznych dla jednostki na temat istotnych **wpływów**, **ryzyk** i **szans**, jak opisano w pkt 11.

Tematy	Podtematy
Zmiana klimatu (ESRS E1)	Łagodzenie zmiany klimatu
	Przystosowanie się do zmiany klimatu
	Energia
Zanieczyszczenie (ESRS E2)	Zanieczyszczenie powietrza
	Zanieczyszczenie wody
	Zanieczyszczenie gleby
	Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy
	Mikrodrobiny plastiku
Woda (ESRS E3)	Korzystanie z wód, w tym pobór, zużycie, zrzuty i magazynowanie
Bioróżnorodność i ekosystemy (ESRS E4)	Czynniki wpływające na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów (w tym zmiana siedlisk lądowych i morskich, gatunki inwazyjne)
	Stan gatunków
	Zasięg i stan ekosystemów lądowych i morskich
	Usługi ekosystemowe
Gospodarka o obiegu zamkniętym oraz wykorzystanie zasobów (ESRS E5)	Zasoby wprowadzane
	Zasoby odprowadzane związane z produktami i usługami
	Zasoby odprowadzane (odpady)
Własne zasoby pracownicze i osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości (ESRS S1/S2) (*)	Warunki pracy (w tym adekwatna płaca, równowaga między życiem zawodowym a prywatnym, czas pracy, bezpieczeństwo zatrudnienia) i ochrona socjalna
	Dialog społeczny i rokowania zbiorowe, wolność zrzeszania się, prawo pracowników do informacji i konsultacji, w tym za pośrednictwem rad zakładowych
	Bezpieczeństwo i higiena pracy
	Szkolenia i rozwój umiejętności
	Różnorodność i równe traktowanie (w tym równouprawnienie płci, równe wynagrodzenie za pracę o równej wartości, zatrudnienie i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, niedyskryminacja, przeciwdziałanie molestowaniu, środki zapobiegania przemoc)
	Inne prawa człowieka związane z pracą (w tym praca dzieci, praca przymusowa, prywatność i odpowiednie warunki mieszkaniowe, woda i warunki sanitarne (**))

Tematy	Podtematy
Dotknięte społeczności (ESRS S3)	Prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne społeczności (w tym wpływy na grunty, wpływy na bezpieczeństwo, odpowiednie warunki mieszkaniowe i żywność, woda i warunki sanitarne)
	Prawa obywatelskie i polityczne społeczności (w tym wolność wypowiedzi, wolność zgromadzeń, wpływy na obrońców praw człowieka)
	Prawa ludności rdzennej (w tym wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda, samostanowienie, prawa kulturalne)
Konsumenci i użytkownicy końcowi (ESRS S4)	Wpływy na konsumentów lub użytkowników końcowych związane z informacjami (w tym prywatność, dostęp do informacji, wolność wypowiedzi)
	Bezpieczeństwo osobiste konsumentów lub użytkowników końcowych (w tym zdrowie i bezpieczeństwo, ochrona dzieci, bezpieczeństwo osoby)
	Włączenie społeczne konsumentów lub użytkowników końcowych (w tym dostęp do produktów i usług, odpowiedzialne praktyki marketingowe, niedyskryminacja)
Postępowanie w biznesie (ESRS G1)	Kultura korporacyjna, w tym zwalczanie korupcji i przekupstwa, ochrona sygnalistów i dobrostan zwierząt
	Wpływ polityczny, w tym działalność lobbingowa
	Zarządzanie relacjami z dostawcami, w tym praktyki płatnicze, zwłaszcza w odniesieniu do opóźnień w płatnościach na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)
(*) Uwaga dotycząca ESRS S2 <i>Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości</i>. Poziom szczegółowości oceny istotności w odniesieniu do osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości w porównaniu z oceną przeprowadzoną w odniesieniu do własnych zasobów pracowniczych zależy od rodzaju i jakości dostępnych danych. Może to prowadzić do różnych poziomów dogłębności i szczegółowości analizy – zwłaszcza w odniesieniu do wpływów i ryzyk w łańcuchu wartości na wyższym/niższym szczeblu. W rezultacie, chociaż podtematy w ramach ESRS S1 <i>Własne zasoby pracownicze</i> i ESRS S2 <i>Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości</i> są dostosowane do siebie, sposób, w jaki jednostka uwzględnia i ocenia negatywne wpływy i ryzyka, może się między nimi różnić. (**) »Woda i warunki sanitarne« mają zastosowanie do ESRS S2 <i>Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości</i>.	

Dodatek B

Jakościowe cechy informacji

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 Wymogi ogólne i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. W niniejszym dodatku określono cechy jakościowe, które muszą spełniać informacje przedstawione w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** przygotowanym zgodnie z ESRS, jak wskazano w rozdziale 2 ESRS 1 Wymogi ogólne.

Przydatność

- QC1. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są przydatne, jeżeli mogą mieć wpływ na decyzje **użytkowników** zgodnie z zasadą **podwójnej istotności** (zob. rozdział 3).
- QC2. Informacje mogą mieć wpływ na decyzję, nawet jeśli niektórzy **użytkownicy** nie zdecydują się z nich skorzystać lub uzyskali je już z innych źródeł. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju mogą wpływać na decyzje użytkowników, jeśli mają wartość prognostyczną, potwierdzającą lub obiektywną. Informacja ma wartość prognostyczną, jeśli można wykorzystać ją jako wkład w procesy wykorzystywane przez użytkowników w celu przewidywania przyszłych wyników. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju nie muszą być przewidywaniem ani prognozą, aby miały wartość prognostyczną, a raczej mają wartość prognostyczną, gdy są wykorzystywane przez użytkowników do tworzenia własnych prognoz.
- QC3. Informacje mają wartość potwierdzającą, gdy zapewniają informację zwrotną na temat poprzednich ocen (potwierdzają je lub zmieniają).
- QC4. **Istotność** jest dotyczącym poszczególnych podmiotów, opartym na charakterze lub skali, lub obu tych podstawach, aspektem przydatności pozycji, do których odnosi się informacja, ocenianych w kontekście sprawozdawczości jednostki w zakresie zrównoważonego rozwoju (zob. rozdział 3).

Wierne odzwierciedlenie

- QC5. Aby informacja była użyteczna, musi nie tylko reprezentować odpowiednie zjawiska; musi również wierne odzwierciedlać istotę zjawisk, które ma reprezentować. Wierne odzwierciedlenie wymaga, aby informacja była a) kompletna, b) neutralna oraz c) dokładna.
- QC6. Pełne przedstawienie **wpływu**, **ryzyka** lub **szansy** obejmuje wszystkie istotne informacje niezbędne **użytkownikom** do zrozumienia tego wpływu, tego ryzyka lub tej szansy. Obejmuje to sposób, w jaki jednostka dostosowała swoją strategię, swoje zarządzanie ryzykiem i swój ład korporacyjny w odpowiedzi na ten wpływ, to ryzyko lub tę szansę, a także **polityki** i **działania** wprowadzone w celu zarządzania nimi oraz **mierniki** służące ustalaniu **celów** i mierzeniu wyników.
- QC7. Neutralne przedstawienie jest pozbawione stronniczości przy doborze lub ujawnianiu informacji. Informacja jest neutralna, jeśli nie jest stronnicza, ukierunkowana, uwydatniana, pomniejszana lub w inny sposób zmanipulowana, aby zwiększyć prawdopodobieństwo, że **użytkownicy** odbiorą tę informację pozytywnie lub negatywnie. Musi być ona wyważona, tak aby obejmowała aspekty korzystne/pozytywne i niekorzystne/negatywne. Zarówno negatywne, jak i pozytywne istotne **wpływy** z perspektywy **istotności wpływu**, a także istotne **ryzyka** i **szanse** z perspektywy **istotności finansowej** traktuje się z równą uwagą. Aby mieć neutralne wyobrażenie, wszelkie informacje na temat zrównoważonego rozwoju o charakterze ambicjonalnym, na przykład **cele** lub plany, obejmują zarówno aspiracje, jak i czynniki, które mogłyby uniemożliwić jednostce zrealizowanie tych aspiracji.
- QC8. Neutralność poparta jest zachowaniem ostrożności, tj. rozważą przy dokonywaniu ocen w warunkach niepewności. Informacji nie bilansuje się ani nie kompensuje, aby uzyskać neutralność. Zachowanie ostrożności oznacza, że **szanse** nie są zawyżane, a **ryzyka** nie są zaniżane. Podobnie, zachowanie ostrożności nie pozwala na zaniżanie szans lub zawyżanie ryzyk. Jednostka może przedstawiać informacje netto jako uzupełnienie wartości brutto, o ile taka prezentacja nie przesłania istotnych informacji i zawiera zrozumiałe wyjaśnienie skutków bilansowania i jego przyczyn.

- QC9. Informacje mogą być dokładne, nie będąc idealnie precyzyjne pod każdym względem. Dokładne informacje oznaczają, że jednostka wdrożyła odpowiednie procesy i kontrole wewnętrzne w celu uniknięcia istotnych błędów lub istotnych zniekształceń. W związku z tym szacunki przedstawia się, wyraźnie podkreślając ich możliwe ograniczenia i związaną z nimi niepewność (zob. rozdział 7.2). Zakres potrzebnej i możliwej do osiągnięcia precyzji oraz czynniki, które sprawiają, że informacje są dokładne, zależą od charakteru informacji i rodzaju **tematów**, których dotyczą. Na przykład dokładność wymaga, aby:
- a) informacje faktyczne były wolne od istotnych błędów;
 - b) opisy były precyzyjne;
 - c) szacunki, przybliżenia i prognozy były jasno określone jako takie;
 - d) przy wyborze i stosowaniu odpowiedniego procesu przygotowywania szacunku, przybliżenia lub prognozy nie popełniano żadnych istotnych błędów, a dane wejściowe do tego procesu były racjonalne i udokumentowane;
 - e) twierdzenia były racjonalne i oparte na informacjach o odpowiedniej jakości oraz w odpowiedniej ilości; oraz
 - f) informacje na temat ocen dotyczących przyszłości wiernie odzwierciedlały zarówno te oceny, jak i informacje, na których się opierają.

Porównywalność

- QC10. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są porównywalne, jeżeli można je porównać z informacjami przedstawionymi przez jednostkę w poprzednich okresach oraz z informacjami przedstawionymi przez inne jednostki, w szczególności jednostki, które prowadzą podobną działalność lub działają w tym samym sektorze. Punktem odniesienia dla porównania może być **cel**, poziom odniesienia, sektorowy wskaźnik referencyjny, porównywalne informacje pochodzące od innych jednostek albo od uznanej organizacji międzynarodowej itp.
- QC11. Spójność jest związana z porównywalnością, ale nie jest jej równoważna. Odnosi się do stosowania tych samych podejść lub metod w odniesieniu do tego samego **tematu** w kolejnych okresach przez jednostkę i inne jednostki. Spójność pomaga osiągnąć cel porównywalności.
- QC12. Porównywalność nie oznacza jednolitości. Aby informacje były porównywalne, podobne elementy wyglądają podobnie, a różne elementy inaczej. Porównywalność informacji na temat zrównoważonego rozwoju nie zwiększy się, jeśli upodobni się rzeczy różniące się od siebie, tak samo jak nie poprawi się, jeśli podobne rzeczy zaczną wyglądać odmiennie.

Sprawdzalność

- QC13. Dzięki sprawdzalności **użytkownicy** mogą uzyskać pewność, że informacje są kompletne, neutralne i dokładne. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są sprawdzalne, jeśli można potwierdzić same informacje albo dane wejściowe wykorzystane do ich uzyskania.
- QC14. Sprawdzalność oznacza, że różni dysponujący odpowiednią wiedzą i niezależni obserwatorzy mogliby dojść do konsensusu, ale już niekoniecznie do pełnej zgody, że konkretne przedstawienie stanowi wiernie odzwierciedlenie. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju przekazuje się w sposób zwiększający ich sprawdzalność, na przykład:
- a) uwzględniając informacje, które można potwierdzić poprzez porównanie ich z innymi dostępnymi **użytkownikom** informacjami na temat działalności jednostki, innych jednostek lub środowiska zewnętrznego;
 - b) przekazując informacje na temat danych wejściowych i metod obliczeniowych wykorzystywanych do tworzenia szacunków lub przybliżeń; oraz
 - c) przekazując informacje poddane przeglądowi i uzgodnione przez **organy administrujące, zarządzające i nadzorcze** lub ich komitety.

- QC15. Niektóre informacje na temat zrównoważonego rozwoju będą miały formę wyjaśnień lub informacji odnoszących się do przyszłości. Takie ujawniane informacje mogą być poparte wiernym odzwierciedleniem na podstawie stanu faktycznego, np. strategii, planów i analiz **ryzyka** jednostki. Aby pomóc **użytkownikom** w podjęciu decyzji o wykorzystaniu takich informacji, jednostka opisuje założenia leżące u ich podstaw i metody uzyskiwania informacji, a także inne czynniki stanowiące dowód potwierdzający, że informacje te odzwierciedlają rzeczywiste plany lub decyzje podjęte przez jednostkę.

Zrozumiałość

- QC16. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są zrozumiałe, gdy są jasne i zwięzłe. Zrozumiałe informacje umożliwiają każdemu **użytkownikowi** posiadającemu odpowiednią wiedzę łatwe zrozumienie przekazywanych informacji.
- QC17. Aby ujawnienie informacji na temat zrównoważonego rozwoju było zwięzłe, należy a) unikać podawania ogólnikowych, szablonowych informacji, które nie dotyczą danej jednostki; b) unikać niepotrzebnego powielania informacji, w tym informacji podanych również w sprawozdaniu finansowym; oraz c) używać przejrzystego języka oraz dobrze sformułowanych zdań i akapitów. Ujawnienia są zwięzłe, jeżeli zawierają tylko istotne informacje. Informacje uzupełniające przedstawione na podstawie podrozdziału 8.2 podaje się w sposób pozwalający uniknąć przysłonięcia istotnych informacji.
- QC18. Można poprawić przejrzystość informacji dzięki rozróżnieniu informacji dotyczących zmian w okresie sprawozdawczym i informacji »stałych«, które nie ulegają zasadniczo zmianom w kolejnych okresach. Można to zrobić na przykład przez oddzielne opisanie elementów procesów ładu korporacyjnego i procesów zarządzania **ryzykiem** związanych ze zrównoważonym rozwojem w jednostce, które uległy zmianie od poprzedniego okresu sprawozdawczego w stosunku do elementów, które pozostały niezmienione.
- QC19. Kompletność, jasność i porównywalność ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zależą od tego, czy informacje są prezentowane jako spójna całość. Aby ujawnianie informacji na temat zrównoważonego rozwoju było spójne, informacje należy przedstawiać w sposób, który wyjaśnia kontekst i związki między powiązаныmi informacjami. Dla zachowania spójności jednostka jest zobowiązana do przedstawienia informacji w sposób umożliwiający **użytkownikom** powiązanie informacji dotyczących **wpływów, ryzyk i szans** z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym jednostki.
- QC20. Jeżeli **ryzyka** i **szanse** omawiane w sprawozdaniu finansowym mają wpływ na sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, jednostka uwzględni w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** informacje, które są niezbędne dla **użytkowników**, aby mogli dokonać oceny tego wpływu, oraz przedstawia odpowiednie powiązania ze sprawozdaniem finansowymi (zob. rozdział 9). Poziom informacji, szczegółowość i kwestie techniczne muszą być dostosowane do potrzeb i oczekiwań użytkowników. Unika się skrótów, a jednostki miary należy określić i ujawnić.

ESRS 2 – OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI**SPIS TREŚCI****Cel****Wymogi dotyczące ujawniania informacji**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Podstawa sporządzenia oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 – Informacje szczególne, jeżeli jednostka korzysta z opcji stopniowego wprowadzania

Ład korporacyjny

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 – Opis procesu służącego do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans oraz istotnych informacji podlegających zgłoszeniu

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju

Ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji (GDR) w odniesieniu do polityk, działań, mierników i celów

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat polityk – GDR-P

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat działań i zasobów – GDR-A

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat mierników – GDR-M

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat celów – GDR-T

Dodatek A – Wykaz punktów danych zawartych w standardach przekrojowych i standardach tematycznych, które wynikają z innych przepisów UE

Cel

1. W ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* określono wymogi dotyczące ujawniania informacji (DR), które mają zastosowanie do wszystkich **tematów** dotyczących zrównoważonego rozwoju (tj. są przekrojowe). Obejmuje on obszary sprawozdawczości określone w ESRS 1 *Wymogi ogólne*, pkt 5.
2. Jednostka stosuje DR zdefiniowane w tym standardzie przy przekazywaniu informacji na temat istotnych **wpływów, ryzyk i szans** oraz związanych z nimi **tematów**, a także przedstawia takie informacje zgodnie z ESRS 1 *Wymogi ogólne*, pkt 52 i 53 dotyczące agregacji i dezagregacji.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Podstawa sporządzenia oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

3. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat podstawy sporządzenia **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**, w tym ujawnień wymaganych w ESRS 1 *Wymogi ogólne* w szczególnych okolicznościach.
4. Jednostka ujawnia następujące informacje:
 - (a) czy **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** przygotowano w postaci skonsolidowanej czy indywidualnej oraz, w przypadku gdy granica sprawozdawczości w odniesieniu do własnych operacji jednostki różni się od granicy przyjętej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – opis i przyczyny tej różnicy; oraz
 - (b) przegląd zakresu, w jakim oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju obejmuje **łańcuch wartości** jednostki na wyższym i niższym szczeblu.
5. Jednostka oświadcza, że jej **oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zostało sporządzone zgodnie z ESRS mającymi zastosowanie na koniec okresu sprawozdawczego.
6. Jednostka ujawnia wszelkie zwolnienia, opcje lub inne przepisy szczegółowe określone w ESRS 1 *Wymogi ogólne*, które stosuje, wraz z powiązanymi wymaganymi informacjami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA BP-1

AR 1 dla pkt 4 lit. a)	Różnice w stosunku do granicy sprawozdawczości stosowanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogą powstać, gdy jednostka zależna jest wyłączona z konsolidacji, ponieważ jest nieistotna pod względem finansowym (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i> , pkt 62).
AR 2 dla pkt 6	Zwolnienia, opcje lub inne przepisy szczegółowe, które należy uwzględnić, są następujące: (a) zwolnienia z tytułu nabycia i zbycia (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 74 i 75); (b) odchylenie od wcześniej określonych perspektyw czasowych (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 81); (c) zmiany w przygotowywaniu lub prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 84 i 85); (d) korekty informacji porównawczych (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 87 lit. a) i c)); (e) zastosowanie istotnego osądu i informacji obarczonych znaczącą niepewnością (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 89); (f) pominięcie niektórych informacji w przypadkach, o których mowa w ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 100; (g) zwolnienie dotyczące wyłączenia z obliczania miernika rodzajów działalności, które nie są znaczącymi czynnikami dla wpływów, ryzyk lub szans (ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, pkt 90);

	(h) zwolnienie dotyczące zgłaszania częściowej granicy sprawozdawczości w odniesieniu do miernika ze względu na brak wiarygodnych danych (ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 91); (i) zwolnienie dotyczące wyłączenia wspólnych operacji z mierników środowiskowych (ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 92); (j) znaczące ograniczenia wpływające na zgłaszane informacje na podstawie przepisu w sprawie ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków w odniesieniu do konkretnych punktów danych (ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 7.4); (k) aktualizacja ujawnianych informacji w odniesieniu do zdarzeń, które wystąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego (ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 96 i 97); (l) błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach (ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 98 i 99). Jednostka może przedstawiać informacje wymagane na mocy pkt 6 w sekcji Informacje ogólne swojego oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju lub wraz z odpowiednimi ujawnieniami, których dotyczą te informacje.
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 – Informacje szczególne, jeżeli jednostka korzysta z opcji stopniowego wprowadzania

7. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat przepisów dotyczących stopniowego wprowadzania, z których korzystała jednostka.
8. Jeżeli stosując przepisy dotyczące stopniowego wprowadzania przewidziane w ESRS 1 Wymogi ogólne pkt 125 lit. a), pkt 126 lit. a) i pkt 127 lit. a), jednostka pomija informacje wymagane na mocy co najmniej jednego ze standardów wymienionych w tym punkcie, ujawnia jednak, czy **wpływy, ryzyka i szanse** związane z **tematami** objętymi tymi standardami oceniono jako istotne w wyniku oceny **istotności** przeprowadzonej przez jednostkę.
9. W uzupełnieniu pkt 8, jeżeli co najmniej jeden z tych **tematów** oceniono jako istotny, jednostka:
 - (a) ujawnia temat, podtemat lub podtematy, które oceniono jako istotne, oraz krótko opisuje, w jaki sposób w **modelu biznesowym** i strategii jednostki uwzględniono jej **wpływy** związane z tymi tematami. Jednostka może ujawniać te informacje na poziomie tematu lub podtematu;
 - (b) zwięźle opisuje wszelkie określone w czasie **cele**, które wyznaczyła w związku z danymi tematami, postępy poczynione w kierunku osiągnięcia tych celów, oraz czy jej cele związane z **bioróżnorodnością i ekosystemami** opierają się na rozstrzygających dowodach naukowych;
 - (c) zwięźle opisuje swoje **polityki** związane z danymi tematami;
 - (d) zwięźle opisuje **działania** podjęte w celu zidentyfikowania i monitorowania rzeczywistych lub potencjalnych negatywnych wpływów związanych z przedmiotowymi tematami, a także w celu zapobiegania im, ich łagodzenia, eliminowania, minimalizowania lub naprawy ich skutków oraz wyniki takich działań; oraz
 - (e) ujawnia **mierniki** związane z danymi tematami.
10. Jeżeli, stosując inne przepisy dotyczące stopniowego wprowadzania przewidziane w ESRS 1 Wymogi ogólne w pkt 125 lit. b)–e), 126 lit. b)–e) i 127 lit. b)–e), jednostka pominie informacje wymagane na mocy innych DR wymienionych w tych punktach, ujawnia ten fakt.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA BP-2

AR 3 dla pkt 9	Jednostka może przedstawiać informacje wymagane w pkt 9 w części ogólnej oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju albo razem z odpowiednimi tematycznymi ujawnieniami informacji.
AR 4 dla pkt 10	Jednostka może przedstawić informacje wymagane w pkt 10 w części ogólnej oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju albo w ramach indeksu treści, o którym mowa w ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji IRO-2, AR 29, jeżeli wybierze tę opcję.

Ład korporacyjny

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju

11. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat ról i obowiązków **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych**, a także powiązanych procesów, kontroli i procedur w zakresie monitorowania istotnych **wpływów, ryzyk i szans**, zarządzania nimi oraz nadzoru nad nimi.
12. Jednostka ujawnia następujące informacje:
 - (a) w odniesieniu do składu **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych** – odsetek **niezależnych członków organów** ⁽⁹⁾, reprezentację **pracowników** i innych osób świadczących pracę, jeżeli występują, oraz odsetek w podziale według płci i według innych aspektów różnorodności, które jednostka bierze pod uwagę;
 - (b) wiedzę fachową i umiejętności organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w zakresie nadzorowania istotnych **wpływów, ryzyk i szans** oraz zarządzania nimi, a także sposób, w jaki organy te ustalają, czy odpowiednie umiejętności i wiedza fachowa są dostępne lub zostaną rozwinięte w celu zarządzania strategiami i innymi środkami, które mają na celu reagowanie na istotne wpływy, ryzyka i szanse lub w celu nadzorowania tych strategii i środków;
 - (c) tożsamość i obowiązki osób fizycznych, komitetu zarządu lub podobnego organu w organach administrujących, zarządzających i nadzorczych, które są odpowiedzialne za zarządzanie istotnymi wpływami, ryzykami i szansami lub nadzór nad nimi, ze wskazaniem wszelkich wpływów, ryzyk i szans, którymi organy administrujące, zarządzające i nadzorcze bezpośrednio się zajmują, bez delegowania kluczowych decyzji innym organom lub kierownictwu;
 - (d) sposób, w jaki organy administrujące, zarządzające i nadzorcze zarządzają ustalaniem **celów** związanych z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami lub nadzorują ich ustalenie, oraz sposób, w jaki monitorują postępy w ich realizacji; oraz
 - (e) sposób, w jaki organy administrujące, zarządzające i nadzorcze uwzględniają istotne wpływy, ryzyka i szanse podczas zarządzania strategią jednostki, jej decyzjami dotyczącymi głównych transakcji i jej procesami zarządzania ryzykiem oraz powiązanymi **politykami**, a także podczas ich nadzorowania, w tym czy organy lub osoby fizyczne wzięły pod uwagę kompromisy związane z tymi wpływami, ryzykami i szansami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GOV-1

AR 5 dla pkt 12	Do celów niniejszego ujawnienia zarządzanie istotnymi wpływami, ryzykami i szansami obejmuje wprowadzony proces należytej staranności.
AR 6 dla pkt 12 lit. a)	Zróżnicowanie organów pod względem płci oblicza się jako średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wśród członków organów ⁽¹⁰⁾ .
AR 7 dla pkt 12 lit. b)	Wiedza fachowa związana ze zrównoważonym rozwojem odnosi się do wiedzy fachowej, którą organy bezpośrednio posiadają lub do której mają dostęp.
AR 8 dla pkt 12 lit. c)	Opis obowiązków obejmuje przegląd sposobu, w jaki obowiązki każdego organu lub osoby fizycznej w zakresie istotnych wpływów, ryzyk i szans oraz powiązanych tematów znajdują odzwierciedlenie w zakresie zadań, uprawnieniach zarządu i innych powiązanych politykach jednostki.

⁽⁹⁾ Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu delegowanemu Komisji (UE) 2020/1816 określonych za pomocą wskaźnika «Średni ważony odsetek członków zarządu, którzy są niezależni» w sekcji 1 załącznika II.

⁽¹⁰⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami, tj. wskaźnika nr 13 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 w zakresie zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć»). Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu delegowanemu Komisji (UE) 2020/1816 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniającemu rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 określonych za pomocą wskaźnika «Średni ważony stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wśród członków zarządu» w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

13. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat kluczowych cech wszelkich systemów zachęt związanych z **tematami** dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, które to systemy dotyczą członków **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych**.
14. Jeżeli jednostka posiada systemy zachęt dla członków organów **administrujących, zarządzających i nadzorczych**, które są powiązane z **tematami** dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, ujawnia, w jaki sposób wynagrodzenie członków jest powiązane z tematami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, w tym ujawnia:
 - (a) opis kluczowych cech systemów zachęt;
 - (b) stosowane **cele** lub **mierniki**, jeżeli wyniki ocenia się w odniesieniu do konkretnych celów lub mierników związanych ze zrównoważonym rozwojem; oraz
 - (c) część wynagrodzenia zmiennego zależnego od celów lub mierników związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

15. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy, gdzie w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** ujawnia się główne etapy procesu należytej staranności (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 4) zastosowanego w odniesieniu do **tematów** dotyczących zrównoważonego rozwoju.
16. Jednostka wyjaśnia, w którym miejscu **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju** ⁽¹⁾ odzwierciedlono zastosowanie przez nią głównych aspektów i etapów procesu należytej staranności.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GOV-3

AR 9 dla pkt 16	Jednostka może przedstawić informacje wymagane w pkt 16 w formie tabeli zawierającej odniesienia między głównymi etapami procesu należytej staranności a odpowiednimi ujawnieniami w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju .
------------------------	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

17. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat procesów i systemów zarządzania **ryzykiem** i kontroli wewnętrznej jednostki w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
18. Jednostka ujawnia zakres, główne cechy oraz elementy procesów i systemów zarządzania **ryzykiem** i kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GOV-4

AR 10 dla pkt 18	Jednostka uwzględnia kompletność i integralność danych oraz trafność oszacowań jako aspekty, które są przydatne w kontekście zarządzania ryzykiem związanego z procesem sprawozdawczości.
-------------------------	--

⁽¹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procesu w zakresie due diligence»).

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

19. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych elementów ogólnej strategii jednostki, jej **modelu biznesowego** oraz **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu, które odnoszą się do istotnych **wpływów**, **ryzyk** i **szans** lub na nie wpływają, aby umożliwić pozyskanie wiedzy na temat ekspozycji jednostki na takie istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz zrozumienie ich źródeł.
20. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat kluczowych elementów swojej ogólnej strategii i **modelu biznesowego**, które odnoszą się do **tematów** związanych z jej **istotnymi wpływami**, **ryzykami** i **szansami** lub na nie wpływają:
 - (a) opis modelu biznesowego, **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu oraz pozycji w tym łańcuchu wartości;
 - (b) opis:
 - i. znaczących grup oferowanych **produktów** i usług, znaczących obsługiwanych rynków lub grup klientów oraz ich znaczenia w przyczynianiu się do realizacji ogólnych celów jednostki związanych ze zrównoważonym rozwojem, w tym znaczących zmian w okresie sprawozdawczym (np. nowe/usunięte produkty, usługi, rynki lub grupy klientów);
 - ii. w stosownych przypadkach i gdy jest to znaczące, produktów i **usług, które są objęte zakazami** na niektórych rynkach;
 - (c) znaczące sektory, w których prowadzi działalność, w tym działalność wewnętrzną grupy, jeżeli działalność ta jest znacząca lub jest powiązana lub może być powiązana z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami;
 - (d) w stosownych przypadkach oświadczenie wskazujące, wraz z powiązanymi przychodami, czy jednostka prowadzi działalność związaną z:
 - i. sektorem **paliw kopalnych** (węglem, ropą naftową i gazem), uwzględniając dezagregację przychodów pochodzących z węgla, ropy naftowej i gazu ⁽¹²⁾;
 - ii. produkcją chemikaliów ⁽¹³⁾, tj. czy jej działalność jest objęta działem 20.2 w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁴⁾;
 - iii. przemysłem broni zakazanej ⁽¹⁵⁾ (minami przeciwpiechotnymi, amunicją kasetową, bronią chemiczną lub bronią biologiczną);
 - iv. uprawą i produkcją tytoniu ⁽¹⁶⁾.

⁽¹²⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Ekspozycja z tytułu przedsiębiorstw działających w sektorze paliw kopalnych»).

⁽¹³⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Inwestycje w spółki produkujące chemikalia»).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>).

⁽¹⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 i zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2025/1775 zmieniającym rozporządzenie delegowane (UE) 2022/1288 w odniesieniu do definicji broni zakazanej.

⁽¹⁶⁾ Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1818 określonych w art. 12 ust. 1 lit. b).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA SBM-1

AR 11 dla pkt 20 lit. c)	Ujawnienie znaczących sektorów jest istotne dla użytkowników , ponieważ ułatwia zrozumienie istotnych wpływów, ryzyk i szans , z którymi jednostka jest powiązana, zwłaszcza gdy są one powszechne w danym sektorze. Ponadto ułatwia to zrozumienie ewentualnych informacji specyficznych dla jednostki zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju w celu uwzględnienia aspektów, które są specyficzne dla jednostki albo powszechne w danym sektorze.
AR 12 dla pkt 20 lit. c)	Sektory, w których jednostka prowadzi działalność, to sektory, w których prowadzi własne operacje.
AR 13 dla pkt 20 lit. b) i c)	Sektor, rynek i grupę produktów , usług lub konsumentów uznaje się za znaczące, jeżeli: (a) stanowią ponad 10 % przychodów jednostki; albo (b) są powiązane z rzeczywistymi lub potencjalnymi istotnymi wpływami jednostki. W przypadku znaczących sektorów wynikających z działalności wewnętrznej grupy zastosowanie ma wyłącznie kryterium określone w lit. b). W ESRS 2 <i>Ogólne ujawnianie informacji</i> nie wymaga się określonego systemu klasyfikacji działalności gospodarczej. Ujawniając swoje znaczące sektory, jednostka może zastosować jedno z następujących podejść: (a) system klasyfikacji NACE (Nomenclature générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes NACE Rev.2.1); (b) segmenty sprawozdawcze ujawnione w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF 8 <i>Segmenty operacyjne</i> lub lokalnymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości; albo (c) dostępna klasyfikacja najlepszych praktyk lub ram, taka jak wytyczne branżowe MSSF i standardy GRI określone w ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i>, AR 5.
AR 14 dla pkt 20 lit. d) ppkt (i)	Obliczanie przychodów pochodzących z sektora paliw kopalnych opiera się na przychodach z działalności związanej z poszukiwaniem, górnictwem, wydobywaniem, produkcją, przetwarzaniem, magazynowaniem, rafinacją lub dystrybucją paliw kopalnych, w tym ich transportem, magazynowaniem i handlem nimi, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 62 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 ⁽¹⁷⁾ .

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

21. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat **zaangażowania zainteresowanych stron** przez jednostkę oraz sposobu, w jaki interesy i opinie kluczowych **zainteresowanych stron** zgłasza się jej **organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym**, a także sposobu, w jaki wpływają one na jej strategię i **model biznesowy**.
22. Jednostka ujawnia następujące informacje:
 - (a) skrócony opis **zaangażowania zainteresowanych stron**, w tym informacje na temat kluczowych **zainteresowanych stron**, z którymi współpracowała, w odniesieniu do typowych kategorii zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ, określonych w ESRS 1 *Wymogi ogólne*, AR 23;
 - (b) sposób, w jaki rozumie interesy i opinie kluczowych zainteresowanych stron w zakresie, w jakim odnoszą się one do jej strategii i **modelu biznesowego**; oraz
 - (c) sposób, w jaki **organy administrujące, zarządzające i nadzorcze** są informowane o opiniach i interesach kluczowych zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ (w tym **przedstawicieli pracowników**), w odniesieniu do jej istotnych **wpływów, ryzyk i szans**.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe

23. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat wzajemnych związków między istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami** jednostki a jej strategią i **modelem biznesowym**, a także na temat powiązanych **skutków finansowych**.
24. Jednostka ujawnia ogólny opis sposobu, w jaki istotne **wpływy** wynikają z jej strategii i **modelu biznesowego**, skutków **ryzyk i szans** dla jej modelu biznesowego i **łańcucha wartości**, a także sposobu, w jaki uwzględniła te wpływy, ryzyka i szanse w swojej strategii i procesie decyzyjnym, oraz planuje ich uwzględnienie.
25. Jednostka ujawnia informacje jakościowe i ilościowe na temat tego, w jaki sposób istotne **ryzyka i szanse** wpłynęły na jej sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne w danym okresie sprawozdawczym (**bieżące skutki finansowe**).
26. Jednostka ujawnia informacje jakościowe i ilościowe na temat istotnych **ryzyk i szans** określonych w pkt 25, w przypadku których istnieje znaczące ryzyko istotnej korekty, w następnym rocznym okresie sprawozdawczym, wartości bilansowych aktywów i zobowiązań wykazanych w powiązanym sprawozdaniu finansowym.
27. Jednostka ujawnia informacje jakościowe i ilościowe na temat sposobu, w jaki zgodnie z jej oczekiwaniami jej sytuacja finansowa, wyniki finansowe i przepływy pieniężne zmieniają się w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej w związku z przyjętą strategią zarządzania istotnymi **ryzykami i szansami (przewidywane skutki finansowe)**.
28. Jednostka nie musi przedstawiać informacji ilościowych na temat **bieżących skutków finansowych** lub **przewidywanych skutków finansowych**, jeżeli stwierdzi, że:
 - (a) skutki nie są możliwe do wyodrębnienia; albo
 - (b) poziom niepewności pomiaru związany z oszacowaniem tych skutków jest tak wysoki, że uzyskane w ten sposób informacje ilościowe nie byłyby użyteczne (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 89 i 90).
29. Jednostka nie musi przedstawiać informacji ilościowych na temat **przewidywanych skutków finansowych** istotnych **ryzyk** lub **szans**, jeżeli nie posiada umiejętności, zdolności lub zasobów potrzebnych do przekazania tych informacji ilościowych.
30. Przygotowując ujawnienia dotyczące **przewidywanych skutków finansowych**, jednostka wykorzystuje wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, którymi dysponuje na dzień sprawozdawczy, bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 94, 95 i 96).
31. Jeżeli jednostka stwierdzi, że nie musi przedstawiać informacji ilościowych na temat **bieżących skutków finansowych** lub **przewidywanych skutków finansowych ryzyka** lub **szansy** z któregośkolwiek z powodów określonych w pkt 28 i 29:
 - (a) wyjaśnia, dlaczego nie dostarczyła informacji ilościowych;
 - (b) przedstawia informacje jakościowe na temat tych **skutków finansowych**, w tym określając pozycje, sumy i sumy częściowe w ramach powiązanych sprawozdań finansowych, na które to ryzyko lub ta szansa prawdopodobnie wpłynęła lub już wpłynęła; oraz
 - (c) przedstawia informacje ilościowe na temat połączonych skutków finansowych tego ryzyka lub szansy z innymi ryzykami lub szansami oraz innymi czynnikami, chyba że jednostka stwierdzi, że informacje ilościowe na temat połączonych skutków finansowych nie byłyby użyteczne.

32. Przedstawiając informacje ilościowe, jednostka może prezentować pojedyncze kwoty lub zakresy.
33. Jednostka ujawnia informacje jakościowe na temat odporności swojej strategii i **modelu biznesowego** w odniesieniu do swojej zdolności do zarządzania istotnymi **ryzykami** ujawnionymi zgodnie z pkt 24. Informacje te obejmują sposób przeprowadzenia analizy i uwzględnione perspektywy czasowe.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA SBM-3

AR 15 dla pkt 24	Jednostka może uwzględnić powiązania istniejące między pkt 24 a IRO-2 pkt 37 lit. a) w celu przedstawienia treści w sposób, który pozwala uniknąć powielania i ułatwia zrozumienie informacji zgłaszanych zgodnie z tymi punktami. W pkt 24 skoncentrowano się na zgłaszaniu wzajemnych związków istotnych wpływów, ryzyk i szans jednostki z jej strategią i modelem biznesowym . IRO-2 pkt 37 lit. a) koncentruje się na opisie tych wpływów, ryzyk i szans oraz na tym, w jaki sposób mogą one wpływać na ludzi i środowisko.
AR 16 dla pkt 25 i 26	Jeżeli informacje są zawarte w sprawozdaniu finansowym, można je włączyć przez odniesienie (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 9.3).
AR 17 dla pkt 27	Podczas przygotowywania ujawnienia dotyczącego przewidywanych skutków finansowych jednostka uwzględnia sposób, w jaki zgodnie z jej oczekiwaniami jej sytuacja finansowa, wyniki finansowe i przepływy pieniężne zmieniają się w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej w związku z przyjętą strategią zarządzania ryzykami i szansami , biorąc pod uwagę: (a) ogłoszone plany inwestycyjne i plany zbywania aktywów (np. wydatki kapitałowe, znaczące nabycia i zbycia, wspólne przedsięwzięcia, transformacja działalności, innowacje, nowe obszary działalności i wycofanie aktywów), w tym plany, do realizacji których jednostka nie jest zobowiązana na mocy umowy; oraz (b) planowane źródła finansowania służące realizacji jej strategii. (c) Sprawozdawczość w zakresie przewidywanych skutków finansowych może wiązać się z wykorzystaniem oszacowań. Jeżeli oszacowania przewidywanych skutków finansowych ujawnione w poprzednim okresie sprawozdawczym okażą się niedokładne, gdy pojawią się dodatkowe informacje, jednostka dokonuje korekty swoich oszacowań w swoim kolejnym odpowiednim oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju. Ewentualna potrzeba skorygowania oszacowania niekoniecznie oznacza zatem, że wystąpił błąd sprawozdawczy, jak wyjaśniono w ESRS 1 Wymogi ogólne, AR 46. (d) Przepisy dotyczące pominięcia niektórych informacji zawarte w rozdziale 7.7 ESRS 1, w tym pominięcia informacji, które mogłyby mieć poważnie szkodliwy wpływ na sytuację handlową jednostki, mają również zastosowanie przy zgłaszaniu przewidywanych skutków finansowych.
AR 18 dla pkt 25 i 27	Informacje ilościowe mogą obejmować informacje niepieniężne, takie jak wolumeny, liczba produktów lub liczba pracowników .
AR 19 dla pkt 25 i 27	Przedstawiając informacje zgłaszane zgodnie z pkt 25 i 27 na temat bieżących skutków finansowych i przewidywanych skutków finansowych , jednostka może uwzględnić powiązanie z informacjami zgłaszanymi zgodnie z GDR-A pkt 46 lit. b) i c) dotyczącymi zasobów finansowych przydzielonych na kluczowe działania .
AR 20 dla pkt 25 i 27	DR związany z bieżącymi skutkami finansowymi i przewidywanymi skutkami finansowymi ma na celu uzyskanie informacji, które uzupełniają informacje przedstawione w sprawozdaniu finansowym. Zob. rozdział 9 ESRS 1 Wymogi ogólne w odniesieniu do wymogów dotyczących sposobu wspierania zrozumiałości powiązań między ryzykami i szansami a informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.
AR 21 dla pkt 28 i 29	Jeżeli jednostka nie jest w stanie przedstawić informacji ilościowych zgodnie z pkt 28 i 29, oczekuje się, że przedstawi informacje jakościowe, które są przydatne przy podejmowaniu decyzji zgodnie z pkt 23 ESRS 1 Wymogi ogólne. W takim przypadku zastosowanie ma również pkt 24 ESRS 1 Wymogi ogólne.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 – Opis procesu służącego do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans oraz istotnych informacji podlegających zgłoszeniu

34. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat procesu, za pomocą którego jednostka identyfikuje **wpływy, ryzyka, szanse** i powiązane **tematy** oraz ocenia ich **istotność**, jako podstawy do określenia informacji, które należy ujawnić w **oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju** (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 3).
35. Jednostka ujawnia następujące informacje:
- (a) zwięzły opis procesu i etapów podejmowania decyzji, które przeprowadza w celu zidentyfikowania **wpływów, ryzyk i szans** oraz powiązanych **tematów**, a także w celu oceny ich **istotności**, w tym podejścia do uwzględnienia własnych operacji i **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu, kluczowych metod, danych wejściowych i przyjętych założeń, a także względów jakościowych lub progów ilościowych;
 - (b) sposób, w jaki oceniła i ustaliła hierarchię wpływów pod względem ważności w oparciu o ich dotykliwość i prawdopodobieństwo (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 44 i 45), sposób, w jaki uwzględniła działania mające na celu zapobieganie negatywnym wpływom, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i naprawę ich skutków, oraz sposób, w jaki uwzględniła obszary zwiększonego ryzyka negatywnych wpływów związanych z określonymi rodzajami działalności, **relacjami biznesowymi** lub **obszarami geograficznymi**;
 - (c) czy ocena opiera się na procesie należytej staranności jednostki w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz, jeżeli jednostka konsultuje się z **zainteresowanymi stronami**, na które jednostka wywiera wpływ, i ekspertami zewnętrznymi w celu zrozumienia swojego wpływu, w jaki sposób takie konsultacje wpływają na ocenę;
 - (d) znaczące zmiany w procesie w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym; oraz
 - (e) moment ostatniej aktualizacji oceny istotności.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA IRO-1

AR 22 dla pkt 35 lit. a)	Dane wejściowe mogą obejmować, w stosownych przypadkach i poza informacjami ogólnymi, procesy należytej staranności, które stanowiły podstawę oceny, konkretne źródła danych, analizę sektorowych wskaźników referencyjnych i procesy zarządzania ryzykiem ; współpracę z zainteresowanymi stronami , na które jednostka wywiera wpływ; doświadczenia branżowe i doświadczenia grupy porównywalnych podmiotów; sprawozdania, statystyki i dane naukowe; oraz współpracę z ekspertami.
AR 23 dla pkt 35 lit. a)	Oczekuje się, że opis procesu identyfikacji i oceny istotnych ryzyk i szans w stosownych przypadkach obejmie zależności .
AR 24 dla pkt 35 lit. a)–d)	Jednostka koncentruje się na informacjach, które są specyficzne dla jej własnego procesu oceny istotności . Unika przedstawiania znormalizowanych, ogólnych ujawnień, czasami określanych jako »szablonowe«, takich jak informacje opisujące szczegółowo, że jednostka zastosowała kryteria określone w ESRS 1 Wymogi ogólne lub przeprowadziła zalecany proces.
AR 25 dla pkt 35 lit. b)	Informacje dotyczące współpracy z zainteresowanymi stronami , na które jednostka wywiera wpływ, omówiono w ESRS 2 IRO-1 i SBM-2 oraz ESRS S1-S4. Aby uniknąć powielania i wspierać spójną narrację: (a) odpowiednie ujawnienia na podstawie ESRS 2 IRO-1 pkt 35 lit. c) uwzględniają sposób, w jaki proces oceny istotności obejmuje konsultacje z zainteresowanymi stronami, na które jednostka wywiera wpływ, i ekspertami zewnętrznymi; (b) informacje na temat bieżącej współpracy z zainteresowanymi stronami, na które jednostka wywiera wpływ (zdefiniowanymi w ESRS 1 Wymogi ogólne, AR 23) uwzględnia się w odpowiednich standardach z zakresu polityki społecznej (ESRS S1-2, S2-2, S3-2 i S4-2); (c) ujawnienia na temat sposobu, w jaki interesy i opinie kluczowych zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ (w tym przedstawicieli pracowników), są zgłaszane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz wpływają na jej strategię i model biznesowy w odniesieniu do jej istotnych wpływów, ryzyk i szans, są objęte ESRS 2 SBM-2 pkt 22 lit. c).
AR 26 dla pkt 35 lit. b)	W odniesieniu do ujawniania, w jaki sposób jednostka uwzględniła obszary zwiększonego ryzyka negatywnych wpływów związanych z określonymi rodzajami działalności, relacjami biznesowymi lub obszarami geograficznymi , wytyczne przedstawiono w ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 32 lit. b) i pkt 33.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju

36. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat wyników oceny **istotności** pod względem istotnych **wpływów, ryzyk i szans** oraz istotnych informacji zgłaszanych zgodnie z ESRS.
37. Jednostka ujawnia następujące informacje:
- (a) zwięzły opis jej **rzeczywistych i potencjalnych**, pozytywnych i negatywnych istotnych **wpływów**, w tym sposobu, w jaki oddziałują lub mogą oddziaływać na ludzi lub środowisko, oraz jej **istotnych ryzyk i szans**, ze wskazaniem powiązanych **tematów** oraz tego, w jaki sposób i w którym miejscu wpływy, ryzyka i szanse są powiązane z jej własnymi operacjami oraz jej **łańcuchem wartości** na wyższym i niższym szczeblu;
 - (b) podstawę stwierdzenia, że problematyka zmiany klimatu nie jest istotna, jeżeli jednostka doszła do takiego wniosku i w związku z tym pominęła wszystkie DR w ramach ESRS E1 *Zmiana klimatu*;
 - (c) zmiany związane z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym;
 - (d) wykaz DR, których przestrzegano przy sporządzaniu **oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju**, umożliwiający **użytkownikom** określenie, gdzie znajdują się odnośne ujawnienia w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju, z odrębnym wskazaniem informacji, które włączono przez odniesienie (zob. ESRS 1 *Wymogi ogólne*, rozdział 9.3);
 - (e) wykaz »uzupełniających« informacji przekazywanych zgodnie z ESRS 1 *Wymogi ogólne*, rozdział 8.2;
 - (f) ekspozycję jednostki na zwiększone ryzyko **incydentów** związanych z **pracą przymusową** lub obowiązkową oraz **pracą dzieci** w podziale na rodzaje operacji (takie jak działalność zakładu produkcyjnego) bądź państwa lub **obszary geograficzne** ⁽¹⁸⁾, jeżeli jednostka jest powiązana za pośrednictwem własnych operacji lub swojego **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu z istotnymi negatywnymi wpływami związanymi z pracą przymusową lub obowiązkową lub pracą dzieci; oraz
 - (g) tabelę wszystkich punktów danych, które wynikają z innych przepisów UE wymienionych w dodatku A do niniejszego standardu, ze wskazaniem, gdzie można je znaleźć w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju lub, w przypadku punktów, które jednostka oceniła jako nieistotne, ze wskazaniem, że są »nieistotne«.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA IRO-2

AR 27 dla pkt 37 lit. a)	Opis istotnych ryzyk i szans obejmuje również powiązane zależności w zakresie niezbędnym do zrozumienia tych ryzyk i szans. Pkt 49 ESRS 1 <i>Wymogi ogólne</i> ma zastosowanie przy przedstawianiu ujawnień przewidzianych w niniejszym DR.
AR 28 dla pkt 37 lit. a)	Jednostka może przedstawić opis swoich istotnych wpływów, ryzyk lub szans w tym samym miejscu, w którym ujawnia informacje na temat powiązanych polityk, działań, mierników i celów , za pomocą których zarządza nimi, aby uniknąć powielania i wspierać spójną narrację. Jeżeli jednostka korzysta z tej opcji, nadal przedstawia zwięzły opis swoich istotnych wpływów, ryzyk i szans wraz z ujawnieniami przygotowanymi zgodnie z IRO-2.

⁽¹⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 12 i 13 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej» oraz »Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci«).

AR 29 dla pkt 37 lit. d)	Jednostka może zaprezentować ujawniane informacje w formie indeksu treści, tj. tabelarycznego wykazu DR zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju, aby pomóc we wskazaniu miejsca, w którym znajdują się te DR (strony lub punkty). Może przedstawić wykaz informacji włączonych przez odniesienie w dodatku zawartym w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju lub może przedstawić niezbędne informacje w wykazie zgłoszonych DR zgodnie z wymogami pkt 37 lit. d). Jednostka może bezpośrednio odnieść się do numerów DR w swoim oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju (np. w nagłówkach sekcji lub tytułach punktów). Jednostka może zaprezentować informacje »uzupełniające« przedstawione zgodnie z pkt 37 lit. e), zaznaczając je w nagłówkach sekcji, tytułach punktów lub w wyżej wymienionym indeksie treści, tak aby można je było wyraźnie odróżnić jako informacje uzupełniające.
--------------------------	---

Ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji (GDR) w odniesieniu do polityk, działań, mierników i celów

38. Informacje na temat **polityk, działań, mierników i celów** umożliwiają pozyskanie wiedzy na temat poziomu, na którym jednostka zarządza swoimi istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**. Jeżeli jednostka przyjęła polityki, wprowadziła działania, wyznaczyła cele lub stosuje mierniki tylko w odniesieniu do niektórych aspektów danego **tematu**, fakt ten znajduje odzwierciedlenie w sposobie przygotowania i prezentacji ujawnienia, aby umożliwić **użytkownikom** zrozumienie konkretnych aspektów, które są nim objęte.
39. Jeżeli jednostka nie posiada **polityk, działań** lub **celów** odnoszących się do **tematu** związanego z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, ujawnia ten fakt.
40. Jednostka stosuje wymogi określone w GDR-P, GDR-A, GDR-M i GDR-T przy ujawnianiu informacji zgodnie ze standardem tematycznym albo w ramach ujawnień specyficznych dla jednostki na temat:
 - (a) swoich **polityk i działań**, które mają na celu zapobieganie rzeczywistym i **potencjalnym** istotnym negatywnym **wpływowi**, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i **naprawę ich skutków** oraz zarządzanie istotnymi **ryzykami** lub wykorzystywanie rzeczywistych i potencjalnych istotnych pozytywnych wpływów i istotnych **szans**; oraz
 - (b) **mierników i celów** służących do oceny postępów w czasie w odniesieniu do jej istotnych wpływów, ryzyk i szans.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GDR PATM

AR 30 dla pkt 38	Jeżeli jednostka stosuje te same polityki, działania, mierniki lub cele w odniesieniu do więcej niż jednego istotnego wpływu, ryzyka lub szansy lub w odniesieniu do więcej niż jednego tematu, może ujawnić informacje tylko raz, wyjaśniając jednocześnie zakres ich zastosowania. W stosownych przypadkach może odnieść się do tych informacji z innych miejsc w sprawozdaniu. Podejście to umożliwia jednostce prezentowanie informacji w sposób zgodny z jej podejściem zarządczym. Jednostka może uporządkować i przedstawiać swoje ujawnienia w sposób, który odzwierciedla podejście zarządcze oparte na jej priorytetach w zakresie zarządzania, które odzwierciedlają jej strategię i model biznesowy oraz są z nimi zgodne.
AR 31 dla pkt 39	Jeżeli jednostka przedstawia swoje istotne wpływy, ryzyka i szanse (IRO-2, pkt 37 lit. a) oraz powiązane tematy w formie tabeli, może wskazać w tej samej tabeli istotne tematy lub istotne wpływy, ryzyka i szanse, w odniesieniu do których nie wdrożyła polityk, działań lub celów, oznaczając je jako takie w tabeli.

AR 32 dla pkt 38	Poziom szczegółowości może być różny w odniesieniu do każdego DR, w zależności od charakteru istotnych wpływów, ryzyk i szans oraz różnic w obecnym podejściu jednostki do zarządzania nimi. Poziom szczegółowości musi być proporcjonalny do dotkliwości wpływów, skali ryzyka lub szansy lub znaczenia wpływów, ryzyk i szans dla strategii i modelu biznesowego jednostki. W miarę możliwości informacje odnoszą się do danego okresu sprawozdawczego. Przy zgłaszaniu polityk, działań, mierników i celów jednostka zgłasza przydatne informacje, unikając informacji, które są szablonowe, a zatem nie są przydatne dla użytkowników. Zbyt szczegółowe informacje, w szczególności dotyczące powszechnych praktyk, które są znane użytkownikom posiadającym odpowiednią wiedzę, mogą przesłaniać istotne informacje.
AR 33 dla pkt 40	Aby uniknąć powielania i wspierać spójną narrację, jednostka może przedstawić opis swoich istotnych wpływów, ryzyk i szans, zgodnie z wymogami IRO-2 pkt 37 lit. a), wraz z informacjami na temat polityk, działań, mierników i celów, za pomocą których zarządza tymi wpływami, ryzykami i szansami.

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat polityk – GDR-P

41. Celem tego GDR jest zapewnienie wiedzy na temat **polityk**, które jednostka wprowadziła w celu zapobiegania istotnym rzeczywistym i **potencjalnym** negatywnym **wpływowi**, ich łagodzenia, eliminowania, minimalizowania lub **naprawy ich skutków**, a także w celu zarządzania istotnymi **ryzykami** i wykorzystywania istotnych **szans** lub pozytywnych wpływów.
42. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat **polityk** przyjętych w celu zarządzania jej istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**:
 - (a) opis kluczowej treści polityki, w tym jej ogólnych celów oraz istotnych wpływów, ryzyk lub szans, do których się ona odnosi, a także – jeżeli w okresie sprawozdawczym wprowadzono zmiany w przyjętych politykach – opis tych zmian;
 - (b) opis zakresu polityki lub jej wyłączeń pod względem własnych operacji jednostki, jej **łańcucha wartości** na wyższym lub niższym szczeblu, **obszarów geograficznych** oraz, w przypadku ich zdefiniowania, grup **zainteresowanych stron**, na które jednostka wywiera wpływ;
 - (c) jeżeli polityka odnosi się do norm lub inicjatyw osób trzecich, których jednostka zobowiązuje się przestrzegać w drodze wdrożenia polityki – odniesienie do danej normy lub inicjatywy osoby trzeciej; oraz
 - (d) w odniesieniu do **tematów** społecznych – opis uwzględnienia interesów zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ, przy ustalaniu tej polityki, jeżeli dokonano takiego uwzględnienia.
43. Jednostka ujawnia, czy prowadzi nadrzędną **politykę** dotyczącą poszanowania praw człowieka, zobowiązując się do wdrożenia ⁽¹⁹⁾ Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych. W takim przypadku jednostka ujawnia informacje określone w pkt 42 w odniesieniu do tej polityki i określa, które grupy **zainteresowanych stron**, na które jednostka wywiera wpływ, są nią objęte (np. **własne zasoby pracownicze, osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, dotknięte społeczności, konsumenci i użytkownicy końcowi**).

⁽¹⁹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 1 i wskaźnika nr 9 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych» oraz «Brak polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka»). Są również potrzebne administratorom wskaźnika referencyjnego w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, jak określono za pomocą wskaźnika «Ekspozycja portfela referencyjnego na przedsiębiorstwa nieposiadające strategii w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8» w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GDR-P

AR 34 dla pkt 43	Ujawniając informacje na temat swojej polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka w celu wdrożenia Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, jednostka uwzględni Międzynarodową kartę praw człowieka, na którą składa się Powszechna deklaracja praw człowieka oraz dwa wdrażające je pakiety, oraz zasady MOP dotyczące praw podstawowych określone w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy.
------------------	---

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat działań i zasobów – GDR-A

44. Celem tego GDR jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych **działań** jednostki, podjętych lub planowanych, mających na celu zarządzanie jej istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami** oraz, w stosownych przypadkach, osiągnięcie celów powiązanych **polityk**.
45. W przypadku gdy jednostka wdraża kluczowe **działania** w celu zarządzania istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, ujawnia:
- opis kluczowych działań podjętych w roku sprawozdawczym oraz działań planowanych na przyszłość, w tym ich ramy czasowe;
 - opis zakresu kluczowych działań; oraz
 - oczekiwane wyniki kluczowych działań oraz, w stosownych przypadkach, sposób, w jaki ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia powiązanych celów **polityki**.
46. W przypadku gdy znaczące zasoby finansowe (wydatki operacyjne lub nakłady inwestycyjne) zostały lub mają zostać przydzielone na realizację kluczowych **działań**, jednostka:
- opisuje rodzaj obecnych i przyszłych znaczących zasobów finansowych przydzielonych na kluczowe działania oraz ewentualne uzależnienie zdolności do wdrożenia tych kluczowych działań od określonych warunków wstępnych (np. przyznania wsparcia finansowego lub zmian w **polityce** publicznej i na rynku);
 - ujawnia kwotę znaczących zasobów finansowych przydzielonych na kluczowe działania w okresie sprawozdawczym (jeżeli dotyczy) oraz wskazuje odpowiednie pozycje lub informacje dodatkowe w sprawozdaniu finansowym, w których kwoty te ujęto; oraz
 - przedstawia orientacyjny zakres przyszłych zasobów finansowych, które mają zostać przydzielone na realizację kluczowych działań.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GDR-A

AR 35 dla pkt 45	Kluczowe działania w kontekście tego DR to działania, które odgrywają znaczącą rolę w zarządzaniu istotnymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki, w tym działania podjęte w celu wsparcia zapewnienia środków naprawczych. Kluczowe działania obejmują działania, które są częścią praktyk biznesowych jednostki, należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz ogólnego zarządzania działalnością i ryzykiem. Kluczowe działania mogły zostać rozpoczęte w poprzednich okresach sprawozdawczych i nadal być realizowane lub przynosić efekty w bieżącym okresie sprawozdawczym. Aby zapewnić ich większą zrozumiałość, kluczowe działania mogą zostać w stosownych przypadkach zagregowane. Jeżeli natomiast kluczowe działania obejmują więcej niż jeden istotny wpływ, ryzyko lub szansę, można wskazać ten fakt i w razie potrzeby zamieścić odpowiednie odniesienie.
AR 36 dla pkt 45	Działania można podejmować indywidualnie lub we współpracy z innymi jednostkami, zwłaszcza jeżeli rzeczywiste wpływy lub potencjalne wpływy mają charakter systemowy lub powszechny, a jednostka nie może im zaradzić samodzielnie. Dla użytkowników przydatne może być ustalenie, czy kluczowe działanie jest oparte na współpracy.

AR 37 dla pkt 45	Kluczowe działania w zakresie ochrony środowiska można sklasyfikować zgodnie z hierarchią łagodzenia (tj. unikanie, minimalizacja, odtwarzanie i kompensacja).
AR 38 dla pkt 45 lit. a)	Zakres kluczowych działań odnosi się do ich zakresu pod względem działalności w ramach własnych operacji jednostki, jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, jednostek zależnych, obszarów geograficznych oraz, jeżeli je określono, grup zainteresowanych stron , na które jednostka wywiera wpływ. Ramy czasowe odnoszą się do perspektyw czasowych, w których jednostka zamierza zakończyć każde działanie.
AR 39 dla pkt 46	Jednostka może przedstawić informacje na temat alokacji zasobów w formie tabeli w podziale na (i) nakłady inwestycyjne i wydatki operacyjne oraz na (ii) zasoby wykorzystywane w bieżącym roku sprawozdawczym i alokację zasobów zaplanowaną w konkretnych perspektywach czasowych.
AR 40 dla pkt 46 lit. b) i c)	Jeżeli jednostka przydzieliła znaczne zasoby niefinansowe (np. zasoby wyrażone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy), informacje na temat tych zasobów można przedstawić jako ilości pieniężne.
AR 41 dla pkt 46 lit. b) i c)	Przygotowując ujawnienia na temat znaczących zasobów finansowych, które zostały lub mają zostać przydzielone na realizację kluczowych działań , jednostka może ograniczyć ujawnienia do: (a) zatwierdzonych i zapowiedzianych kluczowych działań i planów działania; oraz (b) planowanych źródeł finansowania realizacji tych kluczowych działań.

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat mierników – GDR-M

47. Celem niniejszego GDR jest wspieranie przygotowywania przez jednostkę ujawnianych informacji na temat **mierników**.
48. Jednostka ujawnia **mierniki** wymagane zgodnie ze standardami tematycznymi w odniesieniu do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**, a także mierniki określone jako specyficzne dla jednostki zgodnie z ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 11. Może to obejmować mierniki stosowane przez jednostkę do oceny jej wyników oraz do śledzenia skuteczności jej **działań** w zakresie zarządzania istotnymi wpływami, ryzykami i szansami.
49. W odniesieniu do każdego **miernika** jednostka ujawnia:
- sam miernik, jego jednostkę miary, metodę obliczeń i źródła (np. parametry wejściowe) wykorzystane do obliczeń oraz, w stosownych przypadkach, metodę szacowania, w tym znaczące założenia i ograniczenia;
 - w przypadku mierników **łańcucha wartości**, w stosownych przypadkach, poleganie na danych ze źródeł pośrednich lub wskaźnikach zastępczych oraz wszelkie planowane **działania**, które mają na celu poprawę jakości danych w przyszłości (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 5);
 - informacje kontekstowe na temat miernika; oraz
 - znaczące zmiany w wynikach w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi, w tym postępy w osiąganiu **celów** określonych przez jednostkę oraz, w przypadku znaczących nabyć lub zbyć, sposób, w jaki transakcja wpływa na te postępy.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GDR-M

AR 42 dla pkt 48	Mierniki obejmują mierniki określone w ESRS, a także mierniki określone jako specyficzne dla jednostki, niezależnie od tego, czy pochodzą z innych źródeł lub opracowała je sama jednostka, na przykład na potrzeby standardów tematycznych ESRS S2-S4, w których nie przewidziano konkretnych mierników.
------------------	--

AR 43 dla pkt 49 lit. a)	Europejski układ jednostek miar wywodzi się z Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI). Jednostki miar wyraża się przy użyciu nazw i oznaczeń określonych w dyrektywie Rady 80/181/EWG ⁽²⁰⁾ zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/3/WE ⁽²¹⁾ . Mierniki ujawnia się przy użyciu jednostek określonych w standardach tematycznych, które są zgodne z tą dyrektywą. Nazwy i odpowiadające im oznaczenia przedrostków w układzie SI można stosować, w stosownych przypadkach, do tworzenia określonych dziesiętnych wielokrotności lub podwielokrotności, aby przedstawić wartości na poziomie, który jednostka uznaje za najbardziej odpowiedni. Na przykład zamiast zgłaszać 1 200 000 t ekwiwalentu CO ₂ , jednostka może zgłosić 1,2 Mt ekwiwalentu CO ₂ .
AR 44 dla pkt 49 lit. c)	Informacje kontekstowe na temat miernika mogą obejmować: (a) powody, dla których jednostka wybrała konkretne podejście do pomiaru, a także powody, dla których stosuje dane wejściowe i założenia; oraz (b) w przypadku mierników środowiskowych – szczególne warunki środowiskowe i cechy obszaru, na którym występuje wpływ , niezbędne do zrozumienia danego miernika.

Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat celów – GDR-T

50. Celem niniejszego GDR jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki jednostka wyznacza **cele**, zdefiniowane w kategoriach oczekiwanych rezultatów dla ludzi, środowiska lub samej jednostki, oraz sposobu, w jaki jednostka śledzi skuteczność swoich **polityk** i **działań** w odniesieniu do swoich istotnych **wpływów**, **ryzyk** i **szans**, a także ogólne postępy i skuteczność w osiąganiu przyjętych celów w miarę upływu czasu. Obejmuje to – w stosownych przypadkach – określenie, czy postępy są dostosowane do powiązanego planu działania lub czy jakiegokolwiek istotne fakty i okoliczności związane z planem działania wpływają na osiągnięcie celu.
51. Jednostka ujawnia wymierne, określone w czasie, zorientowane na rezultaty **cele** jakościowe lub ilościowe, które wyznaczyła w odniesieniu do swoich istotnych **wpływów**, **ryzyk** i **szans**. W odniesieniu do każdego celu jednostka ujawnia:
- opis związku między celem a celami **polityki** i **działaniami**;
 - wyznaczoną wartość docelową (lub poziom, jeżeli cel ma charakter jakościowy), która ma zostać osiągnięta, w tym określenie, czy cel ma charakter bezwzględny czy względny, jeżeli zdefiniowano go w ten sposób, a także wskazanie jednostki, w której mierzone będą postępy w jego realizacji;
 - zakres celu pod względem działalności jednostki w ramach jej własnych operacji lub **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu, a także granice geograficzne;
 - wartość bazową (lub poziom, jeżeli cel ma charakter jakościowy) i rok bazowy, względem których dokonuje się pomiaru postępów, jeżeli jednostka je określiła;
 - rok lub okres docelowy, którego dotyczy dany cel, oraz opis wszelkich kamieni milowych lub celów pośrednich określonych przez jednostkę;
 - metody i znaczące założenia stosowane przy wyznaczaniu celów;
 - czy cel jest wymagany prawem;
 - w stosownych przypadkach, wybrane **scenariusze**, na których się opiera, kluczowe źródła danych oraz poziom zgodności z celami polityki na szczeblu krajowym, unijnym lub międzynarodowym; oraz
 - wskazanie, czy cele jednostki związane z **tematami** środowiskowymi zostały wyznaczone w oparciu o rozstrzygające dowody naukowe.
52. Jeżeli jednostka nie wyznaczyła wymiernych, zorientowanych na rezultaty **celów**, ujawnia, czy i w jaki sposób mimo to śledzi skuteczność swoich **polityk** i **działań** w odniesieniu do swoich istotnych **wpływów**, **ryzyk** i **szans**.

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Rady z dnia 20 grudnia 1979 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do jednostek miar i uchylająca dyrektywę 71/354/EWG (Dz.U. L 39 z 15.2.1980, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1980/181/oj>).

⁽²¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/3/WE z dnia 11 marca 2009 r. zmieniająca dyrektywę Rady 80/181/EWG w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do jednostek miar (Dz.U. L 114 z 7.5.2009, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/3/oj>).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA DLA GDR-T

AR 45 dla pkt 50	Informacje na temat postępów i skuteczności w osiągnięciu przyjętych celów w miarę upływu czasu ujawnia się w GDR-M pkt 49 lit. d).
AR 46 dla pkt 51	Zorientowane na rezultaty cele dotyczące istotnych wpływów określa się w kategoriach oczekiwanych rezultatów dla ludzi i środowiska.
AR 47 dla pkt 51 lit. i)	Zwrot »w oparciu o rozstrzygające dowody naukowe« należy rozumieć jako wykorzystanie rzetelnych, poddanych wzajemnej ocenie lub w inny sposób wiarygodnych informacji biofizycznych, które identyfikują odpowiednie progi ekologiczne lub kwantyfikują warunki, trajektorie i ograniczenia z wykorzystaniem danych empirycznych, modelowania lub uznanych ram naukowych. Takie dowody umożliwiają jednostce ustalenie ekologicznie uzasadnionych, specyficznych dla kontekstu i wymiernych celów .

Dodatek A

Wykaz punktów danych zawartych w standardach przekrojowych i standardach tematycznych, które wynikają z innych przepisów UE

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* i zawiera niewiążącą ilustrację punktów danych określonych w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* i standardach tematycznych, które mają swoje źródło w innych przepisach UE.

Tabela 1

Punkty danych w głównej części standardu

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS 2 GOV-1 Odsetek członków organów, którzy są niezależni			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 GOV-3 Oświadczenie dotyczące należytej staranności	Wskaźnik nr 10 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z działaniami dotyczącymi paliw kopalnych	Wskaźnik nr 4 w tabeli 1 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w związku z art. 435 tego rozporządzenia; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172 ⁽⁵⁾ , tabela 1: Informacje jakościowe na temat ryzyka z zakresu ochrony środowiska i tabela 2: Informacje jakościowe na temat ryzyka społecznego; Wzór 1: Portfel bankowy – Wskaźniki potencjalnego ryzyka przejścia związanego z klimatem: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezydualnego terminu zapadalności	Art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z produkcją chemikaliów	Wskaźnik nr 9 w tabeli 2 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS 2 SBM-1 Udział w działalności związanej z bronią zakazaną	Wskaźnik nr 14 w tabeli 1 w załączniku I		Art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818 ⁽⁶⁾ , załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z uprawą i produkcją tytoniu			Art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818, załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 GDR-P Polityka dotycząca poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 11 w tabeli 1 i wskaźnik nr 9 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie czynnika z zakresu polityki społecznej w załączniku II	
ESRS E1-1 Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu				Art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119
ESRS E1-6 Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych	Wskaźnik nr 4 w tabeli 2 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172, wzór 3: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: mierniki dostosowania	Art. 6 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-7 Zużycie energii z kopalnych źródeł zdezagregowane w podziale na źródła (dotyczy wyłącznie sektorów o znacznym oddziaływaniu na klimat)	Wskaźnik nr 5 w tabeli 1 i wskaźnik nr 5 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E1-7 Zużycie energii i koszyk energetyczny	Wskaźnik nr 5 w tabeli 1 w załączniku I			

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS E1-8 Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 brutto	Wskaźniki nr 1 i 2 w tabeli 1 w załączniku I	Art. 449a; rozporządzenie (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172, wzór 1: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezydualnego terminu zapadalności	Art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-9 Usuwanie gazów cieplarnianych i jednostki emisji dwutlenku węgla				Art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119
ESRS E1-11 Ekspozycja portfela odniesienia na ryzyka fizyczne związane z klimatem			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818, załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS E1-11 Podział wartości księgowej nieruchomości według klas efektywności energetycznej		Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172; wzór 2: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: kredyty zabezpieczone nieruchomościami – efektywność energetyczna zabezpieczeń		
ESRS E1-11 Stopień ekspozycji portfela na szanse związane z klimatem			Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1818	
ESRS E2-4 Ilość istotnych czynników zanieczyszczających emitowanych do powietrza, wody i gleby	Wskaźnik nr 8 w tabeli 1 w załączniku I, wskaźnik nr 2 w tabeli 2 w załączniku I, wskaźnik nr 1 w tabeli 2 w załączniku I oraz wskaźnik nr 3 w tabeli 2 w załączniku I			

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS E3-1 Polityki związane z wodą	Wskaźnik nr 7 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-1 Polityka obejmująca obszary, na których występuje deficyt wody	Wskaźnik nr 8 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-4 Całkowita ilość wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu	Wskaźnik nr 6.2 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-5 Działania mające niekorzystny wpływ na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności	Wskaźnik nr 7 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS E4-2 Polityka dotycząca lokalizacji znajdujących się na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w ich pobliżu	Wskaźnik nr 14.2 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E5-5 Odpady niepoddawane recyklingowi	Wskaźnik nr 13 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E5-5 Odpady niebezpieczne i odpady promieniotwórcze	Wskaźnik nr 9 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS 2 IRO-2 Ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej	Wskaźnik nr 13 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS 2 IRO-2 Ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci	Wskaźnik nr 12 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS 2 GDR-P Zobowiązania w zakresie polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 9 w tabeli 3 i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS S1-1 Procedury i środki na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi	Wskaźnik nr 11 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-2 Mechanizm rozpatrywania skarg, w tym kwestie dotyczące pracowników	Wskaźnik nr 5 w tabeli 3 w załączniku I i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S1-13 System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	Wskaźnik nr 1 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-13 Wskaźnik wypadków związanych z pracą	Wskaźnik nr 2 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	
ESRS S1-13 Liczba dni straconych z powodu urazów, wypadków, chorób	Wskaźnik nr 3 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-15 Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami	Wskaźnik nr 12 w tabeli 1 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	
ESRS S1-15 Współczynnik rocznego łącznego wynagrodzenia	Wskaźnik nr 8 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-16 Przypadki dyskryminacji	Wskaźnik nr 7 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-16 Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 i wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS S2-1 Procedury i środki na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi	Wskaźnik nr 11 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S2-1 Kodeks postępowania	Wskaźnik nr 4 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S3-2 Mechanizm rozpatrywania skarg	Wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S2-3 Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I i wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	
ESRS S3-3 Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I i wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	
ESRS S4-2 Mechanizm rozpatrywania skarg	Wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S4-3 Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I i wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I		Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/1816, sekcja 1 i 2 w sprawie polityki społecznej w załączniku II	
ESRS G1-1 Polityka zgodna z Konwencją Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji	Wskaźnik nr 15 w tabeli 3 w załączniku I			

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany punkt danych w ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS G1-1 Ochrona sygnalistów	Wskaźnik nr 6 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS G1-2 Działania w celu zaradzenia naruszeniom norm w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu	Wskaźnik nr 16 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS G1-4 Wyroki skazujące i grzywny za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw	Wskaźnik nr 17 w tabeli 3 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych lub SFDR) (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych lub CRR).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej) (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172 z dnia 29 listopada 2024 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III tego rozporządzenia, oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/637.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego (Dz.U. L 406 z 3.12.2020, s. 17), zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2025/1775.

Tabela 2

Specyfikacje metodologiczne w AR odpowiadające przepisom UE

Wymóg dotyczący stosowania w zmienionych ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS 2 GOV-1 Zróżnicowanie członków organów pod względem płci	Wskaźnik nr 13 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	

Wymóg dotyczący stosowania w zmienionych ESRS	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ⁽¹⁾	Odniesienie do trzeciego filaru ⁽²⁾	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ⁽³⁾	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ⁽⁴⁾
ESRS E1-11 Lokalizacja znaczących składników aktywów obciążonych istotnym ryzykiem fizycznym		Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172; wzór 5: Portfel bankowy – Ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu.		
ESRS E4-5 Degradacja gruntów, pustyńnienie, uszczelnianie gleby	Wskaźnik nr 10 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-5 Gatunki naturalne i obszary chronione	Wskaźnik nr 14.1 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Zrównoważone praktyki lub polityki w zakresie gruntów/rolnictwa	Wskaźnik nr 11 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Zrównoważone praktyki lub polityki w zakresie oceanów/mórz	Wskaźnik nr 12 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Polityki na rzecz przeciwdziałania wylesianiu	Wskaźnik nr 15 w tabeli 2 w załączniku I			

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 (»rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych« lub »SFDR«).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (»rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych« lub »CRR«).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 (»rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej«).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 (»Europejskie prawo o klimacie«).

ESRS E1 – ZMIANA KLIMATU**SPIS TREŚCI**

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – *Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – *Identyfikacja ryzyk związanych z klimatem i analiza scenariuszowa*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – *Odporność w odniesieniu do zmiany klimatu*

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – *Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – *Działania i zasoby w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 –

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – *Zużycie energii i koszyk energetyczny*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – *Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – *Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-10 – *Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-11 – *Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz istotnych szans związanych z klimatem*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych ze zmianą klimatu, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny **istotności**, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS E1 Zmiana klimatu, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Niniejszy standard uwzględnia ramy regulacyjne UE i inne odpowiednie ramy, w tym unijne prawo o klimacie (rozporządzenie (UE) 2021/1119), rozporządzenie w sprawie norm dotyczących klimatycznych wskaźników referencyjnych (rozporządzenie (UE) 2020/1818), rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie (UE) 2019/2088), rozporządzenie w sprawie systematyki (rozporządzenie (UE) 2020/852) oraz tzw. informacje ujawniane w ramach trzeciego filaru na podstawie rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych (rozporządzenie (UE) 2022/2453).
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących podtematów: **łagodzenie zmiany klimatu, przystosowanie się do zmiany klimatu** i energia.
7. **Łagodzenie zmiany klimatu** odnosi się do wysiłków jednostki na rzecz ograniczenia wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej zgodnie z porozumieniem paryskim i celami Europejskiego prawa o klimacie (rozporządzenie (UE) 2021/1119). Niniejszy standard obejmuje DR odnoszące się do sposobu, w jaki jednostka zajmuje się kwestią generowanych przez nią **emisji gazów cieplarnianych**, a także powiązanymi z nimi **ryzykami przejścia**.
8. **Przystosowanie się do zmiany klimatu** odnosi się do procesu przystosowywania się przez jednostkę do rzeczywistych i oczekiwanych skutków zmiany klimatu. Niniejszy standard obejmuje DR dotyczące zagrożeń związanych z klimatem, które mogą prowadzić do powstania **ryzyk** fizycznych związanych z klimatem zagrażających jednostce, oraz jej rozwiązań w zakresie przystosowania się mających na celu ograniczenie tych ryzyk. Obejmuje on również **ryzyka przejścia** wynikające z potrzeby przystosowania się do zagrożeń związanych z klimatem.
9. DR odnoszące się do energii obejmują wszystkie rodzaje produkcji i zużycia energii.

Związek z innymi ESRS

10. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Główne punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS E1 Zmiana klimatu a innymi standardami tematycznymi są następujące:
 - (a) ESRS E1 Zmiana klimatu obejmuje między innymi siedem gazów cieplarnianych: CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ i NF₃. ESRS E2 Zanieczyszczenie dotyczy **substancji zubożających warstwę ozonową** (SZWO), tlenków azotu (NO_x) i tlenków siarki (SO_x), oprócz innych **emisji** do powietrza, które są powiązane ze zmianą klimatu;

- (b) **łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do zmiany klimatu** są związane z tematami poruszonymi w szczególności w ESRS E3 Woda i ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy. ESRS E1 Zmiana klimatu dotyczy między innymi nagłych i długotrwałych **ryzyk fizycznych** wynikających z zagrożeń związanych z wodą i oceanami. ESRS E1 Zmiana klimatu odnosi się również do **emisji gazów cieplarnianych** pochodzących z wykorzystania zasobów naturalnych, użytkowania gruntów i **zmiany sposobu użytkowania gruntów**, a także usuwania gazów cieplarnianych z atmosfery, na przykład za pomocą **rozwiązań opartych na zasobach przyrody**. **Utrata bioróżnorodności** i degradacja ekosystemów spowodowane lub przyspieszone zmianą klimatu są objęte ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy;
- (c) **wpływy** na ludzi, które mogą wynikać z przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu, zostały uwzględnione w ESRS S1 Własne zasoby pracownicze, ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ESRS S3 Dotknięte społeczności oraz ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu

11. Celem niniejszego DR jest zapewnienie wiedzy na temat dawnych, obecnych i przyszłych działań łagodzących prowadzonych przez jednostkę służących zapewnieniu, aby strategia i **model biznesowy** jednostki uwzględniały przejście na zrównoważoną gospodarkę i ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim i celami Europejskiego prawa o klimacie (rozporządzenie (UE) 2021/1119), łącznie z osiągnięciem neutralności klimatycznej do 2050 r.
12. Informacje na temat **planu przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu** ⁽²²⁾ obejmują:
- (a) opis jego kluczowych cech. Obejmuje to **cele redukcji emisji gazów cieplarnianych, dźwignie dekarbonizacji**, kluczowe **działania**, inwestycje i finansowanie niezbędne do wsparcia realizacji planu, zatwierdzenie planu przez **organy administrujące, zarządzające i nadzorcze** oraz sposób, w jaki plan jest osadzony w ogólnej strategii biznesowej jednostki i do niej dostosowany. Zawiera on również informacje na temat tego, w jaki sposób strategia i **model biznesowy** jednostki są lub będą – w następstwie realizacji planu – zgodne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim oraz celem UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.;
 - (b) kwoty nakładów inwestycyjnych zainwestowane w okresie sprawozdawczym w odniesieniu do działalności gospodarczej związanej z węglem, ropą naftową i gazem ⁽²³⁾, jeżeli jednostka prowadzi taką działalność;
 - (c) informacje na temat kluczowych przyjętych założeń i **zależności**, na których opiera się plan;
 - (d) ocenę jakościową i wyjaśnienie, w jaki sposób potencjalne **zablokowane emisje gazów cieplarnianych** z kluczowych aktywów rzeczowych i **produktów** mogą zagrozić realizacji planu i zwiększyć **ryzyko przejścia**; oraz
 - (e) wyjaśnienie postępów jednostki w realizacji planu przejścia.
13. Jeżeli jednostka nie posiada **planu przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu**, który obejmuje kluczowe cechy wymienione w pkt 12 lit. a), ujawnia ten fakt i wskazuje, czy i kiedy zamierza go przyjąć.

⁽²²⁾ Informacje te są zgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 („Europejskie prawo o klimacie”).

⁽²³⁾ Uwzględnione kwoty nakładów inwestycyjnych dotyczą następujących kodów NACE: a) B.05 Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu), B.06 Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego (ograniczone do ropy naftowej), B.09.1 Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego (ograniczona do ropy naftowej), b) C.19 Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, c) D.35.1 – Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną, d) D.35.3 – Zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych (ograniczone do produkcji energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem węgla i ropy naftowej), e) D.46.81 – Sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych (ograniczona do paliw stałych i ciekłych).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 12 (Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu)	W planie przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu określa się, w jaki sposób jednostka zamierza przekształcić swoją strategię i model biznesowy, aby zapewnić zgodność z przejściem na zrównoważoną gospodarkę, oraz uwzględnia się kluczowe cechy wymienione w pkt 12. Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu jednostki może być samodzielny albo można go włączyć do szerszego planu przejścia obejmującego zarówno aspekty łagodzenia zmiany klimatu, jak i przystosowania się do niej. Jeżeli plan przejścia jednostki obejmuje również przystosowanie się do zmiany klimatu, w ujawnianych informacjach należy wskazać ten fakt oraz odnieść się do informacji przekazanych zgodnie z ESRS E1-3 i E1-5.
AR 2 dla pkt 12 lit. a) (Opis kluczowych cech)	Ujawniając kluczowe cechy, o których mowa w pkt 12 lit. a), jednostka odnosi się, w stosownych przypadkach, do ujawnień dotyczących polityk, działań, zasobów i celów dokonanych w innych miejscach (np. ESRS E1-5 i E1-6, a także ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji). Ujawnienie informacji na temat planu przejścia konsoliduje kluczowe cechy planu jednostki w spójny opis, który wykazuje, że są one strategicznie dostosowane w celu stymulowania transformacji działalności. Odpowiednie ujawnienia na podstawie niniejszego punktu obejmują: (a) oświadczenie, czy cele redukcji emisji gazów cieplarnianych opierają się na podstawach naukowych i są zgodne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C (w odniesieniu do ESRS E1-6, pkt 24 i powiązanych wymogów dotyczących stosowania (AR)). Jeżeli jednostka ujawnia informacje na temat planu przejścia odnoszącego się do celów redukcji emisji gazów cieplarnianych, które nie są zgodne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C, wyjaśnia to w oświadczeniu, w szczególności wskazując, w jaki sposób porównuje swoje wartości docelowe z wartościami referencyjnymi i w jaki sposób uwzględniła przyszłe zmiany; (b) zidentyfikowane dźwignie dekarbonizacji (w odniesieniu do ESRS E1-5), w tym zmiany w portfelu produktów i usług jednostki oraz przyjęcie przez nią nowych technologii we własnych operacjach bądź w łańcuchu wartości na wyższym lub niższym szczeblu; (c) kwotę znaczących zasobów finansowych (wydatki operacyjne lub nakłady inwestycyjne), które zostały lub mają zostać przydzielone na realizację jej planu przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu, w tym orientacyjny zakres przyszłych oczekiwanych zasobów finansowych (w odniesieniu do ESRS E1-5 i ESRS 2 GDR-A). Ujawnienie to może ograniczać się do a) zatwierdzonych i zapowiedzianych kluczowych działań i planów działania oraz b) planowanych źródeł finansowania realizacji tych działań (ESRS 2 AR 41). Ujawnienie wymagane na mocy pkt 12 lit. a) koncentruje się na przedstawieniu kluczowych elementów niezbędnych do wykazania spójności i wiarygodności planu przejścia jednostki na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu. Jednostka nie jest zobowiązana do ujawniania szczegółowych informacji wewnętrznych wykorzystywanych do zarządzania swoim planem przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu wykraczających poza zakres tego ujawniania.
AR 3 dla pkt 12 lit. c) (Kluczowe założenia i zależności)	Informacje na temat zależności odnoszą się na przykład do wdrażania niektórych technologii, dostępności siły roboczej lub zdolności do wprowadzania zmian w łańcuchu wartości. W stosownych przypadkach jednostka uwzględnia informacje zgodnie z ESRS 2 GDR-A dotyczące zależności od przyszłych zasobów finansowych i innych zasobów oraz sposobu, w jaki mogą one ograniczać działania przewidziane w planie przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu. Informacje na temat założeń odnoszą się np. do oczekiwań dotyczących wymogów regulacyjnych lub zdolności jednostki do wdrożenia planowanych zmian w swoim łańcuchu wartości.
AR 4 dla pkt 12 lit. d) (Ocena zablokowanych emisji)	Ocena jakościowa zablokowanych emisji ma na celu zapewnienie, aby jednostka odpowiednio uwzględniła te emisje w swoim planie przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu, wyjaśniając, w jaki sposób wielkość zablokowanych emisji może potencjalnie zagrozić realizacji planu przejścia.
AR 5 dla pkt 12 lit. e) (Wyjaśnienie postępów)	Wyjaśniając swoje postępy we wdrażaniu planu przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu, jednostka wyjaśnia elementy ilościowe i jakościowe, takie jak wykorzystanie zasobów, podjęte działania i osiągnięte lub oczekiwane redukcje emisji gazów cieplarnianych. Informacje na temat postępów obejmują, w stosownych przypadkach, mierniki sektorowe, które można wykorzystać do śledzenia postępów w realizacji konkretnych celów klimatycznych, które jednostka mogła wyznaczyć, z wykorzystaniem uznanych sektorowych norm dekarbonizacji.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – *Identyfikacja ryzyk związanych z klimatem i analiza scenariuszowa*

14. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki jednostka identyfikuje i ocenia **związane z klimatem ryzyka** oraz **szanse dla istotności finansowej**.
15. Jednostka wyjaśnia w odniesieniu do każdego zidentyfikowanego istotnego **ryzyka** związanego z klimatem (zgodnie z ESRS 2 IRO-2 pkt 37), czy klasyfikuje to ryzyko jako **ryzyko fizyczne związane z klimatem**, czy jako **ryzyko przejścia związane z klimatem**.
16. Oprócz ujawnienia informacji zgodnie z ESRS 2 IRO-1 jednostka ujawnia kluczowe elementy metody stosowanej do oceny, w jaki sposób jej aktywa i działalność gospodarcza w ramach jej własnych operacji oraz **łańcucha wartości** na wyższym i niższym szczeblu mogą być narażone i wrażliwe w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej na:
 - (a) zagrożenia związane z klimatem; oraz
 - (b) zdarzenia i tendencje dotyczące przejścia związanego z klimatem.
17. W przypadku wykorzystywania **analizy scenariuszowej** związanej z klimatem jednostka ujawnia:
 - (a) zakresy stosowanych scenariuszy, w tym:
 - i. czy w odniesieniu do **ryzyk fizycznych związanych z klimatem** zastosowano co najmniej jeden scenariusz wysokoemisyjny;
 - ii. czy w odniesieniu do **ryzyk przejścia związanych z klimatem** zastosowano co najmniej jeden scenariusz zgodny z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C bez przekroczenia tej granicy lub przy jej niewielkim przekroczeniu; oraz
 - iii. powiązane prognozy globalnej średniej temperatury dla scenariuszy i powody, dla których uznaje się je za odpowiednie;
 - (b) zakres prowadzonych operacji (np. lokalizacje prowadzenia działalności, jednostki gospodarcze);
 - (c) główne przyjęte założenia (np. polityki publiczne, tendencje makroekonomiczne, zmienne krajowe lub regionalne, zużycie energii i koszty energetyczny, rozwój technologii); oraz
 - (d) okres, w którym ją przeprowadzono.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 6 dla pkt 16 i 17 (Kluczowe elementy metodyki i analiza scenariuszowa)	Przeprowadzając analizę ryzyka związanego z klimatem, jednostka: (a) identyfikuje zagrożenia związane z klimatem (w odniesieniu do ryzyk fizycznych związanych z klimatem) lub zdarzenia dotyczące przejścia (w odniesieniu do ryzyk przejścia związanych z klimatem) w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej oraz poddaje przeglądowi swoje aktywa i działalność gospodarczą, aby ocenić, czy są one narażone na takie ryzyka; oraz (b) ocenia zakres, w jakim jej aktywa i działalność gospodarcza są narażone i wrażliwe na zidentyfikowane zagrożenia związane z klimatem i zdarzenia dotyczące przejścia, biorąc pod uwagę ich prawdopodobieństwo, skalę i czas trwania. W przypadku zagrożeń związanych z klimatem przedsiębiorstwo bierze pod uwagę lokalizację swoich aktywów i zależności biznesowe w swoim łańcuchu wartości. Jednostka może wykorzystać analizę scenariuszową związaną z klimatem, np. jeśli wykorzystuje taką analizę w celu spełnienia innych wymogów lub w ramach innych ram sprawozdawczości lub gdy jednostka uzna, że taka analiza pomaga w identyfikacji i ocenie ryzyk i szans związanych z klimatem pod kątem istotności finansowej.
--	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – *Odporność w odniesieniu do zmiany klimatu*

18. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim strategia i **model biznesowy** jednostki są przygotowane na istotne **ryzyka** związane z klimatem i mogą się do nich dostosować.

19. Oprócz ujawnienia na podstawie ESRS 2 SBM-3 jednostka ujawnia następujące informacje na temat odporności swojej strategii i **modelu biznesowego** na **ryzyka** związane z klimatem:
- (a) wyniki swojej analizy **odporności na zmianę klimatu** w odniesieniu do ryzyk związanych z klimatem. Jednostka wyjaśnia: (i) ewentualne skutki oceny dla swojej strategii i modelu biznesowego; (ii) sposób, w jaki skutki zidentyfikowane w ramach **analizy scenariuszowej** związanej z klimatem, jeżeli jest wykorzystywana, wpływają na potencjalną odpowiedź jednostki na ryzyka związane z klimatem; oraz (iii) sposób, w jaki jej **plan przejścia**, jeżeli istnieje, oraz jej obecne i planowane **działania** w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej (ESRS E1-5), przyczyniają się do jej odporności na ryzyka związane z klimatem;
 - (b) znaczące obszary niepewności w ocenie odporności na zmianę klimatu; oraz
 - (c) zdolność do dostosowania swojej strategii i modelu biznesowego do zmiany klimatu w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 7 dla pkt 19	Analiza odporności na zmianę klimatu opiera się na identyfikacji ryzyk związanych z klimatem zgłoszonych w ESRS E1-2 pkt 15. W związku z tym zakres analizy odporności na zmianę klimatu jest dostosowany do zakresu istotnych ryzyk jednostki związanych z klimatem oraz opiera się na analizie scenariuszowej związanej z klimatem, jeżeli ją przeprowadzono. Jeżeli analizę scenariuszową związaną z klimatem wykorzystuje się specjalnie do celów oceny odporności na zmianę klimatu, jednostka ujawnia informacje przewidziane w pkt 17 i 19.
AR 8 dla pkt 19 (Odporność strategii)	Oceniając odporność swojej strategii i modelu biznesowego na zmianę klimatu , jednostka uwzględnia skutki, jakie dla jej strategii i modelu biznesowego mają oceny przeprowadzone zgodnie z ESRS E1-2 oraz ekspozycje na ryzyko ujawnione zgodnie z ESRS E1-11 (przewidywane skutki finansowe), w tym działania wymagane w celu zareagowania na ryzyka i szanse związane z klimatem zidentyfikowane w drodze analizy scenariuszowej związanej z klimatem, jeżeli ją przeprowadzono.
AR 9 dla pkt 19 lit. a) (Odporność strategii)	Ujawniając wyniki i skutki swojej analizy odporności na zmianę klimatu zgodnie z pkt 19 lit. a), jednostka przedstawia ocenę swojej odporności na zmianę klimatu na dzień sprawozdawczy. Jednostka nie jest zobowiązana do corocznego przeprowadzania analizy odporności na zmianę klimatu. Jeżeli jednostka zaktualizowała swoją ocenę wpływów, ryzyk i szans związanych z klimatem (zgodnie z ESRS E1-2), aktualizuje swoją analizę odporności. Ujawniając informacje zgodnie z pkt 19, instytucje finansowe mogą wykorzystywać informacje, które zgłaszają zgodnie z mającymi zastosowanie ostrożnościowymi ramami regulacyjnymi, jeżeli zawierają one odniesienia do analizy odporności lub powiązanych pojęć, takich jak wykorzystanie scenariuszy w kontekście planów dotyczących ryzyka dla zrównoważonego rozwoju.
AR 10 dla pkt 19 lit. c) (Odporność strategii)	Ujawniając informacje na temat swojej zdolności do dostosowania strategii i modelu biznesowego zgodnie z pkt 19 lit. c), jednostka uwzględnia: (a) dostępność i elastyczność istniejących zasobów finansowych w celu zarządzania skutkami finansowymi ryzyk związanych z klimatem oraz wykorzystania szans związanych z klimatem ; (b) swoją zdolność do przesunięcia, zmiany przeznaczenia, modernizacji lub likwidacji istniejących aktywów w odpowiedzi na zmiany związane z klimatem; (c) wpływ obecnych i planowanych inwestycji w szanse związane z łagodzeniem zmiany klimatu , przystosowaniem się do niej i przejściem na odporność na zmianę klimatu ; (d) odniesienia do działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu , ujawnionych w ESRS E1-5.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – *Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej*

20. Jednostka ujawnia swoją **politykę łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – *Działania i zasoby w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej*

21. Jednostka ujawnia swoje kluczowe **działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu** oraz zasoby przeznaczone na ich realizację, zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.
22. Oprócz ESRS 2 GDR-A, ujawniając bieżące i planowane **działania**, jednostka ujawnia:
- (a) kluczowe działania na rzecz **łagodzenia zmiany klimatu** w podziale na **dźwignie dekarbonizacji**; oraz
 - (b) osiągniętą i oczekiwaną **redukcję emisji gazów cieplarnianych** w podziale na dźwignie dekarbonizacji.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 – *Cele związane ze zmianą klimatu*

23. Jednostka ujawnia swoje **cele w zakresie zmiany klimatu** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.
24. Jednostka ujawnia wyznaczone przez siebie **cele redukcji emisji gazów cieplarnianych** ⁽²⁴⁾, w tym:
- (a) wartości bezwzględne celów redukcji emisji gazów cieplarnianych dla zakresów 1, 2 i 3, oddzielnie albo łącznie, oraz, w stosownych przypadkach, według wartości intensywności. W przypadku łącznych celów redukcji emisji gazów cieplarnianych jednostka określa, które zakresy **emisji gazów cieplarnianych** (1, 2 lub 3) są objęte celem oraz udział związany z każdym odpowiednim zakresem emisji gazów cieplarnianych;
 - (b) jeżeli zakres (obszar geograficzny, uwzględnione gazy cieplarniane, uwzględnione podmioty) celu redukcji emisji gazów cieplarnianych różni się od zakresu wykazu gazów cieplarnianych (zgłoszonego w ramach ESRS E1-8) – wartości procentowe dla zakresów 1, 2 i 3 objętych celem, a także wskazanie, które gazy cieplarniane są nim objęte; oraz
 - (c) oświadczenie, czy cele redukcji emisji gazów cieplarnianych są oparte na podstawach naukowych i zgodne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C. Jednostka podaje, które ramy i metody zostały wykorzystane do ustalenia tych celów, w tym czy są one ustalone przy użyciu sektorowej ścieżki dekarbonizacji, a także scenariusze klimatyczne i strategiczne leżące u ich podstaw. W ramach krytycznych założeń wykorzystywanych w odniesieniu do ustanowienia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych jednostka krótko wyjaśnia, w jaki sposób uwzględniła przyszłe zmiany (np. zmiany wielkości sprzedaży, zmiany preferencji klientów i popytu, czynniki regulacyjne i nowe technologie) oraz w jaki sposób będą one potencjalnie wpływać zarówno na jej emisje gazów cieplarnianych, jak i na redukcję emisji.

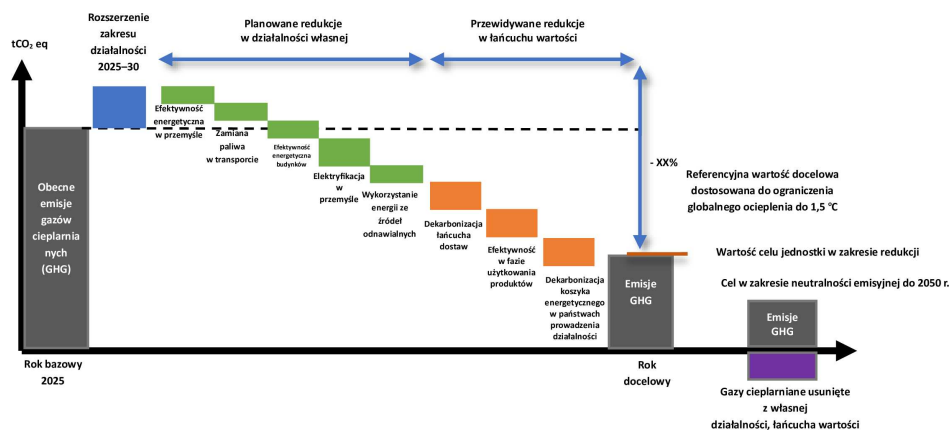
⁽²⁴⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088 („SFDR”), ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki nierealizujące inicjatyw na rzecz redukcji emisji dwutlenku węgla”). Informacje te są zgodne z wymogami określonymi we wzorze 3: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: mierniki dostosowania w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453. Informacje te są również zgodne z art. 6 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 („rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej”).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 11 dla pkt 23 (Cele w zakresie zmiany klimatu)	Jeżeli jednostka ujawnia cel w zakresie neutralności emisyjnej oddzielnie względem wszelkich wyznaczonych przez siebie celów redukcji emisji gazów cieplarnianych , zgodnie z ESRS 2 GDR-T, wyjaśnia, w jaki sposób zamierza trwale zneutralizować wszelkie pozostałe emisje gazów cieplarnianych.																																				
AR 12 dla pkt 24 (Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych)	Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych są celami brutto, co oznacza, że jednostka nie uwzględnia usuwania gazów cieplarnianych, jednostek emisji dwutlenku węgla ani emisji unikniętych jako środków osiągnięcia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z ESRS 2 GDR-T jednostka przedstawia informacje na temat zakresu i metod stosowanych do określenia celu, w tym metody stosowanej do obliczania emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 (tj. metody opartej na lokalizacji albo metody opartej na rynku).																																				
AR 13 dla pkt 24 (Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych)	Jeżeli jednostka ujawnia cele w zakresie intensywności, należy je określić jako stosunek emisji gazów cieplarnianych do jednostki działalności wyrażonej w wielkościach fizycznych lub do jednostki produkcji gospodarczej. W przypadkach, w których jednostka ustaliła jedynie cel w zakresie redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, ujawnia ona powiązane wartości bezwzględne dla roku docelowego i pośredniego roku docelowego (pośrednich lat docelowych) – z wyjątkiem emisji instytucji finansowych zakresu 3, kategorii 15, jak wyjaśniono poniżej. Może to prowadzić do sytuacji, w której jednostka jest zobowiązana do ujawnienia wzrostu bezwzględnych emisji gazów cieplarnianych w roku docelowym i pośrednim roku docelowym (pośrednich latach docelowych), np. dlatego, że przewiduje rozwój organiczny swojej działalności. Instytucje finansowe są zwolnione z ujawniania wartości bezwzględnych dla celów zakresu 3, kategorii 15 dotyczących intensywności emisji, pod warunkiem że: (a) stosują miary fizyczne lub finansowe jako mianowniki celów w zakresie intensywności i ujawniają emisje finansowane w wartościach bezwzględnych w sposób spójny z zakresem tych celów (takich jak cele dla istotnych sektorów o dużym wpływie); oraz (b) przedstawiają informacje kontekstowe zgodnie z GDR-M w odniesieniu do ustalonych celów, opisując kluczowe czynniki wpływające na oczekiwane zmiany emisji finansowanych w wartościach bezwzględnych w czasie oraz sposób, w jaki odnoszą się one do tendencji zaobserwowanych w ciągu ostatnich 3–5 lat.																																				
AR 14 dla pkt 24 (Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych)	W przypadku stosowania ESRS 2 GDR-T: (a) nie zmienia się wartości bazowej i roku bazowego, o ile nie wystąpią kluczowe zmiany w celu albo granicy sprawozdawczości; oraz (b) jednostka wybiera ostatni reprezentatywny rok bazowy. Rokiem bazowym wybranym przez jednostkę może być obecnie stosowany rok bazowy dla istniejących celów albo pierwszy rok stosowania wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.																																				
AR 15 dla pkt 24 (Przedstawienie celów i działań)	Jednostka może przedstawić swoje cele redukcji emisji gazów cieplarnianych wraz ze swoimi działaniami na rzecz łagodzenia zmiany klimatu (zob. pkt 22), pokazując dźwignie dekarbonizacji i ich wkład ilościowy w osiągnięcie celów redukcji emisji gazów cieplarnianych w formie tabeli (zob. np. rys. 1) lub w formie graficznej prezentującej zmiany w czasie (zob. np. rys. 2). <table><tr><td></td><td>Rok bazowy (np. 2025 r.)</td><td>Cel na 2030 r.</td><td>Cel na 2035 r.</td><td>...</td><td>Cel do 2050 r.</td></tr><tr><td>Emisje gazów cieplarnianych (kt ekwiwalentu CO₂)</td><td>100</td><td>60</td><td>40</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Efektywność energetyczna i zmniejszenie zużycia</td><td>-</td><td>-10</td><td>-4</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Efektywne wykorzystywanie materiałów i zmniejszenie zużycia</td><td>-</td><td>-5</td><td>-</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Przestawienie się na inne rodzaje paliwa</td><td>-</td><td>-2</td><td>-</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Elektryfikacja</td><td>-</td><td>-</td><td>-10</td><td></td><td></td></tr></table>		Rok bazowy (np. 2025 r.)	Cel na 2030 r.	Cel na 2035 r.	...	Cel do 2050 r.	Emisje gazów cieplarnianych (kt ekwiwalentu CO ₂)	100	60	40			Efektywność energetyczna i zmniejszenie zużycia	-	-10	-4			Efektywne wykorzystywanie materiałów i zmniejszenie zużycia	-	-5	-			Przestawienie się na inne rodzaje paliwa	-	-2	-			Elektryfikacja	-	-	-10		
	Rok bazowy (np. 2025 r.)	Cel na 2030 r.	Cel na 2035 r.	...	Cel do 2050 r.																																
Emisje gazów cieplarnianych (kt ekwiwalentu CO ₂)	100	60	40																																		
Efektywność energetyczna i zmniejszenie zużycia	-	-10	-4																																		
Efektywne wykorzystywanie materiałów i zmniejszenie zużycia	-	-5	-																																		
Przestawienie się na inne rodzaje paliwa	-	-2	-																																		
Elektryfikacja	-	-	-10																																		

Wykorzystywanie energii odnawialnej	-	-10	-3		
Stopniowe wycofywanie, zastąpienie lub modyfikacja produktu	-	-8	-		
Stopniowe wycofywanie, zastąpienie lub modyfikacja procesu	-	-5	-3		
Inne	-	-			

Rys. 1. ESRS E1 Zmiana klimatu – tabela 1

Rys. 2. ESRS E1 Zmiana klimatu – grafika 1

AR 16 dla pkt 24 (Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych)	Jednostka przyjmuje granicę sprawozdawczości dla celów zgodną z granicą przyjętą dla E1-8.
AR 17 dla pkt 24 lit. c) (Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodne z celem 1,5 °C)	Ujawniając informacje wymagane na mocy pkt 24 lit. c), jednostka wyjaśnia, jak wartości jej celów można porównać ze scenariuszem emisji związanym z określonym sektorem (jeżeli jest dostępny) lub międzysektorowym scenariuszem emisji zgodnym z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C. W tym celu jednostka oblicza referencyjną wartość celu dostosowaną do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C dla zakresu 1 i 2 oraz oddzielną wartość dla zakresu 3, jeśli posiada cele redukcji emisji gazów cieplarnianych zakresu 3, względem której można porównać jej własne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych lub cele pośrednie w odpowiednich zakresach. Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób cele są zgodne, odbywa się przez porównanie wartości docelowej z referencyjną wartością docelową. Walidacja za pośrednictwem niezależnej osoby trzeciej, w tym informacje na temat osoby trzeciej, zastosowanej metody/standardu i wykorzystanej trajektorii, mogą stanowić cenne dane wejściowe, które należy uwzględnić w tym wyjaśnieniu.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – Zużycie energii i koszyk energetyczny

25. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat zużycia energii przez jednostkę i jej koszyka energetycznego.
26. Jednostka ujawnia w megawatogodzinach (Mwh) swoje całkowite zużycie energii związane z jej własnymi operacjami, zdezagregowane według:
- całkowitego zużycia energii ze źródeł kopalnych ⁽²⁵⁾;
 - całkowitego zużycia energii ze źródeł jądrowych; oraz
 - całkowitego zużycia energii ze źródeł odnawialnych.
27. Jednostka prowadząca działalność w **sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat** dokonuje dalszej dezagregacji swojego całkowitego zużycia energii ze źródeł kopalnych według:
- zużycia paliwa z węgla i produktów węglowych;
 - zużycia paliwa z ropy naftowej i produktów naftowych;
 - zużycia paliwa z gazu ziemnego;
 - zużycia paliwa z innych źródeł kopalnych; oraz
 - zużycia **zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, ciepła, pary wodnej lub chłodzenia** ze źródeł kopalnych.
28. Jeżeli jednostka produkuje energię, dezagreguje i ujawnia osobno także informacje na temat swojej produkcji **energii ze źródeł nieodnawialnych i energii odnawialnej** w MWh ⁽²⁶⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 18 dla pkt 26 (Zużycie energii i koszyk energetyczny)	Przygotowując informacje na temat zużycia energii wymagane na mocy pkt 26, jednostka przyjmuje następujące podejścia do obliczeń: - wyklucza surowce i paliwa, które nie są spalane w celu produkcji energii (np. gaz ziemny do produkcji polimerów). Jednostka, która zużywa paliwo jako surowce, może ujawnić informacje na temat tego zużycia oddzielnie od wymaganych ujawnień; - stosuje MWh w wartości opałowej lub wartości kalorycznej netto w odniesieniu do wszystkich ilościowych informacji związanych ze spalaniem; - opiera wszystkie ilościowe informacje związane z energią na zużyciu energii końcowej, odnosząc się tym samym do ilości energii, którą jednostka rzeczywiście zużywa; - unika podwójnego liczenia zużycia paliwa przy ujawnianiu informacji o zużyciu energii wyprodukowanej samodzielnie. Jeżeli jednostka produkuje energię elektryczną z nieodnawialnego lub odnawialnego źródła paliwa, a następnie zużywa wyprodukowaną energię elektryczną, zużycie energii rozlicza się wyłącznie raz w ramach zużycia paliwa; - nie kompensuje zużycia energii, nawet jeżeli wyprodukowana na miejscu energia jest sprzedawana stronie trzeciej i przez nią wykorzystywana; - nie wlicza energii pozyskiwanej w granicach organizacji w pozycji »energia zakupiona lub pozyskana«; - rozlicza parę wodną, ciepło lub chłodzenie uzyskane jako »energię odpadową« z procesów przemysłowych strony trzeciej w pozycji »energia zakupiona lub pozyskana«;
---	---

⁽²⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych»). Podział ten służy jako odniesienie dla dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli 2 w tym samym załączniku («Podział zużycia energii według rodzaju nieodnawialnych źródeł energii»).

⁽²⁶⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych»).

	(h) rozlicza wodór odnawialny jako paliwo odnawialne. Wodór, który nie został w całości pozyskany ze źródeł odnawialnych, uwzględnia się w pozycji »zużycie paliwa z innych źródeł nieodnawialnych«; oraz (i) przyjmuje ostrożnościowe podejście przy podziale energii elektrycznej, pary wodnej, ciepła lub chłodzenia na źródła odnawialne i nieodnawialne oraz wskazuje, czy udział odnawialnych źródeł energii pochodzi z podejścia opartego na rynku czy z podejścia opartego na lokalizacji. Jednostka, która polega na podejściu opartym na rynku, uznaje zużycie energii za pozyskane ze źródeł odnawialnych wyłącznie wówczas, gdy charakter zakupionego atrybutu środowiskowego jest wyraźnie określony w ustaleniach umownych z jej dostawcami (tj. umowa zakupu energii odnawialnej, standardowa taryfa za zieloną energię, instrumenty rynkowe, takie jak gwarancja pochodzenia ze źródeł odnawialnych w Europie ⁽²⁷⁾ lub podobne instrumenty, takie jak certyfikaty energii odnawialnej w USA i Kanadzie itp.).
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – *Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto*

29. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat bezpośredniego i pośredniego **wpływu** jednostki na zmianę klimatu w wyniku działań prowadzonych w ramach jej własnych operacji oraz w jej **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu.
30. Jednostka:
- (a) ujawnia **emisje gazów cieplarnianych** brutto w ujęciu bezwzględnym wygenerowane w okresie sprawozdawczym, wyrażone w tonach metrycznych **ekwiwalentu dwutlenku węgla**, sklasyfikowane jako ⁽²⁸⁾:
 - i. **emisje gazów cieplarnianych zakresu 1**, w tym odsetek emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), jeżeli posiada **emisje** z tego systemu;
 - ii. **emisje gazów cieplarnianych zakresu 2** (oparte na lokalizacji i na rynku); oraz
 - iii. **emisje gazów cieplarnianych zakresu 3** z każdej znaczącej **kategorii zakresu 3**, łącznie i w podziale na kategorie;
 - (b) ujawnia podejście, które stosuje do pomiaru swoich **emisji gazów cieplarnianych** zgodnie z ESRS 2 GDR-M;
 - (c) w przypadku emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 i zakresu 2 ujawnionych zgodnie z pkt 30 lit. a) ppkt (i) i pkt 30 lit. a) ppkt (ii) dokonuje się dezagregacji emisji między:
 - i. skonsolidowaną grupę do celów rachunkowości (na przykład w przypadku jednostki stosującej standardy rachunkowości MSSF grupa ta obejmowałaby jednostkę dominującą i jej skonsolidowane jednostki zależne); oraz
 - ii. inne emisje wyłączone z pkt 30 lit. c) ppkt (i).
31. Jednostka ujawnia swoje bezpośrednie biogeniczne **emisje** CO₂ ze spalania lub biodegradacji biomasy oddzielnie od **emisji gazów cieplarnianych zakresu 1**.

⁽²⁷⁾ Na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

⁽²⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 1 i 2 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Emisje gazów cieplarnianych» i «Ślad węglowy»). Informacje te są również zgodne z art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 («rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej»); art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453, wzór 1: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezyduального terminu zapadalności.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 19 dla pkt 30 (Podejście do pomiaru emisji gazów cieplarnianych)	W rozdziale 5 ESRS 1 Wymogi ogólne określono granicę sprawozdawczości, którą należy stosować, odpowiadającą kontroli finansowej zgodnie z »GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (2004 r.). Alternatywnie jednostka może stosować podejście oparte na udziałach kapitałowych lub kontroli operacyjnej określone w »GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (2004 r.). Przepisy pkt 71 (aktywa będące przedmiotem leasingu), 72 (programy świadczeń) i AR 36 w odniesieniu do pkt 61 (wspólne operacje) ESRS 1 Wymogi ogólne mają pierwszeństwo przed przepisami niniejszego standardu. Dezagregacja, o której mowa w pkt 30 lit. c), odzwierciedla podejście jednostki do granicy sprawozdawczości.
AR 20 dla pkt 29 i 30 (Zgłaszanie emisji)	Przygotowując informacje na potrzeby zgłoszenia emisji gazów cieplarnianych, jednostka: (a) uwzględnia »GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (2004 r.). Jednostka może również uwzględnić zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 ⁽²⁹⁾ lub normę EN ISO 14064-1:2018. We wszystkich przypadkach wymogi ESRS mają pierwszeństwo przed wyżej wymienionymi standardami rachunkowości w zakresie gazów cieplarnianych (np. w odniesieniu do granic sprawozdawczości); (b) uwzględnia emisje CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ i NF₃. Można uwzględnić dodatkowe gazy cieplarniane, jeżeli są znaczące; (c) stosuje najnowsze wartości współczynnika globalnego ocieplenia (GWP) opublikowane przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) na podstawie 100-letniej perspektywy czasowej w celu obliczenia emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla gazów innych niż CO₂. Jeżeli współczynniki emisji oparte na starszych wartościach GWP są najbardziej odpowiednie lub dostępne, jednostka może je wykorzystać i wyjaśnić zgodnie z ESRS 2 GDR-M pkt 49, na których GWP opiera się wykaz gazów cieplarnianych; (d) nie uwzględnia usuwania gazów cieplarnianych ani żadnych zakupionych, sprzedanych lub przeniesionych jednostek emisji dwutlenku węgla, ani uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w obliczeniach emisji gazów cieplarnianych; oraz (e) nie uwzględnia biogenicznych emisji CO₂ ze spalania lub biodegradacji biomasy w zakresach 1, 2 i 3. Jednostka uwzględnia emisje gazów cieplarnianych innych niż CO₂, takich jak CH₄ i N₂O, w odpowiednich zakresach.
AR 21 dla pkt 30 lit. a) (Emisje zakresu 1 w ramach EU ETS)	W przypadku działań objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (ETS) jednostka zgłasza emisje zakresu 1 zgodnie z metodą EU ETS. Metodę EU ETS można również stosować do działań w obszarach geograficznych i sektorach, które nie są objęte EU ETS, pod warunkiem że metoda ta jest dostosowana do lokalnych przepisów jurysdykcyjnych i ma znaczenie dla jednostki.
AR 22 dla pkt 30 lit. a) (Zgłaszanie emisji zakresu 1)	Przygotowując informacje na temat odsetka emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 z EU ETS wymagane na mocy pkt 30 lit. a), jednostka: (a) uwzględnia emisje gazów cieplarnianych ze swoich źródeł emisji, które są objęte EU ETS; (b) zapewnia ten sam okres obrachunkowy w odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto i emisji gazów cieplarnianych regulowanych w ramach ETS; oraz (c) oblicza udział za pomocą następującego wzoru: $\% = \frac{\text{emisje gazów cieplarnianych (tCO}_2\text{eq)} \text{ ze źródeł emisji objętych EU ETS}}{\text{emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 (tCO}_2\text{eq)}}$

⁽²⁹⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (Dz.U. L 471 z 30.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2279/oj>).

AR 23 dla pkt 30 lit. b) (Zgłaszanie emisji zakresu 2)	Przygotowując informacje na temat emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto wymagane na mocy pkt 30, jednostka: (a) uwzględnia »GHG Protocol scope 2 Guidance« [Wytyczne dotyczące zakresu 2 w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2015 r.), w szczególności kryteria jakości zakresu 2 w rozdziale 7.1 dotyczące instrumentów umownych. Jednostka może również uwzględnić zalecenie (UE) 2021/2279, zalecenie Komisji (UE) 2024/2395 ⁽³⁰⁾ lub odpowiednie wymogi w zakresie ilościowego określania pośrednich emisji gazów cieplarnianych z energii pochodzącej z przywozu przedstawione w normie EN ISO 14064-1:2018; oraz (b) zgodnie z ESRS 2 GDR-M przedstawia informacje na temat wszelkich instrumentów umownych, które są niezbędne, aby pomóc użytkownikom w zrozumieniu emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 jednostki według metody opartej na rynku.
AR 24 dla pkt 30 lit. c) (Zgłaszanie emisji zakresu 3)	Przygotowując informacje na temat emisji gazów cieplarnianych zakresu 3 brutto wymagane na mocy pkt 30, jednostka: (a) uwzględnia »GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r.). Jednostka może również uwzględnić zalecenie (UE) 2021/2279 lub odpowiednie wymogi w zakresie ilościowego określania pośrednich emisji gazów cieplarnianych w normie EN ISO 14064-1:2018; (b) analizuje swoje całkowite emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 na podstawie 15 kategorii zakresu 3 przewidzianych w »GHG Protocol Corporate Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] i w »GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r.), wykorzystując odpowiednie szacunki. Ewentualnie jednostka może przeanalizować swoje pośrednie emisje gazów cieplarnianych na podstawie kategorii określonych w klauzuli 5.2.4 normy EN ISO 14064-1:2018 (z wyłączeniem pośrednich emisji gazów cieplarnianych z energii pochodzącej z przywozu); (c) identyfikuje i ujawnia swoje znaczące kategorie zakresu 3 na podstawie skali szacowanych emisji gazów cieplarnianych należących do tych kategorii oraz innych kryteriów przewidzianych w »GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r., s. 61 i 65–68) lub załączniku H.3.2 do normy EN ISO 14064-1:2018, takich jak wydatki finansowe, wpływ, powiązane ryzyka przejścia i szanse związane z przejściem lub opinie zainteresowanych stron; (d) ustala hierarchię swoich danych wejściowych i założeń w oparciu o cechy danych (np. dane z określonych działań w łańcuchu wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu; aktualne dane, które wiernie odzwierciedlają jurysdykcję i technologię wykorzystywaną na potrzeby działalności w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu oraz jego emisji gazów cieplarnianych; oraz dane, które zostały zweryfikowane); (e) co roku aktualizuje emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 w każdej znaczącej kategorii na podstawie bieżących danych dotyczących działalności i aktualizuje pełny wykaz gazów cieplarnianych zakresu 3 co najmniej raz na trzy lata lub w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany okoliczności; (f) uwzględnia »GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości w zakresie gazów cieplarnianych dla branży finansowej] opracowany przez Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), w szczególności część A <i>Emisje finansowane</i> »PCAF (2022). The Global GHG Accounting and Reporting Standard Part A: Financed Emissions. Second Edition« [PCAF (2022). Globalny standard rachunkowości i sprawozdawczości w zakresie gazów cieplarnianych, część A: Emisje finansowane. Wydanie drugie], jeżeli jest instytucją finansową; oraz (g) jeżeli ma zastosowanie, ujawnia emisje gazów cieplarnianych z zakupionych usług przetwarzania w chmurze i usług świadczonych przez ośrodki przetwarzania danych jako podzbiór nadrzędnej kategorii 1 zakresu 3 »towary i usługi zakupione na wyższym szczeblu«.
AR 25 dla pkt 29 i 30 (Dezagregacja emisji)	Jednostka dokonuje dezagregacji swoich emisji gazów cieplarnianych zgodnie z przepisami ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 3.3.2, w stosownych przypadkach. Na przykład jednostka może dokonać dezagregacji swoich emisji gazów cieplarnianych według kraju lub obszaru geograficznego, segmentów operacyjnych, działalności gospodarczej, jednostki zależnej, gazów cieplarnianych (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆, NF₃ i innych gazów cieplarnianych uwzględnianych przez jednostkę) lub rodzaju źródła (spalanie stacjonarne, spalanie mobilne, emisje procesowe i emisje nieorganizowane).

⁽³⁰⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2024/2395 z dnia 2 września 2024 r. ustanawiające wytyczne dotyczące interpretacji art. 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 w odniesieniu do zaopatrzenia w energię ciepłą i chłodniczą (Dz.U. L, 2024/2395, 9.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2395/oj>).

**AR 26 dla pkt 29
i 30
(Dezagregacja
emisji)**

Jednostka może przedstawić swoje **emisje gazów cieplarnianych** zgodnie z poniższą tabelą, wypełniając odpowiednie wiersze zgodnie z informacjami ujawnianymi przez nią na podstawie pkt 30. Porównanie **emisji** jednostki w czasie można przeprowadzić przez porównanie emisji z bieżącego roku z miarodajnymi informacjami porównawczymi, np. z rokiem bazowym **celu redukcji emisji gazów cieplarnianych**, wskazując procentową zmianę (redukcję/wzrost) w odpowiedniej kolumnie.

	Informacje porównawcze		Bieżący rok	% zmian
	Rok	Emisje	Emisje	
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1				
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto (t ekwiwalentu CO ₂)				
Odsetek emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) (%)				
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2				
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na lokalizacji (t ekwiwalentu CO ₂)				
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na rynku (t ekwiwalentu CO ₂)				
Znaczące emisje gazów cieplarnianych zakresu 3				
Całkowite pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakresu 3) brutto (t ekwiwalentu CO ₂)				
1. Zakupione towary i usługi				
[podkategoria: usługi przetwarzania w chmurze i usługi świadczone przez ośrodki przetwarzania danych]				
2. Dobra inwestycyjne				
3. Działalność związana z paliwem i energią (nieujęte w zakresie 1 lub 2)				
4. Transport i dystrybucja na wyższym szczeblu				
5. Odpady wytworzone w ramach operacji				
6. Podróże służbowe				
7. Dojazd pracowników do pracy				
8. Aktywa wyższego szczebla będące przedmiotem leasingu				

9.	Transport na niższym szczeblu				
10.	Przetwarzanie sprzedanych produktów				
11.	Wykorzystanie sprzedanych produktów				
12.	Przetwarzanie sprzedanych produktów pod koniec przydatności do użycia				
13.	Aktywa niższego szczebla będące przedmiotem leasingu				
14.	Franczyzy				
15.	Inwestycje				
Bezpośrednie emisje biogeniczne zakresu 1					

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – *Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla*

32. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat **działań** jednostki mających na celu ograniczenie i trwałe usunięcie gazów cieplarnianych z atmosfery oraz na temat ilości i jakości **jednostek emisji dwutlenku węgla**, które jednostka zakupiła lub zamierza zakupić na dobrowolnym rynku.
33. Jeżeli jednostka zrealizowała projekty w zakresie **usuwania i składowania gazów cieplarnianych**, ujawnia informacje na temat projektów, które opracowała w ramach własnych operacji lub do których przyczyniła się w swoim **łańcuchu wartości** ⁽³¹⁾ na wyższym i niższym szczeblu, w tym:
- (a) krótki opis projektów usuwania i składowania gazów cieplarnianych;
 - (b) ilość usuniętych i składowanych gazów cieplarnianych wynikającą z każdego projektu;
 - (c) sposób zarządzania **ryzykiem** związanym z nietrwałością, łącznie z założeniami oraz określaniem i monitorowaniem zdarzeń dotyczących wycieku i niezamierzonego uwolnienia, jeśli ma zastosowanie; oraz
 - (d) ujawnia wszelkie niezamierzone uwolnienia (w tonach ekwiwalentu CO₂), które mogły mieć miejsce w okresie sprawozdawczym, oraz zmniejsza ilość usuniętego i składowanego CO₂ o tę samą ilość.
34. Jednostka ujawnia informacje na temat wszelkich projektów wykraczających poza jej własne operacje oraz **łańcuch wartości** na wyższym i niższym szczeblu, które sfinansowała lub zamierza sfinansować w drodze zakupu **jednostek emisji dwutlenku węgla** ⁽³²⁾, w tym:
- (a) ilość jednostek emisji dwutlenku węgla w tonach ekwiwalentu CO₂, które zostały zweryfikowane względem **uznanych standardów jakości jednostek emisji dwutlenku węgla** i anulowane w okresie sprawozdawczym;
 - (b) ilość jednostek emisji dwutlenku węgla w tonach ekwiwalentu CO₂ zakupionych w okresie sprawozdawczym i jeszcze nieanulowanych; oraz
 - (c) udział jednostek emisji dwutlenku węgla z projektów usuwania (odsetek całkowitej wielkości jednostek emisji dwutlenku węgla), z wyjaśnieniem, czy pochodzą one z pochłaniaczy opartych na zasobach przyrody czy technologicznych.

⁽³¹⁾ Informacje te są zgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 («Europejskie prawo o klimacie»).

⁽³²⁾ Informacje te są zgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 («Europejskie prawo o klimacie»).

35. Jeżeli jednostka przedstawiła publiczne twierdzenia o swojej neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych, co wiąże się z wykorzystaniem **jednostek emisji dwutlenku węgla**, wyjaśnia:
- czy i w jaki sposób te twierdzenia i poleganie na jednostkach emisji dwutlenku węgla nie utrudniają ani nie podważają osiągnięcia **celów redukcji emisji gazów cieplarnianych**; oraz
 - wiarygodność i integralność wykorzystywanych jednostek emisji dwutlenku węgla przez odniesienie do **uznanych standardów jakości jednostek emisji dwutlenku węgla** oraz wszelkich innych czynników niezbędnych do zrozumienia wiarygodności i integralności jednostek emisji dwutlenku węgla, które jednostka planuje wykorzystać.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 27 dla pkt 33 (Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych)	Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych obejmuje zarówno rozwiązania oparte na zasobach przyrody, jak i usuwanie i składowanie technologiczne. Przygotowując informacje na temat swoich projektów, jednostka: - stosuje uzgodnione metody rozliczania usuwania gazów cieplarnianych, takie jak rozporządzenie UE w sprawie certyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i technik węglochłonnych (CRCF) (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3012 ⁽³³⁾); - uwzględnia w obliczeniach usunięcia pochodzące z operacji, których jest właścicielem, które kontroluje lub do których się przyczynia, o ile usunięcia te nie zostały sprzedane innej stronie w postaci jednostek emisji dwutlenku węgla i nie są podwójnie liczone ani zgłaszane; - rozlicza emisje gazów cieplarnianych związane z działaniem polegającym na usuwaniu, w tym transporcie i składowaniu, na podstawie ESRS E1-8; oraz - uwzględnia w obliczeniach działania związane z usuwaniem w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, w które jednostka aktywnie wnosi wkład, np. za pośrednictwem projektu współpracy z dostawcą.
AR 28 dla pkt 34 (Jednostki emisji dwutlenku węgla)	Przygotowując informacje na temat jednostek emisji dwutlenku węgla, jednostka: - uwzględnia uznane standardy jakości jednostek emisji dwutlenku węgla; - aby uniknąć podwójnego liczenia, nie uwzględnia jednostek emisji dwutlenku węgla wydanych w ramach projektów redukcji emisji gazów cieplarnianych ani projektów usuwania emisji gazów cieplarnianych w ramach własnych operacji lub na wyższym i niższym szczeblu swojego łańcucha wartości; oraz - oblicza ilość jednostek emisji dwutlenku węgla, które mają zostać anulowane w przyszłości, jako sumę jednostek emisji dwutlenku węgla w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla w okresie obowiązywania istniejących ustaleń umownych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-10 – Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla

36. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat roli ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla w kierowaniu procesem podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych jednostki w celu redukcji **emisji gazów cieplarnianych**.
37. Jednostka ujawnia informacje dotyczące stosowania przez nią **systemów ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla**, a mianowicie:
- wyjaśnienie, czy i w jaki sposób jednostka wykorzystuje ustalanie cen emisji dwutlenku węgla w procesie decyzyjnym (np. w decyzjach inwestycyjnych, ustalaniu cen transferowych i **analizie scenariuszowej**) oraz spójność stosowanych cen z cenami stosowanymi w sprawozdaniu finansowym na potrzeby testów na utratę wartości; oraz
 - średnią cenę emisji dwutlenku węgla za tonę metryczną **emisji gazów cieplarnianych** dla każdego systemu ustalania wewnętrznych cen.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-11 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz istotnych szans związanych z klimatem

38. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki istotne **związane z klimatem ryzyka fizyczne, związane z klimatem ryzyka przejścia i związane z klimatem szanse** mają wpłynąć na sytuację finansową jednostki i jej przyszłe wyniki. W pkt 39 i 42 niniejszego standardu dodano specyfikacje tematyczne do ESRS 2 SBM 3. Informacje wymagane na potrzeby niniejszego DR stanowią część informacji na temat bieżących i **przewidywanych skutków finansowych** wymaganych na mocy ESRS 2 SBM-3.

⁽³³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3012 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach (Dz.U. L, 2024/3012, 6.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>).

39. Jednostka ujawnia **przewidywane skutki finansowe** wynikające z **istotnych ryzyk fizycznych** ⁽³⁴⁾, w tym:
- (a) wartość bilansową aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym przed uwzględnieniem **działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu**, w tym odpowiednie perspektywy czasowe;
 - (b) odsetek wartości bilansowej aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym, których dotyczą **działania** w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, na dzień sprawozdawczy; oraz
 - (c) kwotę pieniężną przychodów netto z działalności gospodarczej obciążonej istotnym ryzykiem fizycznym, w tym odpowiednie perspektywy czasowe.
40. Jednostka ujawnia **przewidywane skutki finansowe** wynikające z istotnych **ryzyk przejścia**, w tym:
- (a) wartość bilansową aktywów obarczonych istotnym ryzykiem przejścia, w tym odpowiednie perspektywy czasowe, oraz zakres szacowanych potencjalnych **aktywów osieroconych** od roku sprawozdawczego do średnio- i długoterminowych perspektyw czasowych w oparciu o **scenariusz** dostosowany do ograniczenia zmiany klimatu do 1,5 °C;
 - (b) odsetek wartości bilansowej aktywów obarczonych istotnym ryzykiem przejścia, których dotyczą **działania** na rzecz łagodzenia zmiany klimatu;
 - (c) podział wartości bilansowej swoich nieruchomości, które wykorzystano jako zabezpieczenie kredytu, według klas efektywności energetycznej ⁽³⁵⁾;
 - (d) szacowane potencjalne zobowiązania związane z transformacją klimatyczną, które nie spełniają kryteriów ujęcia księgowego na dzień sprawozdawczy, ale które mogą wymagać ujęcia w sprawozdaniu finansowym w przyszłych okresach; oraz
 - (e) kwotę pieniężną przychodów netto z działalności gospodarczej obciążonej istotnym ryzykiem przejścia oraz, w stosownych przypadkach, przychodów netto uzyskiwanych od klientów prowadzących działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem, w tym odpowiednie perspektywy czasowe.
41. Jednostka ujawnia metodę zastosowaną do ilościowego określenia kwot wskazanych w pkt 39 i 40, w tym zakres przyjęty w obliczeniach, krytyczne założenia, parametry i ograniczenia oraz to, czy obliczenia opierają się na procesie (np. **analizie scenariuszowej**) wykorzystywanym do identyfikacji i oceny **ryzyk przejścia**.
42. Jednostka ujawnia wartość aktywów lub przychodów z działalności gospodarczej związanej ze zidentyfikowanymi **szansami związanymi z klimatem** ⁽³⁶⁾, w tym związane z nimi perspektywy czasowe.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 29 dla pkt 39–42 (Podejścia do obliczeń)	Ujawniając informacje wymagane na mocy pkt 39–42, jednostka przyjmuje następujące podejścia: (a) uwzględnia perspektywy czasowe (krótco-, średnio- i długoterminowe), w których można racjonalnie oczekiwać wystąpienia skutków ryzyk i szans związanych z klimatem; (b) uwzględnia wszystkie rodzaje własnych aktywów rzeczowych jednostki, w tym, w przypadku leasingu finansowego, składnik aktywów stanowiący podstawę prawa do użytkowania; (c) przedstawia kwoty pieniężne (lub udział procentowy) jako pojedynczą kwotę lub zakres kwot; (d) prezentuje wartość bilansową aktywów na dzień sprawozdawczy oraz przychody netto związane z danym okresem sprawozdawczym;
--	--

⁽³⁴⁾ Informacje te są zgodne z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1818 (»rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej«) i z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1816.

⁽³⁵⁾ Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi w art. 449a rozporządzenia (UE) 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/3172; wzór 2: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane z klimatem: kredyty zabezpieczone nieruchomościami – efektywność energetyczna zabezpieczeń.

⁽³⁶⁾ Informacje te są zgodne z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1818 (»rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej«).

	(e) w przypadku pkt 40 lit. c) przedstawia klasę efektywności energetycznej w postaci zakresów zużycia energii w kWh/m² albo klasy etykietowania świadectwa charakterystyki energetycznej (EPC). Jeżeli jednostka nie może uzyskać tych informacji bez ponoszenia nadmiernych kosztów i wysiłków, ujawnia całkowitą wartość bilansową nieruchomości, dla których zużycie energii ustala się w oparciu o szacunki wewnętrzne; oraz (f) ujawnia przychody netto i wartość bilansową aktywów, zapewniając ich spójność ze sprawozdaniem finansowym.
AR 30 dla pkt 39 lit. c), 40 lit. a) i 40 lit. e) (Brutto w stosunku do netto)	Ujawniając informacje wymagane w pkt 39 lit. c), pkt 40 lit. a) i pkt 40 lit. e), jednostka wyjaśnia, czy kwotę oceniono przed działaniami na rzecz łagodzenia zmiany klimatu czy po nich.
AR 31 dla pkt 40 lit. d) (Szacowane potencjalne zobowiązania)	Jeżeli jednostka ujawnia informacje przewidziane w pkt 40 lit. d) w swoim sprawozdaniu finansowym, odnosi się do tych informacji.
AR 32 dla pkt 41 (Lokalizacja aktywów)	Ujawniając metodę zastosowaną do ilościowego określenia kwot ujawnionych zgodnie z pkt 39 i 40, jednostka uwzględnia, w stosownych przypadkach, lokalizację swoich aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi zagregowaną w sposób, który sprzyja wiernemu przedstawieniu jej ryzyk ⁽³⁷⁾ .

⁽³⁷⁾ Informacje te są zgodne z wymogami zawartymi w art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2024/3172 – wzór 5: Portfel bankowy – Ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu.

ESRS E2 – ZANIECZYSZCZENIE

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

 Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – *Polityki związane z zanieczyszczeniem*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – *Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem*

Mierniki i cele

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – *Cele związane z zanieczyszczeniem*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – *Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – *Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z **zanieczyszczeniem**, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny **istotności**, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS E2 Zanieczyszczenie, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Niniejszy standard uwzględnia ramy regulacyjne UE, w tym: Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby; strategię w zakresie chemikaliów na rzecz zrównowagości na rzecz nietoksycznego środowiska; kijowski Protokół w sprawie rejestrów uwalniania i transferu zanieczyszczeń; E-PRTR (rozporządzenie (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁸⁾) oraz zmiany wprowadzone rozporządzeniem IEPR (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1244⁽³⁹⁾ w sprawie Europejskiego Portalu Emisji Przemysłowych); dyrektywę IED (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁽⁴⁰⁾ w sprawie emisji przemysłowych) i zmiany wprowadzone dyrektywą IED 2.0 (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1785⁽⁴¹⁾ w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich); rozporządzenie REACH (rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁴²⁾ w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów) oraz zmiany REACH dotyczące mikrocząstek polimerów syntetycznych (wprowadzone rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2055⁽⁴³⁾); oraz rozporządzenie CLP (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁽⁴⁴⁾ w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin).

⁽³⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/166/oj>).

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1244 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie przekazywania danych środowiskowych z instalacji przemysłowych, ustanowienia Europejskiego Portalu Emisji Przemysłowych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 166/2006 (Dz.U. L, 2024/1244, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1244/oj>).

⁽⁴⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).

⁽⁴¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1785 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) i dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj>).

⁽⁴²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

⁽⁴³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2055 z dnia 25 września 2023 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do mikrocząstek polimerów syntetycznych (Dz.U. L 238 z 27.9.2023, s. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj>).

⁽⁴⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**: zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wody i zanieczyszczenie **gleby**; **mikrodrobiny plastiku**; oraz **substancje potencjalnie niebezpieczne**, w tym **substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC)**.
7. **Zanieczyszczenie** powietrza, zanieczyszczenie wody i zanieczyszczenie **gleby** odnosi się do **emisji** jednostki do powietrza, wody i gleby, a także do zapobiegania takim emisjom, ich kontroli i ograniczania. Emisje do wody obejmują emisje do **wody słodkiej** i morskiej.
8. DR dotyczące **substancji potencjalnie niebezpiecznych**, w tym **SVHC**, określają wymogi dotyczące ujawniania informacji, aby zapewnić **użytkownikom** zrozumienie powiązanych **rzeczywistych wpływów** lub **potencjalnych wpływów**, biorąc również pod uwagę ewentualne ograniczenia ich produkcji, stosowania, dystrybucji i komercjalizacji.
9. Szczególne znaczenie w odniesieniu do **zanieczyszczenia** mają względy związane z konkretnym kontekstem. Jeżeli istotne **wpływy**, **ryzyka** lub **szanse** są związane z określonymi **obszarami geograficznymi**, należy rozważyć odpowiednią agregację lub dezagregację zgłaszanych informacji, np. według **lokalizacji**, obszaru o **deficycie wody** lub innego poziomu zgodnie z ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 3.3.2 Poziom agregacji i dezagregacji.

Związek z innymi ESRS

10. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Główne punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS E2 *Zanieczyszczenie* a innymi standardami tematycznymi są następujące:
 - (a) ESRS E1 *Zmiana klimatu* dotyczy **emisji** do powietrza następujących siedmiu **gazów cieplarnianych**: dwutlenku węgla (CO₂), metanu (CH₄), tlenku diazotu (N₂O), wodorofluorowęgłowodórów (HFC), perfluorowęgłowodórów (PFC), heksafluorku siarki (SF₆) i trójfluorku azotu (NF₃). Tych emisji gazów cieplarnianych nie uwzględniono w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*;
 - (b) ESRS E3 *Woda* dotyczy wykorzystania zasobów wodnych, w tym za pośrednictwem wielkości **zrzutów wody**. **Czynniki zanieczyszczające**, w tym **mikrodrobiny plastiku**, emitowane do wody uwzględniono jednak w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*;
 - (c) w ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy* odniesiono się do **zanieczyszczenia** jako bezpośredniego **czynnika wpływającego na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów**, uwzględniając **wpływy** zanieczyszczenia na **bioróżnorodność i ekosystemy**, natomiast emisje **czynników zanieczyszczających** uwzględniono w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*;
 - (d) ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym* dotyczy **wykorzystania zasobów** i przejścia na **gospodarkę o obiegu zamkniętym**, ale nie odnosi się do **emisji czynników zanieczyszczających** generowanych przez **odpady** lub przez wydobywanie, przekształcanie i wykorzystywanie zasobów, które są objęte ESRS E2 *Zanieczyszczenie*;
 - (e) ESRS S3 *Dotknięte społeczności* odnosi się do wpływów jednostki związanych z **zanieczyszczeniem**, ponieważ mogą one **wpływać** na ludzi i społeczności.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – *Polityki związane z zanieczyszczeniem*

11. Jednostka ujawnia swoje **polityki** związane z **zanieczyszczeniem** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – *Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem*

12. Jednostka ujawnia swoje kluczowe **działania** związane z **zanieczyszczeniem** i zasoby przeznaczone na realizację tych działań zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem

13. Jednostka ujawnia swoje **cele** związane z **zanieczyszczeniem** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby

14. Celem tego DR jest umożliwienie **użytkownikom** zrozumienia **emisji czynników zanieczyszczających** do powietrza, wody i **gleby** przez jednostkę oraz wytwarzania, stosowania i uwalniania do środowiska **mikrodrobin plastiku** przez jednostkę.
15. Jednostka ujawnia ilości istotnych **emisji czynników zanieczyszczających** do powietrza, wody i **gleby** z własnych operacji, w tym z powodu **wypadków środowiskowych**, w okresie sprawozdawczym ⁽⁴⁵⁾.
16. Jednostka ujawnia ilości pierwotnych **mikrodrobin plastiku** wytwarzanych lub stosowanych w jej **produktach** oraz oddzielnie ilości takich mikrodrobin uwalnianych bezpośrednio do środowiska.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 15 i 16 (Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby)	Czynniki zanieczyszczające i pierwotne mikrodrobiny plastiku prezentuje się w odpowiednich jednostkach masy, np. w tonach lub kilogramach.
AR 2 dla pkt 15 (Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby)	Istotne emisje czynników zanieczyszczających identyfikuje się na podstawie oceny zarządczej uwzględniającej działania jednostki i sektor jej działalności. Czynniki zanieczyszczające wymienione w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 166/2006 (E-PRTR), rozporządzeniu (UE) 2024/1244 (IEPR) i jego późniejszych zmianach, które mają zastosowanie do jednostki, wraz z innymi czynnikami zanieczyszczającymi, które jednostka mierzy lub monitoruje, stanowią cenny wkład w tę ocenę. Podczas ustalania, czy emisja określonego czynnika zanieczyszczającego jest istotna, jednostka może uwzględnić wartości progowe dla uwolnień określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2024/1244.
AR 3 dla pkt 15 (Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby)	Transfery czynników zanieczyszczających wodę do zewnętrznych oczyszczalni kwalifikują się jako zanieczyszczenie w łańcuchu wartości jednostki na niższym szczeblu. Jeżeli są one istotne, oczekuje się, że jednostka przedstawi informacje na temat transferów w formie ujawnień specyficznych dla jednostki (zob. ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 11 i 12).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

17. Celem tego DR jest umożliwienie **użytkownikom** zrozumienia istotnych **wpływów, ryzyk i szans** jednostki związanych z wytwarzaniem **substancji potencjalnie niebezpiecznych** i **SVHC**, handlem nimi lub ich stosowaniem, w tym ryzyk wynikających ze zmian w przepisach.
18. **Producenci substancji, formulatorzy substancji** lub **importerzy** substancji, niezależnie od tego, czy w postaci własnej, czy w mieszaninach, ujawniają całkowitą masę **substancji potencjalnie niebezpiecznych** oraz oddzielnie całkowitą masę **SVHC**, które:
- (a) nabyli jako substancje w postaci własnej lub w mieszaninach;
 - (b) wytworzyli jako substancje w postaci własnej lub w mieszaninach;

⁽⁴⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 8 w tabeli 1 oraz wskaźników nr 1, 2 i 3 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Emisje do wody», «Emisje zanieczyszczeń nieorganicznych», «Emisje zanieczyszczeń powietrza» i «Emisje substancji zubożających warstwę ozonową»).

- (c) **wprowadzili do obrotu** jako substancje w postaci własnej lub w mieszaninach; oraz
 - (d) uwolnili bezpośrednio do środowiska (powietrza, wody i **gleby**), w tym uwolnienia niezamierzone wskutek przecieków lub rozlań.
19. **Użytkownicy substancji**, zarówno w postaci własnej, jak i w mieszaninach, ujawniają:
- (a) całkowitą masę **SVHC**, z których korzystali podczas produkcji i podczas świadczenia usług; oraz
 - (b) całkowitą masę SVHC, które uwolnili bezpośrednio do środowiska.
20. **Producenci wyrobów, importerzy wyrobów lub użytkownicy wyrobów** zawierających **SVHC** ujawniają nazwy **substancji**, które są obecne w stężeniu powyżej 0,1 % m/m, zgodnie z art. 33 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH), w:
- (a) nabywanych komponentach lub wyrobach; oraz
 - (b) komponentach lub wyrobach **wprowadzonych do obrotu**.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 18 i 19 (Substancje potencjalnie niebezpieczne i SVHC)	Wymogi określone w pkt 18 mają zastosowanie wyłącznie do jednostek prowadzących działalność w sektorze chemicznym, a mianowicie wytwarzających substancje chemiczne (np. NACE Rev. 2.1 C20 oraz, w stosownych przypadkach, C21), tworzących mieszaniny (np. NACE Rev. 2.1 C20.3, C20.4, C20.5) lub prowadzących działalność w zakresie sprzedaży hurtowej substancji chemicznych (np. NACE Rev. 2.1 G46.85). Wymogi te nie mają zastosowania do jednostek, których główna działalność polega na wytwarzaniu produktów niechemicznych. Wymogi określone w pkt 19 mają zastosowanie wyłącznie do jednostek, które nie są objęte zakresem pkt 18.
AR 5 dla pkt 18 i 19 (Substancje potencjalnie niebezpieczne i SVHC)	Jednostki składające sprawozdania na podstawie pkt 18 lub 19 prezentują SVHC pogrupowane według klas zagrożenia (zgodnie z rozporządzeniem CLP 1272/2008/WE). Oznacza to, że pojedynczą substancję należy zaliczyć do wszystkich mających zastosowanie klas zagrożenia. Należy jednak unikać podwójnego liczenia w całkowitych ilościach nabywanych, wyprodukowanych, sprzedanych i uwolnionych substancji.
AR 6 dla pkt 18 i 19 (Substancje potencjalnie niebezpieczne i SVHC)	Substancje prezentuje się w tonach lub kilogramach lub w innej jednostce masy odpowiedniej dla ilości i rodzajów uwalnianych czynników zanieczyszczających.
AR 7 dla pkt 18, 19 i 20 (Substancje potencjalnie niebezpieczne i SVHC)	Informacje przedstawiane w ramach niniejszego DR mogą odnosić się do informacji, które jednostka jest już zobowiązana przekazywać na podstawie innych przepisów (np. dyrektywy 2010/75/UE, rozporządzenia (WE) nr 166/2006, ich późniejszych zmian itp.).

ESRS E3 – WODA

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

 Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – *Polityki związane z wodą*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – *Działania i zasoby związane z wodą*

 Mierniki i cele

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – *Cele związane z wodą*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – *Mierniki dotyczące wody*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji związanych z wodą, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny **istotności**, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS E3 Woda, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia ramy regulacyjne UE i inne odpowiednie ramy, w tym ramową dyrektywę wodną UE (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁶⁾), dyrektywę UE w sprawie wody pitnej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 ⁽⁴⁷⁾), dyrektywę w sprawie emisji przemysłowych (dyrektywa 2010/75/UE), Europejską strategię odporności gospodarki wodnej, rozporządzenie w sprawie systemu ekozarządzania i audytu (EMAS) (rozporządzenie (UE) nr 1221/2009/WE), Konwencję ONZ o ciekach wodnych (1997) oraz Konwencję wodną EKG ONZ (1992).
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**: korzystanie z wód, w tym **pobór wody; zużycie wody; zrzuty wody i magazynowana woda**.
7. Woda obejmuje **wodę słodką** i inne rodzaje wody, na przykład wodę słonawą, z różnych źródeł, takich jak **wody powierzchniowe, wody podziemne**, wody morskie, woda produkowana i woda pochodząca od stron trzecich.
8. Szczególne znaczenie w odniesieniu do wody mają względy związane z konkretnym kontekstem. Jeżeli istotne **wpływy, ryzyka** lub **szanse** są związane z określonymi **obszarami geograficznymi**, należy rozważyć odpowiednią agregację lub dezagregację zgłaszanych informacji, np. według **lokalizacji**, dorzecza, obszaru o **deficycie wody** lub innego poziomu zgodnie z ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 3.3.2 Poziom agregacji i dezagregacji.

Związek z innymi ESRS

9. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Główne punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS E3 Woda a innymi standardami tematycznymi są następujące:
 - (a) ESRS E1 Zmiana klimatu dotyczy nagłych i długotrwałych **ryzyk fizycznych**, które wynikają z zagrożeń związanych z wodą i oceanami, spowodowanych lub pogłębionych przez **zmianę klimatu**, w tym rosnącej temperatury wody, zmieniającego się rozkładu opadów i zmieniających się rodzajów opadów, zmienności opadów lub zmienności hydrologicznej, zakwaszania oceanów, intruzji wód morskich, podnoszenia się poziomu mórz i oceanów, suszy, **deficytu wody**, silnych opadów, powodzi oraz powodzi glacialnych;

⁽⁴⁶⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁽⁴⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 435 z 23.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

- (b) ESRS E2 *Zanieczyszczenie* dotyczy **emisji** do wody, w tym emisji do wody morskiej, oraz wytwarzania, stosowania i uwalniania **mikrodrobin plastiku**;
- (c) ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy* odnosi się do **wpływów** na **ekosystemy** morskie i **słodkowodne** oraz **bioróżnorodność** związaną z wykorzystaniem wody;
- (d) ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym* odnosi się do rodzaju i **obiegu zamkniętego zasobów wprowadzanych**, w tym **zasobów morskich**;
- (e) ESRS S3 *Dotknięte społeczności* odnosi się do istotnych **wpływów** na ludzi i społeczności wynikających z działalności jednostki związanej z wodą, w tym zmian w dostępności, jakości lub dostępie do wody.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – *Polityki związane z wodą*

10. Jednostka ujawnia swoje **polityki** związane z wodą zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P ⁽⁴⁸⁾.
11. Jeżeli jednostka posiada **lokalizacje** na obszarach dotkniętych **deficytem wody**, które nie są objęte jej **polityką** związaną z wodą, ujawnia ten fakt ⁽⁴⁹⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 11, 13, 14 i 16 lit. b) (Deficyt wody)	Deficyt wody obejmuje ilość lub dyspozycyjność zasobów wodnych (związaną z niedoborem wody) wraz z kwestiami jakości i dostępności wody oraz stanowi miarę presji w dorzeczu. Deficyt wody jest jednym z elementów ryzyk fizycznych związanych z wodą, wraz z innymi czynnikami niezwiązanymi z deficytem wody, takimi jak powódzie i susze. Kompleksowe zrozumienie ryzyk związanych z wodą uwzględnia wszystkie elementy ryzyk fizycznych związanych z wodą (np. deficyt wody, powódzie, susze), a także ryzyko regulacyjne i ryzyko utraty reputacji związane z wodą.
AR 2 dla pkt 11, 13, 14 i 16 lit. b) (Obszary, na których występuje deficyt wody)	Wskaźniki globalne (wraz z powiązanymi z nimi zbiorami danych) i powiązane wartości progowe służące do oceny, czy na danym obszarze występuje deficyt wody , obejmują: (a) bazowy deficyt wody – równy lub większy niż »wysoki«: 40–80 %; (b) zubożenie zasobów wody – większe niż »wysokie«: 25–75 % (sezonowo); (c) bazowe zubożenie zasobów wodnych – równe lub większe niż »wysokie«: 50–75 %; oraz (d) WEI+ (wskaźnik eksploatacji zasobów wodnych plus) – równy lub większy niż 40 %. Chociaż te globalne wskaźniki uwzględniają deficyt wody pod względem ilości zasobów wodnych będących do dyspozycji (związany z niedoborem wody), kompleksowa ocena deficytu wody obejmuje wszystkie jego wymiary (ilość, jakość i dostępność). Ocenę, czy dany obszar jest narażony na deficyt wody, przeprowadza się zazwyczaj co najmniej na poziomie dorzecza. Do oceny, czy dany obszar jest narażony na deficyt wody, można zastosować dostosowane metody i wykorzystać wiedzę lokalną.

⁽⁴⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Inwestycje w spółki nieposiadające polityki dotyczącej gospodarki wodnej«).

⁽⁴⁹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 8 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Ekspozycja z tytułu obszarów o znacznym deficycie wody«).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – *Działania i zasoby związane z wodą*

12. Jednostka ujawnia swoje kluczowe **działania** związane z wodą i zasoby przeznaczone na ich realizację zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.
13. Jednostka określa kluczowe **działania** i zasoby związane z obszarami, na których występuje **deficyt wody**.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – *Cele związane z wodą*

14. Jednostka ujawnia swoje **cele** związane z wodą zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 3 dla pkt 14 (Cele dotyczące obszarów, na których występuje deficyt wody)	Zgodnie z kwestiami dotyczącymi zakresu określonymi w ESRS 2 GDR-T pkt 51 lit. c) jednostka wyraża, w stosownych przypadkach, cele związane z wodą w odniesieniu do konkretnych obszarów geograficznych, takich jak obszary, na których występuje deficyt wody .
--	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – *Mierniki dotyczące wody*

15. Celem tego DR jest umożliwienie **użytkownikom** zrozumienia wyników jednostki w zakresie gospodarowania wodą.
16. Jednostka ujawnia następujące **mierniki** dotyczące wody w odniesieniu do jej własnych operacji:
 - (a) całkowite **zużycie wody**;
 - (b) całkowite zużycie wody na obszarach, na których występuje **deficyt wody**;
 - (c) całkowity **pobór wody**;
 - (d) całkowite **zrzuty wody**;
 - (e) całkowitą ilość **wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu** ⁽⁵⁰⁾; oraz
 - (f) całkowitą ilość **magazynowanej wody**.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 16 (Mierniki dotyczące wody)	Zużycie wody (C) można zmierzyć bezpośrednio, modelować, oszacować lub obliczyć przez odjęcie całkowitych zrzutów wody (D) od całkowitego poboru wody (W) w okresie sprawozdawczym: $C = W - D$.
AR 5 dla pkt 16 (Jednostki mierników dotyczących wody)	Mierniki dotyczące wody, o których mowa w pkt 16 lit. a)–f), prezentuje się w metrach sześciennych (m ³) lub ich wielokrotnościach.

⁽⁵⁰⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6.2 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Średni ważony procentowy udział wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu przez spółki, w które dokonano inwestycji»).

ESRS E4 – BIORÓŻNORODNOŚĆ I EKOSYSTEMY

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – *Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów*

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – *Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – *Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – *Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – *Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia ramy regulacyjne UE i inne odpowiednie ramy, w tym wizję globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz ich właściwe założenia i **cele**, odpowiednie aspekty unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, dyrektywy ptasią i siedliskową UE (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE ⁽¹⁾) i dyrektywa Rady 92/43/EWG ⁽²⁾), dyrektywę ramową w sprawie strategii morskiej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE ⁽³⁾), morski plan działania UE z 2023 r., ramową dyrektywę wodną UE (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady) oraz rozporządzenie o odbudowie zasobów przyrodniczych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1991 ⁽⁴⁾).
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów: czynniki wpływające na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów**; stan gatunków; stan i **zasięg ekosystemów lądowych, słodkowodnych i morskich**; oraz **usługi ekosystemowe**.
7. Terminy »**bioróżnorodność**« i »**różnorodność biologiczna**« dotyczą zróżnicowania organizmów żywych dowolnego pochodzenia, w tym m.in. z ekosystemów lądowych, **słodkowodnych**, morskich i innych **ekosystemów** wodnych oraz zespołów ekologicznych, do których należą.
8. Szczególne znaczenie w odniesieniu do **bioróżnorodności i ekosystemów** mają względy związane z konkretnym kontekstem. Jeżeli istotne **wpływy, ryzyka** lub **szanse** są związane z określonymi **obszarami geograficznymi**, należy rozważyć odpowiednią agregację lub dezagregację zgłaszanych informacji, np. według **lokalizacji**, ekosystemu lub innego poziomu zgodnie z ESRS 1 Wymogi ogólne, rozdział 3.3.2 Poziom agregacji i dezagregacji.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz.U. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

Związek z innymi ESRS

9. **Tematy społeczne i środowiskowe** wzajemnie na siebie oddziałują. Na przykład bezpośrednimi **czynnikami wpływającymi na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów** są: **zmiana klimatu, zanieczyszczenie, zmiana sposobu użytkowania gruntów, wody słodkiej** i mórz, bezpośrednia eksploatacja organizmów oraz **inwazyjne gatunki obce**. Czynniki te są objęte ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy**, z wyjątkiem zmiany klimatu i zanieczyszczenia, które uwzględniono odpowiednio w ESRS E1 **Zmiana klimatu** i ESRS E2 **Zanieczyszczenie**. Główne punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy** a innymi standardami tematycznymi są następujące:
- (a) ESRS E1 **Zmiana klimatu** dotyczy **łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do zmiany klimatu** i energii, natomiast **wpływy na bioróżnorodność i ekosystemy** związane z działaniami jednostki w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej uwzględniono w ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy**;
 - (b) ESRS E2 **Zanieczyszczenie** dotyczy **emisji czynników zanieczyszczających** do powietrza, wody i **gleby** oraz wytwarzania, stosowania i uwalniania **mikrodrobin plastiku**, natomiast wpływy **zanieczyszczenia** na bioróżnorodność i ekosystemy uwzględniono w ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy**;
 - (c) ESRS E3 **Woda** dotyczy wykorzystania wody, natomiast wpływy na bioróżnorodność i ekosystemy związane z wykorzystaniem wody uwzględniono w ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy**;
 - (d) ESRS E5 **Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym** dotyczy rodzaju i **obiegu zamkniętego zasobów wprowadzanych**, w tym **zasobów morskich, odpadów** i wdrażania **zasad gospodarki o obiegu zamkniętym**, natomiast wpływy na bioróżnorodność i ekosystemy związane z tymi tematami uwzględniono w ESRS E4 **Bioróżnorodność i ekosystemy**;
 - (e) ESRS S3 **Dotknięte społeczności** odnosi się do istotnych negatywnych wpływów na **dotknięte społeczności** wynikających z wpływów związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami, które można przypisać jednostce.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – **Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów**

10. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat odpowiedzi jednostki na przejście wynikające z globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu i jej wkładu w to przejście, jeżeli posiada ona **plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów** oraz podała do wiadomości publicznej jego kluczowe cechy.
11. Jeżeli jednostka posiada **plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów** w celu przekształcenia swojego **modelu biznesowego** i strategii, tak aby przyczyniały się do osiągnięcia globalnego celu, jakim jest powstrzymanie i odwrócenie **utraty bioróżnorodności**, jak określono w globalnych ramach różnorodności biologicznej, oraz podała do wiadomości publicznej kluczowe cechy takiego planu, ujawnia te cechy.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 11 (Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	Bioróżnorodność może stanowić również część szerszego planu przejścia jednostki, który dotyczy na przykład zmiany klimatu. Plany przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów lub plany uwzględniające bioróżnorodność zawierają informacje na temat celów , kluczowych działań , planowania finansowego i ładu korporacyjnego. Oczekuje się również, że będą one zawierać jasne wyjaśnienie, w jaki sposób strategia i model biznesowy jednostki będą się rozwijać, aby przyczynić się do osiągnięcia globalnego celu, jakim jest powstrzymanie i odwrócenie utraty bioróżnorodności na świecie, określonego w globalnych ramach różnorodności biologicznej, oraz mogą obejmować określenie synergii i kompromisów z innymi celami planu przejścia oraz zarządzanie nimi, w tym wszelkie reakcje na przejście wynikające z porozumienia paryskiego i wkład w to przejście.
AR 2 dla pkt 11 (Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	»Podała do wiadomości publicznej« oznacza, że jednostka udostępniła kluczowe cechy swojego planu przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów przed opublikowaniem oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju lub w momencie jego publikacji za pośrednictwem dostępnych kanałów publicznych, takich jak jej strona internetowa lub sprawozdania.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

12. Jednostka ujawnia swoje **polityki** w zakresie **bioróżnorodności i ekosystemów** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P.
13. Oprócz przepisów ESRS 2 GDR-P jednostka opisuje treść swoich **polityk** związanych z **bioróżnorodnością i ekosystemami** w odniesieniu do:
 - (a) wsparcia identyfikowalności **produktów**, komponentów i **surowców** o istotnych **rzeczywistych** lub **potencjalnych wpływach** na bioróżnorodność i ekosystemy wzdłuż **łańcucha wartości**; oraz
 - (b) **lokalizacji** w ramach własnych operacji na **obszarze wrażliwym pod względem bioróżnorodności** ⁽⁵⁵⁾ lub w jego pobliżu.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 3 dla pkt 12 (Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami)	Opisując treść swoich polityk , jednostka określa, w stosownych przypadkach, czy dotyczą one zrównoważonych praktyk w zakresie gruntów lub rolnictwa, zrównoważonych praktyk w zakresie oceanów lub mórz oraz wylesiania ⁽⁵⁶⁾ .
AR 4 dla pkt 12 (Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami)	Analiza scenariuszowa dotycząca bioróżnorodności i ekosystemów może pomóc w identyfikacji i ocenie istotnych ryzyk i szans oraz w zarządzaniu nimi w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Jednostka może uwzględnić wykorzystanie analizy scenariuszowej przy określaniu swoich polityk, działań i celów .
AR 5 dla pkt 13 lit. b) (Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami)	Jeżeli lokalizacja należąca do jednostki znajduje się na obszarze wrażliwym pod względem bioróżnorodności lub w jego pobliżu, działania tam prowadzone mogą wiązać się z istotnymi negatywnymi wpływami na obszar wrażliwy pod względem bioróżnorodności. To, czy lokalizacja należąca do jednostki położona poza obszarem wrażliwym pod względem bioróżnorodności znajduje się w pobliżu takiego obszaru, ustala się przez określenie obszaru oddziaływania lokalizacji. Obszar oddziaływania można określić, stosując odległości buforowe właściwe dla rodzaju działalności jednostki zgodnie z wymogami regulacyjnymi, zaleceniami opartymi na podstawach naukowych i najlepszych praktykami branżowymi.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

14. Jednostka ujawnia swoje kluczowe **działania** związane z **bioróżnorodnością i ekosystemami** oraz zasoby przeznaczone na ich realizację zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.
15. Oprócz przepisów ESRS 2 GDR-A jednostka opisuje wszelkie **działania wyrównujące utratę bioróżnorodności** stosowane w ramach swoich **działań**, w tym cel działań wyrównujących, skutki finansowe w ujęciu pieniężnym, obszar, rodzaj i zastosowane kryteria jakości oraz standardy, z którymi działania wyrównujące utratę bioróżnorodności są zgodne.

⁽⁵⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14.2 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Udział inwestycji dokonanych w spółki, które nie posiadają polityki ochrony bioróżnorodności obejmującej operacyjne miejsca prowadzenia działalności posiadane, dzierżawione lub zarządzane na obszarze chronionym lub na obszarze o wysokiej bioróżnorodności poza obszarami chronionymi, lub znajdujące się w sąsiedztwie tego typu obszarów«).

⁽⁵⁶⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 11, 12 i 15 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Inwestycje w spółki niestosujące zrównoważonych praktyk rolniczych/praktyk z zakresu zrównoważonego gospodarowania gruntami«, »Inwestycje w spółki niestosujące zrównoważonych praktyk w dziedzinie mórz i oceanów« i »Wylesianie«).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 6 dla pkt 14 (Działania związane z bioróżnorodnością i ekosystemami)	W działaniach , które należy ujawnić na podstawie pkt 14, uwzględnia się prawo ludności rdzennej do wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody (zob. również ESRS S3-2).
--	---

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

16. Jednostka ujawnia swoje **cele** w zakresie **bioróżnorodności i ekosystemów** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.
17. Jeżeli jednostka stosuje **działania wyrównujące utratę bioróżnorodności** przy ustalaniu swoich **celów**, ujawnia, w jaki sposób zastosowano te działania wyrównujące.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 7 dla pkt 16 (Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami)	Cele związane z bioróżnorodnością: (a) zazwyczaj uwzględniają »presje« wywierane na przyrodę i mają na celu ograniczenie czynników wpływających na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów, np. unikanie zmiany sposobu użytkowania gruntów wynikającej z przekształcania gruntów leśnych. Zazwyczaj odnoszą się one również do »stanu przyrody« i mają na celu poprawę zasięgu i stanu gatunków oraz ekosystemów, np. zwiększenie liczebności populacji gatunków narażonych na ryzyko wyginięcia lub przywrócenie stanu krajobrazu w porównaniu z poziomem bazowym; (b) są najskuteczniejsze, jeżeli opierają się na podstawach naukowych i są dostosowane do progów ekologicznych oraz przyczyniają się do realizacji celów globalnych ram różnorodności biologicznej; (c) można je ustalić na różnych poziomach (zob. ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, pkt 51 lit. c)), np. na poziomie lokalizacji, krajobrazu, przedsiębiorstwa lub łańcucha wartości na wyższym szczeblu, w zależności od założenia celu i zdolności jednostki do wpływania na jego osiągnięcie; (d) są zazwyczaj wdrażane zgodnie z hierarchią łagodzenia: unikanie, minimalizacja, odtwarzanie i kompensacja.
---	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów

18. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat wyników jednostki w odniesieniu do istotnych **wpływów, ryzyk i szans** związanych ze zmianą w zakresie **bioróżnorodności i ekosystemów**.
19. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące istotnych **wpływów, ryzyk** lub **szans** związanych ze zmianą w zakresie **bioróżnorodności i ekosystemów**:
 - (a) lokalizacje w ramach własnych operacji, z którymi związane są istotne wpływy, ryzyka lub szanse;
 - (b) w przypadku tych lokalizacji – wykaz **obszarów wrażliwych pod względem bioróżnorodności** (nazwa i rodzaj) związanych z ewentualnymi istotnymi negatywnymi wpływami jednostki; oraz
 - (c) działania jednostki związane z istotnymi negatywnymi wpływami na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności opisane w lit. b) powyżej ⁽³⁷⁾.
20. Oprócz pkt 19 i zgodnie z ESRS 2 GDR-M jednostka zgłasza **mierniki** związane z jej istotnymi wpływami na **bioróżnorodność i ekosystemy**.

⁽³⁷⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Działania mające niekorzystny wpływ na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności»).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 8 dla pkt 19 (Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	Na potrzeby ustalenia priorytetów w zakresie ujawniania informacji oraz poziomu agregacji lub dezagregacji jednostka uwzględni lokalizacje, w których jej własne operacje są związane z istotnymi negatywnymi wpływami na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności. Od jednostki niekoniecznie oczekuje się przedstawienia wyczerpującego wykazu wszystkich poszczególnych lokalizacji lub miejsc, w których jej własne operacje i obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności wzajemnie na siebie oddziałują, lub dostarczenia informacji w odniesieniu do każdej z jej poszczególnych lokalizacji. Jednostka może agregować informacje w ramach odpowiednich grup lokalizacji związane z jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami, na przykład w oparciu o ten sam obszar wrażliwy pod względem bioróżnorodności lub klaster obszarów w regionie, na który wpływa wiele lokalizacji. Poziom szczegółowości, agregacji lub dezagregacji informacji określa się zgodnie z zasadami określonymi w ESRS 1 Wymogi ogólne, sekcja 3.3.2, z uwzględnieniem charakteru istotnych wpływów, ryzyk i szans, podobieństwa dotkniętych lokalizacji lub obszarów oraz przydatności przekazanych informacji przy podejmowaniu decyzji. W związku z tym jednostka może przedstawiać informacje na poziomie zagregowanym w odniesieniu do grup lokalizacji lub obszarów, które podlegają podobnym wpływom, ryzykom lub szansom związanym z bioróżnorodnością, pod warunkiem że taka agregacja nie przesłania istotnych informacji.
AR 9 dla pkt 20 (Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	Przedstawiając opis istotnych wpływów zgodnie z ESRS 2 IRO-2, jednostka wskazuje, które istotne wpływy dotyczą degradacji gruntów, pustynnienia lub uszczelniania gleby oraz operacji mających wpływ na zagrożone gatunki lub ekosystemy ⁽⁵⁸⁾.
AR 10 dla pkt 2 (Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	W zależności od tego, który podtemat jest istotny, jednostka uwzględni mierniki w odniesieniu do: (a) czynników wpływających na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów; (b) stanu gatunków (np. związanego z ryzykiem wyginięcia); (c) stanu i zasięgu ekosystemów lądowych, słodkowodnych i morskich (np. w odniesieniu do stanu lokalizacji i krajobrazu); oraz (d) usług ekosystemowych.
AR 11 dla pkt 20 (Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	Dane pierwotne dotyczące mierników stanu przyrody gromadzone na poziomie lokalizacji lub za pomocą teledetekcji są najlepszym sposobem określenia wpływów na bioróżnorodność i ekosystemy. Wykorzystanie danych pierwotnych dotyczących stanu przyrody jest szczególnie przydatne w przypadku, gdy lokalizacje należące do jednostki znajdują się na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w ich pobliżu. Jednostka może również oszacować swoje wpływy, wykorzystując dane dotyczące czynników wpływu lub dane wtórne dotyczące stanu przyrody.
AR 12 dla pkt 20 (Mierniki związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów)	Przy określaniu mierników, które należy ujawnić, jednostka uwzględni: (a) częstotliwość monitorowania oraz poziom lub wartość odniesienia i rok lub okres odniesienia; oraz (b) czy mierniki umożliwiają użytkownikom zrozumienie, w jaki sposób odnoszą się do istotnych wpływów.

⁽⁵⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 10 i 14.1 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Degradacja gruntów, pustynnienie, uszczelnianie gleby», «Udział inwestycji dokonanych w spółki, których działalność ma wpływ na gatunki zagrożone»).

ESRS E5 – WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ORAZ GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – *Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – *Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – *Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – *Zasoby wprowadzane*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – *Zasoby odprowadzane*

Produkty

Odpady

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny **istotności**, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na tematy związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia ramy polityczne i regulacyjne UE, w tym Plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym (2020 r.), europejski Pakt dla czystego przemysłu (2025 r.), rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781⁽⁵⁹⁾), dyrektywę ramową w sprawie odpadów (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁽⁶⁰⁾), dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1799⁽⁶¹⁾ w sprawie prawa do naprawy oraz europejski akt w sprawie surowców krytycznych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252⁽⁶²⁾).
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**: **zasoby wprowadzane; zasoby odprowadzane** związane z **produktami** i usługami; zasoby odprowadzane związane z **odpadami**.

Związek z innymi ESRS

7. **Tematy** środowiskowe i społeczne wzajemnie na siebie oddziałują. Poniżej wymieniono punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym a innymi standardami tematycznymi:
 - (a) ESRS E1 Zmiana klimatu odnosi się do **łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do zmiany klimatu** i zużycia energii, natomiast ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym odnosi się do wprowadzanych materiałów (w tym **paliw kopalnych** niewykorzystywanych do produkcji energii), wydobywania zasobów i praktyk **gospodarki o obiegu zamkniętym**, które mogą ograniczyć **emisje gazów cieplarnianych** (śląd węglowy) i energochłonność;
 - (b) ESRS E2 Zanieczyszczenie dotyczy **emisji czynników zanieczyszczających** do powietrza, wody i **gleby** (w tym **mikrodrobin plastiku**) oraz **substancji potencjalnie niebezpiecznych**, w tym **substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC)**, natomiast ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym dotyczy praktyk **wykorzystywania zasobów** i gospodarowania **odpadami**, które mogą generować lub ograniczać takie emisje w **łańcuchu wartości**;

⁽⁵⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE (Dz.U. L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

⁽⁶⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

⁽⁶¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1799 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2017/2394 oraz dyrektyw (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828 (Dz.U. L, 2024/1799, 10.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj>).

⁽⁶²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (Dz.U. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

- (c) ESRS E3 Woda dotyczy wykorzystywania wody i gospodarowania wodą jako zasobem fizycznym oraz operacji jednostki na obszarach, na których występuje **deficyt wody**, natomiast ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym dotyczy **zasobów morskich** i procesów wodochłonnych, za pomocą których środki o obiegu zamkniętym mogą zmniejszyć zużycie i poprawić efektywność;
- (d) ESRS E4 Bioróżnorodność i ekosystemy odnosi się do **wpływów** na **bioróżnorodność** i **ekosystemy**, natomiast ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym odnosi się do działań związanych z wykorzystaniem zasobów, gospodarowaniem odpadami i **gospodarką o obiegu zamkniętym**, które mogą przyczyniać się do takich wpływów lub je łagodzić;
- (e) ESRS S3 Dotknięte społeczności odnosi się do istotnych **wpływów** na ludzi i społeczności wynikających z działalności jednostki, w tym wpływów związanych z wykorzystaniem zasobów, **produktami** i usługami oraz odpadami, natomiast ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym odnosi się do tej działalności z technicznego punktu widzenia pod względem **zasobów wprowadzanych, zasobów odprowadzanych**, odpadów i praktyk **gospodarki o obiegu zamkniętym**;
- (f) ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi odnosi się do związanych z informacjami wpływów na **konsumentów** lub **użytkowników końcowych**, ich bezpieczeństwo osobiste i włączenie społeczne, natomiast ESRS E5 odnosi się do aspektów związanych z wykorzystaniem zasobów, gospodarowaniem odpadami i **obiegiem zamkniętym** tych samych produktów i usług. Ujawnienia w ramach ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym w odniesieniu do tych aspektów są przydatne dla zrozumienia wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych związanych z informacjami i włączeniem, które są zgłaszane w ramach ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – *Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

- 8. Jednostka ujawnia swoje **polityki** związane z **wykorzystaniem zasobów** oraz **gospodarką o obiegu zamkniętym** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P.
- 9. Oprócz informacji wymaganych na podstawie ESRS 2 GDR-P, jeżeli jednostka uwzględnia **zasady gospodarki o obiegu zamkniętym** lub **wymogi dotyczące ekoprojektu** w swoich **kluczowych produktach i usługach gospodarki o obiegu zamkniętym**, wyjaśnia, w jaki sposób tego dokonuje.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – *Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

- 10. Jednostka ujawnia swoje kluczowe działania związane z **wykorzystaniem zasobów** oraz **gospodarką o obiegu zamkniętym** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – *Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym*

- 11. Jednostka ujawnia swoje **cele** związane z **wykorzystaniem zasobów** oraz **gospodarką o obiegu zamkniętym** zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – *Zasoby wprowadzane*

- 12. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat **zasobów wprowadzanych** jednostki. Obejmuje to informacje na temat rodzajów i **obiegu zamkniętego** zasobów wprowadzanych do jednostki.
- 13. Jednostka ujawnia następujące informacje:
 - (a) wykorzystane **kluczowe materiały**, wraz ze zwięzłym opisem każdego z nich i z wyszczególnieniem wszelkich **surowców krytycznych** i **surowców strategicznych**, które zawierają;
 - (b) całkowitą masę wszystkich kluczowych materiałów;
 - (c) podział na poszczególne kluczowe materiały, wyrażony w masie lub jako odsetek całkowitej masy wszystkich kluczowych materiałów; oraz
 - (d) wykorzystane **zasoby wtórne**, wyrażone w masie lub jako odsetek całkowitej masy kluczowych materiałów.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 13 lit. a) (Zasoby wprowadzane)	Przy zgłaszaniu informacji wymaganych na mocy pkt 13 lit. a): (a) jednostka przedstawia zwięzły opis każdego kluczowego materiału , odzwierciedlający jego rolę i znaczenie w kontekście operacji jednostki; (b) jeżeli rozróżnienie między materiałem technicznym a materiałem biologicznym ma znaczenie dla zrozumienia wpływów , ryzyk lub szans jednostki, odzwierciedla to rozróżnienie w opisie swoich kluczowych materiałów.
AR 2 dla pkt 13 lit. a) (Zasoby wprowadzane)	Surowce krytyczne i surowce strategiczne określone w załącznikach I i II do europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych (rozporządzenie (UE) 2024/1252) mogą stanowić część kluczowych materiałów jednostki. W takim przypadku jednostka wskazuje ten fakt. Jednostka może na przykład wskazać akumulator jako kluczowy materiał dla swoich operacji i określić, że zawiera on lit, który jest sklasyfikowany jako surowiec krytyczny i strategiczny.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – *Zasoby odprowadzane*

14. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki jednostka zapewnia wkład w **gospodarkę o obiegu zamkniętym** przez projektowanie, wytwarzanie i dostarczanie **produktów** i usług zgodnie z **zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym** oraz przez skuteczne gospodarowanie **odpadami**.

Produkty

15. Jednostka ujawnia następujące informacje:
- (a) informacje jakościowe lub ilościowe na temat oczekiwanej **trwałości** jej **kluczowych produktów**;
 - (b) informacje jakościowe lub ilościowe na temat zakresu, w jakim jej kluczowe produkty **nadają się do naprawy**;
 - (c) **wskaźnik zaprojektowanej zdolności do recyklingu** jej kluczowych produktów i ich **opakowań**.

Odpady

16. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat **odpadów** pochodzących z jej własnych operacji:
- (a) opis **strumieni odpadów** jednostki;
 - (b) całkowitą masę wytworzonych odpadów;
 - (c) udział odpadów przekierowanych z unieszkodliwienia, wyrażony jako odsetek całkowitej ilości wytworzonych odpadów, z podziałem na **odpady niebezpieczne** i odpady inne niż niebezpieczne oraz z podziałem na następujące rodzaje procesów:
 - i. przygotowanie do **ponownego użycia**;
 - ii. **recykling**;
 - iii. inne procesy **odzysku**;
 - (d) udział odpadów kierowanych do unieszkodliwienia, wyrażony jako odsetek całkowitej ilości wytworzonych odpadów ⁽⁶³⁾, z podziałem na odpady niebezpieczne i odpady inne niż niebezpieczne ⁽⁶⁴⁾ oraz z podziałem na następujące rodzaje procesów:
 - i. spalanie;
 - ii. **składowanie**;
 - iii. inne procesy unieszkodliwiania;

⁽⁶³⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 13 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (*Wskaźnik odpadów niepoddawanych recyklingowi*).

⁽⁶⁴⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (*Wskaźnik odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych*).

- (e) udział odpadów, których ostateczne miejsce przeznaczenia jest nieznane, wyrażony jako odsetek całkowitej ilości wytworzonych odpadów.

17. Jednostka ujawnia całkowitą ilość wytwarzanych przez siebie **odpadów** promieniotwórczych, zgodnie z definicją odpadów promieniotwórczych zawartą w art. 3 pkt 7 dyrektywy Rady 2011/70/Euratom ⁽⁶⁵⁾ ⁽⁶⁶⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 3 dla pkt 15 lit. c) (Produkty)	Przy ujawnianiu informacji zgodnie z pkt 15 lit. c) jednostka stosuje następujące równanie: (a) w odniesieniu do produktów: $\text{Wskaźnik zaprojektowanej zdolności do recyklingu} = \frac{\text{łączna masa materiałów nadających się do recyklingu włączonych do produktu}_x}{\text{łączna masa produktu}_x} \times 100$ (b) w odniesieniu do opakowań: $\text{Wskaźnik zaprojektowanej zdolności do recyklingu} = \frac{\text{łączna masa materiałów nadających się do recyklingu włączonych do opakowania}_x}{\text{łączna masa opakowania}_x} \times 100$
AR 4 dla pkt 16 lit. a) (Odpady)	Dokonując zgłoszenia informacji na temat strumieni odpadów zgodnie z pkt 16 lit. a) wystarczy podać nazwę (np. zgodnie z europejskim wykazem odpadów na mocy decyzji Komisji 2000/532/WE) oraz wskazać kluczowe materiały zawarte w strumieniu odpadów, takie jak biomasa, metale, minerały niemetaliczne, tworzywa sztuczne, wyroby włókiennicze, surowce krytyczne, metale ziem rzadkich itp.
AR 5 dla pkt 16 lit. b)–d) i 17 (Odpady)	Dane podawane przy zgłaszaniu informacji zgodnie z pkt 16 lit. b)–d) i pkt 17 odzwierciedlają masę materiału w jego pierwotnym stanie i nie należy ich przedstawiać po poddaniu dalszej manipulacji, np. podając je jako »suchą« masę.
AR 6 dla pkt 16 lit. c) ppkt (iii) (Odpady)	Wykaz procesów odzysku znajduje się w załączniku II do dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów). »Inne procesy odzysku« powinny być zgodne z definicjami i wymogami dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Zgłaszając odpady zgodnie z pkt 16 lit. c) ppkt (iii), jednostka określa, w stosownych przypadkach, jakie są te »inne procesy odzysku«. Spalanie z odzyskiem energii uznaje się za »inny proces odzysku« tylko wtedy, gdy spełnia warunki określone w pkt R1 załącznika II »Procesy odzysku« do dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.
AR 7 dla pkt 16 lit. d) ppkt (iii) (Odpady)	Wykaz procesów unieszkodliwiania znajduje się w załączniku I do dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów).

⁽⁶⁵⁾ Dyrektywa Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁽⁶⁶⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Wskaźnik odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych»).

ESRS S1 – WŁASNE ZASOBY PRACOWNICZE

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi tematycznymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – *Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – *Współpraca z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez własne zasoby pracownicze oraz podejścia do środków naprawczych*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – *Działania i zasoby związane z własnymi zasobami pracowniczymi*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – *Cele związane z własnymi zasobami pracowniczymi*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – *Charakterystyka pracowników jednostki*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – *Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – *Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – *Zróżnicowanie kadry kierowniczej najwyższego szczebla ze względu na płeć*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – *Adekwatna płaca*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – *Ochrona socjalna*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – *Osoby z niepełnosprawnościami*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – *Mierniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – *Mierniki bezpieczeństwa i higieny pracy*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – *Mierniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – *Mierniki wynagrodzeń*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – *Przypadki dyskryminacji i inne incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z własnymi zasobami pracowniczymi, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny **istotności**, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne, z wyjątkiem:

- (a) wymogu dotyczącego ujawniania informacji („DR”) ESRS S1-5, który jednostka stosuje, jeżeli stwierdzi, że jej własne zasoby pracownicze należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności; oraz
- (b) ESRS S1-6, który jednostka stosuje, jeżeli stwierdzi, że osoby niebędące pracownikami należące do jej własnych zasobów pracowniczych są powiązane z istotnymi wpływami, ryzykami lub szansami.

Filtr istotności informacji określony w ESRS 1 Wymogi ogólne, pkt 23, ma nadal zastosowanie również do tych dwóch DR.

2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS S1 Własne zasoby pracownicze, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia międzynarodowe i europejskie instrumenty i konwencje dotyczące praw człowieka, w tym Międzynarodową kartę praw człowieka; Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; Deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy oraz podstawowe konwencje MOP; Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; europejską konwencję praw człowieka; zrewidowaną Europejską kartę społeczną; Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (UE); priorytety polityki UE określone w Europejskim filarze praw socjalnych; oraz prawodawstwo UE, w tym dorobek prawny UE w zakresie prawa pracy.
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**:
 - (a) warunki pracy (w tym **adekwatna płaca, równowaga między życiem zawodowym a prywatnym**, czas pracy, bezpieczeństwo zatrudnienia, **ochrona socjalna**);
 - (b) **dialog społeczny**, wolność zrzeszania się, rady zakładowe, prawa pracowników do uczestnictwa i **rokowania zbiorowe**;
 - (c) zdrowie i bezpieczeństwo;
 - (d) **szkolenia** i rozwój umiejętności;

- (e) różnorodność i **równe traktowanie** (w tym równouprawnienie płci, równe **wynagrodzenie** za pracę o równej wartości, zatrudnienie i włączenie społeczne **osób z niepełnosprawnościami**, niedyskryminacja, przeciwdziałanie molestowaniu); oraz
 - (f) inne prawa człowieka związane z pracą (w tym **praca dzieci**, **praca przymusowa**, prywatność i odpowiednie warunki mieszkaniowe).
7. **Własne zasoby pracownicze** jednostki obejmują (i) osoby pozostające w stosunku pracy z jednostką (**»pracownicy«**) oraz (ii) osoby, które do celów sprawozdawczości w ramach ESRS są określane jako **»osoby niebędące pracownikami«** stanowiące własne zasoby pracownicze jednostki. Te ostatnie obejmują osoby, które zawarły z jednostką sprawozdającą umowy dotyczące świadczenia pracy (**»osoby samozatrudnione«**) albo osoby zapewnione przez jednostki prowadzące głównie **»działalność związaną z zatrudnieniem«** (kod NACE 078). Informacje na temat osób określanych jako **»osoby niebędące pracownikami«** stanowiące własne zasoby pracownicze jednostki zgodnie z niniejszym standardem nie mają wpływu na ich status na mocy mającego zastosowanie prawa pracy. Niniejszy standard nie obejmuje osób wykonujących pracę w **łańcuchu wartości** jednostki na wyższym lub niższym szczeblu. Osoby te są objęte przez ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*.
8. Definicje osób samozatrudnionych oraz osób zapewnionych przez jednostki prowadzące głównie **»działalność związaną z zatrudnieniem«** opierają się na przepisach krajowych. Przykłady **osób niebędących pracownikami** stanowiących **własne zasoby pracownicze** jednostki, które mogą wchodzić w zakres własnych zasobów pracowniczych, obejmują:
- (a) osoby samozatrudnione stanowiące własne zasoby pracownicze jednostki, do których mogą należeć:
 - i. osoby samozatrudnione, które jednostka zatrudniła do wykonania pracy, która w innym przypadku byłaby wykonywana przez **pracownika** lub w obszarze publicznym (np. na ulicy);
 - ii. osoby samozatrudnione, które jednostka zatrudniła do wykonania pracy lub świadczenia usług bezpośrednio w miejscu pracy klienta jednostki;
 - (b) osoby zatrudnione przez osobę trzecią prowadzącą **»działalność związaną z zatrudnieniem«**, które mogą obejmować osoby wykonujące tę samą pracę co pracownicy, takie jak osoby, które zastępują pracowników czasowo nieobecnych lub które mogą być oddelegowane tymczasowo z innego państwa członkowskiego UE do pracy na rzecz jednostki (**»pracownicy delegowani«**).

Związek z innymi tematycznymi ESRS

9. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* a innymi standardami tematycznymi są następujące:
- (a) wszystkie standardy z zakresu polityki społecznej, tj. ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*, ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*, ESRS S3 *Dotknięte społeczności* oraz ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*, są dostosowane pod względem treści i struktury oraz są ze sobą powiązane. ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* obejmuje te same podtematy co ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* w odniesieniu do tych osób wykonujących pracę w **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu, które nie należą do **własnych zasobów pracowniczych** jednostki. Ujawnienia w ramach standardów z zakresu polityki społecznej dotyczą istotnych informacji niezbędnych do sprawozdawczości w zakresie **wpływów**, **ryzyk** i **szans** związanych z każdą grupą **zainteresowanych stron**, w tym w odniesieniu do należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju;
 - (b) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E1 *Zmiana klimatu* w zakresie, w jakim przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu jest źródłem wpływów, ryzyk i szans dla ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*; oraz
 - (c) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E2 *Zanieczyszczenie* w zakresie, w jakim **zanieczyszczenie** może powodować istotne negatywne **wpływy** w odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

10. Jednostka opisuje swoje **polityki** w zakresie zarządzania istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z jej **własnymi zasobami pracowniczymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-P. Oświadcza, czy polityki te obejmują określone grupy w ramach jej własnych zasobów pracowniczych (na przykład **pracowników** pracujących w określonej fabryce lub na obszarze geograficznym lub osoby samozatrudnione), czy całość jej własnych zasobów pracowniczych.
11. Jednostka oświadcza, czy jej **polityka** w stosunku do jej **własnych zasobów pracowniczych** odnosi się do kwestii handlu ludźmi ⁽⁶⁷⁾, **pracy przymusowej** lub obowiązkowej oraz **pracy dzieci**.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 10 (Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi)	Przykłady aspektów polityki , które należy ujawnić, obejmują sposób przekazywania informacji przez jednostkę na temat swoich polityk osobom, grupom osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład pracownicy , wykonawcy i dostawcy jednostki) lub ponieważ są one bezpośrednio zainteresowane ich wdrożeniem (na przykład osoby należące do własnych zasobów pracowniczych jednostki, inwestorzy).
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – Współpraca z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez własne zasoby pracownicze oraz podejścia do środków naprawczych

12. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat ogólnego podejścia jednostki do współpracy z jej **własnymi zasobami pracowniczymi**, w tym dostępności **kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb**, takich jak **mechanizmy rozpatrywania skarg**, oraz jej podejścia do **środków naprawczych**.
13. Jednostka ujawnia, w jaki sposób współpracuje bezpośrednio z **własnymi zasobami pracowniczymi** lub **przedstawicielami pracowników** oraz w jaki sposób opinie jej własnych zasobów pracowniczych wpływają na jej decyzje lub działania, które mają na celu zarządzanie **rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami** na jej własne zasoby pracownicze w roku sprawozdawczym. Informacje te obejmują:
 - (a) sposób, w jaki jednostka uzyskuje wgląd w opinie osób należących do jej własnych zasobów pracowniczych, które mogą być szczególnie narażone na **wpływy** lub które są marginalizowane (na przykład kobiety, migranci, **osoby z niepełnosprawnościami**), jeżeli jednostka podejmuje działania w celu zrozumienia tych opinii; oraz
 - (b) **globalne porozumienia ramowe (GFA)** lub inne rezultaty, jakie jednostka osiągnęła z przedstawicielami pracowników w odniesieniu do poszanowania praw człowieka jej własnych zasobów pracowniczych, jeżeli istnieją takie porozumienia lub rezultaty.
14. Jednostka opisuje kanały dostępne dla jej **własnych zasobów pracowniczych**, umożliwiające im bezpośrednie zgłaszanie jednostce ich wątpliwości lub potrzeb oraz doprowadzenie do ich rozpatrzenia. W szczególności określa, czy dysponuje **mechanizmem rozpatrywania skarg** ⁽⁶⁸⁾. Wyjaśnia również, w jaki sposób ocenia skuteczność tych kanałów.

⁽⁶⁷⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procedur i środków na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi»).

⁽⁶⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli 3 w załączniku I oraz wskaźnika nr 11 w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak mechanizmu rozpatrywania skarg w kwestiach pracowniczych» oraz «Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych»).

15. Jeżeli jednostka spowodowała istotne negatywne **wpływy** na osoby należące do jej **własnych zasobów pracowniczych** lub przyczyniła się do powstania takich wpływów, opisuje ona swoje ogólne podejście i **procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków** takich negatywnych wpływów.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 2 dla pkt 13 (Współpraca)	Współpraca z własnymi zasobami pracowniczymi jednostki może przybierać różne formy, takie jak sesje informacyjne, konsultacje lub uczestnictwo, i może odbywać się w różnych odstępach czasowych.
AR 3 dla pkt 14 (Mechanizm rozpatrywania skarg)	»Kryteria skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg «, określone w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w zasadzie 31, można wykorzystać do oceny skuteczności kanałów. Jeżeli jednostka posiada politykę ochrony osób, które korzystają z tych kanałów, w tym przedstawicieli pracowników , przed działaniami odwetowymi, a politykę tę ujawnia się zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tego ujawnienia.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – *Działania i zasoby związane z własnymi zasobami pracowniczymi*

16. Jednostka opisuje kluczowe **działania** i zasoby wykorzystywane do zarządzania istotnymi pozytywnymi i negatywnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z jej **własnymi zasobami pracowniczymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-A.
17. W odniesieniu do istotnych negatywnych **wpływów** na **własne zasoby pracownicze** jednostka opisuje:
- podjęte, planowane lub prowadzone już kluczowe **działania** mające na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na własne zasoby pracownicze, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i naprawę ich skutków, w tym swoje podejście w sytuacjach, w których powstają napięcia między takimi działaniami a innymi naciskami biznesowymi; oraz
 - sposób śledzenia i oceny skuteczności tych działań w zakresie osiągnięcia wyników dla jej własnych zasobów pracowniczych. Ujawnienie to można pominąć, jeżeli jednostka ujawnia sposób śledzenia skuteczności swoich działań zgodnie z ESRS 2 GDR-T lub GDR-M. W takim przypadku wystarczające jest odniesienie do tego ujawnienia.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 17 (Kluczowe działania)	Działania podejmowane przez jednostkę różnią się w zależności od jej związku z wpływem oraz sposobu, w jaki jednostka określiła działania jako odpowiednie do przeciwdziałania istotnym wpływom. Ten wymóg dotyczący ujawniania informacji ma również zastosowanie do kluczowych działań, które mają na celu zapewnienie naprawy skutków , współpracę w jej zakresie lub jej umożliwienie w przypadku rzeczywistych negatywnych wpływów. Kluczowe działania mające na celu zapobieganie wpływom, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie lub naprawę ich skutków obejmują wykorzystanie różnych rodzajów oddziaływania lub działań zbiorowych podejmowanych w ramach inicjatyw wielopodmiotowych lub branżowych.
AR 5 dla pkt 17 (Transformacja klimatyczna)	Jednostka przedstawia swoje działania w sposób umożliwiający użytkownikom zrozumienie powiązań istniejących między różnymi tematami zgodnie z rozdziałami 3.3 i 9.1 ESRS 1 Wymogi ogólne. Dotyczy to środków wprowadzonych w celu złagodzenia negatywnych wpływów na własne zasoby pracownicze , które mogą wynikać z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Na przykład w przypadku zamknięcia fabryki może dojść do zmniejszenia zatrudnienia lub zwolnień grupowych, co może prowadzić do zastosowania takich środków jak przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa lub plany wcześniejszego przejścia na emeryturę, co z kolei będzie wpływać na pracowników .

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – Cele związane z własnymi zasobami pracowniczymi

18. Jednostka ujawnia **cele** jakościowe lub ilościowe związane z **własnymi zasobami pracowniczymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-T.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 6 dla pkt 18 (Śledzenie wyników)	Współpraca z własnymi zasobami pracowniczymi lub przedstawicielami pracowników jednostki może pomóc w śledzeniu i ocenie przez jednostkę skuteczności jej działań ujawnionych na podstawie pkt 17 lit. b), w tym w opracowywaniu mierników, wyznaczaniu celów lub śledzeniu wyników w odniesieniu do tych mierników i celów. W szczególności w odniesieniu do śledzenia wyników taka współpraca może pomóc w zrozumieniu skuteczności zarządzania przez jednostkę istotnymi negatywnymi wpływami oraz we wskazaniu wyciągniętych wniosków lub ulepszeń.
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – Charakterystyka pracowników jednostki

19. Celem tego DR jest umożliwienie wglądu w podejście jednostki do praktyk w zakresie zatrudnienia, w tym bezpieczeństwa zatrudnienia **własnych zasobów pracowniczych**. Służy on również jako podstawa do obliczania niektórych **mierników** ilościowych wymaganych przez inne DR w niniejszym standardzie oraz dostarcza informacji kontekstowych na potrzeby tych mierników.
20. Jednostka ujawnia następujące informacje:
- całkowitą liczbę **pracowników** według liczby zatrudnionych, w podziale na płeć;
 - liczbę pracowników według liczby zatrudnionych dla każdego z państw, w których zatrudnia co najmniej 50 pracowników i które stanowią dziesięć największych państw pod względem liczby pracowników;
 - całkowitą liczbę zatrudnionych lub ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC):
 - pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, w podziale na płeć;
 - pracowników zatrudnionych na czas określony, w podziale na płeć;
 - pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy;
 - wskaźnik rotacji pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony w okresie sprawozdawczym; oraz
 - wyjaśnienie jakościowe w przypadku niespójności między informacjami zgłoszonymi zgodnie z lit. a) powyżej a najbardziej reprezentatywną liczbą zgłoszoną w sprawozdaniu finansowym.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 7 dla pkt 20 lit. b) (Definicja różnych rodzajów pracowników)	Definicje pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, zatrudnionych na czas określony i pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy, różnią się w poszczególnych państwach. Jeżeli jednostka zatrudnia pracowników w więcej niż jednym kraju, do obliczenia danych krajowych stosuje definicje określone w przepisach krajów, w których przebywają pracownicy. Dane z poszczególnych krajów należy następnie zsumować, aby obliczyć liczbę całkowitą.
AR 8 dla pkt 20 (Informacje o kontekście metodologicznym)	Zgodnie z ESRS 2 GDR-M jednostka ujawnia metodę zastosowaną do obliczania i zestawiania danych dotyczących pracowników (na przykład na koniec roku sprawozdawczego lub jako średnia) oraz przedstawia informacje kontekstowe.

AR 9 dla pkt 20 lit. a) i 20 lit. b)

(Tabele służące prezentacji – liczba pracowników)

Jednostka prezentuje wymagane ujawnienia w formie opisowej albo w poniższych formatach tabel.

Tabela 1

Wzór formularza do przedstawiania informacji na temat liczby zatrudnionych w podziale według płci

Płeć	Liczba pracowników (liczba zatrudnionych) – bieżący okres sprawozdawczy	Liczba pracowników (liczba zatrudnionych) – poprzedni okres sprawozdawczy
Mężczyzna		
Kobieta		
Inna		
Nie zgłoszono		
Pracownicy ogółem		

W niektórych państwach członkowskich osoby mogą zgodnie z prawem wpisać się do rejestru jako osoby trzeciej płci, którą w powyższej tabeli sklasyfikowano jako »inna«. Jeżeli jednak trzecia płeć nie jest dozwolona na mocy prawa, jednostka może to wyjaśnić i wskazać, że kategoria »inna« nie ma zastosowania.

Tabela 2

Wzór formularza do przedstawiania liczby pracowników według liczby zatrudnionych dla każdego z państw, w których jednostka zatrudnia co najmniej 50 pracowników i które stanowią dziesięć największych państw pod względem liczby pracowników

Kraj	Liczba pracowników (liczba zatrudnionych) – bieżący okres sprawozdawczy	Liczba pracowników (liczba zatrudnionych) – poprzedni okres sprawozdawczy
Kraj A		
Kraj B		
Kraj C		
Kraj D		

AR 10 dla pkt 20 lit. c)

(Tabela służąca prezentacji – podział liczby pracowników)

Jednostka przedstawia te informacje w formie tekstu opisowego albo przy użyciu poniższej tabeli.

Tabela 3

Wzór formularza do przedstawiania informacji na temat pracowników według rodzaju umowy, w podziale na płeć (liczba zatrudnionych lub EPC)

KOBIETA	MĘŻCZYŻNA	INNA*	NIE ZGŁOSZONO	OGÓŁEM
Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (liczba zatrudnionych/EPC) – bieżący okres sprawozdawczy				
Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (liczba zatrudnionych/EPC) – poprzedni okres sprawozdawczy				
Liczba pracowników zatrudnionych na czas określony (liczba zatrudnionych/EPC) – bieżący okres sprawozdawczy				

	Liczba pracowników zatrudnionych na czas określony (liczba zatrudnionych/EPC) – poprzedni okres sprawozdawczy				
	Liczba pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy (liczba zatrudnionych/EPC)				
	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
	W niektórych państwach członkowskich osoby mogą zgodnie z prawem wpisać się do rejestru jako osoby trzeciej płci, którą w powyższej tabeli sklasyfikowano jako »inną«. Jeżeli jednak trzecia płeć nie jest dozwolona na mocy prawa, jednostka może to wyjaśnić i wskazać, że kategoria »inna« nie ma zastosowania.				
	W niektórych krajach umowy o pracę bez gwarantowanych godzin pracy można uznać za umowy na czas nieokreślony lub na czas określony zgodnie z ustawodawstwem krajowym.				
AR 11 dla pkt 20 lit. d) (Obliczanie rotacji pracowników)	W celu obliczenia rotacji pracowników jednostka dzieli liczbę pracowników, którzy odchodzą dobrowolnie lub w wyniku zwolnienia, przejścia na emeryturę lub śmierci w okresie zatrudnienia, przez średnią liczbę pracowników.				

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – *Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki*

21. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat stopnia, w jakim jednostka polega na **osobach niebędących pracownikami** w ramach jej **własnych zasobów pracowniczych**.
22. Jednostka ujawnia łączną liczbę **osób niebędących pracownikami** stanowiących **własne zasoby pracownicze** jednostki.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 12 dla pkt 22 (Względy istotności dla osób niebędących pracownikami)	Ten DR ma zastosowanie, jeżeli osoby niebędące pracownikami stanowiące własne zasoby pracownicze jednostki są powiązane z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z własnymi zasobami pracowniczymi. Sytuacja ta ma miejsce, gdy osoby niebędące pracownikami mają krytyczne znaczenie dla modelu biznesowego jednostki, na przykład jeżeli wykorzystuje się je do zapewniania elastycznej siły roboczej lub jeżeli wykorzystuje się je w podstawowych procesach. Zależności od osób niebędących pracownikami wynikające z modelu biznesowego mogą stanowić ryzyko dla jednostki, w szczególności w przypadku coraz większego polegania na osobach niebędących pracownikami, na przykład ze względu na zmiany w przepisach dotyczących rynku pracy. Wykorzystywanie osób niebędących pracownikami może być również powiązane z istotnymi negatywnymi wpływami, jeżeli osoby niebędące pracownikami stanowią znaczną część własnych zasobów pracowniczych jednostki lub jeżeli potencjalne lub rzeczywiste negatywne wpływy są istotne w odniesieniu do osób niebędących pracownikami.
AR 13 dla pkt 22 (Metoda obliczeniowa i wykorzystanie oszacowań)	Łączną liczbę osób niebędących pracownikami oblicza się jako liczbę zatrudnionych lub ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) i zgłasza się ją na koniec okresu sprawozdawczego albo jako średnią z całego okresu sprawozdawczego. Wyjaśnienie, którą z tych opcji wybrała jednostka, może stanowić istotne informacje kontekstowe. Jeżeli jednostka nie może zgłosić dokładnych danych liczbowych, stosuje przepisy ESRS 1 Wymogi ogólne dotyczące oszacowań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – *Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego*

23. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy na temat zakresu **układów zbiorowych pracy i dialogu społecznego** w odniesieniu do **pracowników** jednostki.

24. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące **rokowań zbiorowych**:
- (a) odsetek wszystkich **pracowników** objętych układami zbiorowymi pracy;
 - (b) w EOG – czy jednostka zawarła układ zbiorowy pracy lub większą ich liczbę, a jeśli tak, to jaki jest całkowity odsetek jej pracowników objętych takim układem lub układami w przypadku każdego państwa, w którym jednostka zatrudnia znaczącą liczbę pracowników, czyli państw EOG ujawnionych w pkt 20 lit. b) powyżej; oraz
 - (c) poza EOG – odsetek pracowników jednostki objętych układami zbiorowymi pracy w podziale na regiony.
25. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące **dialogu społecznego** w odniesieniu do państw EOG:
- (a) odsetek **pracowników** reprezentowanych przez **przedstawicieli pracowników**, zgłaszany na poziomie państwa w odniesieniu do każdego państwa EOG, w którym jednostka zatrudnia znaczącą liczbę pracowników, obliczony zgodnie z pkt 24 lit. b) powyżej; oraz
 - (b) istnienie wszelkich umów z pracownikami w sprawie reprezentacji przez europejską radę zakładową (ERZ), radę zakładową spółki europejskiej (SE) lub radę zakładową spółdzielni europejskiej (SCE).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 14 dla pkt 24 lit. a) (Obliczanie zakresu rokowań zbiorowych)	Odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi pracy oblicza się według poniższych wzorów, na podstawie liczby zatrudnionych: $\frac{\text{liczba pracowników objętych układami zbiorowymi pracy}}{\text{liczba pracowników}} \times 100$ Pracownicy będący własnymi zasobami pracowniczymi jednostki objęci układami zbiorowymi pracy to osoby, wobec których jednostka jest zobowiązana do stosowania układu. Oznacza to, że jeżeli żaden z pracowników nie jest objęty układem zbiorowym pracy, zgłaszany odsetek wynosi zero. Każdego pracownika należącego do własnych zasobów pracowniczych jednostki objętego więcej niż jednym układem zbiorowym pracy liczy się tylko raz.																																																																				
AR 15 dla pkt 24 i 25 (Tabela służąca prezentacji – zakres rokowań zbiorowych)	Jednostka przedstawia informacje wymagane na mocy pkt 24 lit. b) i pkt 24 lit. c) w formacie opisowym lub przy użyciu poniższej tabeli. <i>Tabela 4</i> Formularz sprawozdawczy dotyczący zakresu rokowań zbiorowych i dialogu społecznego <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th><th colspan="4">Zakres rokowań zbiorowych</th><th colspan="2">Dialog społeczny</th></tr> <tr> <th rowspan="2">Poziom objęcia</th><th rowspan="2"></th><th colspan="2">Pracownicy – EOG (dla państw, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)</th><th colspan="2">Pracownicy – spoza EOG</th><th colspan="2">Reprezentacja w miejscu pracy (tylko EOG) (dla państw EOG, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)</th></tr> <tr> <th>Bieżący okres sprawozdawczy</th><th>Poprzedni okres sprawozdawczy</th><th>Bieżący okres sprawozdawczy</th><th>Poprzedni okres sprawozdawczy</th><th>Bieżący okres sprawozdawczy</th><th>Poprzedni okres sprawozdawczy</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td>0–19 %</td><td></td><td></td><td>Region A</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>20–39 %</td><td>Kraj A</td><td></td><td>Region B</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>40–59 %</td><td>Kraj B</td><td></td><td></td><td></td><td>Kraj A</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>60–79 %</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Kraj B</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>80–100 %</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>									Zakres rokowań zbiorowych				Dialog społeczny		Poziom objęcia		Pracownicy – EOG (dla państw, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)		Pracownicy – spoza EOG		Reprezentacja w miejscu pracy (tylko EOG) (dla państw EOG, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)		Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy	Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy	Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy		0–19 %			Region A					20–39 %	Kraj A		Region B					40–59 %	Kraj B				Kraj A			60–79 %					Kraj B			80–100 %						
		Zakres rokowań zbiorowych				Dialog społeczny																																																															
Poziom objęcia		Pracownicy – EOG (dla państw, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)		Pracownicy – spoza EOG		Reprezentacja w miejscu pracy (tylko EOG) (dla państw EOG, w których jednostka ma > 50 pracowników, stanowiących dziesięć największych państw)																																																															
		Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy	Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy	Bieżący okres sprawozdawczy	Poprzedni okres sprawozdawczy																																																														
	0–19 %			Region A																																																																	
	20–39 %	Kraj A		Region B																																																																	
	40–59 %	Kraj B				Kraj A																																																															
	60–79 %					Kraj B																																																															
	80–100 %																																																																				

AR 16 dla pkt 25 lit. a) (Obliczanie zakresu dialogu społecznego)	W celu obliczenia informacji wymaganych na mocy pkt 25 lit. a) jednostka określa, w których państwach EOG zatrudnia znaczącą liczbę pracowników. W odniesieniu do każdego z tych państw zgłasza odsetek pracowników zatrudnionych w zakładach, w których pracownicy są reprezentowani przez przedstawicieli pracowników. »Oddział« oznacza każde miejsce wykonywania działalności, w którym jednostka wykonuje działalność gospodarczą niemającą charakteru tymczasowego, przy wykorzystaniu zasobów ludzkich i majątkowych. Przykłady obejmują fabrykę, oddział sieci sprzedaży detalicznej lub siedzibę jednostki. W przypadku krajów, w których istnieje tylko jeden zakład, zgłaszany odsetek wynosi 100 lub 0.
	$\frac{\text{liczba pracowników pracujących w zakładach z przedstawicielami pracowników}}{\text{liczba pracowników}} \times 100$

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – *Zróżnicowanie kadry kierowniczej najwyższego szczebla ze względu na płeć*

26. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat zróżnicowania kadry kierowniczej najwyższego szczebla ze względu na płeć.
27. Jednostka ujawnia rozkład płci pod względem wartości liczbowej (liczby zatrudnionych) i odsetka na najwyższym szczeblu kierowniczym.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA

AR 17 dla pkt 27 (Obliczanie rozkładu płci na najwyższym szczeblu kierowniczym)	Do celów obliczania rozkładu płci na najwyższym szczeblu kierowniczym »kadrę kierowniczą najwyższego szczebla« definiuje się jako dwa szczeble poniżej organów administrujących i nadzorczych. Alternatywnie jednostka może stosować własną definicję »kadry kierowniczej najwyższego szczebla«, w którym to przypadku ujawnia zastosowaną definicję.
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – *Adekwatna płaca*

28. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy, czy **pracownicy** jednostki otrzymują **adekwatną płacę**, oraz na temat wskaźnika referencyjnego, który jednostka wykorzystuje do swojej oceny.
29. Jednostka ujawnia, czy jej **pracownicy** otrzymują **adekwatną płacę**, a także wskaźnik referencyjny lub wskaźniki referencyjne stosowane do określenia adekwatnych płac, ze wskazaniem państw, w odniesieniu do których stosuje się dany wskaźnik referencyjny. Jeżeli pracownicy nie otrzymują adekwatnej płacy, jednostka ujawnia kraje i odsetek pracowników, których to dotyczy.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 18 dla pkt 29 (Adekwatna płaca)	Jeżeli wszyscy pracownicy otrzymują adekwatną płacę , podanie tego faktu oraz wskaźników referencyjnych wykorzystanych do oceny wystarczy do spełnienia tego wymogu.
---------------------------------------	--

AR 19 dla pkt 29 (Obliczanie adekwatnej płacy)	Podstawą tego obliczenia jest najniższa płaca wśród pracowników jednostki, z wyłączeniem stażystów i praktykantów. Oznacza to płacę podstawową powiększoną o wszelkie stałe dodatki, które są gwarantowane wszystkim pracownikom. Najniższą płacę należy rozpatrywać oddzielnie dla każdego kraju, w którym jednostka prowadzi działalność, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosowna adekwatna minimalna płaca jest określana na szczeblu niższym niż krajowy.
AR 20 dla pkt 29 (Wskaźniki referencyjne dotyczące adekwatnej płacy)	Stosowany do porównania z najniższą płacą wskaźnik referencyjny dotyczący adekwatnej płacy nie może być niższy niż: (a) w UE: poziom płacy ustalony w drodze rokowań zbiorowych lub ustawowa płaca minimalna ustalona zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej; (b) poza UE: i. adekwatna płaca minimalna ustanowiona na mocy przepisów lub rokowań zbiorowych, która zapewnia godny poziom życia, biorąc pod uwagę zasady MOP dotyczące szacowania płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie (bez uszczerbku dla wyższych standardów adekwatności płac); albo ii. wszelkie oszacowania płacy zapewniającej utrzymanie, w tym oszacowania opracowane przez MOP lub instytucję upoważnioną przez organy publiczne państwa, w którym znajdują się pracownicy, uwzględniające zasady MOP dotyczące szacowania płacy zapewniającej utrzymanie.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – *Ochrona socjalna*

30. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy, czy **pracownicy** jednostki są objęci **ochroną socjalną** przed utratą dochodów z powodu poważnych zdarzeń życiowych, a jeśli nie, to w jakich państwach tak nie jest.
31. Jeżeli **pracownicy** jednostki nie są objęci **ochroną socjalną** w ramach programów publicznych lub świadczeń oferowanych przez samą jednostkę, ujawnia ona kraje prowadzenia działalności, w których następujące poważne zdarzenia życiowe nie są objęte istniejącymi programami ochrony socjalnej:
- (a) choroba;
 - (b) bezrobocie rozpoczynające się w czasie, gdy **pracownik** pracuje dla jednostki;
 - (c) wypadek przy pracy i niepełnosprawność nabyta; oraz
 - (d) urlop macierzyński.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – *Osoby z niepełnosprawnościami*

32. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim **osoby z niepełnosprawnościami** należą do **pracowników** jednostki.
33. Jednostka ujawnia odsetek **osób z niepełnosprawnościami** wśród swoich **pracowników** z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych dotyczących gromadzenia danych.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 21 dla pkt 33 (Gromadzenie danych dotyczących osób z niepełnosprawnościami)	W DR dotyczącym osób z niepełnosprawnościami wymaga się od jednostki jedynie zgłaszania danych, które można gromadzić zgodnie z prawem. Status osoby z niepełnosprawnością zależy od krajowych definicji prawnych, ale jednostka może stosować tę samą definicję w różnych krajach, w których prowadzi działalność, lub może stosować mające zastosowanie definicje krajowe. Zgodnie z ESRS 2 GDR-M jednostka ujawnia metodę obliczeniową, rodzaje danych i źródła wykorzystane jako dane wejściowe. Może to obejmować na przykład dobrowolne ankiety wśród pracowników lub informacje z obowiązkowych kwot zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami zgłoszonych przez jednostkę.
---	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – Mierniki *dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności*

34. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy na temat działań związanych ze **szkoleniami** i rozwojem umiejętności, które są oferowane **pracownikom** w kontekście ciągłego rozwoju zawodowego w celu zwiększenia ich umiejętności i ułatwienia im nieustannego zachowania zdolności do zatrudnienia.
35. Jednostka ujawnia następujące informacje za okres sprawozdawczy:
- (a) odsetek **pracowników**, którzy uczestniczyli w sformalizowanych ocenach pracy i rozwoju kariery; oraz
 - (b) średnią liczbę godzin **szkoleń** na pracownika.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 22 dla pkt 35 lit. a) (Obliczenia na potrzeby oceny pracy)	Sformalizowaną ocenę pracy i rozwoju kariery definiuje się jako ocenę opartą na kryteriach znanych pracownikowi i jego przełożonemu, podejmowaną za wiedzą pracownika co najmniej raz w roku. Ocena może obejmować ocenę dokonaną przez bezpośredniego przełożonego pracownika, współpracowników lub szersze grono pracowników. W ocenie może także uczestniczyć dział kadr. W celu ujawnienia informacji wymaganych na mocy pkt 35 lit. a) jednostka stosuje w mianowniku liczby dotyczące pracowników z ESRS S1-5 w następujący sposób: $\left(\text{liczba pracowników, którzy uczestniczyli w sformalizowanej ocenie pracy i rozwoju kariery} / \text{liczba pracowników według S1 – 5} \right) * 100.$
AR 23 dla pkt 35 lit. b) (Obliczanie średniej liczby godzin szkoleń)	Średnią liczbę godzin szkoleń wymaganą zgodnie z pkt 35 lit. b) oblicza się w następujący sposób: łączna liczba godzin szkoleniowych oferowanych pracownikom i przez nich ukończonych podzielona przez łączną liczbę pracowników. Do obliczenia całkowitej średniej liczby godzin szkoleń wykorzystuje się dane dotyczące liczby zatrudnionych ogółem zgłoszone w ESRS S1-5.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – Mierniki *bezpieczeństwa i higieny pracy*

36. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy na temat zakresu, jakości i wyników **systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy** ustanowionego w celu zapobiegania wypadkom związanym z pracą, złemu stanowi zdrowia i ofiarom śmiertelnym.
37. Jednostka ujawnia następujące informacje za okres sprawozdawczy:
- (a) odsetek osób będących **własnymi zasobami pracowniczymi** jednostki, które są objęte **systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy** jednostki opartym na wymogach prawnych lub na uznanych normach bądź wytycznych ⁽⁶⁹⁾;
 - (b) z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych, sumę:
 - i. liczby ofiar śmiertelnych w wyniku **wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu** wśród wszystkich osób należących do własnych zasobów pracowniczych jednostki, a także pracowników, którzy pracują w **lokalizacjach** jednostki, ale nie należą do jej własnych zasobów pracowniczych; oraz
 - ii. liczby ofiar śmiertelnych w wyniku **złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu** wśród **pracowników**;

⁽⁶⁹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 1 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Inwestycje w spółki niestosujące polityki zapobiegania wypadkom przy pracy«).

- (c) liczbę i wskaźnik podlegających zgłoszeniu wypadków związanych z pracą wśród jej własnych zasobów pracowniczych ⁽⁷⁰⁾;
- (d) w odniesieniu do pracowników jednostki, liczbę przypadków złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu, z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych dotyczących gromadzenia danych; oraz
- (e) w odniesieniu do pracowników jednostki, liczbę dni straconych z powodu wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu i złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu ⁽⁷¹⁾.

Jeżeli jednostka ocenia ESRS S1-6 jako istotny, uwzględnia w informacjach, o których mowa w lit. b) ppkt (i) i lit. c), również przypadki wśród **osób niebędących pracownikami** należących do jej własnych zasobów pracowniczych. W stosownych przypadkach dokonuje podziału tych informacji między pracowników i osoby niebędące pracownikami.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 24 dla pkt 37 lit. a) (Objęcie systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy)	Odsetek własnych zasobów pracowniczych jednostki, który jest objęty jej systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy , ujawnia się na podstawie liczby zatrudnionych, a nie na podstawie ekwiwalentu pełnego czasu pracy.
AR 25 dla pkt 37 lit. c) (Obliczanie wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu)	Przy obliczaniu wskaźnika wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu jednostka dzieli liczbę przypadków przez łączną liczbę godzin przepracowanych przez osoby należące do jej własnych zasobów pracowniczych, pomnożoną przez 1 000 000. Odpowiada to liczbie przypadków na milion przepracowanych godzin i w przybliżeniu odpowiada całkowitej liczbie godzin przepracowanych przez 500 pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu jednego roku. Jeżeli prawo krajowe państw, w których pracują pracownicy jednostki, definiuje »wypadki związane z pracą« w inny sposób niż zawarta w glosariuszu ESRS definicja »wypadku związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu«, jednostka może stosować definicję krajową. W takim przypadku ujawnia ten fakt zgodnie z ESRS 2 GDR-M. Jeżeli jednostka stosuje oszacowania, wykorzystuje normalny lub normatywny wymiar czasu pracy, uwzględniając uprawnienia do płatnego urlopu od pracy (na przykład urlop płatny, płatne zwolnienia chorobowe, dni ustawowo wolne od pracy) i wyjaśnia tę kwestię w ujawnionych przez siebie informacjach.
AR 26 dla pkt 37 lit. c) (Ofiary śmiertelne w wyniku wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu)	Liczba ta obejmuje ofiary śmiertelne w wyniku wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu .
AR 27 dla pkt 37 lit. d) (Przypadki złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu)	»Przypadki złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu«, o których mowa w pkt 37 lit. d), odnoszą się do przypadków złego stanu zdrowia związanego z pracą, o których jednostka została poinformowana przez osoby, których dotyczy zły stan zdrowia, instytucje wypłacające odszkodowania, lub pracowników służby zdrowia, lub do przypadków, które jednostka zidentyfikowała w ramach nadzoru medycznego w okresie sprawozdawczym. W tym kontekście zaburzenia układu mięśniowo-szkieletowego związane z pracą ujmują się w kategorii złego stanu zdrowia związanego z pracą (a nie wypadków związanych z pracą).

⁽⁷⁰⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 2 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Wskaźnik występowania wypadków») oraz administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816 określonych za pomocą wskaźnika »Średni ważony współczynnik wypadków, obrażeń, ofiar śmiertelnych« w sekcjach 1 i 2 dotyczących polityki społecznej załącznika II.

⁽⁷¹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 3 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Liczba dni straconych z powodu urazów, wypadków, ofiar śmiertelnych lub chorób»).

AR 28 dla pkt 37 lit. e) (Dni stracone)	Liczba dni straconych obejmuje pierwszy pełny dzień i ostatni dzień nieobecności. Do obliczeń wykorzystuje się dni kalendarzowe. Dni, w których danej osoby nie zaplanowano w harmonogramie pracy (np. weekendy, dni ustawowo wolne od pracy), będą zatem liczone jako dni stracone.
--	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – *Mierniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym*

38. Celem tego DR jest uzyskanie wiedzy na temat prawa **pracowników** jednostki do korzystania z **urlopu ze względów rodzinnych**, który obejmuje urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski i urlop opiekuńczy.
39. Jednostka ujawnia odsetek **pracowników** uprawnionych do korzystania z **urlopu ze względów rodzinnych** w okresie sprawozdawczym.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 29 dla pkt 39 (Prawo do urlopu ze względów rodzinnych)	Jeżeli wszyscy pracownicy jednostki są uprawnieni do wszystkich czterech rodzajów urlopu ze względów rodzinnych na podstawie polityki społecznej lub układów zbiorowych pracy , wystarczy ujawnić całkowity odsetek, aby zapewnić zgodność z pkt 39. Informacje kontekstowe, zgodnie z ESRS 2 GDR-M, mogą dotyczyć rodzajów uprawnień do urlopu ze względów rodzinnych, na przykład w przypadku gdy pracownicy jednostki są uprawnieni jedynie do dwóch z czterech rodzajów.
AR 30 dla pkt 39 (Pracownicy uprawnieni do urlopu ze względów rodzinnych)	Do celów pkt 39 pracownikami uprawnionymi do urlopu ze względów rodzinnych są pracownicy objęci przepisami, polityką organizacyjną, porozumieniami, umowami lub układami zbiorowymi pracy , które zawierają uprawnienia do urlopu ze względów rodzinnych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – *Mierniki wynagrodzeń*

40. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat różnicy w **wynagrodzeniach** kobiet i mężczyzn wśród **pracowników** jednostki oraz poziomu nierówności w wynagradzaniu w jednostce.
41. Jednostka ujawnia następujące informacje:
- (a) lukę **placową** między kobietami a mężczyznami, zdefiniowaną jako różnica średniego poziomu wynagrodzenia między **pracownikami** płci żeńskiej i męskiej, wyrażoną jako odsetek średniego poziomu wynagrodzenia pracowników płci męskiej ⁽⁷²⁾; oraz
 - (b) współczynnik **rocznego łącznego wynagrodzenia**, stanowiący stosunek rocznego łącznego wynagrodzenia najlepiej zarabiającej osoby do mediany rocznego łącznego wynagrodzenia wszystkich pracowników (z wyjątkiem tej najlepiej zarabiającej osoby) ⁽⁷³⁾.

⁽⁷²⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 12 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami»); oraz administratorom wskaźników referencyjnych do ujawnienia czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika «Średnia ważona luka płacowa między kobietami a mężczyznami» w sekcjach 1 i 2 dotyczących polityki społecznej załącznika II.

⁽⁷³⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 8 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Nadmierny poziom wynagrodzenia dyrektora generalnego»).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 31 dla pkt 41 lit. a) (Obliczanie luki płacowej między kobietami a mężczyznami)	Ujawnienie informacji na temat luki płacowej między kobietami a mężczyznami zgodnie z pkt 41 lit. a) obejmuje poziom wynagrodzenia brutto za godzinę wszystkich pracowników płci męskiej i żeńskiej oraz oblicza się ją w następujący sposób: $\frac{(\text{średni poziom wynagrodzenia brutto za godzinę pracy pracowników płci męskiej} - \text{średni poziom wynagrodzenia brutto za godzinę pracy pracowników płci żeńskiej})}{\text{średni poziom wynagrodzenia brutto za godzinę pracy pracowników płci męskiej}} \times 100$
AR 32 dla pkt 41 lit. a) (Obliczanie luki płacowej między kobietami a mężczyznami)	Przy opracowywaniu informacji wymaganych na mocy pkt 41 lit. a) jednostka: (a) uwzględnia wszystkich pracowników płci męskiej i żeńskiej; (b) uwzględnia zwykłą płacę podstawową; oraz (c) uwzględnia wszelkie inne składniki wynagrodzenia udostępniane wszystkim pracownikom, pieniężne lub rzeczowe, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio (składniki uzupełniające lub zmienne) od swojego pracodawcy z racji swojego zatrudnienia.
AR 33 dla pkt 41 lit. a) (Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami)	W pkt 41 lit. a) wymaga się ujawnienia nieskorygowanej luki płacowej między kobietami a mężczyznami, która mierzy ogólną różnicę w średniej płacy między pracownikami płci męskiej i żeńskiej, ale nie uwzględnia szczególnych czynników, które mogą dodatkowo wyjaśnić te różnice w płacy. Skorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami według kategorii pracowników lub w podziale na państwa może dostarczyć dodatkowych informacji kontekstowych, które uzupełniają nieskorygowaną lukę płacową między kobietami a mężczyznami.
AR 34 dla pkt 41 lit. a) i b) (Informacje o kontekście metodologicznym)	Zgodnie z ESRS 2 GDR-M jednostka ujawnia metodę zastosowaną do opracowywania danych lub sposób ich opracowania.
AR 35 dla pkt 41 lit. b) (Obliczanie rocznego łącznego wynagrodzenia)	Przy opracowywaniu informacji wymaganych na mocy pkt 41 lit. b) jednostka: (a) uwzględnia wszystkich pracowników; (b) uwzględnia wynagrodzenie zasadnicze, które stanowi sumę gwarantowanego, krótkoterminowego i niezmiennego wynagrodzenia pieniężnego; (c) uwzględnia, w zależności od swojej polityki wynagrodzeń, wszystkie poniższe elementy: - świadczenia pieniężne, takie jak dodatki pieniężne, premie, prowizje, udział w zyskach pieniężnych i inne formy zmiennych płatności pieniężnych; - świadczenia rzeczowe, takie jak samochody, prywatne ubezpieczenie zdrowotne, ubezpieczenie na życie i programy wspierające dobrostan; oraz - całkowitą wartość godziwą wszystkich rocznych zachęt długoterminowych (na przykład nagród w postaci opcji na akcje, udziałów bądź akcji lub jednostek uczestnictwa o ograniczonej możliwości dysponowania, udziałów bądź akcji lub jednostek uczestnictwa uzależnionych od osiągniętych wyników, udziałów bądź akcji fantomowych, praw do wzrostu wartości akcji i długookresowych premii pieniężnych); (d) stosuje następujący wzór do obliczenia współczynnika rocznego łącznego wynagrodzenia: $\frac{\text{roczne łączne wynagrodzenie najlepiej zarabiającej osoby w jednostce}}{\text{mediana rocznego łącznego wynagrodzenia pracownika (z wyłączeniem najlepiej zarabiającej osoby)}}$

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – *Przypadki dyskryminacji i inne incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka*

42. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim **przypadki dyskryminacji** i inne **incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka** wpływają na **własne zasoby pracownicze** jednostki.

43. W przypadku istotnych **podtematów** jednostka ujawnia:

- (a) z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności – liczbę udowodnionych **przypadków dyskryminacji** w miejscu pracy ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, narodowość, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub inne istotne formy **dyskryminacji**, w tym **molestowania**, stwierdzonych w okresie sprawozdawczym ⁽⁷⁴⁾;
- (b) z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności – liczbę udowodnionych **incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka** związanych z **własnymi zasobami pracowniczymi**, stwierdzonych w okresie sprawozdawczym, z wyłączeniem incydentów związanych z dyskryminacją, które zgłasza się zgodnie z pkt 43 lit. a) ⁽⁷⁵⁾; oraz
- (c) łączną kwotę grzywien, kar i odszkodowań ujętych w okresie sprawozdawczym w sprawozdaniu finansowym za szkody powstałe w wyniku przypadków dyskryminacji i innych incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 36 dla pkt 43 lit. b) (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka objęte zakresem niniejszego ujawnienia to incydenty, które odnoszą się do nieprzestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka zdefiniowanych w art. 29b ust. 2 lit. b) pkt (iii) dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSR). Incydenty te rozumiane są jako liczba udowodnionych przypadków zarejestrowanych przez jednostkę: (a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz (b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych. Do celów tego ujawnienia należy zgłaszać jedynie udowodnione i zweryfikowane przypadki. Przypadek jest udowodniony, jeżeli jest poparty obiektywnymi, faktycznymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami. Przypadek uznaje się za zweryfikowany, w momencie gdy sąd, OECD lub organ administracyjny formalnie stwierdzą, że miał on miejsce. Nie wszystkie trwające postępowania sądowe lub pozasądowe oraz nie wszystkie inne przypadki zarejestrowane przez jednostkę koniecznie stanowią udowodnione przypadki.
AR 37 dla pkt 43 lit. a) (Przypadki dyskryminacji)	Przypadki dyskryminacji objęte tym ujawnieniem to incydenty, które odnoszą się do dyskryminacji. Incydenty te rozumiane są jako liczba udowodnionych przypadków zarejestrowanych przez jednostkę: (a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz (b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych. Do celów tego ujawnienia należy zgłaszać jedynie udowodnione i zweryfikowane przypadki. Przypadek jest udowodniony, jeżeli jest poparty obiektywnymi, faktycznymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami. Przypadek uznaje się za zweryfikowany, w momencie gdy sąd, OECD lub organ administracyjny formalnie stwierdzą, że miał on miejsce. Nie wszystkie trwające postępowania sądowe lub pozasądowe oraz nie wszystkie inne przypadki zarejestrowane przez jednostkę koniecznie stanowią udowodnione przypadki.

⁽⁷⁴⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Przypadki dyskryminacji»).

⁽⁷⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego i dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 1 w załączniku I oraz wskaźnika nr 14 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytucznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych» oraz «Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka»); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika «Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym» w sekcjach 1 i 2 dotyczących polityki społecznej załącznika II.

AR 38 dla pkt 43 lit. a) i b) (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka i przypadki dyskryminacji)	W przypadku stosowania filtra istotności informacji (pkt 23 ESRS 1 Wymogi ogólne) do informacji na temat incydentów, o których mowa w pkt 43 lit. a) i b), ocena jednostki opiera się przede wszystkim na dotkliwości wpływów na jej własne zasoby pracownicze .
AR 39 dla pkt 43 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka i przypadki dyskryminacji)	Jeżeli jednostka uzna, że zmiany w incydentach dotyczących poszanowania praw człowieka i przypadkach dyskryminacji mają znaczenie dla uzyskania wiedzy na temat skuteczności i dostępności kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb , w tym mechanizmów rozpatrywania skarg , może odnieść się do pkt 43 lit. b) i pkt 14. Zgodnie z ESRS 2 GDR-M jednostka ujawnia metodę, którą zastosowała do opracowania danych dotyczących incydentów, o których mowa w pkt 43 lit. a) i b).
AR 40 dla pkt 43 lit. a) i b) (Środki naprawcze lub działania związane z ujawnionymi incydentami)	Opis sposobu, w jaki jednostka zareagowała lub reaguje na incydenty, o których mowa w pkt 43 lit. a) i b), może zawierać odniesienia do informacji ujawnionych zgodnie z ESRS S1-3.
AR 41 dla pkt 43 lit. c) (Powiązanie z danymi ze sprawozdania finansowego)	Wartość ta wynika z kwoty pieniężnej ujętej w sprawozdaniu finansowym i ujawnia się ją zgodnie z ESRS 1 pkt 115 i 116. »Grzywny, kary i odszkodowania« odnoszą się do grzywien, kar i odszkodowań nałożonych na jednostkę w drodze postępowania sądowego i pozasądowego.

ESRS S2 – OSOBY WYKONUJĄCE PRACĘ W ŁAŃCUCHU WARTOŚCI

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi tematycznymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-1 – *Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – *Współpraca z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz podejścia do środków naprawczych*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – *Działania i zasoby związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – *Cele związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia międzynarodowe i europejskie instrumenty i konwencje dotyczące praw człowieka, w tym Międzynarodową kartę praw człowieka; Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; Deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy oraz podstawowe konwencje MOP; Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; europejską konwencję praw człowieka i zrewidowaną Europejską kartę społeczną; oraz Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej.
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**:
 - (a) warunki pracy (w tym **adekwatna płaca, równowaga między życiem zawodowym a prywatnym**, czas pracy, bezpieczeństwo zatrudnienia, **ochrona socjalna**);
 - (b) **dialog społeczny**, wolność zrzeszania się, rady zakładowe, prawa osób wykonujących pracę do uczestnictwa i **rokowania zbiorowe**;
 - (c) zdrowie i bezpieczeństwo;
 - (d) **szkolenia** i rozwój umiejętności;
 - (e) różnorodność i **równe traktowanie** (w tym równouprawnienie płci, równe **wynagrodzenie** za pracę o równej wartości, zatrudnienie i włączenie społeczne **osób z niepełnosprawnościami**, niedyskryminacja, przeciwdziałanie molestowaniu); oraz
 - (f) inne prawa człowieka związane z pracą (w tym **praca dzieci, praca przymusowa**, prywatność, odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz woda i warunki sanitarne).
7. Niniejszy standard obejmuje wszystkie osoby wykonujące pracę w **łańcuchu wartości** jednostki na wyższym i niższym szczeblu, na które jednostka ma lub może mieć istotny wpływ. Takie **wpływy** mogą być związane z własnymi operacjami lub łańcuchem wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu. Obejmują one wpływy związane z **produktami** i usługami jednostki, a także za pośrednictwem jej **relacji biznesowych**. Niniejszy standard obejmuje osoby wykonujące pracę, które nie są objęte zakresem **»własnych zasobów pracowniczych«** określonych w ESRS S1 Własne zasoby pracownicze (osoby pozostające w stosunku pracy z jednostką (**»pracownicy«**) oraz osoby, które do celów sprawozdawczości w ramach ESRS są określane jako **»osoby niebędące pracownikami«** stanowiące własne zasoby pracownicze jednostki).

8. Przykładami osób wykonujących pracę, które mogą wchodzić w zakres niniejszego standardu, są:
- (a) osoby wykonujące pracę w ramach usług zleczanych podmiotom zewnętrznym, pracujące w miejscu pracy jednostki (na przykład osoby wykonujące pracę na rzecz zewnętrznych firm cateringowych lub ochroniarskich);
 - (b) osoby wykonujące pracę na rzecz **dostawcy**, z którym jednostka zawarła umowę, pracujące na terenie zakładu dostawcy i stosujące metody pracy dostawcy, lub osoby wykonujące pracę na rzecz podmiotu »niższego szczebla«, który nabywa towary lub usługi od jednostki;
 - (c) osoby wykonujące pracę na rzecz dostawcy sprzętu dla jednostki, które w miejscu pracy kontrolowanym przez jednostkę wykonują regularne prace konserwacyjne na sprzęcie dostawcy zgodnie z umową zawartą między dostawcą sprzętu a jednostką; oraz
 - (d) osoby wykonujące pracę głębiej w **łańcuchu dostaw**, wydobywające surowce, które są następnie przetwarzane na składniki wchodzące w skład **produktów** wytwarzanych przez jednostkę.

Związek z innymi tematycznymi ESRS

9. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* a innymi standardami tematycznymi są następujące:
- (a) wszystkie standardy z zakresu polityki społecznej, tj. ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*, ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*, ESRS S3 *Dotknięte społeczności* oraz ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*, są dostosowane pod względem treści i struktury oraz są ze sobą powiązane. ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* obejmuje te same podtematy co ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* w odniesieniu do tych osób wykonujących pracę w **łańcuchu wartości** na wyższym i niższym szczeblu, które nie należą do **własnych zasobów pracowniczych** jednostki. Ujawnienia w ramach standardów z zakresu polityki społecznej dotyczą istotnych informacji niezbędnych do sprawozdawczości w zakresie **wpływów** na ludzi, **ryzyk** i **szans** związanych z każdą grupą **zainteresowanych stron**, w tym w odniesieniu do należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju;
 - (b) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E1 *Zmiana klimatu* w zakresie, w jakim przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu jest źródłem wpływów, ryzyk i szans dla ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*; oraz
 - (c) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E2 *Zanieczyszczenie* w zakresie, w jakim **zanieczyszczenie** może powodować istotne negatywne **wpływy** w odniesieniu do zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-1 – *Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

10. Jednostka opisuje swoje **polityki** zarządzania istotnymi **wpływami**, **ryzykami** i **szansami** związanymi z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości** zgodnie z ESRS 2 GDR-P. Oświadcza ona, czy polityki te obejmują określone grupy osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości (na przykład określone grupy wiekowe lub pracowników w danej fabryce lub państwie), czy wszystkie osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości.
11. Jednostka oświadcza, czy jej **polityka** w stosunku do **osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości** odnosi się do kwestii handlu ludźmi ⁽⁷⁶⁾, **pracy przymusowej** lub obowiązkowej oraz **pracy dzieci**.
12. Jednostka oświadcza również, czy posiada kodeks postępowania **dostawców** ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁷⁶⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Brak procedur i środków na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi«).

⁽⁷⁷⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Brak kodeksu postępowania dostawców«).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 10 (Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości)	Przykłady aspektów polityki , które należy ujawnić, obejmują sposób przekazywania informacji przez jednostkę na temat swoich polityk osobom, grupom osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład pracownicy , wykonawcy i dostawcy jednostki) lub ponieważ są one bezpośrednio zainteresowane ich wdrożeniem (na przykład osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości , inwestorzy).
---	--

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – Współpraca z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz podejścia do środków naprawczych

13. Celem tego DR jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat ogólnego podejścia jednostki do współpracy z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości**, w tym dostępności **kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb**, takich jak **mechanizmy rozpatrywania skarg**, oraz jej podejścia do **środków naprawczych**.
14. Jednostka ujawnia, w jaki sposób współpracuje bezpośrednio z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości**, ich **prawowitymi przedstawicielami** lub **wiarygodnymi reprezentantami** oraz w jaki sposób opinie osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie **rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami** na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości w roku sprawozdawczym. Informacje te obejmują:
 - (a) sposób, w jaki jednostka uzyskuje wgląd w opinie osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, które mogą być szczególnie narażone na wpływy lub które są marginalizowane (na przykład kobiety, pracownicy migrujący, osoby z niepełnosprawnościami), jeżeli jednostka podejmuje działania w celu zrozumienia tych opinii; oraz
 - (b) wszelkie **globalne porozumienia ramowe (GFA)** lub inne rezultaty, jakie jednostka osiągnęła z przedstawicielami osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości w odniesieniu do z poszanowania praw człowieka.
15. Jednostka opisuje kanały dostępne dla **osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości**, umożliwiające im bezpośrednie zgłaszanie jednostce ich wątpliwości lub potrzeb oraz doprowadzenie do ich rozpatrzenia. W szczególności określa, czy dysponuje **mechanizmem rozpatrywania skarg** ⁽⁷⁸⁾. Wyjaśnia również, w jaki sposób ocenia skuteczność tych kanałów.
16. Jeżeli jednostka spowodowała istotne negatywne **wpływy** na **osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości** lub przyczyniła się do powstania takich wpływów, opisuje ona swoje ogólne podejście i **procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków** takich negatywnych wpływów.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 2 dla pkt 14 (Współpraca)	Współpraca z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości może przybierać różne formy, takie jak sesje informacyjne, konsultacje lub uczestnictwo, i może odbywać się w różnych odstępach czasowych.
AR 3 dla pkt 15 (Mechanizm rozpatrywania skarg)	»Kryteria skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg «, określone w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w zasadzie 31, można wykorzystać do oceny skuteczności kanałów. Jeżeli jednostka posiada politykę ochrony osób, które korzystają z tych kanałów, przed działaniami odwetowymi, a politykę tę ujawnia się zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tego ujawnienia.

⁽⁷⁸⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych»).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – *Działania i zasoby związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

17. Jednostka opisuje kluczowe **działania** i zasoby wykorzystywane do zarządzania istotnymi pozytywnymi i negatywnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości** zgodnie z ESRS 2 GDR-A.
18. W odniesieniu do istotnych negatywnych **wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości** jednostka opisuje:
 - (a) podjęte, planowane lub prowadzone już kluczowe **działania** mające na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i naprawę ich skutków, w tym swoje podejście w sytuacjach, w których powstają napięcia między takimi działaniami a innymi naciskami biznesowymi (na przykład w ramach zaopatrzenia lub sprzedaży); oraz
 - (b) sposób śledzenia i oceny skuteczności tych działań w zakresie osiągania wyników dla osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości. Ujawnienie to można pominąć, jeżeli jednostka ujawnia sposób śledzenia skuteczności swoich działań zgodnie z ESRS 2 GDR-T lub GDR-M. W takim przypadku wystarczające jest odniesienie do tego ujawnienia.
19. W przypadku **podtematów** ocenionych jako istotne dla niniejszego standardu, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności, jednostka ujawnia **incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka** związane z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości**, stwierdzone w okresie sprawozdawczym ⁽⁷⁹⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 18 (Kluczowe działania)	Działania podejmowane przez jednostkę różnią się w zależności od jej związku z wpływem oraz sposobu, w jaki jednostka określiła działania jako odpowiednie do przeciwdziałania istotnym wpływom. Ten DR ma również zastosowanie do kluczowych działań, które mają na celu zapewnienie naprawy skutków, współpracę w jej zakresie lub jej umożliwienie w przypadku rzeczywistych negatywnych wpływów. Kluczowe działania mające na celu zapobieganie wpływom, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie lub naprawę ich skutków obejmują wykorzystanie różnych rodzajów oddziaływania lub działań zbiorowych podejmowanych w ramach inicjatyw wielopodmiotowych lub branżowych.
AR 5 dla pkt 18 (Transformacja klimatyczna)	Jednostka przedstawia swoje działania w sposób umożliwiający zrozumienie powiązań istniejących między różnymi tematami zgodnie z rozdziałami 3.3 i 9.1 ESRS 1 Wymogi ogólne. Dotyczy to środków wprowadzonych w celu złagodzenia negatywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, które wynikają z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Na przykład innowacje i restrukturyzacja mogą prowadzić do zamykania kopalń lub zwiększonego wydobycia minerałów potrzebnych do przejścia na gospodarkę zrównoważoną. Z drugiej strony pozytywne wpływy mogą wynikać z inicjatyw takich jak aktualizacja praktyk zakupowych lub szkolenie pracowników w łańcuchu dostaw. Inne przykłady obejmują obecne lub oczekiwane zmiany zewnętrzne, które wpływają na zależności będące źródłem ryzyk związanych ze sprawiedliwą transformacją.
AR 6 dla pkt 19 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka objęte zakresem niniejszego ujawnienia to incydenty, które odnoszą się do nieprzestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka zdefiniowanych w art. 29b ust. 2 lit. b) pkt (iii) dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSRD). Incydenty te rozumiane są jako udowodnione przypadki zarejestrowane przez jednostkę: (a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz (b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych.

⁽⁷⁹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego i dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 1 w załączniku I oraz wskaźnika nr 14 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytocznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych» oraz «Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka»); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika «Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym» w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

	Do celów tego ujawnienia należy zgłaszać jedynie udowodnione i zweryfikowane przypadki. Przypadek jest udowodniony, jeżeli jest poparty obiektywnymi, faktycznymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami. Przypadek uznaje się za zweryfikowany, w momencie gdy sąd, OECD lub organ administracyjny formalnie stwierdzą, że miał on miejsce. Nie wszystkie trwające postępowania sądowe lub pozasądowe oraz nie wszystkie inne przypadki zarejestrowane przez jednostkę konieczne stanowią udowodnione przypadki.
AR 7 dla pkt 19 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	W przypadku stosowania filtra istotności informacji (pkt 23 ESRS 1 Wymogi ogólne) do informacji na temat incydentów, o których mowa w pkt 19, ocena jednostki opiera się przede wszystkim na dotkliwości wpływów na jej osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości .
AR 8 dla pkt 19 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Od jednostki nie oczekuje się ujawnienia wykazu wszystkich incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka i może ona agregować przekazywane informacje, na przykład w podziale na odpowiednie rodzaje incydentów lub osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości , na które incydent ma wpływ.
AR 9 dla pkt 19 (Wzajemne odniesienia)	Jeżeli jednostka uzna, że zmiany w incydentach dotyczących poszanowania praw człowieka mają znaczenie dla zrozumienia skuteczności i dostępności kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb , w tym mechanizmów rozpatrywania skarg , może odnieść się do pkt 19 i pkt 15. Opis sposobu, w jaki jednostka zareagowała lub reaguje na incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka, może zawierać odniesienia do informacji ujawnionych zgodnie z pkt 18.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – Cele związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości

20. Jednostka ujawnia **cele** jakościowe lub ilościowe związane z **osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości** zgodnie z ESRS 2 GDR-T.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 10 dla pkt 20 (Śledzenie wyników)	Współpraca z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości , ich prawowitymi przedstawicielami lub wiarygodnymi reprezentantami może pomóc w śledzeniu i ocenie przez jednostkę skuteczności jej działań ujawnionych na podstawie pkt 18 lit. b), w tym w opracowywaniu mierników , wyznaczaniu celów lub śledzeniu wyników w odniesieniu do tych mierników i celów. W szczególności w odniesieniu do śledzenia wyników taka współpraca może pomóc w zrozumieniu skuteczności zarządzania przez jednostkę istotnymi negatywnymi wpływami oraz we wskazaniu wyciągniętych wniosków lub ulepszeń.
--	---

ESRS S3 – DOTKNIĘTE SPOŁECZNOŚCI

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi tematycznymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

 Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – *Polityki związane z dotkniętymi społecznościami*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – *Współpraca z dotkniętymi społecznościami, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez dotknięte społeczności oraz podejścia do środków naprawczych*

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – *Działania i zasoby związane z dotkniętymi społecznościami*

Mierniki i cele

 Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – *Cele związane z dotkniętymi społecznościami*

Cel

1. Celem tego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z dotkniętymi społecznościami, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS S3 *Dotknięte społeczności*, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w tym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na tematy związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia międzynarodowe i europejskie instrumenty i konwencje dotyczące praw człowieka, w tym Międzynarodową kartę praw człowieka; Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych; oraz Deklarację ONZ o prawach ludności rdzennej.
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących podtematów:
 - (a) prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne społeczności (w tym **wpływy** związane z gruntami, wpływy związane z bezpieczeństwem, odpowiednie warunki mieszkaniowe i odpowiednia żywność, woda i warunki sanitarne);
 - (b) prawa obywatelskie i polityczne społeczności (w tym wolność wypowiedzi, wolność zgromadzeń, wpływy na obrońców praw człowieka); oraz
 - (c) prawa **ludności rdzennej** (w tym **wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda**, samostanowienie, prawa kulturalne).

Związek z innymi tematycznymi ESRS

7. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS S3 *Dotknięte społeczności* a innymi standardami tematycznymi są następujące:
 - (a) wszystkie standardy z zakresu polityki społecznej, tj. ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*, ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*, ESRS S3 *Dotknięte społeczności* oraz ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*, są dostosowane pod względem treści i struktury oraz są ze sobą powiązane. Ujawnienia w ramach standardów z zakresu polityki społecznej dotyczą istotnych informacji niezbędnych do sprawozdawczości w zakresie **wpływów** na ludzi, **ryzyk** i **szans** związanych z każdą grupą **zainteresowanych stron**, w tym w odniesieniu do należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju; oraz
 - (b) niniejszy standard jest powiązany ze standardami środowiskowymi (ESRS E1–E5), ponieważ wpływy na **dotknięte społeczności** mogą wynikać z wpływów, ryzyk i szans w zakresie środowiska, które jednostka ujawnia na podstawie tych standardów. Na przykład **plan przejścia** jednostki w zakresie klimatu lub bioróżnorodności może mieć wpływ na ziemię, terytoria i zasoby naturalne **ludności rdzennej**.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – Polityki związane z dotkniętymi społecznościami

8. Jednostka opisuje swoje **polityki** zarządzania istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z **dotkniętymi społecznościami** zgodnie z ESRS 2 GDR-P. Oświadcza ona, czy polityki te obejmują konkretne dotknięte społeczności (na przykład społeczność **ludności rdzennej** lub społeczność mieszkającą wokół **lokalizacji**) czy wszystkie dotknięte społeczności.
9. Jednostka ujawnia wszelkie konkretne postanowienia **polityki** na rzecz zapobiegania **wpływowi** na **ludność rdzenną** i przeciwdziałania tym wpływom.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 8 (Polityki związane z dotkniętymi społecznościami)	Przykłady aspektów polityki , które należy ujawnić, obejmują sposób przekazywania informacji przez jednostkę na temat swoich polityk osobom, grupom osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład pracownicy , wykonawcy i dostawcy jednostki) lub ponieważ są one bezpośrednio zainteresowane ich wdrożeniem.
---	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – Współpraca z dotkniętymi społecznościami, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez dotknięte społeczności oraz podejścia do środków naprawczych

10. Celem tego DR jest umożliwienie zrozumienia ogólnego podejścia jednostki do współpracy z **dotkniętymi społecznościami**, w tym dostępności **kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb**, takich jak **mechanizmy rozpatrywania skarg**, oraz jej podejścia do **środków naprawczych**.
11. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób współpracuje bezpośrednio z **dotkniętymi społecznościami**, ich **prawowitymi przedstawicielami** lub **wiarygodnymi reprezentantami** oraz w jaki sposób opinie dotkniętych społeczności wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie **rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami** na dotknięte społeczności w roku sprawozdawczym. Obejmuje to sposób, w jaki jednostka uzyskuje wgląd w opinie dotkniętych społeczności, które mogą być szczególnie narażone na wpływy lub które są marginalizowane (na przykład kobiety, dziewczęta, migranci, **osoby z niepełnosprawnościami**), jeżeli jednostka podejmuje działania w celu zrozumienia tych opinii.
12. W przypadku gdy **dotknięte społeczności** stanowi **ludność rdzenna**, jednostka ujawnia, w jaki sposób uwzględnia i zapewnia poszanowanie ich szczególnych praw w ramach swojego podejścia do **zaangażowania zainteresowanych stron**, w tych ich praw do **wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody** w odniesieniu do: ich własności kulturowej, intelektualnej, religijnej i duchowej; działań wpływających na ich ziemię i terytoria; oraz środków legislacyjnych lub administracyjnych, które na nie wpływają. W przypadku współpracy z ludnością rdzenną jednostka ujawnia również, czy i w jaki sposób konsultowano się z ludnością rdzenną w sprawie trybu i parametrów współpracy (na przykład w zakresie opracowywania programu, charakteru i terminowości zaangażowania).
13. Jednostka opisuje kanały dostępne dla **dotkniętych społeczności**, umożliwiające im bezpośrednie zgłaszanie jednostce ich wątpliwości lub potrzeb oraz doprowadzenie do ich rozpatrzenia. W szczególności określa, czy dysponuje **mechanizmem rozpatrywania skarg** ⁽⁸⁰⁾. Wyjaśnia również, w jaki sposób ocenia skuteczność tych kanałów.
14. Jeżeli jednostka spowodowała istotne negatywne **wpływy** na **dotknięte społeczności** lub przyczyniła się do powstania takich wpływów, opisuje ona swoje ogólne podejście i **procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków** takich negatywnych wpływów.

⁽⁸⁰⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych»).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 2 dla pkt 11 (Współpraca)	Współpraca z dotkniętymi społecznościami może przybierać różne formy, takie jak sesje informacyjne, konsultacje lub uczestnictwo, i może odbywać się w różnych odstępach czasowych.
AR 3 dla pkt 12 (Współpraca z ludnością rdzenną)	Przykłady ujawniania informacji dotyczących współpracy, o których mowa w pkt 12, obejmują proces uzyskiwania zgody ludności rdzennej i zapewnienia negocjacji w dobrej wierze, w przypadku gdy jednostka wpływa na ziemię, terytoria lub zasoby w drodze relokacji lub zajmowania.
AR 4 dla pkt 13 (Mechanizm rozpatrywania skarg)	»Kryteria skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg «, określone w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w zasadzie 31, można wykorzystać do oceny skuteczności kanałów . Jeżeli jednostka posiada politykę ochrony osób, które korzystają z tych kanałów, przed działaniami odwetowymi, a politykę tę ujawnia się zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tego ujawnienia.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – *Działania i zasoby związane z dotkniętymi społecznościami*

15. Jednostka opisuje kluczowe **działania** i zasoby wykorzystywane do zarządzania istotnymi pozytywnymi i negatywnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z **dotkniętymi społecznościami** zgodnie z ESRS 2 GDR-A.
16. W odniesieniu do istotnych negatywnych **wpływów** na **dotknięte społeczności** jednostka opisuje:
 - (a) podjęte, planowane lub prowadzone już kluczowe **działania** mające na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na dotknięte społeczności, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i naprawę ich skutków, w tym swoje podejście w sytuacjach, w których powstają napięcia między takimi działaniami a innymi naciskami biznesowymi (na przykład praktyki w odniesieniu do planowania i nabywania gruntów lub w odniesieniu do eksploatacji i finansowania surowców); oraz
 - (b) sposób śledzenia i oceny skuteczności tych działań w zakresie osiągania wyników dla dotkniętych społeczności. Ujawnienie to można pominąć, jeżeli jednostka ujawnia sposób śledzenia skuteczności swoich działań zgodnie z ESRS 2 GDR-T lub GDR-M. W takim przypadku wystarczające jest odniesienie do tego ujawnienia.
17. W przypadku **podtematów** ocenionych jako istotne dla niniejszego standardu, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności, jednostka ujawnia **incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka** związane z **dotkniętymi społecznościami**, stwierdzone w okresie sprawozdawczym ⁽⁸¹⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 5 dla pkt 16 (Kluczowe działania)	Działania podejmowane przez jednostkę różnią się w zależności od jej związku z wpływem oraz sposobu, w jaki jednostka określiła działania jako odpowiednie do przeciwdziałania istotnym wpływom. Ten wymóg dotyczący ujawniania informacji ma również zastosowanie do kluczowych działań, które mają na celu zapewnienie naprawy skutków , współpracę w jej zakresie lub jej umożliwienie w przypadku rzeczywistych negatywnych wpływów. Kluczowe działania mające na celu zapobieganie wpływom, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie lub naprawę ich skutków obejmują wykorzystanie różnych rodzajów oddziaływania lub działań zbiorowych podejmowanych w ramach inicjatyw wielopodmiotowych lub branżowych.
---	---

⁽⁸¹⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego i dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 1 w załączniku I oraz wskaźnika nr 14 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych« oraz »Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka«); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika »Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym« w sekcjach 1 i 2 dotyczących polityki społecznej załącznika II.

AR 6 dla pkt 16 (Transformacja klimatyczna)	Jednostka przedstawia swoje działania w sposób umożliwiający użytkownikom zrozumienie powiązań istniejących między różnymi tematami zgodnie z rozdziałami 3.3 i 9.1 ESRS 1 Wymogi ogólne. Dotyczy to środków wprowadzonych w celu złagodzenia negatywnych wpływów na dotknięte społeczności , które mogą wynikać z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Na przykład innowacje i restrukturyzacja mogą prowadzić do zamykania kopalń lub zwiększonego wydobycia minerałów, które są potrzebne do przejścia na gospodarkę zrównoważoną.
AR 7 dla pkt 17 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka objęte zakresem niniejszego ujawnienia to incydenty, które odnoszą się do nieprzestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka zdefiniowanych w art. 29b ust. 2 lit. b) pkt (iii) dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSRD). Incydenty te rozumiane są jako udowodnione przypadki zarejestrowane przez jednostkę: (a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz (b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych. Do celów tego ujawnienia należy zgłaszać jedynie udowodnione i zweryfikowane przypadki. Przypadek jest udowodniony, jeżeli jest poparty obiektywnymi, faktycznymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami. Przypadek uznaje się za zweryfikowany, w momencie gdy sąd, OECD lub organ administracyjny formalnie stwierdzą, że miał on miejsce. Nie wszystkie trwające postępowania sądowe lub pozasądowe oraz nie wszystkie inne przypadki zarejestrowane przez jednostkę koniecznie stanowią udowodnione przypadki.
AR 8 dla pkt 17 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Identyfikując incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka odnoszące się do dotkniętych społeczności, jednostka uwzględnia wszystkie spory prawne związane z prawami ludności rdzennej do gruntów oraz z jej wcześniejszą, dobrowolną i świadomą zgodą .
AR 9 dla pkt 17 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	W przypadku stosowania filtra istotności informacji (pkt 23 ESRS 1 Wymogi ogólne) do informacji na temat incydentów, o których mowa w pkt 17, ocena jednostki opiera się przede wszystkim na dotkliwości wpływów na dotknięte społeczności .
AR 10 dla pkt 17 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Od jednostki nie oczekuje się ujawnienia wykazu wszystkich incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka i może ona agregować przekazywane informacje, na przykład w podziale na odpowiednie rodzaje incydentów lub dotknięte społeczności.
AR 11 dla pkt 17 (Wzajemne odniesienia)	Jeżeli jednostka uzna, że zmiany w incydentach dotyczących poszanowania praw człowieka mają znaczenie dla zrozumienia skuteczności i dostępności kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb , w tym mechanizmów rozpatrywania skarg , może odnieść się do pkt 17 i pkt 13. Opis sposobu, w jaki jednostka zareagowała lub reaguje na incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka, może zawierać odniesienia do informacji ujawnionych zgodnie z pkt 16.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – Cele związane z dotkniętymi społecznościami

18. Jednostka ujawnia **cele** jakościowe lub ilościowe związane z **dotkniętymi społecznościami** zgodnie z ESRS 2 GDR-T.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 12 dla pkt 18 (Śledzenie wyników)	Współpraca z dotkniętymi społecznościami, ich prawowitymi przedstawicielami lub wiarygodnymi reprezentantami może pomóc w śledzeniu i ocenie przez jednostkę skuteczności jej działań ujawnionych na podstawie pkt 16 lit. b), w tym w opracowywaniu mierników, wyznaczaniu celów lub śledzeniu wyników w odniesieniu do tych mierników i celów. W szczególności w odniesieniu do śledzenia wyników taka współpraca może pomóc w zrozumieniu skuteczności zarządzania przez jednostkę istotnymi negatywnymi wpływami oraz we wskazaniu wyciągniętych wniosków lub ulepszeń.
---	--

ESRS S4 – KONSUMENTI I UŻYTKOWNICY KOŃCOWI

SPIS TREŚCI

Cel

Związek z innymi tematycznymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – *Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – *Współpraca z konsumentami i użytkownikami końcowymi, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez konsumentów i użytkowników końcowych oraz podejścia do środków naprawczych*

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – *Działania i zasoby związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – *Cele związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 6 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS S4 Konsumentów i użytkownicy końcowi, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. Informacje te obejmują wszystkie obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na tematy związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich DR.
5. Standard ten uwzględnia międzynarodowe i europejskie instrumenty oraz konwencje dotyczące praw człowieka, w tym Międzynarodową kartę praw człowieka, Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.
6. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**:
 - (a) **wpływy** na konsumentów i użytkowników końcowych związane z informacjami (w tym prywatność, dostęp do informacji, wolność wypowiedzi);
 - (b) bezpieczeństwo osobiste konsumentów i użytkowników końcowych (w tym zdrowie i bezpieczeństwo, ochrona dzieci, bezpieczeństwo osoby); oraz
 - (c) włączenie społeczne konsumentów i użytkowników końcowych (w tym dostęp do **produktów** i usług, odpowiedzialne praktyki marketingowe, niedyskryminacja).
7. Niewłaściwe lub niezgodne z prawem korzystanie z **produktów** i usług jednostki przez **konsumentów i użytkowników końcowych** nie jest objęte zakresem niniejszego standardu.

Związek z innymi tematycznymi ESRS

8. **Tematy** społeczne i środowiskowe wzajemnie na siebie oddziałują. Punkty wzajemnego oddziaływania między ESRS S4 Konsumentów i użytkownicy końcowi a innymi standardami tematycznymi są następujące:
 - (a) wszystkie standardy z zakresu polityki społecznej, tj. ESRS S1 Własne zasoby pracownicze, ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ESRS S3 Dotknięte społeczności, ESRS S4 Konsumentów i użytkownicy końcowi, są dostosowane pod względem treści i struktury oraz są ze sobą powiązane. Ujawnienia w ramach standardów z zakresu polityki społecznej dotyczą istotnych informacji niezbędnych do sprawozdawczości w zakresie **wpływów** na ludzi, **ryzyk i szans** związanych z każdą grupą **zainteresowanych stron**, w tym w odniesieniu do należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju;
 - (b) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E1 Zmiana klimatu w zakresie, w jakim przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu może powodować istotne wpływy, ryzyka lub szanse w odniesieniu do **konsumentów i użytkowników końcowych**; oraz
 - (c) niniejszy standard jest powiązany z ESRS E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym w zakresie, w jakim konsumenci i użytkownicy końcowi są informowani o aspektach związanych z **wykorzystaniem zasobów**, gospodarowaniem **odpadami** lub **gospodarką o obiegu zamkniętym** w odniesieniu do nabywanych przez nich **produktów** lub usług.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – *Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi*

9. Jednostka opisuje swoje **polityki** zarządzania istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z **konsumentami i użytkownikami końcowymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-P. Oświadcza ona, czy polityki te obejmują określone grupy (na przykład określone grupy wiekowe), czy wszystkich konsumentów i użytkowników końcowych.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 9 (Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi)	Przykłady aspektów polityki , które należy ujawnić, obejmują sposób przekazywania informacji przez jednostkę na temat swoich polityk osobom, grupom osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład pracownicy , wykonawcy i dostawcy jednostki) lub ponieważ są one bezpośrednio zainteresowane ich wdrożeniem.
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – *Współpraca z konsumentami i użytkownikami końcowymi, istnienie kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb przez konsumentów i użytkowników końcowych oraz podejścia do środków naprawczych*

10. Celem tego DR jest umożliwienie zrozumienia ogólnego podejścia jednostki do współpracy z **konsumentami i użytkownikami końcowymi**, w tym dostępności **kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb**, takich jak **mechanizmy rozpatrywania skarg**, oraz jej podejścia do **środków naprawczych**.
11. Jednostka ujawnia, w jaki sposób współpracuje bezpośrednio z **konsumentami i użytkownikami końcowymi**, ich **prawowitymi przedstawicielami** lub **wiarygodnymi reprezentantami** oraz w jaki sposób opinie konsumentów i użytkowników końcowych wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie **rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami** na konsumentów i użytkowników końcowych w roku sprawozdawczym. Obejmuje to sposób, w jaki jednostka uzyskuje wgląd w opinie konsumentów i użytkowników końcowych, którzy mogą być szczególnie narażeni na wpływy lub którzy są marginalizowani (na przykład **osoby z niepełnosprawnościami**, dzieci), jeżeli jednostka podejmuje działania w celu zrozumienia tych opinii.
12. Jednostka opisuje kanały dostępne dla **konsumentów i użytkowników końcowych**, umożliwiające im bezpośrednie zgłaszanie jednostce ich wątpliwości lub potrzeb oraz doprowadzenie do ich rozpatrzenia. W szczególności określa, czy dysponuje **mechanizmem rozpatrywania skarg** ⁽⁸²⁾. Wyjaśnia również, w jaki sposób ocenia skuteczność tych kanałów.
13. Jeżeli jednostka spowodowała istotne negatywne **wpływy** na **konsumentów i użytkowników końcowych** lub przyczyniła się do powstania takich wpływów, opisuje ona swoje ogólne podejście i **procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków** takich negatywnych wpływów.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 2 dla pkt 11 (Współpraca)	Współpraca z konsumentami i użytkownikami końcowymi może przybierać różne formy, takie jak sesje informacyjne, konsultacje lub uczestnictwo, i może odbywać się w różnych odstępach czasowych.
---	---

⁽⁸²⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych»).

AR 3 dla pkt 12 (Mechanizm rozpatrywania skarg)	»Kryteria skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg«, określone w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w zasadzie 31, można wykorzystać do oceny skuteczności kanałów. Jeżeli jednostka posiada politykę ochrony osób, które korzystają z tych kanałów, przed działaniami odwetowymi, a politykę tę ujawnia się zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tego ujawnienia.
--	---

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – *Działania i zasoby związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi*

14. Jednostka opisuje kluczowe **działania** i zasoby wykorzystywane do zarządzania istotnymi pozytywnymi i negatywnymi **wpływami, ryzykami i szansami** związanymi z **konsumentami i użytkownikami końcowymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-A.
15. W odniesieniu do istotnych negatywnych **wpływów** na **konsumentów i użytkowników końcowych** jednostka opisuje:
 - (a) podjęte, planowane lub prowadzone już kluczowe **działania** mające na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na konsumentów i użytkowników końcowych, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie i **naprawę ich skutków**, w tym swoje podejście w sytuacjach, w których powstają napięcia między takimi działaniami a innymi naciskami biznesowymi (na przykład praktyki związane z marketingiem, sprzedażą i wykorzystaniem danych); oraz
 - (b) sposób śledzenia i oceny skuteczności tych działań w zakresie osiągnięcia wyników dla konsumentów i użytkowników końcowych. Ujawnienie to można pominąć, jeżeli jednostka ujawnia sposób śledzenia skuteczności swoich działań zgodnie z ESRS 2 GDR-T lub GDR-M. W takim przypadku wystarczające jest odniesienie do tego ujawnienia.
16. W przypadku **podtematów** ocenionych jako istotne dla niniejszego standardu, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności, jednostka ujawnia **incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka** związane ze swoimi **konsumentami i użytkownikami końcowymi**, stwierdzone w okresie sprawozdawczym ⁽⁸³⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 15 (Kluczowe działania)	Działania podejmowane przez jednostkę różnią się w zależności od jej związku z wpływem oraz sposobu, w jaki jednostka określiła działania jako odpowiednie do przeciwdziałania istotnym wpływom. Ten wymóg dotyczący ujawniania informacji ma również zastosowanie do kluczowych działań, które mają na celu zapewnienie naprawy skutków, współpracę w jej zakresie lub jej umożliwienie w przypadku rzeczywistych negatywnych wpływów. Kluczowe działania mające na celu zapobieganie wpływom, ich łagodzenie, eliminowanie, minimalizowanie lub naprawę ich skutków obejmują wykorzystanie różnych rodzajów oddziaływania lub działań zbiorowych podejmowanych w ramach inicjatyw wielopodmiotowych lub branżowych.
---	---

⁽⁸³⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego i dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 1 w załączniku I oraz wskaźnika nr 14 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych» oraz «Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka»); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika «Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym» w sekcjach 1 i 2 dotyczących polityki społecznej załącznika II.

AR 5 dla pkt 16 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka objęte zakresem niniejszego ujawnienia to incydenty, które odnoszą się do nieprzestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka zdefiniowanych w art. 29b ust. 2 lit. b) pkt (iii) dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSRD). Incydenty te rozumiane są jako udowodnione przypadki zarejestrowane przez jednostkę: (a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz (b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych. Do celów tego ujawnienia należy zgłaszać jedynie udowodnione i zweryfikowane przypadki. Przypadek jest udowodniony, jeżeli jest poparty obiektywnymi, faktycznymi i możliwymi do zweryfikowania informacjami. Przypadek uznaje się za zweryfikowany, w momencie gdy sąd, OECD lub organ administracyjny formalnie stwierdzą, że miał on miejsce. Nie wszystkie trwające postępowania sądowe lub pozasądowe oraz nie wszystkie inne przypadki zarejestrowane przez jednostkę koniecznie stanowią udowodnione przypadki.
AR 6 dla pkt 16 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	W przypadku stosowania filtra istotności informacji (pkt 23 ESRS 1 Wymogi ogólne) do informacji na temat incydentów, o których mowa w pkt 16, ocena jednostki opiera się przede wszystkim na dotkliwości wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych.
AR 7 dla pkt 16 (Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka)	Od jednostki nie oczekuje się ujawnienia wykazu wszystkich incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka i może ona agregować przekazywane informacje, na przykład w podziale na odpowiednie rodzaje incydentów oraz konsumentów i użytkowników końcowych, na których incydent ma wpływ.
AR 8 dla pkt 16 (Wzajemne odniesienia)	Jeżeli jednostka uzna, że zmiany w incydentach dotyczących poszanowania praw człowieka mają znaczenie dla zrozumienia skuteczności i dostępności kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb, w tym mechanizmów rozpatrywania skarg, może odnieść się do pkt 16 i pkt 12. Opis sposobu, w jaki jednostka zareagowała lub reaguje na incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka, może zawierać odniesienia do informacji ujawnionych zgodnie z pkt 15.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – Cele związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi

17. Jednostka ujawnia **cele** jakościowe lub ilościowe związane z **konsumentami i użytkownikami końcowymi** zgodnie z ESRS 2 GDR-T.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 9 dla pkt 17 (Śledzenie wyników)	Współpraca z konsumentami i użytkownikami końcowymi, ich prawowitymi przedstawicielami lub wiarygodnymi reprezentantami może pomóc w śledzeniu i ocenie przez jednostkę skuteczności jej działań ujawnionych na podstawie pkt 15 lit. b), w tym w opracowywaniu mierników, wyznaczaniu celów lub śledzeniu wyników w odniesieniu do tych mierników i celów. W szczególności w odniesieniu do śledzenia wyników taka współpraca może pomóc w zrozumieniu skuteczności zarządzania przez jednostkę istotnymi negatywnymi wpływami oraz we wskazaniu wyciągniętych wniosków lub ulepszeń.
--	---

ESRS G1 – POSTĘPOWANIE W BIZNESIE

SPIS TREŚCI

Cel

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – *Polityki związane z postępowaniem w biznesie*Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – *Działania związane z postępowaniem w biznesie*

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – *Cele związane z postępowaniem w biznesie*Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-4 – *Mierniki dotyczące korupcji lub przekupstwa*Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – *Mierniki dotyczące wpływu politycznego, w tym działalności lobbingsowej*Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – *Mierniki dotyczące praktyk płatniczych*

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji (DR) związanych z postępowaniem w biznesie, w szczególności w odniesieniu do **podtematów** określonych w pkt 5 niniejszego standardu. Jeżeli nie wszystkie podtematy przewidziane w tym standardzie należy zgłaszać po przeprowadzeniu oceny istotności, zastosowanie ma pkt 30 ESRS 1 Wymogi ogólne.
2. **Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju** zawiera informacje w odniesieniu do ESRS G1 Postępowanie w biznesie, jeżeli **temat** ten odnosi się do istotnych **wpływów, ryzyk i szans**. **Informacje te** obejmują obszary sprawozdawczości wymienione w pkt 5 ESRS 1 Wymogi ogólne.
3. DR zawarte w niniejszym standardzie uzupełniają przepisy ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji, które wymagają od jednostki ujawniania informacji na **tematy** związane z istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**, w szczególności:
 - (a) ESRS 2 SBM 3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe; oraz
 - (b) ESRS 2 IRO 2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.
4. W niniejszym standardzie każdy DR wprowadza się na podstawie celu w zakresie ujawniania informacji, z wyjątkiem **polityk, działań i celów**, w odniesieniu do których przepisy ESRS 2 GDR-P, GDR-A i GDR-T zapewniają niezbędne ramy dla odpowiednich ujawnień.
5. W niniejszym standardzie określono DR w odniesieniu do następujących **podtematów**:
 - (a) **kultura korporacyjna**, w tym przeciwdziałanie **korupcji i przekupstwu**, ochrona sygnalistów i dobrostan zwierząt;
 - (b) zarządzanie relacjami z **dostawcami**, w tym praktyki płatnicze, zwłaszcza opóźnienia w płatnościach na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); oraz
 - (c) wpływ polityczny, w tym **działalność lobbingsowa**.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – *Polityki związane z postępowaniem w biznesie*

6. Jednostka ujawnia swoje **polityki** związane z postępowaniem w biznesie zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-P.
7. Oprócz informacji wymaganych na mocy ESRS 2 GDR-P jednostka ujawnia:
 - (a) czy posiada **politykę** przeciwdziałania **korupcji i przekupstwu** zgodną z Konwencją Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji ⁽⁸⁴⁾;
 - (b) czy posiada **politykę** ochrony sygnalistów ⁽⁸⁵⁾; oraz
 - (c) funkcje lub role w jednostce, które są najbardziej zagrożone **korupcją lub przekupstwem**.

⁽⁸⁴⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 15 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Brak polityki przeciwdziałania korupcji i przekupstwu»).

⁽⁸⁵⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Niewystarczająca ochrona sygnalistów»).

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 1 dla pkt 6 (Korupcja lub przekupstwo – definicja)	Do celów niniejszego standardu jednostka stosuje definicję korupcji i przekupstwa zawartą w ESRS (zob. glosariusz ESRS), która ma charakter ogólny, aby uniknąć rozbieżności wynikających z różnych definicji zawartych w przepisach lokalnych lub w przepisach mających zastosowanie w jurysdykcji jednostki dominującej oraz aby zapewnić porównywalność między jednostkami sprawozdającymi.
AR 2 dla pkt 7 lit. b) (Sygnałści)	Jednostki, które podlegają wymogom prawnym na mocy prawa krajowego transponującego dyrektywę (UE) 2019/1937 lub równoważnym wymogom prawnym w odniesieniu do ochrony sygnalistów, mogą spełnić wymóg dotyczący ujawniania informacji określony w pkt 6 lit. b), przez oświadczenie, że podlegają tym wymogom prawnym.
AR 3 dla pkt 7 lit. c) (Korupcja lub przekupstwo)	Przy ujawnianiu informacji na podstawie pkt 7 lit. c) »funkcje lub role, które są najbardziej zagrożone« oznaczają funkcje lub role, które uznaje się za najbardziej zagrożone korupcją lub przekupstwem w wyniku ich zadań i obowiązków w ramach jednostki, takie jak funkcje lub role wykonywane w krajach wysokiego ryzyka lub wchodzące w interakcję z organami publicznymi i rządami.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – *Działania związane z postępowaniem w biznesie*

8. Jednostka ujawnia swoje **działania** związane z postępowaniem w biznesie zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-A.
9. Oprócz informacji wymaganych na mocy ESRS 2 GDR-A jednostka ujawnia informacje na temat następujących **działań**:
 - (a) zarządzanie relacjami z dostawcami, w tym:
 - i. jeśli jednostka uwzględnia wyniki w zakresie zrównoważonego rozwoju przy wyborze swoich dostawców, sposób, w jaki tego dokonuje;
 - ii. ewentualne **szkolenia** na temat zrównoważonego rozwoju prowadzone dla zespołu ds. zamówień; oraz
 - iii. współpracę z dostawcami w celu poprawy ich wyników w zakresie zrównoważonego rozwoju; oraz
 - (b) procedury jednostki mające na celu zapobieganie zarzutom lub incydentom związanym z **korupcją** lub **przekupstwem**, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i reagowanie na nie, w tym:
 - i. szkolenie w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu prowadzone w odniesieniu do funkcji lub ról, które są najbardziej zagrożone w jednostce, w tym członków **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych**; oraz
 - ii. wszelkie działania w celu zaradzenia naruszeniom procedur i norm w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu ⁽⁸⁶⁾.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 4 dla pkt 9 lit. a) (Relacje z dostawcami)	Przedstawiając informacje zgodnie z pkt 9 lit. a), jednostka może uwzględnić odniesienie się do informacji o istnieniu kodeksu postępowania dostawców zgodnie z ESRS S2 <i>Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości</i> , pkt 11.
--	--

⁽⁸⁶⁾ Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi we wskaźniku nr 16 w tabeli 3 w załączniku 1 do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji (»Przypadki niepodjęcia wystarczających działań w przypadku naruszeń norm w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu«).

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – *Cele związane z postępowaniem w biznesie*

10. Jednostka ujawnia swoje **cele** związane z postępowaniem w biznesie zgodnie z przepisami ESRS 2 GDR-T.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-4 – *Mierniki dotyczące korupcji lub przekupstwa*

11. Celem tego DR jest zapewnienie przejrzystości w zakresie wyroków skazujących i sankcji, w tym grzywien, związanych z **korupcją** lub **przekupstwem** w okresie sprawozdawczym oraz powiązanych z nimi skutków.
12. Jednostka ujawnia liczbę wyroków skazujących i sankcji, w tym całkowitą kwotę grzywien, za naruszenie przepisów anty**korupcyjnych** i przepisów w sprawie zwalczania **przekupstwa** ⁽⁸⁷⁾ w okresie sprawozdawczym.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 5 dla pkt 12 (Korupcja lub przekupstwo – wyroki skazujące i sankcje)	Wyroki skazujące za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstwa odnoszą się do prawomocnych orzeczeń wydanych przez sąd karny przeciwko osobie fizycznej lub jednostce w związku z przestępstwem związanym z korupcją lub przekupstwem, w przypadku gdy takie orzeczenia sądowe są wpisywane do rejestru karnego skazującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub, w przypadku jurysdykcji poza UE, do równoważnego rejestru lub ewidencji danej jurysdykcji. Sankcje za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstwa odnoszą się do prawomocnych orzeczeń wydanych przez organy administracyjne lub regulacyjne przeciwko osobie fizycznej lub jednostce w odniesieniu do korupcji lub przekupstwa.
AR 6 dla pkt 12 (Korupcja lub przekupstwo – grzywny)	Grzywny nakładane za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstwa odnoszą się do obowiązkowych kar pieniężnych wynikających z naruszeń przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstwa nałożonych przez sąd, organ administracyjny lub regulacyjny, które są wpłacane do skarbu państwa i które są ujmowane w sprawozdaniu finansowym jednostki w okresie sprawozdawczym.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – *Mierniki dotyczące wpływu politycznego, w tym działalności lobbingsowej*

13. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat działań i zobowiązań jednostki związanych z wywieraniem wpływu politycznego za pośrednictwem wkładów o charakterze politycznym i **działalności lobbingsowej**.
14. Jednostka ujawnia całkowitą wartość pieniężną wkładów finansowych i rzeczowych o charakterze politycznym wniesionych bezpośrednio i pośrednio przez jednostkę w okresie sprawozdawczym i zdezagregowaną według kraju lub obszaru geograficznego, w stosownych przypadkach, a także rodzaju odbiorcy/beneficjenta.
15. Jednostka ujawnia główne kwestie objęte jej **działalnością lobbingsową** oraz główne zajęte stanowiska, w tym wyjaśnienia dotyczące interakcji między jej działalnością lobbingsową a jej istotnymi **wpływami, ryzykami i szansami**.
16. Jednostka ujawnia informacje na temat powołania wszelkich członków **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych** w bieżącym okresie sprawozdawczym, którzy zajmowali porównywalne stanowisko w administracji publicznej (w tym w organach regulacyjnych) w ciągu dwóch poprzednich lat.

⁽⁸⁷⁾ Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi we wskaźniku nr 17 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji («Liczba wyroków skazujących i kwota grzywien za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw»); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu delegowanemu Komisji (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika «Liczba wyroków skazujących i kwota grzywien za naruszenia przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw» w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 7 dla pkt 14 (Wkłady o charakterze politycznym)	Do celów niniejszego standardu »wkład o charakterze politycznym« oznacza wsparcie finansowe lub rzeczowe udzielane bezpośrednio partiom politycznym, ich wybranym przedstawicielom lub osobom ubiegającym się o urząd polityczny. Wkłady finansowe mogą obejmować darowizny, pożyczki, sponsorowanie, zaliczki na usługi lub kupno biletów na wydarzenia związane z gromadzeniem funduszy oraz inne podobne działania. Wkłady rzeczowe mogą obejmować reklamę, korzystanie z obiektów, projektowanie i drukowanie, darowanie sprzętu, zapewnienie członkostwa w organach, zatrudnienia lub pracy doradczej wybranym politykom lub kandydatom na urząd.
AR 8 dla pkt 14 (Pośredni wkład o charakterze politycznym)	Do celów niniejszego standardu »pośredni wkład o charakterze politycznym« odnosi się do wkładu o charakterze politycznym wniesionego za pośrednictwem organizacji pośredniczącej, takiej jak lobbysta lub organizacja charytatywna, lub wsparcia udzielanego organizacji takiej jak ośrodek analityczny lub organizacja branżowa powiązanej z określonymi partiami politycznymi lub celami politycznymi lub wspierającej je.
AR 9 dla pkt 16 (Wpływ polityczny)	Ustalając »porównywalne stanowisko« w niniejszym standardzie, jednostka uwzględnia poziom odpowiedzialności i zakres podejmowanych działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – Mierniki dotyczące praktyk płatniczych

17. Celem tego DR jest zapewnienie wiedzy na temat **standardowych warunków płatności** oraz wyników jednostki w odniesieniu do płatności, w szczególności opóźnień w płatnościach na rzecz MŚP.
18. Jednostka ujawnia następujące informacje:
 - (a) opis **standardowych warunków płatności** jednostki wyrażonych w liczbie dni według głównych kategorii **dostawców**, z wyszczególnieniem warunków mających zastosowanie do MŚP, jeżeli różnią się one od warunków mających zastosowanie do innych dostawców;
 - (b) odsetek płatności dokonywanych zgodnie z tymi standardowymi warunkami; oraz
 - (c) liczbę obecnie nierozstrzygniętych postępowań sądowych w związku z opóźnieniami w płatnościach.

WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA – AR

AR 10 dla pkt 18 lit. b) (Praktyki płatnicze)	Jeżeli opóźnienia w płatnościach na rzecz MŚP stanowią istotny temat dla jednostki, zastosowanie ma pkt 11 ESRS 1 Wymogi ogólne; w związku z tym jednostka przedstawia miernik specyficzny dla jednostki, jeżeli jest on istotny.”
---	--

ZAŁĄCZNIK II

ZAŁĄCZNIK II

Skróty i glosariusz terminów

W niniejszym załączniku przedstawiono wszystkie skróty (tabela 1) oraz wszystkie terminy zdefiniowane w zmienionych ESRS (tabela 2).

Tabela 1

Skróty

AR	Wymogi dotyczące stosowania
BP-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju
BP-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Informacje szczególne, jeżeli jednostka korzysta z opcji stopniowego wprowadzania
CapEx	Nakłady inwestycyjne
CH₄	Metan
CLP	Rozporządzenie CLP w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (rozporządzenie (WE) nr 1272/2008)
CO₂	Dwutlenek węgla
CRR	Rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych (rozporządzenie (UE) nr 575/2013)
CSRD	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (dyrektywa (UE) 2022/2464)
DR	Wymogi dotyczące ujawniania informacji
KE	Komisja Europejska
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EFRAG	Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej
EFRAG SRB	Rada ds. Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju w ramach Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej
E-PRTR	Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (rozporządzenie (WE) nr 166/2006)
ESG	Z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego
ESRS	Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju
ESRS 1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju 1 Wymogi ogólne
ESRS 2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju 2 Ogólne ujawnianie informacji
ESRS E1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E1 Zmiana klimatu
ESRS E2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E2 Zanieczyszczenie
ESRS E3	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E3 Woda
ESRS E4	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E4 Bioróżnorodność i ekosystemy
ESRS E5	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E5 Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym
ESRS G1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju G1 Postępowanie w biznesie
ESRS S1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S1 Własne zasoby pracownicze
ESRS S2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości
ESRS S3	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S3 Dotknięte społeczności
ESRS S4	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S4 Konsument i użytkownicy końcowi

UE	Unia Europejska
EU ETS	Unijny system handlu uprawnieniami do emisji (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 (¹))
FPIC	Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda
EPC	Ekwiwalent pełnego czasu pracy
GBF	Globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu
GDR	Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji
GDR-A	Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat działań i zasobów
GDR-M	Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat mierników
GDR-P	Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat polityk
GDR-T	Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji na temat celów
GHG	Gaz cieplarniany
GOV-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju
GOV-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt
GOV-3	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Oświadczenie dotyczące należytej staranności
GOV-4	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju
GRI	Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza
GWP	Współczynnik globalnego ocieplenia
HFC	Wodorofluorowęglowodory
IEPR	Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (rozporządzenie (UE) 2024/1244)
MSSF	Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
IRO-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – ESRS 2 IRO-1 Opis procesu służącego do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans oraz istotnych informacji podlegających zgłoszeniu
IRO-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – ESRS 2 IRO-2 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
IUCN	Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody
KBA	Obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności
LEAP	Zlokalizowanie, ewaluacja, ocena, przygotowanie
MWh	Megawatogodziny
N₂O	Tlenek diazotu
NACE	Statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej
NF₃	Trójfluorek azotu
NGO	Organizacje pozarządowe
NOX	Tlenki azotu
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

OpEx	Wydatki operacyjne
PFC	Perfluorowęglowodory
REACH	Rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów (rozporządzenie (WE) nr 1907/2006)
SBM-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – ESRS 2 SBM-1 Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości
SBM-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – ESRS 2 SBM-2 Interesy i opinie zainteresowanych stron
SBM-3	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – ESRS 2 SBM-3 Wzajemne związki istotnych wpływów, ryzyk i szans ze strategią i modelem biznesowym oraz skutki finansowe
SDG	Cele zrównoważonego rozwoju
SFDR	Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie (UE) 2019/2088)
SF₆	Heksafluorek siarki
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
SoC	Substancje potencjalnie niebezpieczne
SOX	Tlenki siarki
SVHC	Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
WRI	Światowy Instytut Zasobów

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

Tabela 2

Glosariusz terminów zdefiniowanych w ESRS

W niniejszej tabeli podano definicje terminów źródłowych stosowanych przy przygotowywaniu **oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju** zgodnie z ESRS.

Definiowany termin	Definicja
Działanie	Działania odnoszą się do: - działań i planów działania (w tym planów przejścia) podjętych w celu zapewnienia, aby jednostka osiągała wyznaczone cele, i za pomocą których jednostka zamierza odpowiadać na istotne wpływy, ryzyka i szanse; oraz - decyzji dotyczących wspierania tych działań i planów działania w drodze wykorzystywania zasobów finansowych, ludzkich lub technologicznych. Działania mogą być działaniami indywidualnymi podejmowanymi wyłącznie przez jednostkę lub działaniami zbiorowymi, tj. wspólnymi wysiłkami grupy zainteresowanych stron – takich jak jednostki, rządy, społeczeństwo obywatelskie lub społeczności – w celu sprostania wspólnym wyzwaniom lub osiągnięcia wspólnych celów, zwłaszcza gdy celów tych nie może skutecznie osiągnąć żaden pojedynczy podmiot działający samodzielnie.
Rzeczywisty wpływ	Rzeczywiste wpływy to wpływy, które uwidoczniły się w okresie sprawozdawczym. Obejmują one wpływy, które powstały w poprzednich okresach sprawozdawczych i nadal istnieją w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Definiowany termin	Definicja
Adekwatna płaca	Płaca , która zapewnia zaspokojenie potrzeb pracownika i jego rodziny w świetle krajowych warunków ekonomicznych i społecznych.
Organ administrujący, zarządzający i nadzorczy	Organy administrujące, zarządzające i nadzorcze oznaczają organy ładu korporacyjnego dysponujące najszerszymi uprawnieniami w zakresie podejmowania decyzji w jednostce, uwzględniając jej komitety. Jeżeli w strukturze ładu korporacyjnego nie ma żadnych członków organu administrującego, zarządzającego ani nadzorczego jednostki, należy uwzględnić jej dyrektora generalnego oraz zastępcę dyrektora generalnego, o ile takie stanowisko istnieje.
Dotknięta społeczność	Ludzie lub grupy żyjące lub pracujące na tym samym obszarze, na które wpływa lub może wpływać jednostka sprawozdająca w ramach prowadzonych operacji lub w ramach wszystkich poziomów swojego łańcucha wartości . Dotknięte społeczności mogą żyć zarówno na obszarach przylegających do miejsc, w których jednostka prowadzi działalność (społeczności lokalne), jak i w większej odległości. Dotknięte społeczności obejmują ludność rdzenną , na którą może być wywierany rzeczywisty i potencjalny wpływ.
Roczne łączne wynagrodzenie	Roczne łączne wynagrodzenie własnych zasobów pracowniczych obejmuje wynagrodzenie zasadnicze, premię, akcje przyznane w ramach programów akcyjnych, przyznane opcje, wynagrodzenie o charakterze nieudziałowym w ramach planu motywacyjnego, zmianę wartości uprawnień emerytalnych oraz zarobki z tytułu niekwalifikowanego odroczonego wynagrodzenia wypłacane w ciągu roku.
Przewidywany skutek finansowy	Skutki finansowe , które nie spełniają kryteriów ujmowania w pozycjach sprawozdania finansowego w okresie sprawozdawczym ani nie są uwzględnione w bieżących skutkach finansowych .
Wyrób (do celów ERS E2)	Przedmiot, który podczas produkcji otrzymuje określony kształt, powierzchnię, konstrukcję lub wygląd zewnętrzny, co decyduje o jego funkcji w stopniu większym niż jego skład chemiczny (rozporządzenie (WE) nr 1907/2006).
Produkt objęty zakazem	Produkty objęte zakazem to towary lub materiały, których produkcja, sprzedaż, dystrybucja, przywóz, wywóz lub stosowanie są zakazane na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych ze względu na ryzyka , jakie stwarzają dla zdrowia, bezpieczeństwa, środowiska lub porządku publicznego.
Usługa objęta zakazem	Usługi objęte zakazem to usługi, których oferowanie, świadczenie lub wykorzystywanie są zakazane na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych, ponieważ uznaje się je za niebezpieczne, nielegalne, nieetyczne lub w inny sposób sprzeczne z interesem publicznym lub polityką publiczną.
Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów	Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów jest aspektem ogólnej strategii biznesowej organizacji, która określa założenia, cele, działania , mechanizmy rozliczalności i zamierzone zasoby organizacji w celu zrealizowania na przejście wynikające z globalnych ram różnorodności biologicznej i przyczynienia się do niego w taki sposób, aby: a) doszło do powstrzymania i odwrócenia procesu utraty bioróżnorodności do 2030 r.; oraz b) bioróżnorodność była ceniona, chroniona, przywracana i mądrze wykorzystywana, aby zachować usługi ekosystemowe , dbać o kondycję planety i zapewniać korzyści niezbędne wszystkim ludziom do 2050 r. Bioróżnorodność może stanowić również część szerszego planu przejścia jednostki. Powinien on respektować prawa człowieka i może, między innymi, obejmować określenie synergii i kompromisów z innymi celami planu przejścia oraz zarządzanie nimi, w tym wszelkie reakcje na przejście wynikające z porozumienia paryskiego i wkład w to przejście (plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu). Zob. również definicja »planu przejścia«.
Bioróżnorodność lub różnorodność biologiczna	Zróżnicowanie organizmów żywych dowolnego pochodzenia, w tym między innymi z ekosystemów lądowych, morskich i innych ekosystemów wodnych oraz zespołów ekologicznych, do których należą; obejmuje to różnorodność w obrębie jednego gatunku, wśród różnych gatunków i wśród ekosystemów.
Utrata bioróżnorodności	Zmniejszenie jakiegokolwiek aspektu różnorodności biologicznej (tj. różnorodności na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym), którego utrata na danym obszarze następuje w związku ze śmiercią (w tym wyginieciem), zniszczeniem lub fizycznym usunięciem; może odnosić się do zjawisk na różnym poziomie, od całkowitego wyginiecia do wyginiecia określonych populacji, powodujących zmniejszenie całkowitej różnorodności na tym samym poziomie.

Definiowany termin	Definicja
Działanie wyrównujące utratę bioróżnorodności	Działania wyrównujące utratę bioróżnorodności to wymierne wyniki w zakresie ochrony opracowane w celu zrekompensowania niekorzystnych i nieuniknionych wpływów działalności jednostki na bioróżnorodność i ekosystemy , oprócz już wdrożonych środków zapobiegawczych i łagodzących. W kontekście hierarchii łagodzenia (tj. wkład w unikanie, minimalizację, odtwarzanie i kompensację) działania wyrównujące utratę bioróżnorodności uznaje się zazwyczaj za środek ostateczny.
Obszar wrażliwy pod względem bioróżnorodności	Obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności to: a) obszary chronione za pomocą środków prawnych lub innych skutecznych środków, w tym obszary Natura 2000, obszary światowego dziedzictwa przyrodniczego UNESCO, obszary Ramsar i inne obszary chronione, na przykład określone w przepisach krajowych; oraz b) obszary włączone do obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności , obszary morskie istotne pod względem ekologicznym lub biologicznym, obszary włączone do Czerwonej księgi ekosystemów IUCN lub siedliska gatunków wymienione w Czerwonej księdze gatunków zagrożonych IUCN (które uznano pod względem naukowym za ważne dla bioróżnorodności).
Materiały biologiczne	Materiały pochodzące z żywych organizmów, takich jak rośliny, zwierzęta lub mikroorganizmy, które po użyciu mogą bezpiecznie powrócić do biosfery bez szkody dla środowiska. Obejmują one zarówno żywe, jak i martwe materiały organiczne, takie jak drzewa, rośliny uprawne, trawy, algi, zwierzęta oraz odpady biologiczne, takie jak obornik. Materiały biologiczne mogą być pierwotne/niepierwotne i odnawialne/nieodnawialne . Materiałów pochodzenia biologicznego zawartych w formacjach geologicznych lub przekształconych w materiały skamieniałe nie uznaje się za materiały biologiczne (np. paliwa kopalne).
Przekupstwo	Nieuczciwe nakłanianie danej osoby do działania na naszą korzyść w drodze przekazania jej prezentu w postaci pieniężnej lub innej zachęty.
Model biznesowy	Przyjęty przez jednostkę system przekształcania nakładów w uzysk i wyniki w ramach prowadzonej działalności służący realizacji celów strategicznych jednostki i tworzeniu wartości w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. W ESRS użyto terminu »model biznesowy« w liczbie pojedynczej, chociaż uznaje się, że jednostki mogą mieć więcej niż jeden model biznesowy.
Relacja biznesowa	Relacje, jakie jednostka utrzymuje z partnerami biznesowymi, podmiotami w jej łańcuchu wartości oraz wszelkimi innymi podmiotami niepaństwowymi lub państwowymi bezpośrednio związanymi z jej działalnością biznesową, produktami lub usługami. Relacje biznesowe nie ograniczają się do bezpośrednich stosunków umownych. Obejmują one pośrednie relacje biznesowe w łańcuchu wartości jednostki poza pierwszym szczeblem oraz udziały we wspólnych przedsięwzięciach lub jednostkach stowarzyszonych, a także innych inwestycjach.
Jednostka emisji dwutlenku węgla	Instrument zbywalny lub podlegający obrotowi, odpowiadający redukcji lub usunięciu emisji jednej tony metrycznej ekwiwalentu CO₂ , emitowany i weryfikowany zgodnie z uznanymi normami jakości.
Ekwiwalent dwutlenku węgla (ekwiwalent CO₂)	Uniwersalna jednostka miary służąca do wskazania współczynnika globalnego ocieplenia (GWP) każdego gazu cieplarnianego , wyrażona w kategoriach GWP jednej jednostki dwutlenku węgla. Jest on stosowany do oceny uwalniania (lub uniknięcia uwolnienia) różnych gazów cieplarnianych według wspólnej podstawy.
Kanał zgłaszania wątpliwości lub potrzeb	Kanały zgłaszania wątpliwości lub potrzeb to formalne struktury ustanowione przez jednostkę lub osobę trzecią (np. rządy, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe), w tym jej relacje biznesowe , wraz ze specjalnymi procesami, za pośrednictwem których zainteresowane strony , na które jednostka wywiera wpływ, mogą zgłaszać swoje wątpliwości lub potrzeby. Takie struktury zazwyczaj obejmują etapy lub kryteria, które stosuje się, aby zapewnić odpowiednie uwzględnienie wątpliwości lub potrzeb. Mogą one również obejmować, w stosownych przypadkach, procesy zapewniania naprawy skutków rzeczywistych wpływów lub współpracy przy naprawie skutków tych wpływów. Przykłady kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb obejmują mechanizmy rozpatrywania skarg , gorące linie, przedstawicieli związków zawodowych lub społeczności w miejscu pracy lub na szczeblu lokalnym, rady zakładowe, procesy dialogu, mechanizmy składania skarg przez społeczności lub konsumentów , a także mechanizmy sygnalizowania nieprawidłowości, w zakresie, w jakim umożliwiają one ludziom zgłaszanie wszelkich wątpliwości lub potrzeb dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych wpływów , które dotyczą ich lub innych zainteresowanych stron.

Definiowany termin	Definicja
Praca dzieci	Praca, która pozbawia dzieci ich dzieciństwa, potencjału i godności oraz która szkodzi ich rozwojowi fizycznemu i umysłowemu. Odnosi się do pracy, która: - jest psychicznie, fizycznie, społecznie lub moralnie niebezpieczna i szkodliwa dla dzieci; lub - koliduje z nauką szkolną, pozbawiając dzieci możliwości uczęszczania do szkoły, zmusza je do przedwczesnego opuszczenia szkoły lub do podjęcia próby połączenia uczęszczania do szkoły z nadmiernie długą i ciężką pracą. Zgodnie z definicją dziecko to osoba w wieku poniżej 18 lat. To, czy »pracę« można uznać za »pracę dzieci«, zależy od wieku dziecka, rodzaju i czasu wykonywanej pracy oraz warunków wykonywania pracy. Odpowiedź na to pytanie jest różna w przypadku poszczególnych państw oraz sektorów w danym państwie. Najniższy wiek dopuszczenia do zatrudnienia nie powinien być niższy niż minimalny wiek, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym wypadku nie niższy niż 15 lat według Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia. Wyjątki mogą wystąpić w niektórych państwach, w których gospodarki i placówki edukacyjne nie są wystarczająco rozwinięte i obowiązuje minimalny wiek 14 lat. Te państwa, w których występują wyjątki, zostały określone przez MOP w odpowiedzi na specjalny wniosek danego państwa i po konsultacji z organizacjami reprezentującymi pracodawców i pracowników. W ustawodawstwie krajowym można zezwolić na zatrudnienie przy łżejszych pracach osób w wieku od 13 do 15 lat, z zastrzeżeniem, że nie będą one narażone na zagrożenie zdrowia lub ich rozwoju, a prace te nie przeszkadzają w obowiązkach szkolnych tych osób ani w ich udziale w programach szkoleniowych lub programach szkolenia zawodowego. Najniższy wiek dopuszczenia do wszelkiego rodzaju zatrudnienia lub pracy, które ze względu na swój charakter lub warunki, w jakich są wykonywane, mogą zagrozić zdrowiu, bezpieczeństwu lub moralności osób młodych, nie może być niższy niż 18 lat.
Obieg zamknięty	Stopień dostosowania do zasad gospodarki o obiegu zamkniętym .
Gospodarka o obiegu zamkniętym	System gospodarczy, w którym możliwie jak najdłużej utrzymuje się wartości zasobów w gospodarce, zwiększa ich wydajność w produkcji i konsumpcji i tym samym ogranicza wpływ na środowisko wynikający z ich wykorzystywania, a także minimalizuje się powstawanie odpadów i uwalnianie substancji niebezpiecznych na wszystkich etapach ich cyklu życia, w tym poprzez stosowanie hierarchii postępowania z odpadami.
Zasada gospodarki o obiegu zamkniętym	Zasady gospodarki o obiegu zamkniętym to: - wyeliminowanie odpadów i zanieczyszczeń dzięki projektowaniu produktów i materiałów, które mogą powrócić do gospodarki po ich użyciu; - obieg produktów i materiałów (z zachowaniem ich najwyższej wartości) dzięki ich konserwacji, ponownemu wykorzystaniu i odnawianiu; oraz - regeneracja przyrody przez skupienie się na poprawie stanu środowiska naturalnego i przywróceniu kluczowych funkcji ekologicznych.
Usługa gospodarki o obiegu zamkniętym	Zgodnie z załącznikiem II do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju (rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2486 uzupełniające rozporządzenie (UE) 2020/852) uznaje się, że następujące usługi w ramach działalności gospodarczej (CEY 5.1 – CEY 5.6) w znacznym stopniu przyczyniają się do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym: - konserwacja i naprawa; ponowne użycie i redystrybucja; - produkt jako usługa; recykling i odzyskiwanie zasobów; oraz - usługi w zakresie zrównoważonego projektowania i konsultacji.

Definiowany termin	Definicja
Przystosowanie się do zmiany klimatu	Proces przystosowywania się do rzeczywistych i oczekiwanych zmian klimatu i ich wpływów .
Łagodzenie zmiany klimatu	Proces polegający na redukcji emisji gazów cieplarnianych i utrzymaniu wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5 °C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej zgodnie z porozumieniem paryskim.
Szansa związana z klimatem	Potencjalne pozytywne skutki dla jednostki wynikające ze zmiany klimatu. Działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej mogą stwarzać szanse dla jednostek. Szanse związane z klimatem będą różnić się w zależności od regionu, rynku i sektora, w którym jednostka prowadzi działalność.
Ryzyko fizyczne związane z klimatem (ryzyko fizyczne wynikające ze zmiany klimatu)	Ryzyka wynikające ze zmiany klimatu, które mogą być wywołane zdarzeniami (nagłe) lub długoterminowymi zmianami (długotrwałe) wzorców klimatycznych. Nagłe ryzyka fizyczne wynikają z określonych zagrożeń, w szczególności zdarzeń związanych z pogodą, takich jak burze, powodzie, pożary lub fale upałów. Długotrwałe ryzyka fizyczne wynikają z długookresowych zmian klimatu, takich jak zmiany temperatury, i ich wpływu na podnoszący się poziom mórz, ograniczoną dostępność wody, utratę bioróżnorodności oraz zmiany w zakresie produktywności gruntów i gleby .
Ryzyko przejścia związane z klimatem	Ryzyka wynikające z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Zazwyczaj zalicza się do nich ryzyka polityczne , ryzyka prawne, ryzyka technologiczne, ryzyka rynkowe oraz ryzyko utraty reputacji.
Odporność na zmianę klimatu	Zdolność jednostki do przystosowania się do zmiany klimatu oraz do rozwoju sytuacji lub niepewności związanych ze zmianą klimatu. Odporność na zmianę klimatu obejmuje zdolność do zarządzania ryzykami związanymi z klimatem i do czerpania korzyści wynikających z szans związanych z klimatem , w tym zdolność do reagowania na ryzyka przejścia i ryzyka fizyczne oraz przystosowania się do nich. Odporność jednostki na zmianę klimatu obejmuje zarówno jej odporność strategiczną, jak i odporność operacyjną na zmiany związane z klimatem, rozwój sytuacji lub niepewność związane ze zmianą klimatu.
Rokowania zbiorowe	Wszelkie rokowania, które odbywają się między pracodawcą, grupą pracodawców lub co najmniej jedną organizacją pracodawców, z jednej strony, a co najmniej jednym związkiem zawodowym lub, w przypadku ich braku, przedstawicielami pracowników należycie wybranymi i upoważnionymi przez nich zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, z drugiej strony, w celu: a) określenia warunków pracy i zatrudnienia; lub b) uregulowania stosunków między pracodawcami a pracownikami; lub c) uregulowania stosunków między pracodawcami lub ich organizacjami a organizacją lub organizacjami pracowników.
Konsumenci	Osoby fizyczne, które nabywają, konsumują lub wykorzystują towary i usługi do użytku osobistego – dla siebie samych albo dla innych osób – a nie w celu odsprzedaży, w celach komercyjnych lub handlowych, gospodarczych, rzemieślniczych lub związanych z wykonywaniem wolnego zawodu.
Kultura korporacyjna	Kultura korporacyjna wyraża cele w formie wartości i przekonań. Służy wyznaczaniu kierunku działań jednostki w drodze wspólnych założeń i norm grupowych, takich jak wartości lub deklaracje misji lub kodeks postępowania.
Korupcja	Nadużywanie powierzonej władzy w celu uzyskania prywatnej korzyści, które może być inicjowane przez osoby fizyczne lub organizacje. Obejmuje praktyki takie jak drobne gratyfikacje, oszustwa, wymuszenie, zmowa i pranie pieniędzy. Dotyczy także oferowania lub otrzymywania jakichkolwiek prezentów, pożyczek, opłat, nagród lub innych korzyści na rzecz lub od jakiegokolwiek osoby jako zachęty do dopuszczenia się czynności nieuczciwej, nielegalnej lub stanowiącej naruszenie zaufania w zakresie prowadzenia przez jednostkę działalności. Może to dotyczyć świadczeń pieniężnych lub rzeczowych, takich jak bezpłatne towary, prezenty i urlopy lub specjalnych usług osobistych świadczonych z zamiarem osiągnięcia nienależnej korzyści lub takich, które mogą prowadzić do nacisku moralnego w celu uzyskania takiej korzyści.

Definiowany termin	Definicja
Wiarygodny reprezentant	Osoby posiadające wystarczająco duże doświadczenie we współpracy z zainteresowanymi stronami , na które jednostka wywiera wpływ, pochodzące z danego regionu lub będące osobami o określonym kontekście (na przykład kobiety pracujące w gospodarstwach rolnych, ludność rdzenna lub pracownicy migrujący), które mogą pomóc w skutecznym przekazaniu potencjalnych wątpliwości tych zainteresowanych stron. W praktyce termin ten może obejmować osoby reprezentujące organizacje pozarządowe zajmujące się rozwojem i prawami człowieka, międzynarodowe związki zawodowe i lokalne społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacje wyznaniowe.
Surowce krytyczne	Surowce krytyczne to materiały, które mają duże znaczenie gospodarcze i są narażone na ryzyko związane z dostawami ze względu na takie czynniki jak koncentracja geograficzna, ograniczenia gospodarcze lub geopolityczne, niskie wskaźniki udziału surowca pochodzącego z recyklingu po wycofaniu z eksploatacji lub trudności w zastępowaniu. Surowce krytyczne to surowce wymienione w sekcji 1 załącznika II do europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych (2023 r.).
Bieżący skutek finansowy	Skutki finansowe dla bieżącego okresu sprawozdawczego, które są ujęte w podstawowym sprawozdaniu finansowym.
Dźwignia dekarbonizacji	Zagregowane rodzaje działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, takie jak efektywność energetyczna, elektryfikacja, przestawienie się na inne rodzaje paliwa, wykorzystywanie energii odnawialnej , zmiana produktów oraz dekarbonizacja w łańcuchu dostaw , które są zgodne z konkretnymi działaniami jednostki.
Zależność	Sytuacja, w której jednostka jest zależna w swoich procesach biznesowych od zasobów naturalnych, ludzkich lub społecznych. Zależności mogą być źródłami ryzyk lub szans , niezależnie od potencjalnych wpływów jednostki na zasoby naturalne, ludzkie i społeczne, na których się opiera.
Pustynnienie	Degradacja gruntów na suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarach wynikająca z różnych czynników, w tym zmienności klimatu i działalności człowieka. Pustynnienie nie odnosi się do naturalnego rozszerzania się istniejących pustyń.
Wskaźnik zaprojektowanej zdolności do recyklingu	Wskaźnik mierzący udział zasobów odprowadzanych , które zaprojektowano i wytworzono w taki sposób, aby można je było przetworzyć na materiał pochodzący z recyklingu. Wskaźnik zaprojektowanej zdolności do recyklingu można wykazać na przykład przez wykorzystanie materiałów w pełni nadających się do recyklingu w ramach istniejących programów recyklingu , wybór mniejszej liczby rodzajów materiałów i zwiększoną jednorodność materiałów, zdolność do demontażu produktu lub przydatność części i materiałów produktu do recyklingu w celu uzyskania wysokiej jakości materiałów oraz wdrożenie odpowiednich wytycznych dotyczących projektowania z myślą o recyklingu dla danego rodzaju produktu. Wskaźnik ten jest wskaźnikiem sprawozdawczym, który określa, w jaki sposób produkt i zużyte materiały można poddać recyklingowi w ramach istniejącego programu recyklingu, oraz że »etap użytkowania« nie zmienia znacząco zdolności do recyklingu (np. zanieczyszczenie uniemożliwiające recykling).
Dyskryminacja	Dyskryminacja może mieć charakter bezpośredni lub pośredni. Dyskryminacja bezpośrednia ma miejsce w przypadku, gdy osoba traktowana jest mniej przychylnie w porównaniu z tym, jak są, były lub byłyby traktowane inne osoby znajdujące się w podobnej sytuacji, zaś przyczyną takiego stanu rzeczy jest konkretna właściwość tej osoby kwalifikująca się jako »zakazana przesłanka«. Dyskryminacja pośrednia ma miejsce wtedy, gdy pozornie neutralna zasada prowadzi do niekorzystnego traktowania jakiejś osoby lub grupy osób posiadających te same cechy. Konieczne jest wykazanie, że dana grupa jest defaworyzowana w porównaniu z grupą porównawczą.
Podwójna istotność	Podwójna istotność ma dwa wymiary, którymi są: istotność wpływu oraz istotność finansowa . Temat dotyczący zrównoważonego rozwoju spełnia kryterium podwójnej istotności, jeżeli jest istotny z perspektywy wpływu , perspektywy finansowej lub obu.

Definiowany termin	Definicja
Czynniki wpływające na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów	Wszystkie czynniki powodujące, bezpośrednio lub pośrednio, zmiany w naturze, zasobach antropogenicznych, wkładzie natury na rzecz człowieka i jakości życia. Bezpośrednie czynniki powodujące zmianę mogą być zarówno naturalne, jak i antropogeniczne. Mają bezpośredni wpływ fizyczny (mechaniczny, chemiczny, hałas, światło itp.) i behawioralny na naturę. Należą do nich m.in. zmiana klimatu, zanieczyszczenie , różnego rodzaju zmiany sposobu użytkowania gruntów, inwazyjne gatunki obce i choroby odzwierzęce oraz bezpośrednia eksploatacja organizmów. Pośrednie czynniki wpływające na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów działają w sposób rozproszony, zmieniając bezpośrednie czynniki, a także inne czynniki pośrednie, i wywierając na nie wpływ. Oddziałują one na poziom, kierunek lub natężenie czynników bezpośrednich. Interakcje między pośrednimi i bezpośrednimi czynnikami kształtują poszczególne łańcuchy zależności, przypisywania i wpływu, które mogą się różnić w zależności od rodzaju, intensywności, czasu trwania i odległości interakcji. Relacje te mogą również prowadzić do różnego rodzaju efektów zewnętrznych. Do globalnych pośrednich czynników wpływu należą czynniki ekonomiczne, demograficzne, dotyczące sprawowania rządów i zarządzania, technologiczne i kulturowe. Wśród pośrednich czynników wpływu szczególną uwagę zwraca się na rolę instytucji (zarówno formalną, jak i nieformalną) oraz wpływy struktur produkcji, podaży i konsumpcji na naturę, wkład natury na rzecz człowieka i dobrą jakość życia.
Trwałość	Zdolność produktu , komponentu lub materiału do zachowania funkcjonalności i przydatności w określonych warunkach użytkowania, konserwacji i naprawy, aż do technicznego wycofania z eksploatacji. Trwałość często odnosi się do fizycznej odporności produktu na zużycie, uszkodzenie lub degradację, ale może również obejmować trwałość technologiczną, na przykład zdolność do zachowania skuteczności dzięki aktualizacjom oprogramowania.
Wymóg dotyczący ekoprojektu	Wymogi efektywności lub wymogi informacyjne, mające na celu uczynienie produktu , w tym procesów zachodzących w jego całym łańcuchu wartości , bardziej zrównoważonym środowiskowo. Wymogi obejmują: a) zwiększenie trwałości produktu, możliwości jego ponownego użycia, ulepszenia i naprawy; b) zwiększenie możliwości konserwacji i odnowienia produktów; c) zwiększenie efektywności energetycznej i zasobooszczędności produktów; d) przeciwdziałanie obecności substancji, które zmniejszają możliwość wykorzystywania w obiegu zamkniętym; e) zwiększenie zawartości materiałów z recyklingu; f) ułatwienie regeneracji i recyklingu produktów; g) ustanowienie przepisów dotyczących śladu węglowego i śladu środowiskowego; h) ograniczenie wytwarzania odpadów; oraz i) poprawę dostępności informacji na temat zrównoważonego charakteru produktów. Kompletny wykaz znajduje się w rozporządzeniu (UE) 2024/1781.
Próg ekologiczny	Próg, ponad którym stosunkowo niewielka zmiana warunków zewnętrznych powoduje szybką zmianę w ekosystemie . Po przekroczeniu progu ekologicznego ekosystem może nie być już w stanie powrócić do poprzedniego stanu równowagi dzięki właściwej mu odporności.
Ekosystem	Dynamiczne zgrupowanie roślin, zwierząt, mikroorganizmów oraz ich nieożywione środowisko wspólnie tworzące jednostkę funkcjonalną. Typologię ekosystemów przedstawiono w »IUCN Global Ecosystem Typology 2.0« [»Typologia ekosystemów na świecie IUCN 2.0«].
Usługa ekosystemowa	Wkład ekosystemów w korzyści wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej i innej działalności człowieka, w szczególności korzyści, jakie ludzie czerpią z ekosystemów. Zgodnie z Milenijną oceną ekosystemów usługi ekosystemowe dzielą się na wspomagające, regulacyjne, zaopatrzeniowe i kulturowe. Common International Classification of Ecosystem Services (zestandaryzowana międzynarodowa klasyfikacja usług ekosystemowych) również zawiera klasyfikację rodzajów usług ekosystemowych.
Emisja	Bezpośrednie lub pośrednie uwolnienie substancji , wibracji, ciepła lub hałasu z punktowych lub rozproszonych źródeł do powietrza, wody lub gleby (dyrektywa (UE) 2024/1785).
Pracownik	Osoba fizyczna, która pozostaje w stosunku pracy z jednostką zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową.

Definiowany termin	Definicja
Użytkownik końcowy	Osoby fizyczne, które docelowo korzystają lub mają docelowo korzystać z danego produktu lub usługi.
Wypadek środowiskowy	Nieoczekiwane zdarzenie, takie jak poważna emisja , pożar lub wybuch, wynikające z niekontrolowanych zmian w trakcie eksploatacji, prowadzące do potencjalnych lub rzeczywistych negatywnych wpływów na zdrowie lub środowisko.
Równe traktowanie	Zasada równego traktowania jest ogólną zasadą prawa Unii, która zakłada, że porównywalne sytuacje lub strony znajdujące się w porównywalnych sytuacjach są traktowane w ten sam sposób. W kontekście ESRS S1 <i>Własne zasoby pracownicze</i> termin »równe traktowanie« odnosi się również do zasady niedyskryminacji, która oznacza brak dyskryminacji bezpośredniej lub pośredniej z jakiegokolwiek powodu, takiego jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna.
Zasięg ekosystemu lądowego, słodkowodnego i morskiego/zasięg ekosystemu	Wielkość waloru ekosystemu , gdzie walor ekosystemu to ciągła przestrzeń zajmowana przez określony rodzaj ekosystemu, charakteryzująca się odrębnym zestawem komponentów biotycznych i abiotycznych oraz ich wzajemnymi interakcjami.
Urlop ze względów rodzinnych	Urlop ze względów rodzinnych obejmuje urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski i urlop opiekuńczy, które są dostępne na podstawie prawa krajowego lub układów zbiorowych. Na potrzeby ESRS pojęcia te definiuje się jako: a) urlop macierzyński: urlop z ochroną zatrudnienia dla zatrudnionych kobiet bezpośrednio w okresie porodu (lub w niektórych krajach – adopcji); b) urlop ojcowski: urlop z okazji narodzin lub adopcji dziecka dla ojca lub, w przypadku i w zakresie przewidzianym przez prawo krajowe, dla równoważnego drugiego rodzica, w celu sprawowania opieki; c) urlop rodzicielski: urlop dla rodziców z powodu narodzin lub adopcji dziecka w celu sprawowania opieki nad tym dzieckiem zgodnie z definicją każdego państwa członkowskiego; oraz d) urlop opiekuńczy: urlop dla pracowników w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia krewnemu lub osobie, która mieszka w tym samym gospodarstwie domowym, i która wymaga znaczącej opieki lub wsparcia z poważnych przyczyn medycznych, zgodnie z definicją każdego państwa członkowskiego.
Skutek finansowy	Skutki ryzyk i szans , które wpływają na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
Istotność finansowa	Temat dotyczący zrównoważonego rozwoju jest istotny z perspektywy finansowej, jeśli generuje ryzyka lub szanse , które wywierają wpływ (lub można słusznie oczekiwać, że wywrą wpływ) na sytuację finansową jednostki, jej wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
Praca przymusowa	Wszelka praca lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą kary i do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie. Termin ten obejmuje wszystkie sytuacje, w których osoby są w jakikolwiek sposób zmuszane do wykonywania pracy i obejmuje zarówno tradycyjne praktyki pracy »zblizonej do niewolniczej«, jak i współczesne formy przymusu, w których dochodzi do wyzysku pracowników, co może obejmować handel ludźmi i współczesne niewolnictwo.
Formulator	Każda osoba fizyczna lub prawna łącząca substancje w mieszaniny, często wprowadzająca je do obrotu pod własną marką. Definicja ta ma zastosowanie wyłącznie do podmiotów działających w przemyśle chemicznym.
Paliwo kopalne	Nieodnawialne źródła energii bazujące na węglu, takie jak paliwa stałe, gaz ziemny i ropa naftowa.

Definiowany termin	Definicja
Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda	Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda stanowi manifestację prawa ludności rdzennej do samodzielnego określania jej priorytetów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Określa ona trzy powiązane ze sobą, zbiorcze prawa ludności rdzennej, a mianowicie: prawo do bycia wysłuchanym, prawo do uczestnictwa oraz prawo do swoich ziem, terytoriów i zasobów. Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda odnosi się do ludności rdzennej i jest uznawana na podstawie prawa międzynarodowego praw człowieka, w szczególności Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej.
Woda słodka	Wody podziemne i wody powierzchniowe o średnim rocznym zasoleniu < 0,5 ‰ (tj. wartość dopuszczalna wymieniona w załączniku II do ramowej dyrektywy wodnej (dyrektywa 2000/60/WE)).
Ogólny wymóg dotyczący ujawniania informacji (GDR)	W ogólnym wymogu dotyczącym ujawniania informacji określa się wymaganą treść informacji, które jednostka uwzględnia przy zgłaszaniu polityk, działań, mierników lub celów , jak opisano w ESRS 2 <i>Ogólne ujawnianie informacji</i> , zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji przewidzianym w ESRS albo w ramach ujawnień specyficznych dla jednostki. Stosowany skrót to GDR.
Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Obniżenie emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 lub całkowitej emisji gazów cieplarnianych przez jednostkę na koniec okresu sprawozdawczego w stosunku do emisji w roku bazowym. Redukcje emisji mogą wynikać m.in. z efektywności energetycznej, elektryfikacji, obniżenia emisyjności przez dostawców , obniżenia emisyjności koszyka energii elektrycznej, opracowania zrównoważonych produktów lub zmian w granicach sprawozdawczości lub w działalności (np. outsourcing, zmniejszenie mocy produkcyjnych), pod warunkiem że są one osiągnięte w ramach własnych operacji i w ramach wszystkich poziomów łańcucha wartości jednostki. Usuwanie i unikanie emisji nie jest liczone jako redukcja emisji.
Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych	Usuwanie (antropogeniczne) odnosi się do pochłaniania gazów cieplarnianych z atmosfery w wyniku celowej działalności człowieka. Działalność ta obejmuje wzmocnienie biologicznych antropogenicznych pochłaniaczy CO₂ oraz stosowanie inżynierii chemicznej w celu osiągnięcia długoterminowego usuwania i składowania. Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla ze źródeł przemysłowych i związanych z energią, które samo w sobie nie usuwa CO₂ z atmosfery, może usunąć CO₂ w atmosferze, jeśli jest połączone z produkcją bioenergii (produkcja bioenergii z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla). Usuwanie może się wiązać z niezamierzonym uwolnieniem, które oznacza wszelkie przemieszczenia składowanego gazu cieplarnianego poza miejsce planowanego składowania, który w wyniku takiego przemieszczenia ponownie trafia do atmosfery. Na przykład, jeśli las, który został wyhodowany w celu usunięcia określonej ilości CO₂ , dotknie pożar roślinności, emisje wychwycone przez drzewa ulegną niezamierzonemu uwolnieniu.
Obszar geograficzny	Obszary geograficzne lub konteksty geograficzne można analizować na różnych poziomach, np. kraju, regionu, okręgu, dorzecza, ekosystemu lub lokalizacji w zależności od ich znaczenia dla oceny istotności .
Globalne porozumienie ramowe (GFA)	Globalne porozumienia ramowe (GFA) służą ustanowieniu stałej relacji między przedsiębiorstwem wielonarodowym a światową federacją związków zawodowych, aby zapewnić, by jednostka przestrzegała tych samych standardów w każdym państwie, w którym prowadzi działalność.
Współczynnik globalnego ocieplenia	Wskaźnik opisujący wpływ wymuszania radiacyjnego (stopień szkodliwości dla atmosfery) jednej jednostki danego gazu cieplarnianego w stosunku do jednej jednostki CO₂ .
Gazy cieplarniane	Gazy wymienione w części 2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2018/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady. Należą do nich: dwutlenek węgla (CO ₂), metan (CH ₄), tlenek diazotu (N ₂ O), heksafluorek siarki (SF ₆), trifluorek azotu (NF ₃), wodorofluorowęglowodory (HFC) i perfluorowęglowodory (PFC).

Definiowany termin	Definicja
Mechanizm rozpatrywania skarg	Wszelkie zrutynizowane, państwowe lub niepaństwowe, sądowe lub pozasądowe procesy, za pomocą których zainteresowane strony mogą zgłaszać skargi i dochodzić środków naprawczych. Przykładami państwowych sądowych i pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg są sądy, sądy pracy, krajowe instytucje praw człowieka, krajowe punkty kontaktowe ds. Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, biura rzeczników praw obywatelskich, agencje ochrony konsumentów, organy nadzoru regulacyjnego oraz rządowe biura skarg i zażaleń. Niepaństwowe mechanizmy rozpatrywania skarg obejmują mechanizmy, którymi dana jednostka zarządza samodzielnie albo wspólnie z zainteresowanymi stronami, takie jak mechanizmy rozpatrywania skarg na szczeblu operacyjnym i rokowania zbiorowe, w tym mechanizmy ustanowione w drodze rokowań zbiorowych. Obejmują one również mechanizmy zarządzane przez stowarzyszenia branżowe, organizacje międzynarodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub grupy wielostronne. Jednostka zarządza mechanizmami rozpatrywania skarg na szczeblu operacyjnym samodzielnie albo we współpracy z innymi stronami i są one bezpośrednio dostępne dla zainteresowanych stron jednostki. Umożliwiają one wczesne i bezpośrednie zidentyfikowanie skarg i zajęcie się nimi, co zapobiega eskalacji zarówno szkód, jak i skarg. Dostarczają one również ważnych informacji zwrotnych na temat skuteczności procesu należytej staranności przeprowadzanego przez jednostkę przekazywanych przez osoby, których to bezpośrednio dotyczy. Zgodnie z wytyczną ONZ nr 31 skuteczne mechanizmy rozpatrywania skarg są odpowiednio umocowane, dostępne, przewidywalne, sprawiedliwe, przejrzyste, zgodne z prawami i stanowią źródło kształcenia ciągłego. Oprócz tych kryteriów skuteczne mechanizmy rozpatrywania skarg na szczeblu operacyjnym opierają się również na zaangażowaniu i dialogu. Jednostka może mieć większe trudności z oceną skuteczności mechanizmów rozpatrywania skarg, w których uczestniczy, w porównaniu z tymi, które sama ustanowiła.
Wody podziemne	Wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie saturacji oraz w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem. Zdefiniowane również jako woda, która jest magazynowana w formacji podziemnej i może być z niej odzyskiwana.
Molestowanie	Sytuacja, w której ma miejsce niepożądane zachowanie związane z zakazaną przesłanką dystryminacji (przykładowo związaną z płcią na podstawie dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady lub religią lub przekonaniami, niepełnosprawnością, wiekiem lub orientacją seksualną na podstawie dyrektywy Rady 2000/78/WE), którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby i stworzenie atmosfery zastraszania, wrogości, poniżenia, upokorzenia lub obrazy.
Odpady niebezpieczne	Odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych wymienionych w załączniku III do dyrektywy ramowej w sprawie odpadów (2008/98/WE).
Sektory o znacznym oddziaływaniu na klimat	Sektory wymienione w sekcjach A–H i L załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (zgodnie z definicją w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2022/1288).
Incydent dotyczący poszanowania praw człowieka	Incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka to incydenty, które odnoszą się do nieprzestrzegania uznanych na szczeblu międzynarodowym praw człowieka zdefiniowanych w art. 29b ust. 2 lit. b) pkt (iii) dyrektywy 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości). Incydenty te rozumiane są jako liczba potwierdzonych przypadków zarejestrowanych przez jednostkę: a) postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz b) innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych.
Wpływ	Zob. definicja wpływu związanego ze zrównoważonym rozwojem .
Istotność wpływu	Temat dotyczący zrównoważonego rozwoju jest istotny z perspektywy wpływu , o ile odnosi się do istotnych, rzeczywistych lub potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych wpływów jednostki na ludzi lub środowisko w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. Istotny temat dotyczący zrównoważonego rozwoju z perspektywy wpływu obejmuje wpływy związane z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także za pośrednictwem jej relacji biznesowych .

Definiowany termin	Definicja
Importer	Każda osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za przywóz (tj. fizyczne wprowadzenie na obszar celny). Przywóz substancji w ich postaci własnej lub w mieszaninach obejmuje dystrybucję hurtową substancji chemicznych zgodnie z kodem NACE G46.85 (Rev. 2.1).
Niewykonalne w praktyce	Zastosowanie wymogu jest niemożliwe do wykonania, gdy jednostka nie może go zastosować po dołożeniu wszelkich racjonalnych starań w tym celu. Na przykład w poprzednim okresie dane mogły nie zostać zgromadzone w sposób umożliwiający retrospektywne zastosowanie nowej definicji miernika , a odtworzenie danych może być niewykonalne w praktyce .
Przypadek dyskryminacji	Przypadki dyskryminacji to incydenty, które odnoszą się do dyskryminacji . Incydenty te rozumiane są jako liczba potwierdzonych przypadków zarejestrowanych przez jednostkę: - postępowań sądowych i pozasądowych (takich jak sprawy przed sądami i trybunałami krajowymi, mediacja i skargi składane do krajowych punktów kontaktowych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych); oraz - innych incydentów, w tym incydentów zidentyfikowanych w ramach procesów wewnętrznych.
Niezależny członek organu	Członkowie organów, którzy wydają niezależne opinie w sposób wolny od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych lub konfliktów interesów. Niezależność zasadniczo oznacza wydawanie obiektywnej, nieskrępowanej opinii. Wykorzystywana jako sposób oceny oznak niezależności lub w celu zakwalifikowania niewykonawczego członka organów administrujących, zarządzających i nadzorczych lub ich komitetów jako niezależnych, oznacza brak interesu, stanowiska, powiązań lub relacji, które – oceniane z perspektywy racjonalnej i poinformowanej osoby trzeciej – mogą wywierać niepożądany wpływ lub stanowić przyczynę stronniczości przy podejmowaniu decyzji.
Ludność rdzenna	Nie ma jednej definicji ludności rdzennej uzgodnionej na szczeblu międzynarodowym. W praktyce agencje międzynarodowe są zgodne co do tego, jakie grupy można uznać za ludność rdzenną i które z nich jako takie należy objąć szczególną ochroną. Ważnym kryterium definiowania ludności rdzennej jest jej związek z tradycyjnym obszarem, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 konwencji MOP nr 169, który stanowi, że konwencja ma zastosowanie do: »a) ludów plemiennych w niezależnych państwach, których warunki społeczne, kulturowe i ekonomiczne odróżniają je od innych grup społeczności krajowej i których status regulują w pełni lub częściowo ich własne zwyczaje lub tradycje lub specjalne prawa lub regulacje; b) ludów w niezależnych państwach, które uznawane są za autochtoniczne z uwagi na fakt, że pochodzą od ludów, które zamieszkiwały państwo lub obszar geograficzny, do którego zalicza się dane państwo, w okresie podboju lub kolonizacji lub wyznaczania obecnych granic państwowych, oraz które niezależnie od ich statusu prawnego zachowują niektóre lub wszystkie specyficzne dla nich instytucje społeczne , gospodarcze, kulturalne i polityczne«. Art. 1 ust. 2 konwencji MOP nr 169 stanowi również, że: »[s]amoidentyfikację jako ludność rdzenną lub plemienną uznaje się za podstawowe kryterium określania grup, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji«.
Pośrednie emisje gazów cieplarnianych	Emisje gazów cieplarnianych , które są konsekwencją działalności prowadzonej przez jednostkę, ale występują u źródeł, które stanowią własność innej jednostki lub są przez nią kontrolowane. Emisje pośrednie to emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 i emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 łącznie.
System ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla	Ustalenie organizacyjne, które umożliwia jednostce stosowanie cen emisji dwutlenku węgla przy podejmowaniu decyzji strategicznych i operacyjnych. Wewnętrzna cena emisji dwutlenku węgla to cena stosowana przez jednostkę do przeprowadzenia oceny finansowych skutków zmian we wzorcach inwestycyjnych, produkcyjnych i konsumpcyjnych, a także potencjalnego postępu technologicznego i przyszłych kosztów redukcji emisji. Istnieją dwa rodzaje wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla powszechnie stosowane przez jednostki. Pierwszym rodzajem jest cena kalkulacyjna, czyli teoretyczny koszt lub wartość nominalna, których jednostka nie pobiera, ale którą można wykorzystać w ocenie skutków ekonomicznych lub kompromisów w przypadku takich kwestii jak wpływ ryzyka, nowe inwestycje, wartość bieżąca projektów netto oraz koszty i korzyści różnych inicjatyw. Drugi rodzaj to podatek wewnętrzny lub opłata wewnętrzna, czyli cena emisji dwutlenku węgla naliczana w odniesieniu do działalności gospodarczej, linii produktów lub innej jednostki gospodarczej na podstawie jej emisji gazów cieplarnianych (te wewnętrzne podatki lub opłaty są podobne do cen transferowych wewnątrz przedsiębiorstwa).

Definiowany termin	Definicja
Gatunki inwazyjne/ inwazyjne gatunki obce	Gatunki, których wprowadzenie do środowiska lub rozprzestrzenienie się poza obszar występowania w wyniku działań człowieka zagraża różnorodności biologicznej , bezpieczeństwu żywnościowemu oraz zdrowiu i dobrostanowi ludzi. Termin »obcy« odnosi się do gatunku, który wprowadzono do środowiska poza obszarem jego występowania (»egzotyczny« i »nierodzimym« są synonimami terminu »obcy«). »Inwazyjny« oznacza »mający tendencję do rozszerzania się na ekosystemy , do których został wprowadzony, i modyfikowania ich«. Gatunek może zatem być obcy, ale nie inwazyjny, albo, w przypadku gatunku rodzimego dla danego regionu, może zwiększyć swoją liczebność i stać się inwazyjnym, nie będąc faktycznie gatunkiem obcym.
Obszar o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności	Lokalizacje znacząco przyczyniające się do utrzymania światowej bioróżnorodności w ekosystemach lądowych, słodkowodnych i morskich. Lokalizacje kwalifikują się jako światowe obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności , jeśli spełniają co najmniej jedno z 11 kryteriów, zgrupowanych w pięciu kategoriach: bioróżnorodność zagrożona; bioróżnorodność ograniczona geograficznie; integralność ekologiczna ; procesy biologiczne; oraz niezastępowalność. Światową bazą danych obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności zarządza BirdLife International w imieniu KBA Partnership.
Kluczowy materiał	Materiały, substancje , komponenty lub produkty , które mają zasadnicze znaczenie dla zdolności jednostki do wytwarzania lub dostarczania swoich produktów lub usług, zidentyfikowane w drodze oceny zarządczej, która uwzględnia: a) czynniki wewnętrzne, takie jak wielkość, koszt, krytyczność operacyjna lub znaczenie strategiczne; oraz b) czynniki zewnętrzne, w tym wpływy środowiskowe i społeczne, takie jak oczekiwania zainteresowanych stron, wymogi regulacyjne lub znaczenie dla reputacji. Przykłady obejmują między innymi krzem (materiały), elektrolity (substancje), mikrokondensatory (komponenty) i smartfony (produkty).
Kluczowy produkt	Produkty , które mają kluczowe znaczenie dla tworzenia wartości lub realizacji celów strategicznych jednostki, zidentyfikowane w drodze oceny zarządczej, która uwzględnia: a) czynniki wewnętrzne, takie jak wkład w przychody, rentowność, innowacje lub ciągłość operacyjną; albo b) czynniki zewnętrzne, w tym wpływy środowiskowe lub społeczne, takie jak postrzeganie przez zainteresowane strony, wymogi regulacyjne lub znaczenie dla reputacji.
Degradacja gruntów	Degradacja gruntów odnosi się do wielu procesów, które powodują spadek lub utratę bioróżnorodności , funkcji ekosystemów lub korzyści, jakie dają one ludziom, i obejmuje degradację wszystkich ekosystemów lądowych.
Składowisko odpadów	Miejsce unieszkodliwiania odpadów przeznaczone do składowania odpadów na powierzchni lub pod ziemią (zob. dyrektywa 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów).
Sposób użytkowania gruntów (zmiana sposobu użytkowania gruntów)	Wykorzystanie przez człowieka określonego obszaru w określonym celu (np. do celów mieszkalnych, rolnictwa, rekreacji, przemysłu itp.). Pokrycie terenu wpływa na sposób użytkowania gruntów, lecz nie są to pojęcia równoznaczne. Zmiana sposobu użytkowania gruntów odnosi się do zmiany dotyczącej sposobu użytkowania gruntów lub gospodarowania nimi przez człowieka, co może doprowadzić do zmiany w zakresie pokrycia terenu.
Prawowity przedstawiciel	Osoby uznane za prawowite na podstawie prawa lub praktyki, takie jak wybrani przedstawiciele związków zawodowych w przypadku pracowników lub inni podobnie swobodnie wybrani przedstawiciele zainteresowanych stron , na które jednostka wywiera wpływ.
Oddziaływanie	Zdolność jednostki do wywoływania zmiany niewłaściwych praktyk innej strony, które mają związek z negatywnym wpływem związanym ze zrównoważonym rozwojem .

Definiowany termin	Definicja
Działalność lobbingowa	Działania prowadzone z zamiarem wywarcia wpływu na formułowanie lub wdrażanie polityki lub ustawodawstwa lub na procesy decyzyjne rządów, instytucji rządowych, organów regulacyjnych, instytucji, organów, urzędów i agencji Unii Europejskiej lub podmiotów ustanawiających standardy. Działania takie obejmują (niewyczerpujący wykaz): a) organizację spotkań, konferencji i wydarzeń lub udział w nich; b) wkład w konsultacje publiczne, wysłuchania lub inne podobne inicjatywy/udział w nich; c) organizowanie kampanii informacyjnych, platform, sieci lub inicjatyw oddolnych; oraz d) przygotowywanie/zlecanie przygotowania dokumentów politycznych i stanowisk, sondaży, badań, listów otwartych, prac badawczych zgodnie z działaniami objętymi zasadami dotyczącymi rejestru służącego przejrzystości.
Zablokowane emisje gazów cieplarnianych	Szacunki przyszłych emisji gazów cieplarnianych , które prawdopodobnie zostaną spowodowane przez kluczowe aktywa lub produkty jednostki sprzedane w okresie ich eksploatacji.
Wytwórca wyrobów	Osoba fizyczna lub prawna wytwarzająca lub składająca wyrób (zob. rozporządzenie (WE) nr 1907/2006).
Producent substancji	Osoba fizyczna lub prawna produkująca substancje (tj. wytwarzająca lub ekstrahująca substancje w stanie, w jakim występują w przyrodzie) (zob. rozporządzenie (WE) nr 1907/2006).
Zasób morski	Materiały biologiczne i materiały niebiologiczne występujące w morzach i oceanach. Przykłady obejmują między innymi kopaliny głębokomorskie, żwiry i żywność pochodzenia morskiego.
Istotność	Temat dotyczący zrównoważonego rozwoju jest istotny, jeśli odpowiada definicji istotności wpływu , istotności finansowej lub obu tym definicjom.
Miernik	Wskaźniki jakościowe i ilościowe wykorzystywane przez jednostkę na potrzeby pomiaru i sprawozdawczości w zakresie skuteczności realizacji jej polityk związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz osiągania celów na przestrzeni czasu. Mierniki zapewniają również informacje na potrzeby pomiaru wyników jednostki w odniesieniu do osób, na które jednostka wywiera wpływ, środowiska oraz jednostki.
Mikrodrobiny plastiku	Mikrocząstki polimerów syntetycznych, które są substancjami stałymi i które spełniają obydwa poniższe warunki: a) są zawarte w cząstkach i stanowią co najmniej 1 % m/m tych cząstek; lub tworzą nieprzerwaną powierzchnię powlekającą te cząstki; oraz b) co najmniej 1 % m/m cząstek, o których mowa w lit. a), spełnia dowolny z poniższych warunków: (iii) wszystkie wymiary cząstek są równe lub mniejsze niż 5 mm; albo (iv) długość cząstek jest równa lub mniejsza niż 15 mm, przy czym stosunek długości tych cząstek do ich średnicy jest większy niż 3. Następujące polimery są wyłączone z tego oznaczenia: a) polimery powstałe w wyniku procesu polimeryzacji, który dokonał się w warunkach naturalnych niezależnie od procesu ich ekstrakcji, będące substancjami niemodyfikowanymi chemicznie; b) polimery, w przypadku których wykazano, że ulegają rozkładowi zgodnie z dodatkiem 15 do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2055 w sprawie mikrocząstek polimerów syntetycznych; c) polimery, w przypadku których wykazano, że charakteryzują się rozpuszczalnością większą niż 2 g/l zgodnie z dodatkiem 16 do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2055; oraz d) polimery niezawierające atomów węgla w swojej strukturze chemicznej. Wykaz odstępstw znajduje się w rozporządzeniu (UE) 2023/2055.

Definiowany termin	Definicja
	Mikrodrobiny plastiku klasyfikuje się zazwyczaj w podziale na typy pierwotne i wtórne. Pierwotne mikrodrobiny plastiku są celowo produkowane i dodawane do produktów (np. mikrogranulki plastiku, brokat lub stabilizatory w kosmetykach), co prowadzi do bezpośredniego uwolnienia do środowiska na etapie użytkowania produktu lub po zakończeniu jego przydatności do użycia. Wtórne mikrodrobiny plastiku pochodzą z rozkładu większych części z tworzyw sztucznych (np. odpadów tworzyw sztucznych, takich jak opakowania lub sieci rybackie).
Rozwiązanie oparte na zasobach przyrody	Działania w celu ochrony, zachowania i przywrócenia naturalnych lub zmodyfikowanych ekosystemów lądowych, słodkowodnych , przybrzeżnych i morskich oraz zarządzania nimi i użytkowania ich w sposób zrównoważony, służące rozwiązywaniu problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych w skuteczny i elastyczny sposób przy jednoczesnym zapewnieniu dobrostanu człowieka i z korzyścią dla usług ekosystemowych , odporności i bioróżnorodności .
Cel w zakresie neutralności emisyjnej	Ustanowienie celu w zakresie neutralności emisyjnej na poziomie jednostki dostosowanego do realizacji społecznych celów klimatycznych oznacza: a) osiągnięcie skali redukcji emisji w łańcuchu wartości zgodnej z redukcją wymaganą do osiągnięcia globalnej neutralności emisyjnej w ramach scenariuszy zakładających ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C; oraz b) neutralizację wpływu wszelkich pozostałych emisji (po około 90–95 % redukcji emisji gazów cieplarnianych z możliwością uzasadnionych różnic sektorowych zgodnie z uznanym scenariuszem sektorowym) w drodze trwałego usunięcia równoważnej ilości CO₂ .
Osoba niebędąca pracownikiem	Do osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki należą zarówno indywidualni wykonawcy świadczący pracę na rzecz jednostki («osoby samozatrudnione»), jak i osoby zapewnione przez jednostki prowadzące głównie «działalność związaną z zatrudnieniem» (kod NACE O78).
Pracownik, któremu nie gwarantuje się godzin pracy	Pracownicy, którym nie gwarantuje się godzin pracy , są zatrudnieni przez jednostkę bez gwarancji minimalnej lub stałej liczby godzin pracy. Konieczne może być podjęcie pracy przez pracownika w zależności od potrzeb, ale jednostka nie jest umownie zobowiązana do zaoferowania mu minimalnej lub stałej liczby godzin pracy na dzień, tydzień lub miesiąc. W zakres tej kategorii wchodzi pracownicy prac dorywczych, pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy zerogodzinowej i pracownicy na wezwanie.
Energia nieodnawialna	Energia, której nie można określić jako pochodzącej ze źródeł odnawialnych .
System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	Zestaw wzajemnie powiązanych lub wzajemnie oddziałujących elementów służących ustanowieniu polityki i celów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz osiągnięciu tych celów.
Szansa	Zob. definicja szansy związanej ze zrównoważonym rozwojem .
Własne zasoby pracownicze	Pracownicy pozostający w stosunku pracy z jednostką («pracownicy») oraz osoby niebędące pracownikami , które są indywidualnymi wykonawcami świadczącymi pracę na rzecz jednostki («osoby samozatrudnione») albo osobami zapewnionymi przez jednostki prowadzące przede wszystkim «działalność związaną z zatrudnieniem» (kod NACE O78).
Substancja zubożająca warstwę ozonową	Substancje wymienione w Protokole montrealskim w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.
Opakowanie	Produkty wykonane z dowolnych materiałów, przeznaczone do przechowywania, ochrony, przenoszenia, dostarczania, składowania, transportu oraz prezentacji towarów, od surowców do produktów przetworzonych, od producenta do użytkownika lub konsumenta (zob. dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych).

Definiowany termin	Definicja
Wynagrodzenie	Zwykła podstawowa lub minimalna placa lub uposażenie oraz wszystkie inne korzyści pieniężne lub rzeczowe, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio (»składniki uzupełniające lub zmienne«) od swojego pracodawcy z racji swojego zatrudnienia. »Poziom wynagrodzenia « oznacza roczne wynagrodzenie brutto i odpowiadające mu wynagrodzenie godzinowe brutto. »Mediana wynagrodzenia« oznacza wynagrodzenie pracownika , od którego wyższą wartość otrzymuje połowa, a niższą – druga połowa pracowników.
Osoba z niepełnosprawnością	Osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełne i skuteczne uczestnictwo w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami.
Ryzyko fizyczne	Wszystkie przedsięwzięcia gospodarcze na świecie zależą od funkcjonowania systemów ziemskich, w tym stabilnego klimatu i usług ekosystemowych , np. dostarczania biomasy (surowców). Ryzyka fizyczne związane z przyrodą są bezpośrednim wynikiem zależności podmiotu od przyrody. Ryzyka fizyczne powstają, gdy systemy naturalne są zagrożone na skutek wpływu zjawisk klimatycznych (np. ekstremalnych warunków pogodowych, takich jak susza), zdarzeń geologicznych (np. zjawisk sejsmicznych, takich jak trzęsienie ziemi) lub zmian w równowadze ekosystemów , takich jak jakość gleby lub ekologia morska, które wpływają na usługi ekosystemowe, od których zależą podmioty. Ryzyka te mogą mieć charakter nagły i/lub długotrwały. Ryzyka fizyczne związane z przyrodą powstają w wyniku zmian warunków biotycznych (dotyczących przyrody ożywionej) i abiotycznych (dotyczących przyrody nieożywionej), które podtrzymują zdrowe, funkcjonujące ekosystemy. Ryzyka fizyczne są zazwyczaj specyficzne dla danego terenu. Ryzyka fizyczne związane z przyrodą są często powiązane z ryzykami fizycznymi związanymi z klimatem .
Wprowadzanie do obrotu	Odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie lub udostępnianie osobom trzecim. Przywóz uznaje się za wprowadzenie do obrotu.
Polityka	Zestaw lub ramy ogólnych celów i zasad w zakresie zarządzania wykorzystywanych przez jednostkę do podejmowania decyzji. Polityka wdraża strategię jednostki lub jej decyzje zarządcze w celu zapobiegania istotnym rzeczywistym i potencjalnym wpływom , ich łagodzenia, eliminowania, minimalizowania lub naprawy ich skutków, przeciwdziałania istotnym ryzykom i wykorzystywania istotnych szans , indywidualnie albo na wyższym poziomie (tj. ich grup lub powiązanych tematów). Każda polityka leży w zakresie odpowiedzialności określonej osoby (określonych osób) i określa się w niej zakres jej stosowania. Ponadto obejmuje co najmniej jedno założenie (w stosownych przypadkach powiązane z wymiernymi celami). Politykę zatwierdza się i poddaje przeglądowi zgodnie z odpowiednimi zasadami ładu korporacyjnego jednostek. Politykę wdraża się za pośrednictwem działań lub planów działania.
Czynnik zanieczyszczający	Substancje , wibracje, ciepło, hałas, światło lub inne czynniki zanieczyszczające obecne w powietrzu, wodzie lub glebie , które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub środowiska, czego skutkiem mogą być szkody materialne lub obniżenie walorów środowiskowych i utrudnienie korzystania ze środowiska w inny sposób zgodny z prawem lub ingerencja w te walory i sposoby korzystania ze środowiska (zob. rozporządzenie (UE) 2020/852).
Zanieczyszczenie	Bezpośrednie lub pośrednie wprowadzenie – w wyniku działalności człowieka – czynników zanieczyszczających do powietrza, wody lub gleby , które mogą zagrażać zdrowiu ludzi lub jakości środowiska, spowodować szkody materialne lub obniżenie walorów środowiskowych lub kolizję z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (zob. dyrektywa (UE) 2024/1785).
Potencjalny wpływ	Potencjalne wpływy to wpływy, które jeszcze nie wystąpiły, ale mogą wystąpić w przyszłości i oddziaływać na środowisko i ludzi.
Proces zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków	Procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków odnoszą się do sformalizowanych podejść, za pomocą których jednostka reaguje na zidentyfikowane szkody, niezależnie od tego, czy zidentyfikowano je za pomocą formalnych kanałów zgłaszania wątpliwości lub potrzeb , czy za pomocą innych środków. Takie procesy zazwyczaj obejmują etapy lub kryteria, które stosuje się, aby zapewnić odpowiednie uwzględnienie wątpliwości lub potrzeb oraz, w stosownych przypadkach, zapewnienie naprawy skutków lub współpracę przy naprawie skutków w odniesieniu do rzeczywistych wpływów . Procesy zapewniania naprawy skutków lub współpracy przy naprawie skutków mogą być połączone z co najmniej jednym kanałem, za pośrednictwem którego zainteresowane strony mogą zgłaszać swoje wątpliwości lub potrzeby.

Definiowany termin	Definicja
Produkt	Produkty to wszelkie towary fizyczne wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku.
Zakupione lub pozyskane energia elektryczna, ciepło, para wodna lub chłodzenie	Sytuacja, w której jednostka otrzymała energię elektryczną, ciepło, parę wodną lub chłodzenie od strony trzeciej. Termin »pozyskana« odzwierciedla okoliczności, w których przedsiębiorstwo może nie kupować energii elektrycznej bezpośrednio (np. najemca budynku), ale energia jest doprowadzana do obiektu jednostki w celu jej wykorzystania.
Uznany standard jakości jednostek emisji dwutlenku węgla	Standardy jakości jednostek emisji dwutlenku węgla , które są możliwe do zweryfikowania przez niezależne strony trzeciej, publicznie udostępniają wymogi i sprawozdania z projektów oraz zapewniają co najmniej dodatkowo, trwałość, unikanie podwójnego liczenia i określają zasady obliczania, monitorowania i weryfikacji emisji gazów cieplarnianych i ich usuwania w ramach projektu.
Wypadek związany z pracą podlegający zgłoszeniu	Wypadek związany z pracą to odrębne zdarzenie w trakcie pracy, które prowadzi do szkody fizycznej lub psychicznej. Takie zdarzenie podlega zgłoszeniu, jeżeli powoduje śmierć lub nieobecność w pracy dłuższą niż trzy dni.
Zły stan zdrowia związany z pracą podlegający zgłoszeniu	Za zły stan zdrowia związany z pracą uznaje się każdą chorobę spowodowaną lub nasiloną przez czynniki związane z miejscem pracy lub spowodowaną głównie narażeniem w miejscu pracy na fizyczny, organizacyjny, chemiczny lub biologiczny czynnik ryzyka lub na połączenie tych czynników. Taki przypadek podlega zgłoszeniu, jeżeli powoduje śmierć lub nieobecność w pracy.
Odzysk (odpadów)	Jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu, poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej gospodarce (zob. dyrektywa ramowa w sprawie odpadów (2008/98/WE)).
Recykling	Jakikolwiek proces odzysku , w ramach którego materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty , materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach. Obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego, ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk (zob. dyrektywa ramowa w sprawie odpadów (2008/98/WE)).
Środek naprawczy/naprawa skutków	Przywrócenie sytuacji osoby lub osób, społeczności lub środowiska, których dotyczy wpływ, do stanu równoważnego lub możliwie najbliższego sytuacji, w jakiej by się te osoby, społeczności lub środowisko znajdowały, gdyby rzeczywisty negatywny wpływ nie wystąpił, w tym przez rekompensatę finansową lub niefinansową zapewnianą przez przedsiębiorstwo na rzecz osoby lub osób, które odczuwają rzeczywisty niekorzystny wpływ.
Energia odnawialna	Energia z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energia wiatru, energia promieniowania słonecznego (energia słoneczna termiczna i energia fotowoltaiczna) oraz energia geotermalna, energia otoczenia, energia pływów, fal i inna energia oceanów, hydroenergia, biomasa, gaz pochodzący ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz) (art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2018/2001).
Materiał odnawialny	Materiały pozyskiwane w sposób zrównoważony, najczęściej wykazywane przez uznane międzynarodowo systemy certyfikacji, które po wydobyciu powracają do poprzedniego poziomu zasobów dzięki naturalnemu wzrostowi lub procesom uzupełniania w tempie zgodnym z cyklami użytkowania. W związku z tym ich uzupełnianie lub odnawianie zachodzi w szybszym tempie niż zbieranie lub wydobywanie.
Nadający się do naprawy	Zdolność do przywrócenia produktu do stanu funkcjonalnego dzięki dostępności części zamiennych przez cały możliwy okres użytkowania, prostocie demontażu oraz dostępności informacji dotyczących naprawy.

Definiowany termin	Definicja
Zasób wprowadzany	Materiały fizyczne (np. substancje i produkty) wprowadzane do operacji jednostki w celu produkcji, konsumpcji, konserwacji lub świadczenia usług. Obejmuje to surowce pierwotne i niepierwotne (w tym zasoby morskie , nośniki energii wykorzystywane do celów materiałowych), półprodukty i komponenty, niezależnie od tego, czy są one nabywane, ponownie wykorzystywane czy odzyskiwane wewnętrznie. Zakres zasobów wprowadzanych odzwierciedla również zależność jednostki od zasobów naturalnych, jej zasobooszczędność i obieg zamknięty .
Zasób odprowadzany	Materiały fizyczne (np. substancje i produkty), które opuszczają operacje jednostki w wyniku jej działalności, w tym wyniki takie jak sprzedawane produkty, produkty uboczne, odpady , emisje oraz materiały przeznaczone do ponownego użycia , recyklingu lub unieszkodliwienia.
Wykorzystanie zasobów	Wykorzystanie zasobów odnosi się do sposobu, w jaki materiały fizyczne, w szczególności materiały techniczne i materiały biologiczne , są pozyskiwane, zużywane, przekształcane, ponownie wykorzystywane lub unieszkodliwiane przez jednostkę w jej operacjach i łańcuchu wartości . Obejmuje to zarówno: a) zasoby wprowadzane : materiały wprowadzane do jednostki (np. materiały, substancje , komponenty); oraz b) zasoby odprowadzane : materiały opuszczające jednostkę (np. produkty , produkty uboczne, odpady).
Ponowne użycie (odpadów)	Jakikolwiek proces, w wyniku którego produkty lub komponenty produktów niebędące odpadami są wykorzystywane ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone. Może to obejmować czyszczenie lub drobne poprawki, aby produkt był gotowy do ponownego wykorzystania bez znaczącego przetwarzania wstępnego.
Ryzyko	Zob. definicja ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem .
Scenariusz	Wiarygodny opis tego, w jaki sposób może rozwinąć się przyszłość, oparty na spójnym i wewnętrznie zgodnym zbiorze założeń dotyczących głównych przyczyn (np. tempo zmian technologicznych, ceny) i zależności. Należy zauważyć, że scenariusze nie są ani przewidywaniami, ani prognozami, ale służą do przedstawienia skutków zmian i działań .
Analiza scenariuszowa	Proces mający na celu identyfikację i ocenę potencjalnego zakresu wyników przyszłych zdarzeń w warunkach niepewności, z wykorzystaniem jednego lub kilku scenariuszy .
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych ze źródeł, które stanowią własność jednostki lub są przez nią zarządzane.
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2	Emisje pośrednie pochodzące z wytwarzania zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, pary wodnej, ciepła lub chłodzenia zużywanych przez jednostkę.
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3	Wszystkie pośrednie emisje gazów cieplarnianych (nieobjęte emisjami gazów cieplarnianych zakresu 2), które występują w łańcuchu wartości jednostki sprawozdającej, w tym emisje zarówno na wyższym, jak i niższym szczeblu. Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 można podzielić na kategorie zakresu 3 .
Kategoria zakresu 3	Jeden z 15 rodzajów emisji gazów cieplarnianych zakresu 3 określonych w »GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (2004 r.) i szczegółowo opisanych w »GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard« [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r.). Jednostki, które zdecydują się na uwzględnianie w sprawozdawczości emisji zakresu 3 na podstawie kategorii pośrednich emisji gazów cieplarnianych określonych w normie ISO 14064-1:2018, mogą również odnieść się do kategorii określonej w klauzuli 5.2.4 (z wyłączeniem pośrednich emisji gazów cieplarnianych z energii pochodzącej z przywozu) normy ISO 14064-1:2018.
Zasób wtórny	Poprzednio użyte materiały (niepierwotne: materiały, które są odzyskiwane ze strumieni odpadów lub innych źródeł, a także materiały znajdujące się w używanych produktach lub komponentach) i ponownie wprowadzane do cykli produkcyjnych, które zmniejszają zależność od zasobów pierwotnych i minimalizują wpływ na środowisko. Na przykład materiały pochodzące z recyklingu, a także ponownie użyte, naprawione, odnowione lub regenerowane produkty lub komponenty.

Definiowany termin	Definicja
Lokalizacja	Lokalizacje to fizyczne lokalizacje: - miejsz prowadzenia działalności przez jednostkę lub podmioty łańcucha wartości oraz miejsc, w których prawdopodobne jest wystąpienie zależności i wpływów. Przykłady obejmują fabryki, gospodarstwa rolne, kopalnie, biura lub centra usługowe, infrastrukturę lub obiekty, łowiska, infrastrukturę podpowierzchniową pod powierzchnią ładu lub dna morskiego, taką jak podziemne tunele górnicze, kable oraz węzły rurociągów lub łańcucha wartości; albo - o wyjątkowym połączeniu czynników gleby, klimatu, topografii, hydrologii oraz innych czynników fizycznych i biologicznych.
Dialog społeczny	Wszelkiego rodzaju negocjacje, konsultacje lub zwykła wymiana informacji między przedstawicielami rządów, pracodawcami, ich organizacjami i przedstawicielami pracowników lub wśród przedstawicieli rządów, pracodawców, ich organizacji i przedstawicieli pracowników na temat kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, odnoszących się do polityki gospodarczej i społecznej. Może być prowadzony w formie procesu trójstronnego, z rządem jako oficjalną stroną dialogu, lub jako dwustronne stosunki wyłącznie między przedstawicielami pracowników i kierownictwem (lub związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców).
Ochrona socjalna	Zestaw środków mających na celu ograniczanie ubóstwa i podatności na zagrożenia oraz zapobieganie im w całym cyklu życia. Główne zdarzenia życiowe, o których mowa w ESRS w odniesieniu do ochrony socjalnej, obejmują chorobę, bezrobocie rozpoczynające się w czasie, gdy pracownik jednostki pracuje w niej, wypadek przy pracy i niepełnosprawność nabytą oraz urlop macierzyński.
Gleba	Wierzchnia warstwa skorupy ziemskiej usytuowana między skałą macierzystą a powierzchnią. Gleba składa się z cząstek mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów żywych (zob. dyrektywa (UE) 2010/75).
Uszczelnianie gleby	Pokrycie gleby w sposób, który sprawia, że pokryty obszar jest nieprzepuszczalny (np. droga). Ta nieprzepuszczalność może skutkować wpływem na środowisko, jak opisano w rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026 ⁽¹⁾.
Zainteresowana strona	Strony, które mogą mieć wpływ na jednostkę lub na które jednostka może wpływać. Zainteresowane strony dzielą się na dwie główne grupy: - zainteresowane strony, na które jednostka wywiera wpływ: osoby lub grupy, na których interesy wpływają lub mogą wpływać – pozytywnie lub negatywnie – działania jednostki oraz jej bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe w całym jej łańcuchu wartości; oraz użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju: pierwotni użytkownicy sprawozdawczości finansowej ogólnego przeznaczenia (istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń), a także inni użytkownicy oświadczeń ogólnego przeznaczenia dotyczących zrównoważonego rozwoju, tacy jak partnerzy biznesowi jednostki, partnerzy społeczni (związki zawodowe i organizacje pracodawców), społeczeństwo obywatelskie oraz organizacje pozarządowe. Niektóre, ale nie wszystkie zainteresowane strony mogą należeć do obu grup.
Zaangażowanie zainteresowanych stron	Stały proces interakcji i dialogu między jednostką a zainteresowanymi stronami tej jednostki, umożliwiający jednostce wysłuchanie, zrozumienie i zareagowanie na kwestie i wątpliwości zgłaszane przez te strony.
Standardowe warunki płatności	Standardowe warunki płatności odnoszą się do warunków, które zostały uprzednio sformułowane w odniesieniu do kilku transakcji z udziałem różnych stron i które nie były indywidualnie negocjowane przez strony. Warunki te są zazwyczaj oferowane/proponowane dostawcom. Mogą one wynikać z polityki lub procedury jednostki lub mogą być obliczane jako średnia warunków w umowach z dostawcami.

Definiowany termin	Definicja
Aktywa osierocone	Aktywa osierocone (w tym »aktywa narażone na osierocenie«) to aktywa lub inwestycje (zarówno aktywne, jak i ściśle zaplanowane), które w pewnym momencie przed końcem ich ekonomicznego okresu użytkowania nie są już w stanie osiągnąć zysku ekonomicznego w wyniku zmian regulacji, sił rynkowych, innowacji technologicznych lub czynników środowiskowych (w tym zmiany klimatu i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną). Obejmują one zazwyczaj aktywa, które ucierpiały (lub oczekuje się, że ucierpią) w wyniku nieoczekiwanych lub przedwczesnych odpisów obniżających wartość, dewaluacji lub konwersji na zobowiązania; a także aktywa o znacznych zablokowanych emisjach gazów cieplarnianych w całym okresie ich eksploatacji. Termin »aktywa osierocone« koncentruje się na tym, co już miało miejsce w dniu ujawnienia informacji i co można już odzwierciedlić w sprawozdaniu finansowym (w którym to przypadku można zastosować wzajemne odniesienia), natomiast termin »aktywa narażone na osierocenie« odnosi się do oceny perspektywicznej uwzględniającej dany przyszły scenariusz .
Surowce strategiczne	Podzbiór surowców krytycznych , które mają zasadnicze znaczenie dla zielonych i cyfrowych technologii, obronności i zastosowań kosmicznych (zob. sekcja 1 załącznika I do rozporządzenia (UE) 2024/1252).
Substancja	Każdy pierwiastek chemiczny i jego związki, w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane w procesie produkcyjnym, z wszelkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości oraz wszelkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu, wyłączając rozpuszczalniki, które można oddzielić bez wpływu na stabilność i skład substancji oraz z wyjątkiem następujących substancji: a) substancji określonych w art. 1 dyrektywy Rady 96/29/Euratom ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego; b) mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie określonych w art. 2 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie; oraz c) organizmów zmodyfikowanych genetycznie określonych w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie (dyrektywa 2010/75/UE). Oprócz substancji w ich postaci własnej istnieją również substancje obecne w mieszaninach, które są roztworami składającymi się z dwóch lub więcej substancji.
Substancje potencjalnie niebezpieczne	Substancja , która: a) spełnia kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i została zidentyfikowana zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia; lub b) jest sklasyfikowana w części 3 załącznika VI do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 w jednej z następujących klas lub kategorii zagrożenia: (v) rakotwórczość kategorii 1 i 2; (vi) działanie mutagenne na komórki rozrodcze kategorii 1 i 2; (vii) działanie szkodliwe na rozrodczość kategorii 1 i 2; (viii) właściwość zaburzająca funkcjonowanie układu hormonalnego w odniesieniu do zdrowia ludzi kategorii 1 i 2; (ix) właściwość zaburzająca funkcjonowanie układu hormonalnego w odniesieniu do środowiska kategorii 1 i 2; (x) właściwości substancji trwałych, mobilnych i toksycznych lub bardzo trwałych, bardzo mobilnych; (xi) właściwości substancji trwałych, wykazujących zdolność do bioakumulacji i toksycznych lub bardzo trwałych i wykazujących bardzo dużą zdolność do bioakumulacji; (xii) działanie uczulające na drogi oddechowe kategorii 1; (xiii) działanie uczulające na skórę kategorii 1; (xiv) długotrwałe zagrożenie dla środowiska wodnego kategorii 1–4; (xv) zagrożenie dla warstwy ozonowej; (xvi) działanie toksyczne na narządy docelowe, powtarzane narażenie kategorii 1 i 2; albo (xvii) działanie toksyczne na narządy docelowe, jednorazowe narażenie kategorii 1 i 2.

Definiowany termin	Definicja
Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC)	Substancje , które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) i zostały zidentyfikowane zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia.
Dostawca	Podmiot znajdujący się na wyższym szczeblu w stosunku do jednostki (tj. w łańcuchu dostaw jednostki), dostarczający produkt lub usługę wykorzystywane przy opracowywaniu własnych produktów lub usług organizacji. Dostawca może mieć bezpośrednie relacje biznesowe z jednostką (często jest wtedy określany jako dostawca pierwszego stopnia) lub pośrednie relacje biznesowe.
Łańcuch dostaw	Pełny zakres działań lub procesów prowadzonych przez podmioty znajdujące się na wyższym lub niższym szczeblu w stosunku do jednostki, które dostarczają produkty lub świadczą usługi wykorzystywane do rozwoju i produkcji własnych produktów lub usług tej jednostki. Obejmuje to podmioty znajdujące się na wyższym szczeblu, z którymi jednostka utrzymuje bezpośrednie stosunki (często określane jako dostawca pierwszego stopnia), oraz podmioty, z którymi jednostka utrzymuje pośrednie relacje biznesowe .
Wody powierzchniowe	Wody śródlądowe, z wyjątkiem wód podziemnych ; wody przejściowe i wody przybrzeżne, z wyjątkiem sytuacji, kiedy z uwagi na stan chemiczny zaliczyć można do nich również wody terytorialne. Zdefiniowane również jako wszelka woda na powierzchni ziemi, w tym woda słodka i inna woda w odróżnieniu od wód podpowierzchniowych (wód podziemnych).
Wpływ związany ze zrównoważonym rozwojem (lub wpływ)	Wpływ, jaki jednostka ma lub mogłaby mieć na środowisko i ludzi, w tym wpływ na ich prawa człowieka, związany z jej własnymi operacjami oraz z łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów i usług, a także za pośrednictwem jej relacji biznesowych . Wpływy mogą być rzeczywiste lub potencjalne, negatywne lub pozytywne, a także być zamierzone lub niezamierzone oraz odwracalne lub nieodwracalne. Mogą one rozciągać się w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej. Wpływy oznaczają wkład jednostki – negatywny lub pozytywny – w zrównoważony rozwój.
Szansa związana ze zrównoważonym rozwojem (lub szansa)	Niepewne zdarzenia lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z łańcuchem wartości, które – w przypadku ich zaistnienia – mogłyby wywrzeć potencjalnie istotny pozytywny wpływ na model biznesowy jednostki lub jej strategię oraz zdolność do realizacji przyjętych przez nią założeń i celów oraz tworzenia wartości; szanse te mogą tym samym wpływać na decyzje jednostki i jej partnerów biznesowych w odniesieniu do tematów dotyczących zrównoważonego rozwoju. Podobnie jak wszystkie inne szanse , szanse związane ze zrównoważonym rozwojem mierzy się jako połączenie skali z prawdopodobieństwem wystąpienia.
Ryzyko związane ze zrównoważonym rozwojem (lub ryzyko)	Niepewne zdarzenia lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z łańcuchem wartości, które – w przypadku ich zaistnienia – mogłyby wywrzeć potencjalnie istotny negatywny wpływ na model biznesowy jednostki lub jej strategię oraz zdolność do realizacji przyjętych przez nią założeń i celów oraz tworzenia wartości; ryzyka te mogą tym samym wpływać na decyzje jednostki i jej partnerów biznesowych w odniesieniu do tematów dotyczących zrównoważonego rozwoju. Podobnie jak wszystkie inne ryzyka , ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem mierzy się jako połączenie skali z prawdopodobieństwem wystąpienia.
Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju	Specjalna sekcja sprawozdania z działalności jednostki, w której przedstawia się informacje w odniesieniu do tematów i podtematów dotyczących zrównoważonego rozwoju przygotowane zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2464 oraz ESRS.
Ryzyko systemowe	Ryzyka wynikające z awarii całego systemu, a nie jego poszczególnych części. Charakteryzują się punktami krytycznymi o niskim poziomie, które sumują się i pośrednio powodują duże awarie obejmujące kaskadowe interakcje ryzyka fizycznego i ryzyka przejścia (efekt domina), ponieważ utrata jednego elementu uruchamia łańcuch innych, a systemy nie są w stanie odzyskać równowagi po wstrząsie. Przykładem może być utrata gatunku kluczowego, takiego jak wydry morskie, które odgrywają kluczową rolę w strukturze ekosystemu . Gdy na początku XX w. na skutek polowania niemal doprowadzono do wyginięcia wydry morskiej, ekosystemy przybrzeżne przekształciły się i produkcja biomasy uległa znacznemu ograniczeniu.

Definiowany termin	Definicja
Cel	Wymierne, ukierunkowane na wynik i określone w czasie cele, które jednostka zamierza osiągnąć w odniesieniu do istotnych wpływów , ryzyk lub szans . Cele te mogą być ustalane dobrowolnie przez jednostkę lub wynikać z wymogów prawnych nałożonych na jednostkę. Cel może obejmować nie tylko ulepszenia, ale również utrzymanie osiągniętych wyników lub zachowanie spójnych poziomów efektywności.
Materiał techniczny	Materiały, których nie można przetwarzać w cyklu biologicznym, a zatem gromadzą się jako odpady , ponieważ nie mogą rozkładać się i powracać do przyrody jako składniki odżywcze.
Zagrożone gatunki lub ekosystemy	Zagrożone gatunki odnoszą się do gatunków zagrożonych, w tym fauny i flory, wymienionych w Europejskiej czerwonej księdze lub Czerwonej księdze gatunków zagrożonych IUCN, o których mowa w sekcji 7 załącznika II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139. Zagrożone ekosystemy oznaczają ekosystemy sklasyfikowane jako krytycznie zagrożone, zagrożone i podatne na zagrożenia w Czerwonej księdze ekosystemów IUCN.
Temat	W ESRS stosuje się terminy » temat « i »podtemat« dotyczący zrównoważonego rozwoju rozumiane jako synonimy terminów »kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem« lub »czynniki zrównoważonego rozwoju«. Informacje ujawniane w ESRS są uporządkowane według tematów. Dany temat jest następnie podzielony na podtematy. W ESRS termin »temat« stosuje się do wskazania tematu albo podtematu w zależności od najbardziej odpowiedniego poziomu szczegółowości niezbędnego do osiągnięcia odpowiedniego celu w zakresie ujawniania informacji.
Szkolenia	Inicjatywy wdrożone przez jednostkę, które mają na celu utrzymanie poziomu umiejętności lub poprawę umiejętności i wiedzy jej własnych zasobów pracowniczych . Mogą one obejmować różne metody, takie jak szkolenie na miejscu i szkolenie internetowe.
Plan przejścia	Szczególny rodzaj planu działania , który jednostka przyjmuje w związku z decyzją strategiczną i który odnosi się do: a) celu polityki publicznej; lub b) planu działania dotyczącego poszczególnych podmiotów, obejmującego uporządkowany zestaw celów i działań, związanego z: (xviii) kluczową decyzją strategiczną; (xix) istotną zmianą modelu biznesowego ; oraz szczególnie (xx) ważnymi działaniami i przydzielonymi zasobami.
Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu	Aspekt ogólnej strategii jednostki, w ramach którego określa się cele , działania i zasoby jednostki na potrzeby przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, w tym działania takie jak redukcja emisji gazów cieplarnianych w kierunku osiągnięcia celu polegającego na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C i osiągnięcia neutralności klimatycznej.
Ryzyko przejścia	Ryzyka wynikające z niedostosowania strategii i zarządzania organizacji lub inwestora do zmieniającego się krajobrazu regulacyjnego, politycznego lub społecznego, w którym prowadzi działalność. Zmiany mające na celu powstrzymanie lub odwrócenie szkód w klimacie lub przyrodzie, takie jak środki rządowe, przełomowe technologie, zmiany rynkowe, spory sądowe i zmieniające się preferencje konsumentów mogą powodować lub zmieniać ryzyka przejścia .
Użytkownik	Użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju to pierwotni użytkownicy sprawozdawczości finansowej ogólnego przeznaczenia (istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń), a także inni użytkownicy, w tym partnerzy biznesowi jednostki, związki zawodowe i partnerzy społeczni, społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe.
Użytkownik wyrobów	Każda osoba fizyczna lub prawna, która używa wyrobu w ramach swojej działalności przemysłowej lub zawodowej. Do celów tych standardów pojęcie »użytkownika« dostosowano do pojęcia »dalszych użytkowników« w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 (REACH).

Definiowany termin	Definicja
Użytkownik substancji	Każda osoba fizyczna lub prawna, inna niż producent, formulator lub importer , która używa substancji w jej postaci własnej lub jako składnika mieszaniny w ramach swojej działalności przemysłowej lub zawodowej, z wyłączeniem konsumenta końcowego. Do celów tych standardów pojęcie to dostosowano do pojęcia »dalszych użytkowników« w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 (REACH).
Łańcuch wartości	Pełny zakres działań, zasobów i relacji związanych z modelem biznesowym jednostki oraz środowiskiem zewnętrznym, w którym jednostka prowadzi działalność. Łańcuch wartości obejmuje działania, zasoby i relacje, z których jednostka korzysta i na których się opiera, tworząc swoje produkty lub usługi od koncepcji do realizacji, konsumpcji i wycofania z eksploatacji. Odpowiednie działania, zasoby i relacje obejmują: a) działania, zasoby i relacje w ramach własnych operacji jednostki, takie jak zasoby ludzkie; b) działania, zasoby i relacje w sieciach dostaw, marketingu i dystrybucji, takie jak zaopatrzenie w materiały i usługi oraz sprzedaż oraz dostawa produktów i realizacja usług; oraz c) otoczenie finansowe, geograficzne, geopolityczne i regulacyjne, w którym jednostka prowadzi działalność. Łańcuch wartości obejmuje podmioty na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości w stosunku do jednostki. Podmioty znajdujące się na wyższym szczeblu w stosunku do jednostki (np. dostawcy) dostarczają produkty lub świadczą usługi, które są wykorzystywane do rozwijania produktów lub usług jednostki. Podmioty znajdujące się na niższym od jednostki szczeblu łańcucha wartości (np. dystrybutorzy, klienci) otrzymują produkty lub usługi od jednostki. W ESRS użyto terminu »łańcuch wartości« w liczbie pojedynczej, chociaż uznaje się, że jednostki mogą mieć wiele łańcuchów wartości.
Płaca	Płaca brutto, z wyłączeniem składników zmiennych, takich jak godziny nadliczbowe i wynagrodzenia motywacyjne, oraz z wyłączeniem dodatków, chyba że są one gwarantowane.
Odpady	Każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany (zob. dyrektywa 2008/98/WE w sprawie odpadów).
Strumień odpadów	Szczególny przepływ masowy odpadów pochodzących z procesu, działalności, obiektu lub przemysłu, często pogrupowanych według materiału (np. tworzywa sztuczne, metal, substancje organiczne), pochodzenia (np. gospodarstwa domowe, przemysł) lub zagrożenia (np. niebezpieczne i inne niż niebezpieczne).
Zużycie wody	Ilość wody pobranej na teren jednostki i niezrzuconej z powrotem do środowiska wodnego lub strony trzeciej w ciągu okresu sprawozdawczego.
Zrzut wody	Suma ścieków i innych wód opuszczających granice jednostki i uwolnionych do wód powierzchniowych , wód podziemnych lub stron trzecich w ciągu okresu sprawozdawczego.
Woda poddana recyklingowi i ponownie wykorzystana	Woda i ścieki (oczyszczone lub nieoczyszczone), które wykorzystano więcej niż raz przed zrzuceniem ich poza granice jednostki, tak aby zmniejszyć zapotrzebowanie na wodę. Może to nastąpić w tym samym procesie (recykling) lub w innym procesie w ramach tego samego obiektu (własnego lub użytkowanego wspólnie z innymi jednostkami) lub w innym obiekcie jednostki (ponowne użycie).
Niedobór wody	Odnosi się do objętościowego występowania zasobów wody słodkiej lub jego braku. Niedobór jest powodowany przez człowieka; jest funkcją wielkości zużycia wody przez człowieka w stosunku do wielkości zasobów wodnych na danym obszarze. W związku z tym suchy region z bardzo małą ilością wody, ale bez zużycia wody przez człowieka, nie byłby uważany za region z niedoborem, ale raczej za suchy. Niedobór wody jest fizyczną, obiektywną rzeczywistością, którą można konsekwentnie zmierzyć w różnych regionach i na przestrzeni czasu. Niedobór wody odzwierciedla fizyczne występowanie wody słodkiej, a nie to, czy woda ta nadaje się do wykorzystania. Przykładowo dany region może mieć obfite zasoby wodne (i dlatego nie może być uznany za region z niedoborem wody), które mają jednak tak wysoki poziom zanieczyszczeń , że zasoby te nie nadają się do wykorzystania przez ludzi lub do celów ekologicznych.

Definiowany termin	Definicja
Woda magazynowana	Woda przechowywana w magazynach lub zbiornikach wody.
Deficyt wody	Zdolność lub jej brak do zaspokojenia zapotrzebowania na wodę dla ludzi i celów ekologicznych. Deficyt wody to szerokie pojęcie, które uwzględnia szereg aspektów fizycznych związanych z zasobami wodnymi, w tym m.in. dostępność wody, jej jakość i łatwość dostępu do wody (tj. czy ludzie są w stanie korzystać z fizycznie dostępnych zasobów wodnych), co często jest funkcją m.in. wystarczalności infrastruktury i przystępności cenowej wody.
Pobór wody	Suma całej wody pobranej na teren jednostki ze wszystkich źródeł w celu dowolnego wykorzystania w ciągu okresu sprawozdawczego.
Osoba wykonująca pracę w łańcuchu wartości	Osoba wykonująca pracę w łańcuchu wartości jednostki, niezależnie od istnienia lub charakteru jakiegokolwiek stosunku umownego z daną jednostką. W ESRS zakres osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości obejmuje wszystkie osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości, na które jednostka ma lub może mieć istotny wpływ. Chodzi tu o wpływy związane z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także za pośrednictwem jej relacji biznesowych . Termin ten odnosi się do wszystkich osób wykonujących pracę nieobjętych zakresem terminu »własne zasoby pracownicze« (obejmującym osoby pozostające w stosunku pracy z jednostką (»pracownicy«) oraz osoby niebędące pracownikami , które są indywidualnymi wykonawcami świadczącymi pracę na rzecz jednostki (»osoby samozatrudnione«) albo osobami zapewnionymi przez jednostki prowadzące przede wszystkim działalność związaną z zatrudnieniem (kod NACE O78)).
Przedstawiciele pracowników	Przedstawiciele pracowników oznaczają: a) przedstawicieli związków zawodowych, to znaczy przedstawicieli wyznaczonych lub wybranych przez związki zawodowe lub przez członków takich związków zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową; b) należyte wybranych przedstawicieli, to znaczy przedstawicieli, którzy są wybierani w wolnych wyborach przez pracowników organizacji, niebędących pod wpływem lub kontrolą pracodawcy zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi lub wykonawczymi lub przepisami układów zbiorowych pracy, i których funkcje nie obejmują działalności uznanej w danym kraju za wyłączną prerogatywę związków zawodowych i których istnienie nie jest wykorzystywane do podważania pozycji zainteresowanych związków zawodowych lub ich przedstawicieli.
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Zadawalający stan równowagi między życiem zawodowym a prywatnym danej osoby. Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym w szerszym znaczeniu obejmuje nie tylko równowagę między życiem zawodowym a prywatnym pod kątem obowiązków rodzinnych lub opiekuńczych, lecz również podział czasu na czas spędzony w pracy i poza nią, który nie obejmuje obowiązków rodzinnych.

(¹) Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniające załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U. L 325 z 20.12.2018, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/2026/oj>).